

PROVINCIE OOST-VLAANDEREN

Arrondissement: AALST
OCMW Ninove
Burchtstraat 50
9400 NINOVE
NIS-code: 41048

OMGEVINGSANALYSE 2014 - 2019

Rekeningnummer bij Belfius: BE31 0910 0094 3555

Secretaris: Mevr. Carine Coppens
Financieel beheerder: Dhr. Dany De Backer

Tel: 054/51 53 50

www.ocmwninove.be

Inhoudsopgave

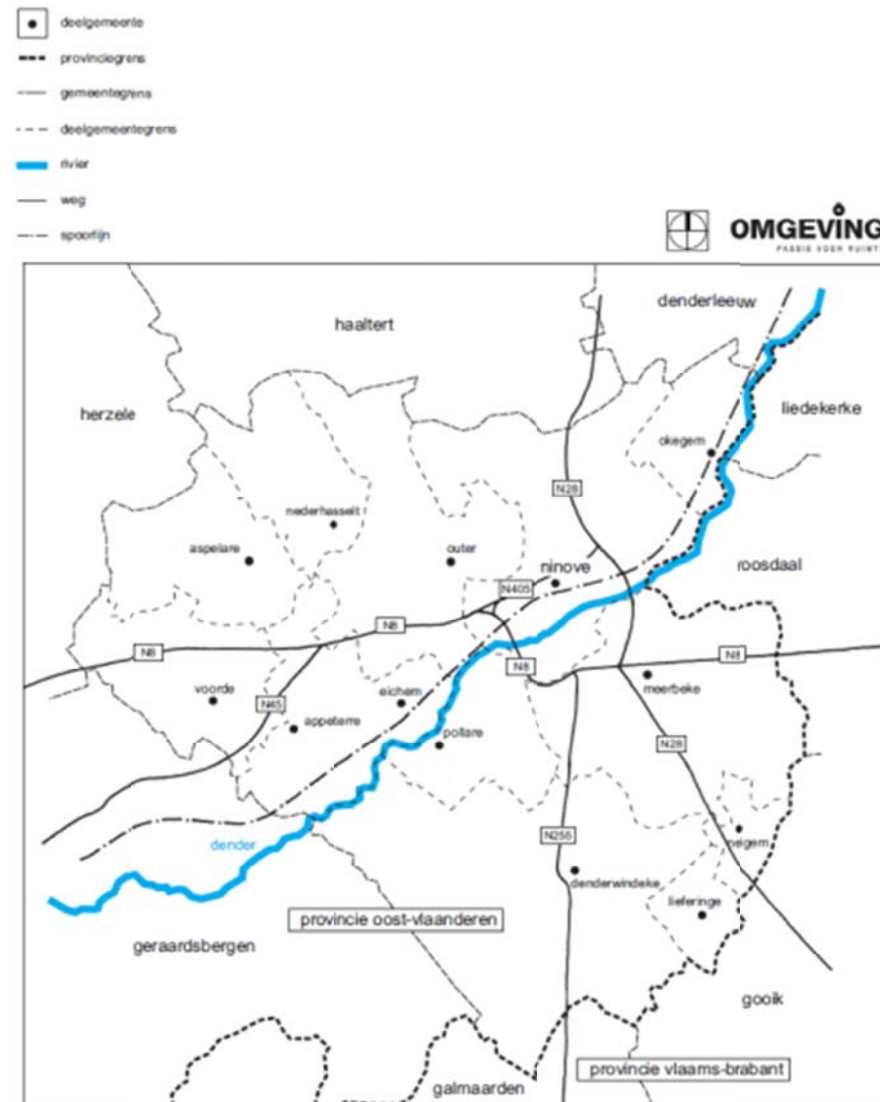
OMGEVINGSANALYSE	5
DEEL 1. DEMOGRAFIE.....	5
1. Overzicht cijfergegevens en vaststellingen.....	5
1.1. Geografie	5
1.2. Bevolking	10
1.3. Gezinssamenstelling	50
1.4. Inkomens	70
1.5. Internationalisering en ontnederlandsing.....	75
2. Bevindingen	112
DEEL 2. WELZIJN	125
1. Kinderen en jongeren.....	125
1.1. Inleiding	125
1.2. Evoluties	125
1.3. Voorzieningen	135
1.4. Financiële tegemoetkomingen	146
1.5. Actoren.....	147
1.6. Beleidsprioriteiten andere overheden	148
1.7. Besluit met SWOT	157
2. Senioren	160
2.1. Inleiding (cijfers zie demografie)	160
2.2. Evolutie	160
2.3. Het voorzieningenaanbod voor ouderen.....	164
2.4. Financiële tegemoetkomingen voor ouderen	169
2.5. Actoren.....	172
2.6. Beleidsprioriteiten andere overheden	174
2.7. Besluiten en SWOT	175
3. Maatschappelijk kwetsbaren	179
3.1. Inleiding	179
3.2. Evolutie	179
3.3. Voorzieningen	208
3.4. Financiële tegemoetkomingen	211
3.5. Beleidsprioriteiten andere overheden	213
3.6. Besluit met SWOT	215
4. Etnisch-culturele minderheden.....	219
4.1. Inleiding	219
4.2. Evoluties	219
4.3. Voorzieningen	231
4.4. Financiële tegemoetkomingen	236
4.5. Actoren.....	238
4.6. Beleidsprioriteiten	240
4.7. Besluit met SWOT	242
5. Arbeid en tewerkstelling	245
5.1. Inleiding	245
5.2. Evolutie	245
5.3. Voorzieningen	256
5.4. Financiële tegemoetkomingen	257
5.5. Actoren.....	258
5.6. Beleidsprioriteiten	259
5.7. Besluit met SWOT	261
6. Wonen.....	264
6.1. Inleiding	264
6.2. Evolutie	264
6.3. Voorzieningen	274
6.4. Financiële tegemoetkomingen	275
6.5. Actoren.....	282
6.6. Beleidsprioriteiten andere overheden	283
6.7. Besluit met SWOT	285

7. Ontwikkelingssamenwerking	289
7.1. Inleiding	289
7.2. Evoluties	289
7.3. Voorzieningen	289
7.4. Financiële tegemoetkomingen	290
7.5. Actoren	290
7.6. Beleidsprioriteiten andere overheden	290
7.7. Besluit met SWOT	295
8. Participatie door de adviesraden	297
8.1. Het Lokaal Overleg Kinderopvang (LOK)	297
8.2. De Ouderenadviesraad	297
8.3. De Welzijnsraad	298
8.4. Het Wereldcafé	298
8.5. Informatieavond fair trade en ontwikkelingssamenwerking	299
Deel 3. Algemeen besluit.....	300

1. Overzicht cijfergegevens en vaststellingen

1.1. Geografie

1.1.1. Situering

Ninove ligt in het zuidoosten van de provincie Oost-Vlaanderen tussen Brussel (30 km) en Aalst (12 km) en grenst aan de provincie Vlaams-Brabant. Buurgemeenten in de provincie Oost-Vlaanderen zijn Denderleeuw, Haaltert, Herzele en Geraardsbergen. Buurgemeenten in de provincie Vlaams-Brabant zijn Galmaarden, Gooik, Roosdaal en Liedekerke.

De gemeente bevat volgende deelgemeenten: Appelterre - Eichem, Aspelare, Denderwindeke, Lieferinge, Meerbeke, Nederhasselt, Neigem, Ninove, Okegem, Outer, Pollare en Voorde.

Ninove is net zoals Geraardsbergen, Aalst en Dendermonde een Denderstad. De Dender loopt dwars door de gemeente en is een bepalend element voor het fysisch systeem. Ook de plateaus met leemgronden zijn kenmerkend. De gemeente ligt in het Land van Zottegem ten noordwesten van de Dender en het Pajottenland ten zuidoosten van de Dender. De tonnage van de rivier is in Ninove te beperkt. De waterloop is hooguit toegankelijk voor de kleinere spitsen en wordt dan ook vooral gebruikt voor pleziervaart.

De gemeente kent een geschiedenis met grotere landerijen, kleinere lokale fabriekjes (tabak, lucifers, brouwerijen) en huisnijverheid als aanvulling bij het gezinsinkomen van pendelaars op de boerentram. Rondom het centrum van Ninove, langs de Dender, fungeerden een beperkt aantal grotere industriële vestigingen als werkgever. Recent heeft één van deze bedrijven zijn deuren gesloten. Van deze geschiedenis zijn er nog steeds stille getuigen in het landschap: oudere vierkanthoeves, wind- en watermolens of schoorstenen en populierenbosjes of meer stedelijk, verschillende wijken met kleinere arbeidershuisjes.

Intussen heeft het centrum van Ninove zijn commerciële uitstraling voor de omliggende landelijke kernen in zowel Ninove als in de omliggende gemeenten behouden. Via stadsvernieuwing wordt getracht de toekomst van deze verzorgende rol op een kwalitatieve wijze te verzekeren en de band met de Dender opnieuw aan te halen.

De gemeente is via N8 (Brusselsesteenweg) verbonden met Brussel en R0. Via N28 - N45 (Expresweg) is er een verbinding met het nationaal en internationaal netwerk van autosnelwegen. Door Ninove loopt een spoorlijn tussen Geraardsbergen en Aalst via Denderleeuw waar dit spoor aantakt op de lijn Gent - Brussel. Gelegen ten westen van het centrumgebied van het Vlaanderen, ondergaat de gemeente (na het Pajottenland in het verleden) een steeds sterkere residentiële druk vanuit het Brusselse. De voormalige tram naar Brussel is dan wel verdwenen, er is nog steeds een sterke band. In de gemeente is een sterk lintvormig nederzettingspatroon aanwezig.

1.1.2. Oppervlakte

* Totaal

Oppervlakte	km ²
Vlaams Gewest	13.522
P. Oost-Vlaanderen	2.982
Ar. Aalst	469
Aalst	78,1
Denderleeuw	13,8
Geraardsbergen	79,7
Ninove	72,6
Zottegem	56,7

Bron: ADSEI

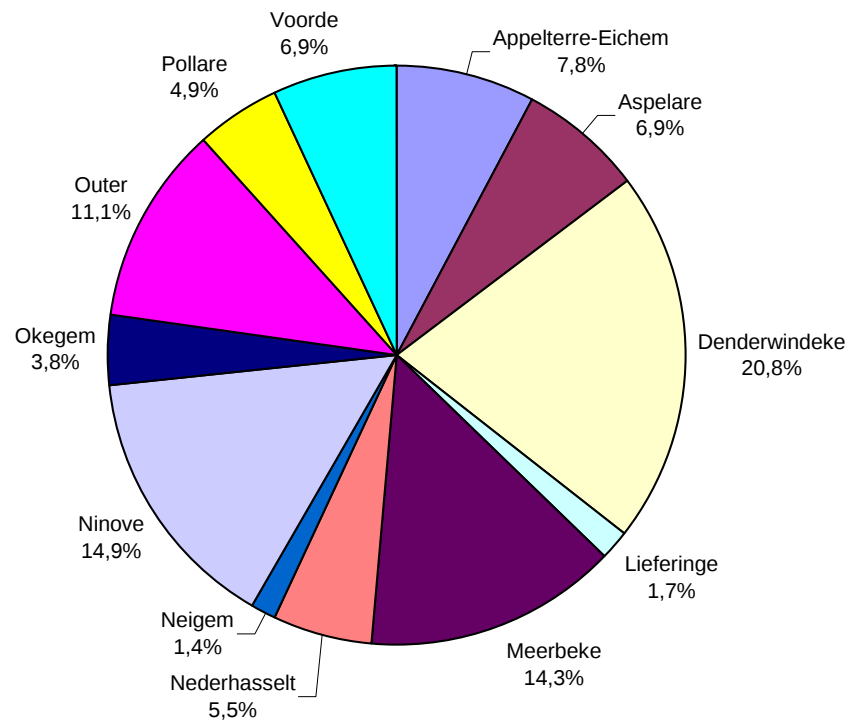
- Fusiegemeente Ninove is met 72,6 km² vrij uitgestrekt. Van de 308 Vlaamse gemeenten komt Ninove op de 45ste plaats.

* Per deelgemeente

Oppervlakte	km ²	Aandeel in % in de totale oppervlakte
Appelterre-Eichem	5,7	7,8
Aspelare	5	6,9
Denderwindeke	15,2	20,8
Lieferringe	1,2	1,7
Meerbeke	10,5	14,3
Nederhasselt	4	5,5
Neigem	1,1	1,4
Ninove	10,9	14,9
Okegem	2,8	3,8
Outer	8,1	11,1
Pollare	3,6	4,9
Voorde	5	6,9
totaal	72,6	100

Bron: stad Ninove

Aandeel oppervlakte per deelgemeente in %

- Het landelijke Denderwindeke is de grootste deelgemeente, goed voor ruim één vijfde van de totale oppervlakte. Klein-Ninove en Meerbeke volgen. Lieferinge en Neigem zijn dan weer bijzonder klein, met respectievelijk 1,7% en 1,4% van de totale oppervlakte.

1.2. Bevolking

1.2.1. Totale bevolking naar leeftijdsopbouw en geslacht – toestand op 01-01-2012

* Algemeen

Inwoners	Absolute waarden									totaal
	0 tot en met 24 jaar			25 tot en met 64 jaar			65-plus			
	mannelijk	vrouwelijk	totaal	mannelijk	vrouwelijk	totaal	mannelijk	vrouwelijk	totaal	
Vlaams Gewest	901.560	866.318	1.767.870	1.716.948	1.686.143	3.403.085	517.368	663.022	1.180.040	6.350.765
P. Oost-Vlaanderen	204.855	198.271	403.126	396.228	387.973	784.201	115.410	152.103	267.430	1.454.716
Ar. Aalst	37.607	36.220	73.827	76.981	75.329	152.310	22.140	30.406	52.536	278.667
Aalst	10.980	10.679	21.659	22.573	21.996	44.569	6.526	9.099	15.625	81.853
Denderleeuw	2.739	2.640	5.379	5.242	5.277	10.519	1.337	1.834	3.171	19.069
Geraardsbergen	4.592	4.207	8.799	8.953	8.701	17.654	2.570	3.608	6.176	32.629
Ninove	5.136	5.011	10.147	10.178	10.122	20.300	2.919	3.929	6.848	37.295
Zottegem	3.207	3.166	6.373	6.935	6.826	13.761	2.117	3.150	5.264	25.398

Bron: ADSEI, lokale statistieken

Inwoners	In procenten		
	0 t.e.m 24 jr	25 t.e.m 64 jr	65-plus
Vlaams Gewest	27,8	53,6	18,6
P. Oost-Vlaanderen	27,7	53,9	18,4
Ar. Aalst	26,5	54,7	18,9
Aalst	26,5	54,5	19,1
Denderleeuw	28,2	55,2	16,6
Geraardsbergen	27,0	54,1	18,9
Ninove	27,2	54,2	18,4
Zottegem	25,1	54,2	20,7

Bron: ADSEI, lokale statistieken

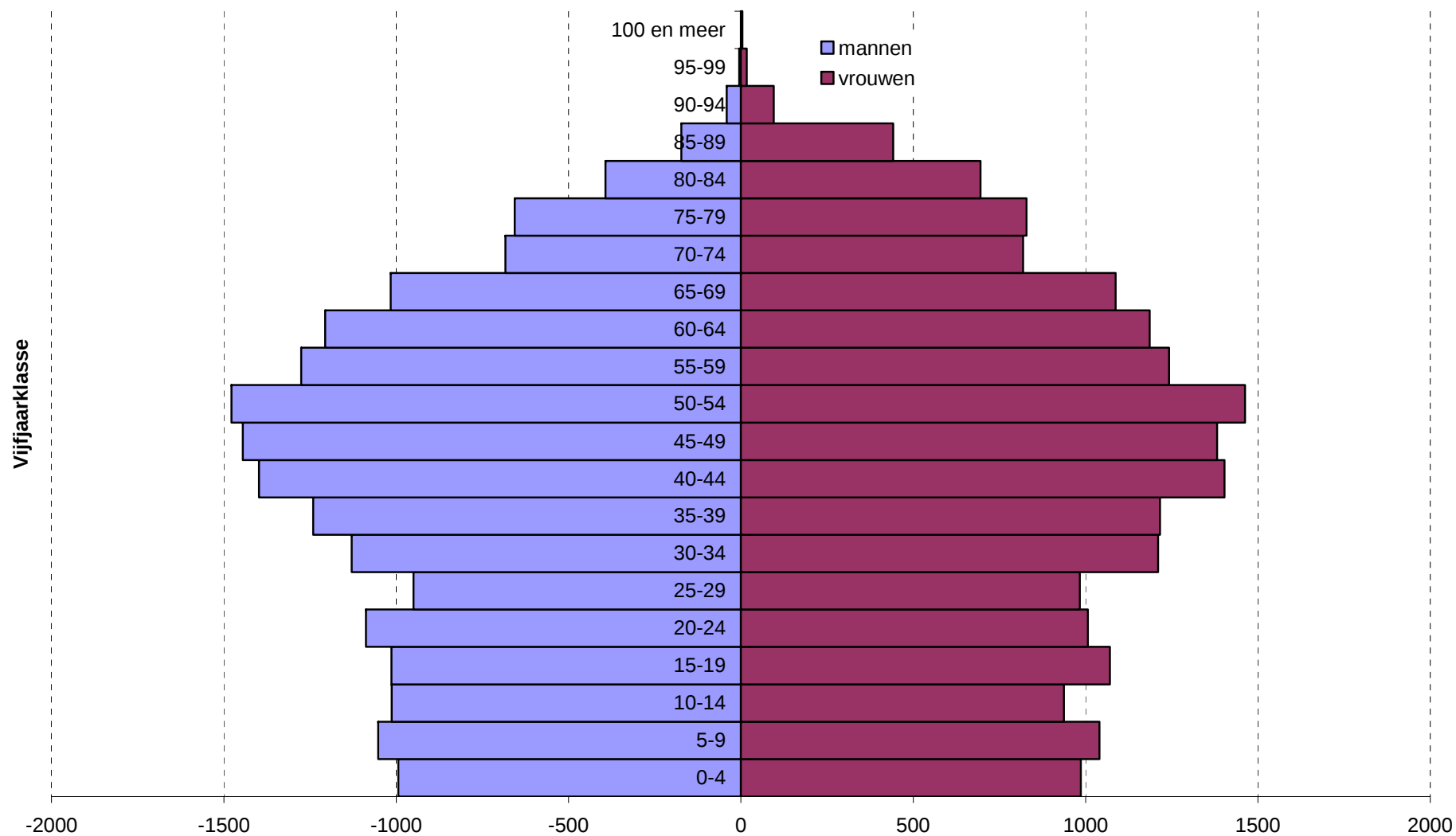
- Ninove is een middelgrote centrumstad. Ninove is de tweede gemeente binnen arrondissement Aalst, de zevende binnen provincie Oost-Vlaanderen en komt op de 25ste plaats in Vlaanderen.
- Zoals in heel Vlaanderen zijn er ook in Ninove iets meer vrouwen dan mannen: 51,1% van de bevolking is van het vrouwelijk geslacht. Dit komt uitsluitend op rekening van de oudere bevolking. 57,4% van de 65-plussers zijn vrouwen. Er zijn maar liefst 1.010 méér vrouwelijke 65-plussers.
- Ninove scoort gemiddeld naar aanwezigheid van de 3 grote leeftijdsgroepen. 27,2% is jonger dan 25 jaar, 18,4% is boven de 65 jaar, 54,2% bevindt zich ertussen. Dit is niet overal zo. Denderleeuw heeft een jonge bevolking, Zottegem een oudere bevolking.

* Bevolkingspiramide

Op basis van een eigen verwerking uit het Rijksregister stelden we een bevolkingspiramide op met vijfjaarklassen, met de toestand op 01/01/2013.

- Bij alle leeftijdsklassen onder 15 jaar zijn de jongens in de meerderheid.
- Bij de leeftijdsklassen boven de 65 jaar zijn de vrouwen duidelijk in de meerderheid.
- Bij de leeftijdsklassen ertussen is er geen duidelijk lijn te trekken. Nu eens zijn de mannen dan eens de vrouwen in de meerderheid.
- Van een piramide kunnen we eigenlijk niet spreken. De geometrische vorm is eerder een urn. De vijfjaarklassen tussen de 30 en 65 jaar zijn duidelijk groter dan de jongere leeftijdsklassen.

Bevolkingspiramide Ninove 01/01/2013

1.2.2. Bevolkingsevolutie 1990-2012

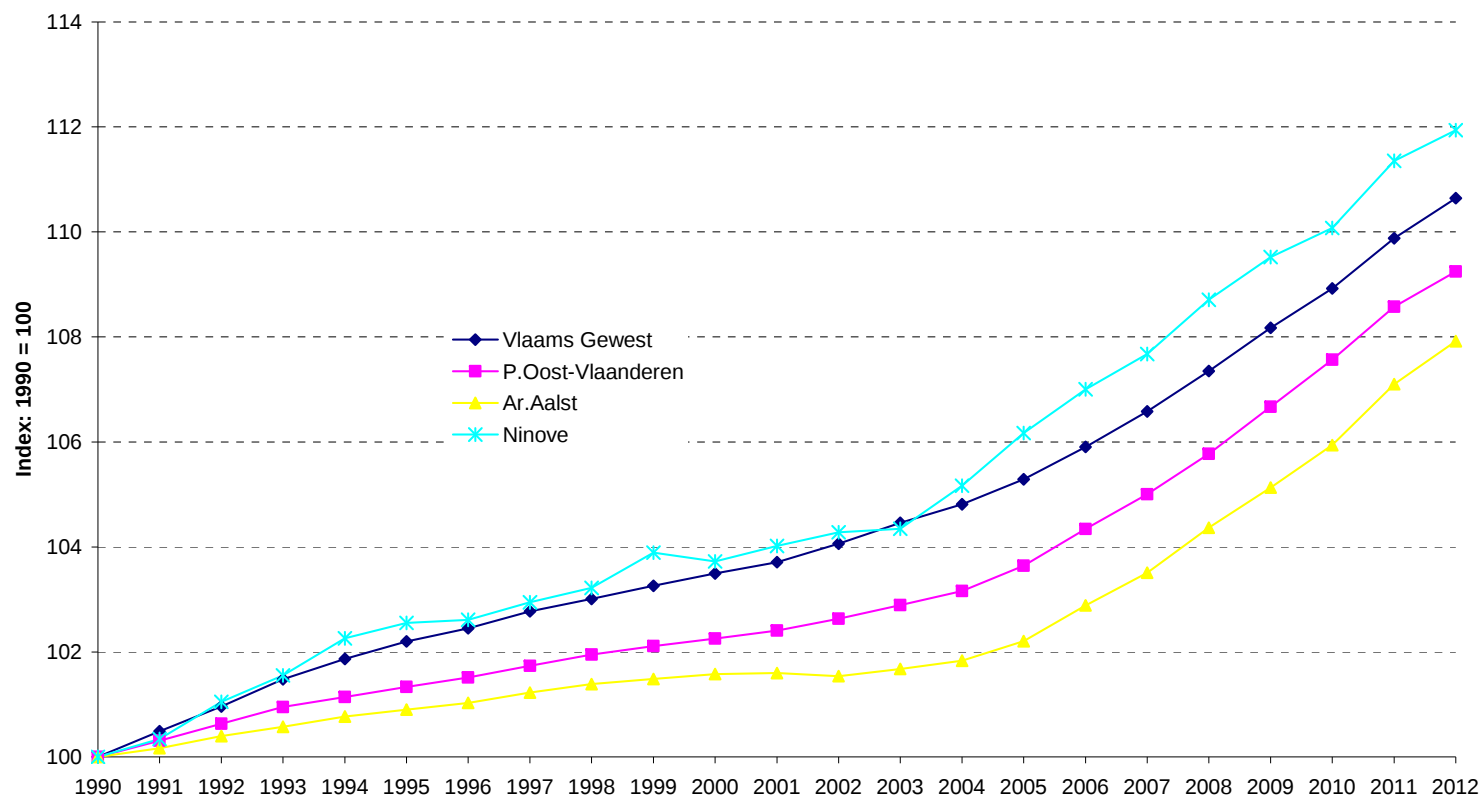
* Totaal

Bevolkingsevolutie	Absolute waarden										
	1990	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Vlaams Gewest	5.739.736	5.866.106	5.940.251	6.043.161	6.078.600	6.117.440	6.161.600	6.208.877	6.251.983	6.306.638	6.350.765
P. Oost-Vlaanderen	1.331.608	1.349.382	1.361.623	1.380.072	1.389.450	1.398.253	1.408.484	1.420.415	1.432.326	1.445.831	1.454.716
Ar. Aalst	258.214	260.547	262.294	263.914	265.665	267.274	269.489	271.466	273.544	276.550	278.667
Aalst	76.245	76.256	76.313	77.007	77.360	77.790	78.271	79.052	80.043	81.062	81.853
Denderleeuw	16.607	16.895	16.984	17.110	17.357	17.493	17.937	18.276	18.485	18.862	19.069
Geraardsbergen	30.219	30.555	30.945	31.089	31.380	31.543	31.667	31.840	32.033	32.399	32.629
Ninove	33.318	34.169	34.559	35.373	35.651	35.874	36.219	36.490	36.675	37.101	37.295
Zottegem	24.473	24.542	24.574	24.394	24.548	24.578	24.660	24.777	24.882	25.073	25.398

Bron: ADSEI, lokale statistieken

- De bevolking groeit in Ninove iets sneller aan dan gemiddeld in Vlaanderen. Op 22 jaar nam de bevolking toe met 3.977 inwoners of 11,9% tot 37.295 inwoners. In Vlaanderen in zijn geheel bedroeg de groei 10,6%.

Bevolkingsevolutie

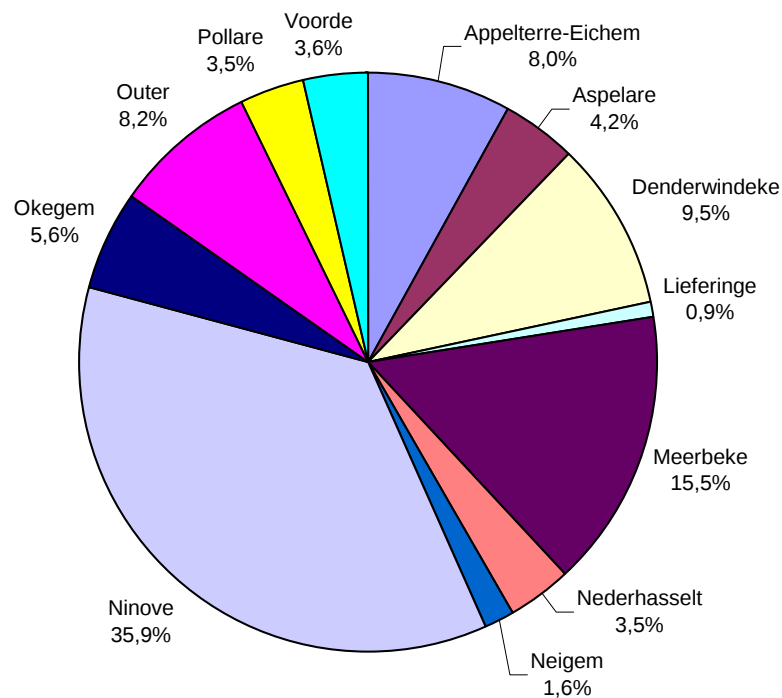
* Per deelgemeente

Bevolking	Inwoners per deelgemeente 2012	Aandeel in de totale bevolking in % 2012	Bevolkingsevolutie 1991-2012 (index: 1991 = 100)
Appelterre-Eichem	2.976	8,0	111
Aspelare	1.574	4,2	110
Denderwindeke	3.566	9,5	111
Liefaringe	325	0,9	120
Meerbeke	5.819	15,5	107
Nederhasselt	1.323	3,5	106
Neigem	586	1,6	110
Ninove	13.421	35,9	118
Okegem	2.096	5,6	103
Outer	3.063	8,2	101
Pollare	1.327	3,5	106
Voorde	1.356	3,6	119
totaal	37.432	8,0	111

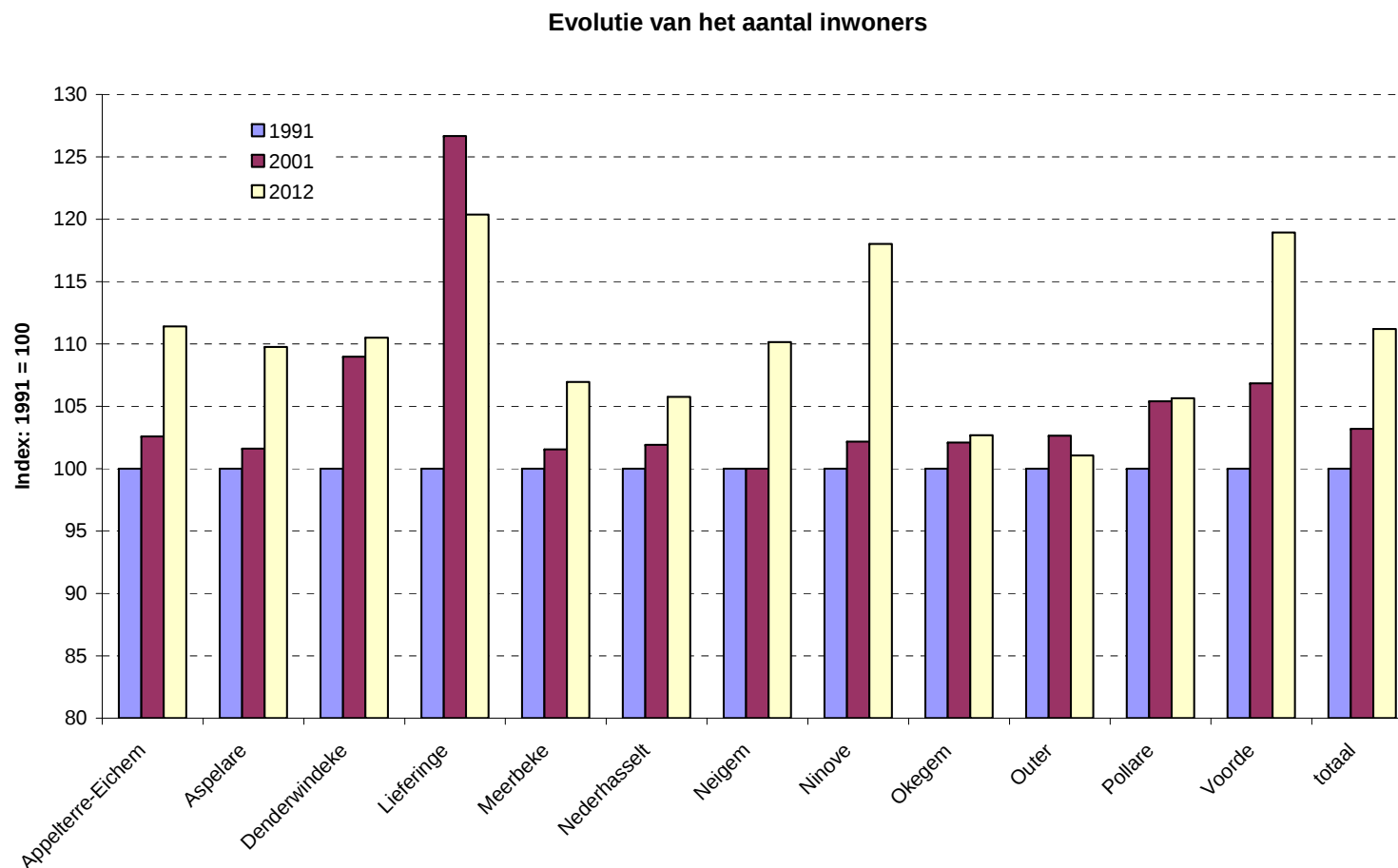
Bron: stad Ninove, Rijksregister

- Op 31 december 2012 telde de stad Ninove volgens het Rijksregister 37 432 inwoners. In het Wachtregister van de vluchtelingen bevonden zich nog eens 47 personen, wat het werkelijke totaal op 37 479 inwoners brengt.

Aandeel inwoners per deelgemeente in %

- Ninove-centrum is goed voor ruim een derde van alle inwoners. Meerbeke voor 15,5%. In Neigem woont 1,6% van de inwoners, in Lieferinge nauwelijks 0,6%.

- Sinds 1991 is het aantal inwoners het snelste gegroeid in Liefingne, +20,4%. Op zulke kleine getallen zegt dit echter niet zoveel. De twee andere sterke stijgers zijn Voorde (+18,9%) en Ninove-centrum (+18%). In Okegem en Outer is er haast een status quo.
- In Denderwindeke en Okegem lijkt de groei de laatste 11 jaar wat stilgevallen. In Liefingne en Outer is er sinds 2001 zelfs een daling. In zes deelgemeenten is de groei voornamelijk iets van de laatste 11 jaar: Appelterre-Eichem, Aspelare, Meerbeke, Nederhasselt, Neigem en Ninove-centrum. Enkel in Voorde is er een gestage groei.

1.2.3. Bevolkingsprognoses tot 2030

Bevolkings- prognoses	Absolute waarden											
	2010				2020				2030			
	0 t.e.m 24 jaar	25 t.e.m 64 jaar	65-plus	Totaal	0 t.e.m 24 jaar	25 t.e.m 64 jaar	65-plus	Totaal	0 t.e.m 24 jaar	25 t.e.m 64 jaar	65-plus	Totaal
Vlaams Gewest	1.740.883	3.376.055	1.135.045	6.251.983	1.784.012	3.422.837	1.338.197	6.545.046	1.759.527	3.279.116	1.581.318	6.619.961
P. Oost-Vlaanderen	395.646	778.778	257.902	1.432.326	409.878	791.996	300.951	1.502.826	405.441	762.599	354.579	1.522.619
Ar. Aalst	71.772	150.890	50.882	273.544	75.221	154.271	59.168	288.660	73.875	148.459	71.122	293.456
Aalst	20.844	43.952	15.247	80.043	21.975	44.257	16.718	82.950	21.602	41.783	19.898	83.282
Denderleeuw	5.098	10.295	3.092	18.485	5.740	10.994	3.762	20.496	5.787	10.917	4.690	21.394
Geraardsbergen	8.557	17.562	5.914	32.033	8.837	17.751	7.071	33.659	8.248	16.607	8.481	33.336
Ninove	9.898	20.261	6.516	36.675	10.508	20.838	8.048	39.395	10.315	20.340	9.737	40.391
Zottegem	6.183	13.553	5.146	24.882	6.047	13.467	6.012	25.525	5.856	12.816	7.155	25.827

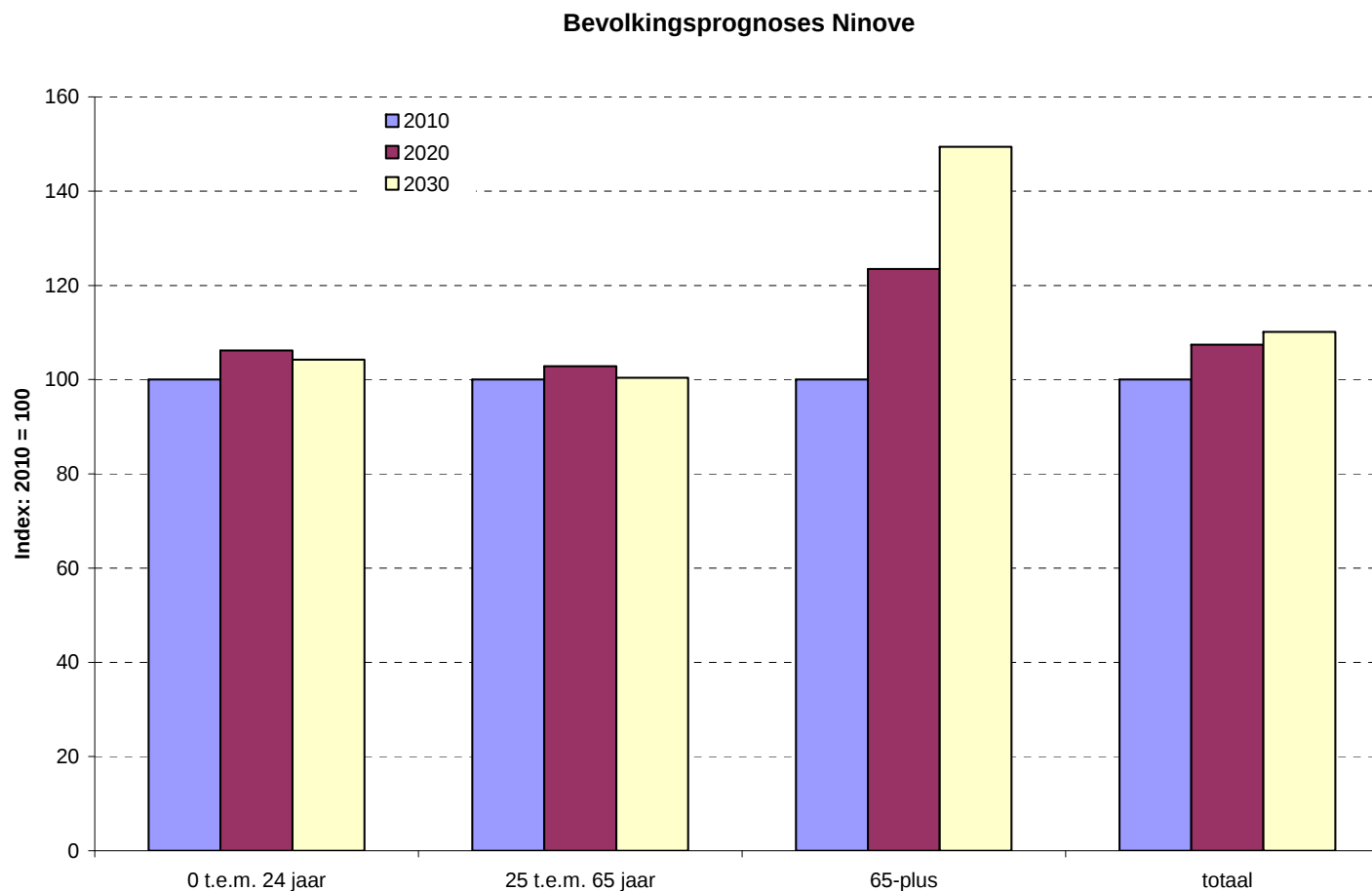
Bron: ADSEI (2010), SVR (2020 en 2030), lokale statistieken

Bevolkingsprognoses	Percentages								
	2010			2020			2030		
	0 t.e.m 24 jaar	25 t.e.m 64 jaar	65-plus	0 t.e.m 24 jaar	25 t.e.m 64 jaar	65-plus	0 t.e.m 24 jaar	25 t.e.m 64 jaar	65-plus
Vlaams Gewest	27,8	54,0	18,2	27,3	52,3	20,4	26,6	49,5	23,9
P. Oost-Vlaanderen	27,6	54,4	18,0	27,3	52,7	20,0	26,6	50,1	23,3
Ar. Aalst	26,2	55,2	18,6	26,1	53,4	20,5	25,2	50,6	24,2
Aalst	26,0	54,9	19,0	26,5	53,4	20,2	25,9	50,2	23,9
Denderleeuw	27,6	55,7	16,7	28,0	53,6	18,4	27,0	51,0	21,9
Geraardsbergen	26,7	54,8	18,5	26,3	52,7	21,0	24,7	49,8	25,4
Ninove	27,0	55,2	17,8	26,7	52,9	20,4	25,5	50,4	24,1
Zottegem	24,8	54,5	20,7	23,7	52,8	23,6	22,7	49,6	27,7

Bron: ADSEI (2010), SVR (2020 en 2030), lokale statistieken

Bevolkings- prognoses	Index 2010-2020				Index 2020-2030				Index 2010-2030			
	0 t.e.m 24 jaar	25 t.e.m 64 jaar	65-plus	Totaal	0 t.e.m 24 jaar	25 t.e.m 64 jaar	65-plus	Totaal	0 t.e.m 24 jaar	25 t.e.m 64 jaar	65-plus	Totaal
Vlaams Gewest	102	101	118	105	99	96	118	101	101	97	139	106
P. Oost-Vlaanderen	104	102	117	105	99	96	118	101	102	98	137	106
Ar. Aalst	105	102	116	106	98	96	120	102	103	98	140	107
Aalst	105	101	110	104	98	94	119	100	104	95	131	104
Denderleeuw	113	107	122	111	101	99	125	104	114	106	152	116
Geraardsbergen	103	101	120	105	93	94	120	99	96	95	143	104
Ninove	106	103	124	107	98	98	121	103	104	100	149	110
Zottegem	98	99	117	103	97	95	119	101	95	95	139	104

Bron: ADSEI (2010), SVR (2020 en 2030), lokale statistieken

- Tussen 2010 en 2030 groeit het totaal aantal inwoners in Ninove met 10%. Deze stijging is bijna dubbel zo groot als in heel Vlaanderen. Ninove zou in 2030 uitkomen op 40.391 inwoners.
- Het aantal -25-jarigen stijgt tegen 2020 met 6,2% om dan een klein beetje te zakken. Toch zijn er in 2030 4,2% méér jongeren dan in 2010. In Vlaanderen is deze groei beperkter (+1,1%). Netto zouden er in 2020 610 en in 2030 nog 417 jongeren méér zijn dan in 2010.

Het aandeel jongeren in de totale bevolking zakt wel van 27% naar 25,5%. Dit aandeel ligt steeds onder het Vlaamse gemiddelde, in 2030 zelfs 1,1 procentpunt.

- De bevolking tussen 25 en 65 jaar stijgt tot 2020 nog licht (+2,8%), maar daalt dan terug om in 2030 ongeveer op hetzelfde niveau als in 2010 te komen. In heel Vlaanderen is er tegen 2030 zelfs een lichte daling. Netto zouden er in Ninove tegen 2020 577 en tegen 2030 nog 79 inwoners op beroepsactieve leeftijd méér zijn dan in 2010. Het aandeel van deze leeftijdsgroep binnen de totale bevolking loopt wel continu terug, en zelfs scherp, van 55,2% in 2010 naar 50,4% in 2030. Dit aandeel blijft wel boven het Vlaamse gemiddelde, in 2030 nog 0,9 procentpunt.
- Dit betekent dat we de grootste bevolkingsaangroei bij de 65-plussers aantreffen. Tegen 2030 zijn er de helft méér 65-plussers! Deze spectaculaire stijging is nog 10 procentpunt hoger dan in heel Vlaanderen. Netto zou Ninove in 2020 1.532 senioren méér tellen dan in 2010 en in 2030 zelfs 3.221. Hun aandeel in de totale bevolking groeit dan ook sterk, van 17,8% in 2010 naar 24,1% in 2030. Dit aandeel start in 2010 licht onder het Vlaamse gemiddelde om in 2030 licht boven het Vlaamse gemiddelde uit te komen.

1.2.4. Natuurlijk saldo

* Geboorte- & sterftcijfers

Geboorten	Absolute waarden										Per 1.000 inwoners
	1990	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2011
Vlaams Gewest	69.492	64.300	61.877	63.906	65.655	65.689	69.928	68.925	70.079	69.290	11,0
P. Oost-Vlaanderen	15.454	14.687	14.454	15.044	15.562	15.348	16.542	16.350	16.393	16.268	11,3
Ar. Aalst	2.671	2.653	2.506	2.614	2.746	2.670	2.938	2.896	2.902	2.886	10,4
Aalst	791	795	698	751	845	826	869	891	921	902	11,1
Denderleeuw	179	201	154	172	173	161	222	220	203	212	11,2
Geraardsbergen	306	304	319	300	270	317	357	311	354	315	9,7
Ninove	366	350	336	390	372	354	412	369	380	393	10,6
Zottegem	263	240	235	245	247	215	229	230	230	246	9,8

Bron: ADSEI, lokale statistieken

- Vanaf 1992 begon het aantal geboorten in Vlaanderen te dalen. In 2003 kwam het keerpunt en begon het aantal geboorte opnieuw te stijgen. In 2011 wordt er echter opnieuw een daling opgetekend.
- In Ninove gaat het om relatief kleine aantallen, wat de schommelingen doorheen de jaren verklaart. De tendens is echter hetzelfde als in heel het Vlaams Gewest.
- In 2011 lag het bruto geboortecijfer (= aantal geboorten per 1.000 inwoners) in Ninove iets onder het Vlaamse gemiddelde. Merk de lage scores van Geraardsbergen en Zottegem op.

Sterften	Absolute waarden										Per 1.000 inwoners
	1990	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2011
Vlaams Gewest	56.069	56.894	57.502	56.890	56.179	55.644	57.760	58.332	58.577	58.212	9,2
P. Oost-Vlaanderen	14.279	14.273	14.021	13.645	13.615	13.457	13.740	13.752	13.786	13.883	9,6
Ar. Aalst	2.669	2.723	2.751	2.659	2.682	2.581	2.762	2.707	2.768	2.911	10,5
Aalst	767	778	763	782	773	721	816	795	761	814	10,0
Denderleeuw	139	168	167	147	148	141	169	157	173	190	10,1
Geraardsbergen	358	370	383	329	365	330	325	351	384	394	12,2
Ninove	341	380	341	343	346	315	343	353	350	367	9,9
Zottegem	281	247	275	254	279	276	283	265	291	296	11,8

Bron: ADSEI, lokale statistieken

- Het aantal sterften veranderde doorheen de jaren nauwelijks in Vlaanderen. Sinds 2008 neemt het absolute aantal sterften echter toe.
- Het bruto-sterftecijfer (= aantal sterften per 1.000 inwoners) vertoont een dalende tendens. Dit komt omdat het aantal inwoners relatief sneller stijgt dan het aantal overlijdens.
- In Ninove blijft het aantal overlijdens ongeveer constant rond de 350 personen schommelen. Het bruto-sterftecijfer ligt licht hoger dan het Vlaamse gemiddelde.

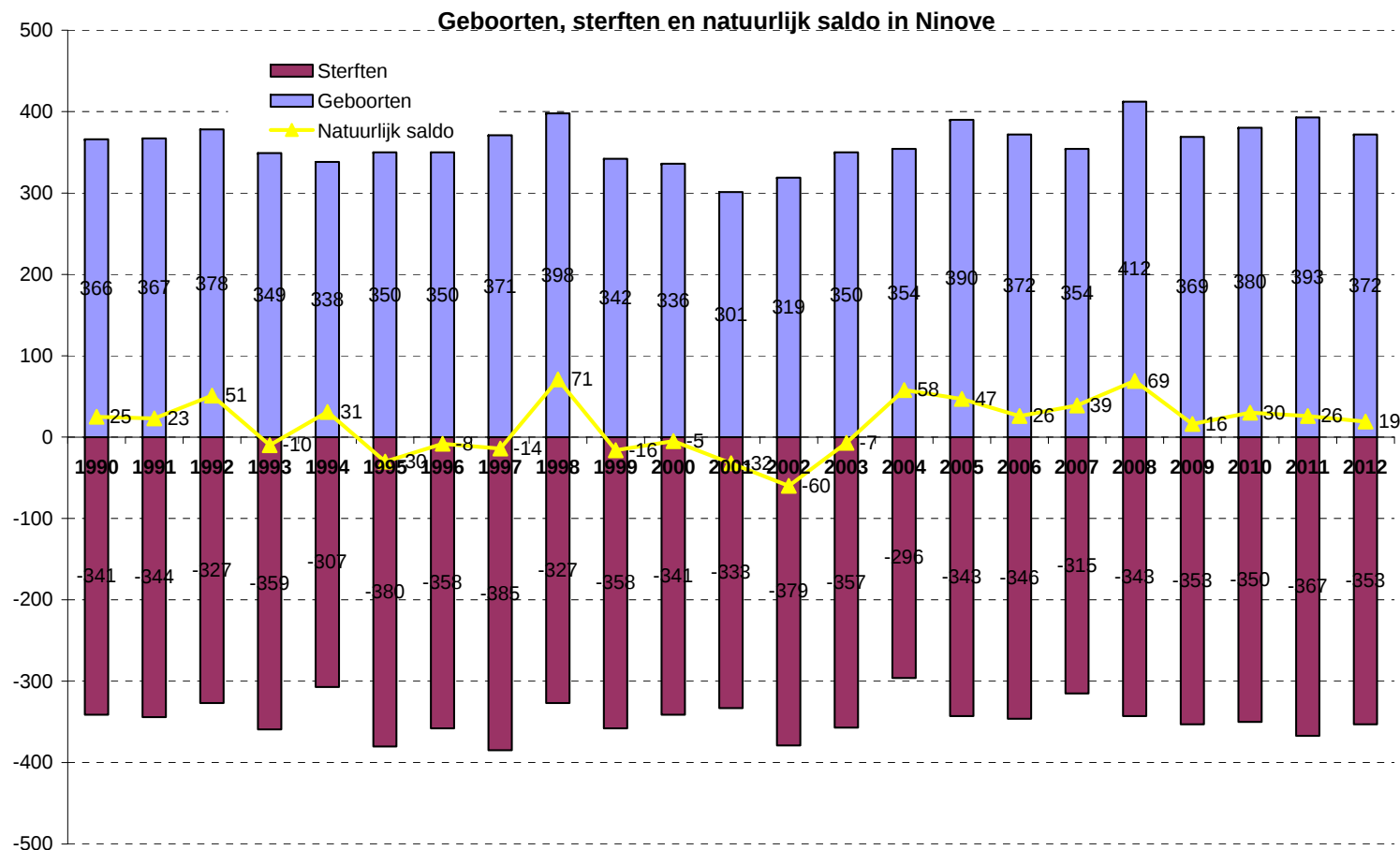
* Natuurlijk saldo

Het natuurlijk saldo is het verschil van het aantal geboorten met het aantal overlijdens.

Natuurlijk saldo	Absolute waarden										Per 1.000 inwoners
	1990	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2011
Vlaams Gewest	13.423	7.406	4.375	7.016	9.476	10.045	12.168	10.593	11.502	11.078	1,8
P. Oost-Vlaanderen	1.175	414	433	1.399	1.947	1.891	2.802	2.598	2.607	2.385	1,6
Ar. Aalst	2	-70	-245	-45	64	89	176	189	134	-25	-0,1
Aalst	24	17	-65	-31	72	105	53	96	160	88	1,1
Denderleeuw	40	33	-13	25	25	20	53	63	30	22	1,2
Geraardsbergen	-52	-66	-64	-29	-95	-13	32	-40	-30	-79	-2,4
Ninove	25	-30	-5	47	26	39	69	16	30	26	0,7
Zottegem	-18	-7	-40	-9	-32	-61	-54	-35	-61	-50	-2,0

Bron: ADSEI, lokale statistieken

- Het natuurlijk saldo is in Vlaanderen steeds positief. In 2003 werd met 1.054 personen het laagste saldo bereikt. De cijfers van de laatste jaren komen terug op dezelfde hoogte als in het begin van de jaren negentig.
- Gelet op de relatief kleine aantallen schommelt het natuurlijk saldo in Ninove wat. We kunnen wel dezelfde tendens als in heel het Vlaams Gewest vaststellen. Ninove tekent overwegende negatieve cijfers op in de tweede helft van de jaren negentig en begin de jaren nul. Sinds 2004 wordt opnieuw aangeknoopt met de positieve cijfers van begin de jaren negentig. Zottegem en Geraardsbergen blijven in het rood.
- De natuurlijke aangroei bleef in 2011 in Ninove onder het Vlaamse gemiddelde, met 0,7 % tegenover 1,8 % in heel het Vlaamse Gewest.

- Voor Ninove beschikken we op basis van eigen verwerkingen uit het Rijksregister over gegevens tot en met 2012. Het aantal geboorten daalde tot 372, het aantal sterften tot 353. Dit resulteert in een licht positief natuurlijk saldo van 19 personen.

1.2.5. Migraties

* Interne migraties

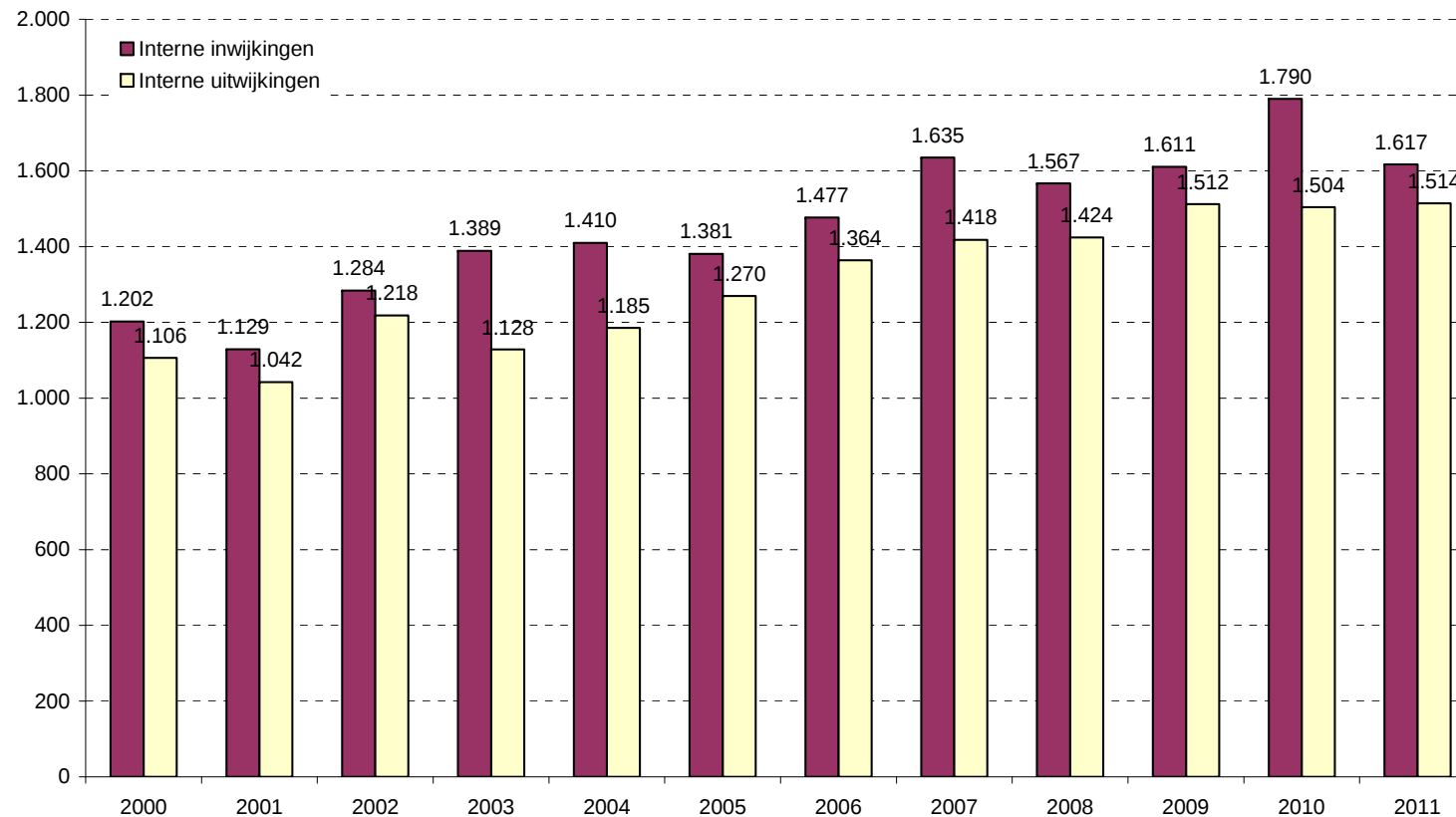
Interne migraties zijn gemeentegrensoverschrijdende in- en uitwijkingen binnen België. Het migratiesaldo is het verschil van het aantal inwijkingen met het aantal uitwijkingen.

Intern migratiesaldo	Absolute waarden											
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Vlaams Gewest	2.211	2.749	3.156	4.187	5.299	5.148	6.377	6.152	6.947	6.269	6.582	7.031
P. Oost-Vlaanderen	653	659	996	1.266	2.131	3.043	2.702	2.897	3.136	2.606	2.395	1.871
Ar. Aalst	218	28	522	536	767	1.057	952	1.444	1.231	1.164	1.946	1.425
Aalst	153	-144	328	-12	10	10	54	73	348	493	435	367
Denderleeuw	-75	110	-12	-29	79	185	46	355	241	81	269	117
Geraardsbergen	19	36	52	108	164	227	218	60	141	159	238	213
Ninove	96	87	66	261	225	111	113	217	143	99	286	103
Zottegem	20	17	18	62	-46	114	49	96	136	102	227	305

Bron: ADSEI, lokale statistieken

- Op enkele toevallige fluctuaties na is het intern migratiesaldo overal positief, zo ook in Ninove. In Vlaanderen in zijn geheel is er een duidelijk stijgende tendens. Concreet betekent dit dat er meer mensen uit andere delen van België in Vlaanderen komen wonen dan omgekeerd.

Interne inwijkingen en uitwijkingen Ninove

- Uit deze grafiek kunnen we opmaken dat gemiddeld over de jaren heen zowel de interne inwijking als uitwijking in Ninove toeneemt. Dit geldt ook voor heel Vlaanderen. In 2011 kwamen 1.617 mensen van elders in België naar Ninove, terwijl 1.514 mensen Ninove verlieten ten voordele van een andere woonplaats in België. Dit resulteert in een positief intern migratiesaldo van 103 bijkomende inwoners.

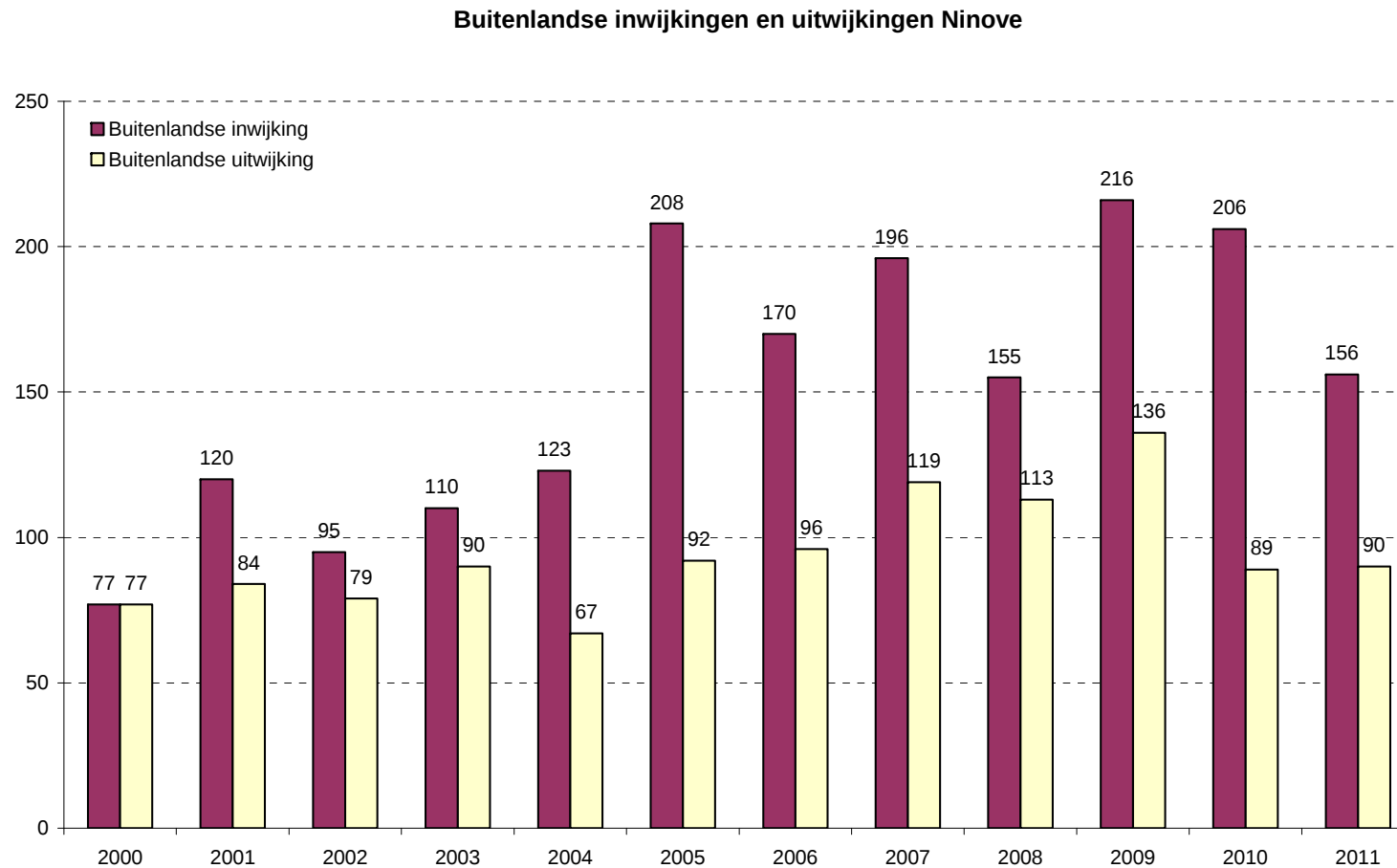
* Internationale migraties

Internationale migraties zijn in- en uitwijkingen van en naar het buitenland. Het migratiesaldo is het verschil van het aantal inwijkingen met het aantal uitwijkingen.

Internationaal migratiesaldo	Absolute waarden											
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Vlaams Gewest	5.909	13.658	17.240	14.116	14.805	21.749	21.546	25.073	28.198	25.774	34.416	26.626
P. Oost-Vlaanderen	1.255	2.138	2.474	2.355	2.797	4.524	3.791	4.831	5.681	6.677	8.148	4.768
Ar. Aalst	76	204	133	220	303	685	547	601	536	757	889	748
Aalst	62	120	82	138	174	348	285	279	381	421	381	345
Denderleeuw	15	23	5	8	12	37	57	69	27	66	70	67
Geraardsbergen	8	17	7	26	30	90	47	54	5	82	155	105
Ninove	0	36	16	20	56	116	74	77	42	80	117	66
Zottegem	-21	2	0	2	1	40	12	43	31	36	49	78

Bron: ADSEI, lokale statistieken

- Ook het internationaal migratiesaldo is op enkele toevallige fluctuaties na overal positief. In Vlaanderen in zijn geheel is er over de jaren heen gemiddeld een sterk stijgende tendens. Concreet betekent dit dat er meer mensen uit andere landen in Vlaanderen komen wonen dan omgekeerd.

- Uit deze grafiek kunnen we opmaken dat de vooral de inwijking vanuit het buitenland naar Ninove in 2005 sterk toegenomen is en vanaf dan op een relatief hoog niveau licht schommelt. Dit geldt ook voor heel Vlaanderen. In 2011 kwamen 156 mensen vanuit het buitenland naar Ninove, terwijl 90 mensen vanuit Ninove naar het buitenland trokken. Dit resulteert in een positief internationaal migratiesaldo van 66 bijkomende inwoners.

* Totaal migratiesaldo

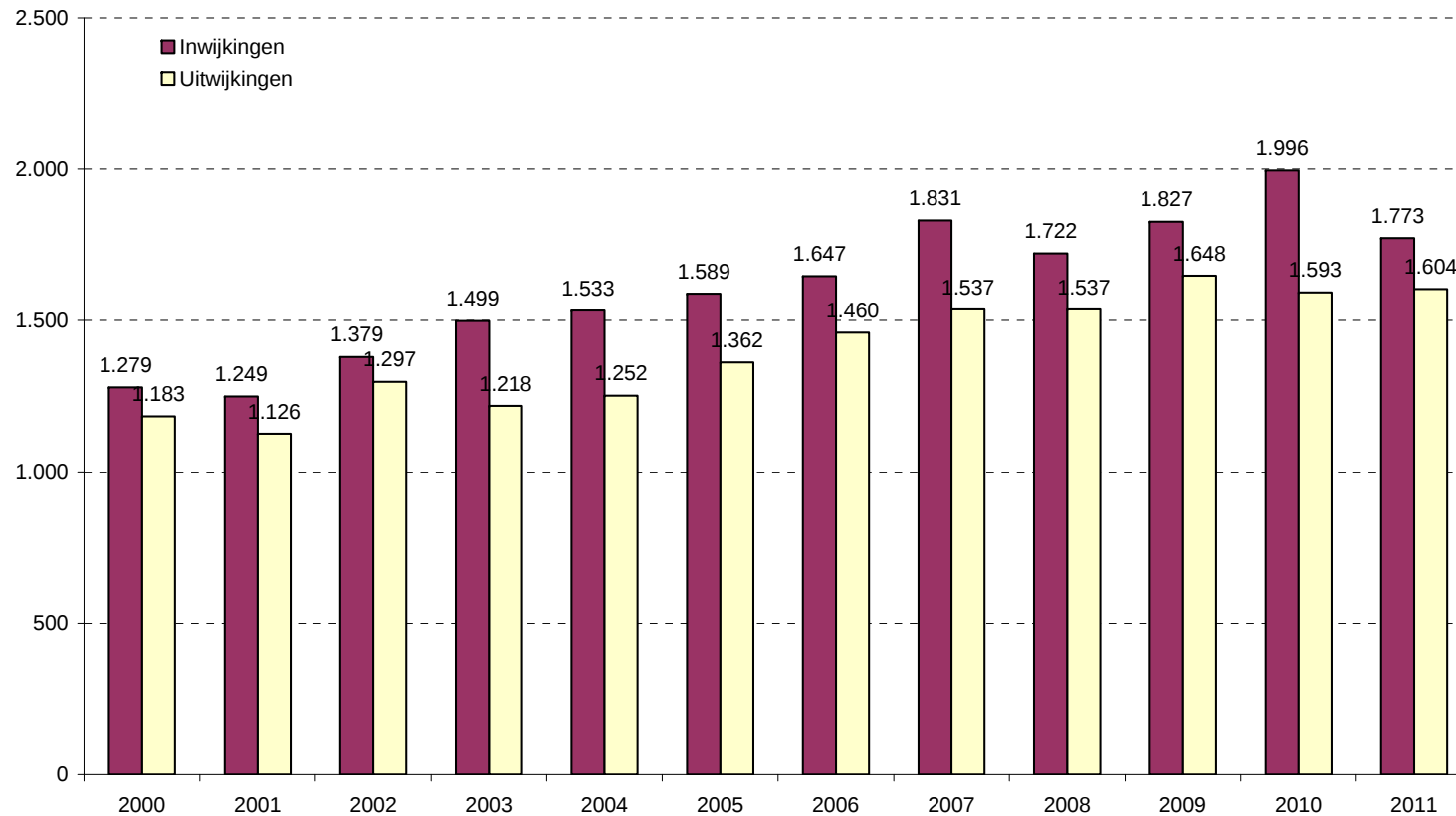
Het totaal migratiesaldo is de som van het saldo van de interne migraties met het saldo van de internationale migraties.

Totaal migratiesaldo	Absolute waarden											
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Vlaams Gewest	8.120	16.407	20.396	18.303	20.104	26.897	27.923	31.225	35.145	32.043	40.998	33.657
P. Oost-Vlaanderen	1.908	2.797	3.470	3.621	4.928	7.567	6.493	7.728	8.817	9.283	10.543	6.639
Ar. Aalst	294	232	655	756	1070	1742	1499	2045	1767	1921	2835	2173
Aalst	215	-24	410	126	184	358	339	352	729	914	816	712
Denderleeuw	-60	133	-7	-21	91	222	103	424	268	147	339	184
Geraardsbergen	27	53	59	134	194	317	265	114	146	241	393	318
Ninove	96	123	82	281	281	227	187	294	185	179	403	169
Zottegem	-1	19	18	64	-45	154	61	139	167	138	276	383

Bron: ADSEI, lokale statistieken

- Aangezien zowel het interne als het internationale migratiesaldo positief is, is het totale migratiesaldo vanzelfsprekend ook positief. Op enkele sporadische uitzonderingen gaat dit op voor alle referentiegebieden, zo ook voor Ninove.
- In heel Vlaanderen is er ondanks enkele schommelingen een duidelijk stijgend trend waar te nemen. In 2000 bedroeg het saldo 8.120, in 2011 33.657, het jaar voordien zelfs 40.998.

Inwijkingen en uitwijkingen Ninove (totaal)

- In 2011 zijn er in totaal 1.773 mensen die zich van buiten de gemeente in Ninove komen vestigen. Dit zijn dus potentieel 1.773 personen die in de Ninoofse samenleving geïntegreerd moeten worden. 1.604 mensen verlaten dan weer het grondgebied. Dit resulteert in een stijging van 169 bijkomende inwoners. De in- en uitstroom ligt opmerkelijk hoger dan in 2000 en 2001. De mobiliteit in de samenleving is duidelijk toegenomen.

* Detailschets verhuisbeweging 2010-2011

We zoomen even in op de verhuisbewegingen in 2010. Hiervoor vergelijken we het Rijksregister inclusief Wachtregister van 01/01/2010 met 01/01/2011.

Verhuisbewegingen binnen en naar Ninove	Herkomst	
	Absolute waarden	Aandeel van de verhuisbewegingen in %
Ninove	1.638	43,2
rest arrondissement Aalst	551	14,5
rest Oost-Vlaanderen	131	3,5
Vlaams-Brabant	494	13,0
Rest Vlaanderen	81	2,1
Wallonië	46	1,2
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	303	8,0
Buiten België	23	0,6
Niet gekend (vaak vanuit het buitenland)	524	13,8

Bron: ADSEI, Sociale situatieschets van Oost-Vlaanderen

- 3 791 personen schreven zich op een nieuw adres in Ninove in. 43,2% verhuisde binnen Ninove zelf. 14,5% kwam uit de rest van het arrondissement Aalst, 13% uit Vlaams-Brabant. Opvallend is ook de grote instroom uit Brussel, goed voor 303 nieuwe inwoners of 8%.

Verhuisbewegingen vanuit Ninove	Bestemming vanuit Ninove	
	Absolute waarden	Aandeel van de verhuisbewegingen in %
rest arrondissement Aalst	600	45,1
rest Oost-Vlaanderen	143	10,7
Vlaams-Brabant	331	24,9
Rest Vlaanderen	87	6,5
Wallonië	50	3,8
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	99	7,4
Buiten België	21	1,6
Niet gekend	?	

Bron: ADSEI, Sociale situatieschets van Oost-Vlaanderen

- Waar gaan de mensen heen die Ninove verlaten? Van een heel deel weten we het niet, die verlaten gewoon hun adres zonder melding en worden na verloop van tijd ambtshalve uit het Rijksregister geschrapt. Van de 1 331 personen waar we wél zicht op hebben, vertrekt 45,1% naar elders in het arrondissement Aalst en 24,9% naar Vlaams-Brabant. De uitstroom naar Brussel is dan weer heel wat kleiner dan de instroom vanuit Brussel.

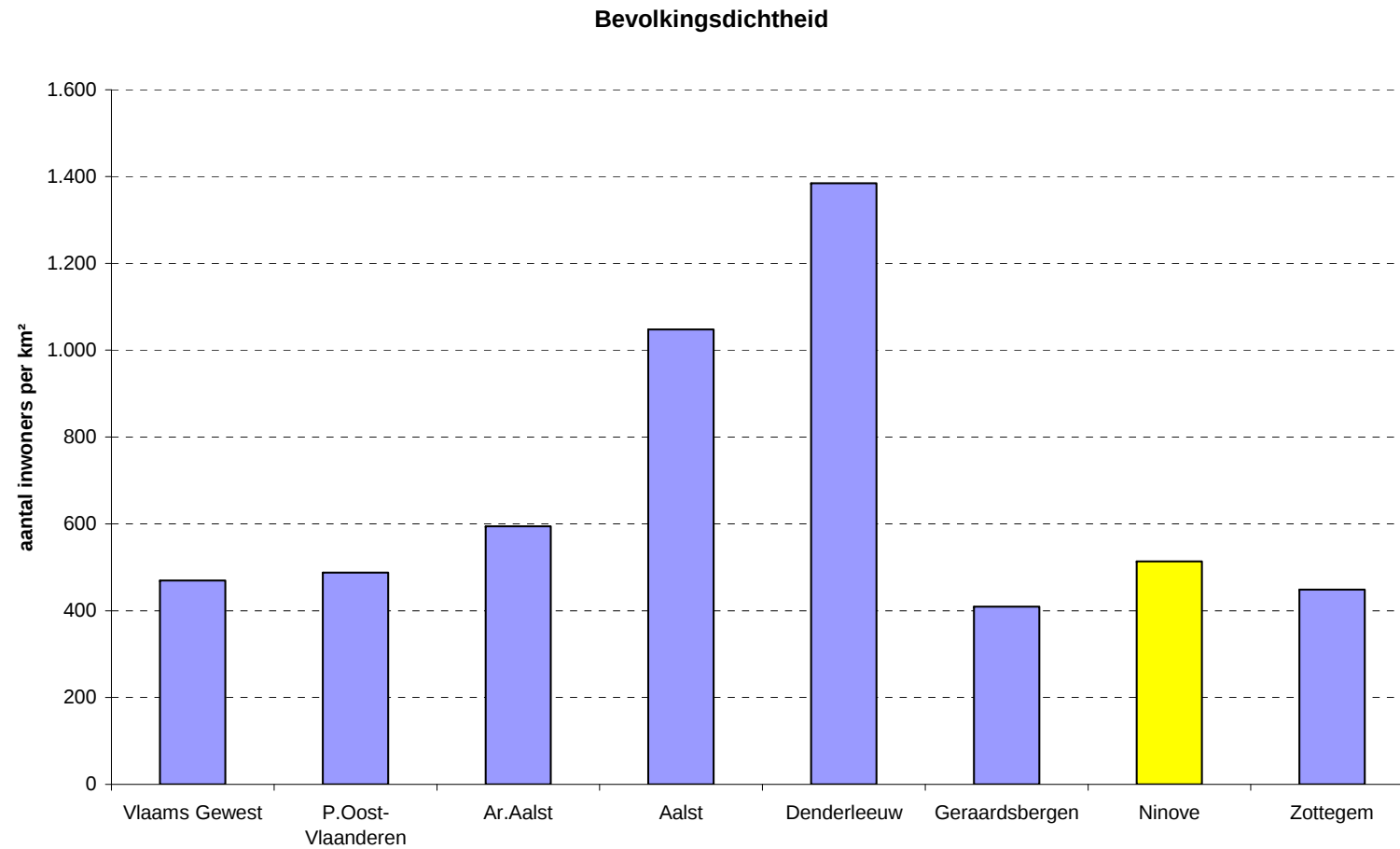
1.2.6. Bevolkingsdichtheid in inwoners per km²

* Totaal

Bevolkingsdichtheid	Inwoners per km ²
	2012
Vlaams Gewest	470
P. Oost-Vlaanderen	488
Ar. Aalst	594
Aalst	1.048
Denderleeuw	1.384
Geraardsbergen	409
Ninove	514
Zottegem	448

Bron: ADSEI

- In 2012 had Ninove een bevolkingsdichtheid van 514 inwoners per km². Dat is licht boven het Vlaamse en Oost-Vlaamse gemiddelde. Centrumstad Aalst en vooral het kernachtige Denderleeuw zijn nog dichter bevolkt.

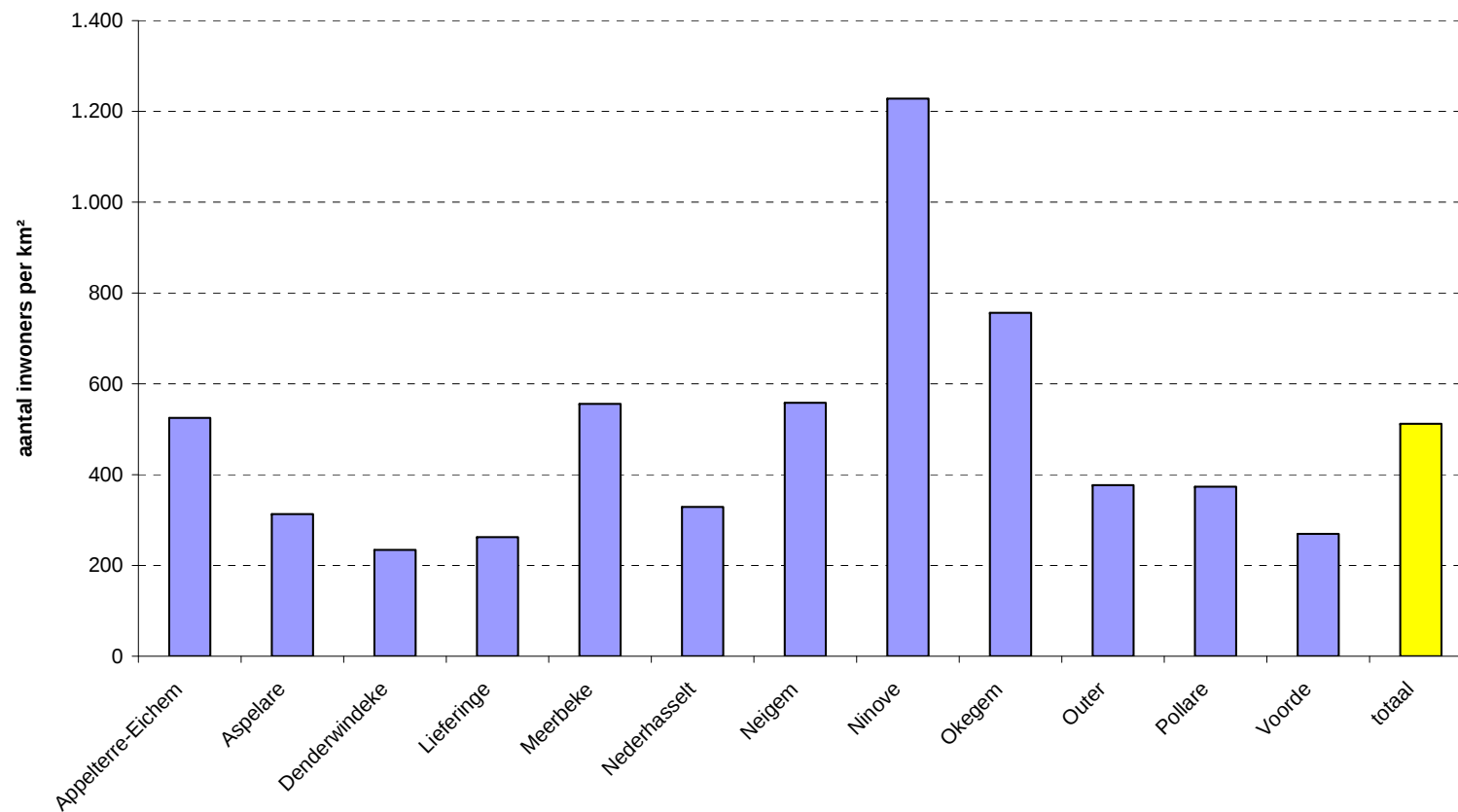
* Per deelgemeente

Bevolkingsdichtheid	Inwoners per km ²
	2012
Appelterre-Eichem	525
Aspelare	313
Denderwindeke	234
Liefaringe	262
Meerbeke	556
Nederhasselt	329
Neigem	558
Ninove	1228
Okegem	757
Outer	377
Pollare	374
Voorde	270
totaal	512

Bron: stad Ninove, Rijksregister

- Ninove-centrum kent de hoogste bevolkingsdichtheid van de verschillende deelgemeenten, met 1 228 inwoners per km². Op ruime afstand volgt Okegem (757) en dan Meerbeke (556) en Appelterre-Eichem (525). Denderwindeke telt dan weer slechts 234 inwoners per km². Ook Lieferingen en Voorde zijn dunbevolkt.

Bevolkingsdichtheid in de deelgemeenten 2012

1.2.7. Bevolkingscoëfficiënten

* Doorstromingscoëfficiënt

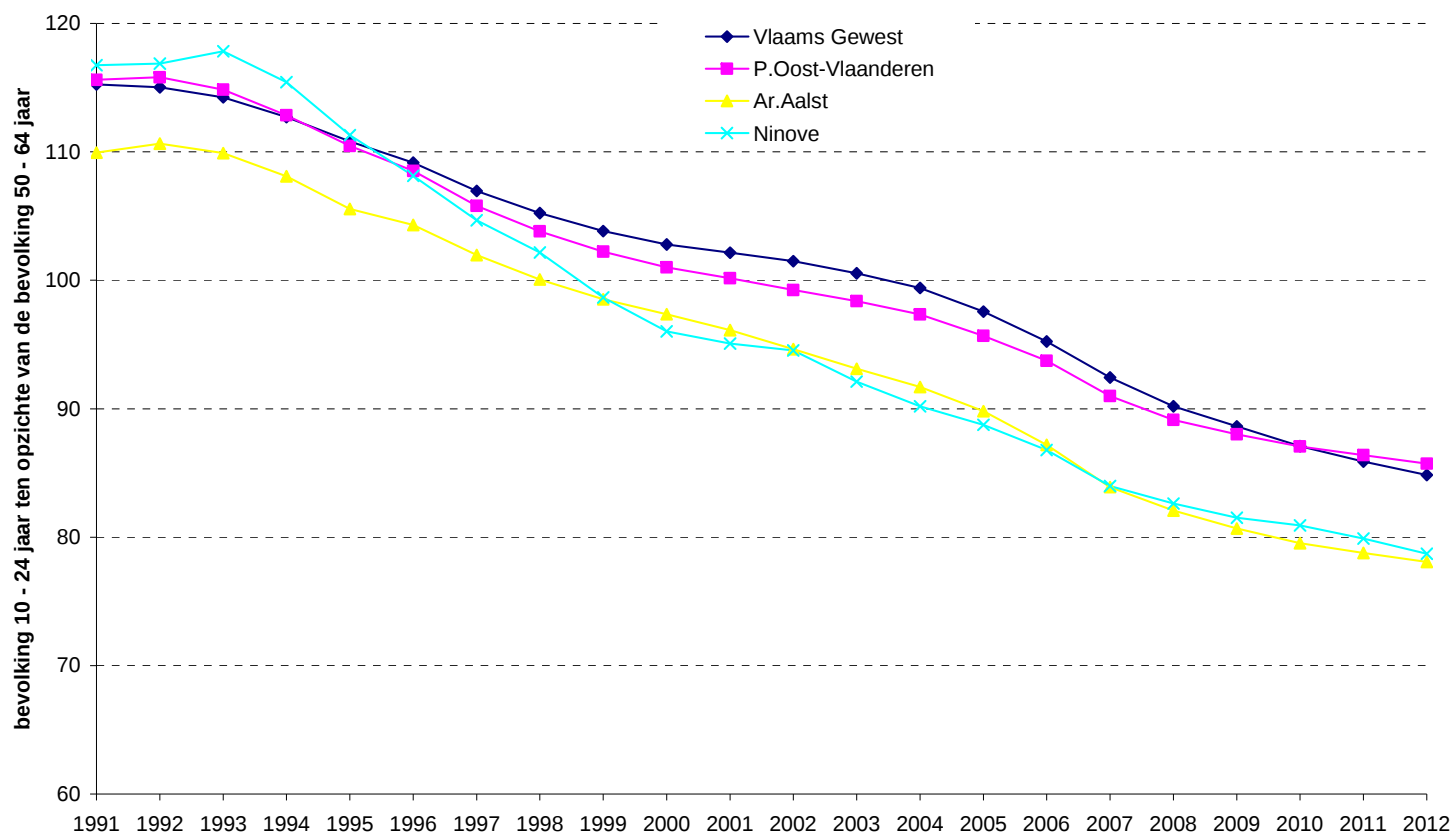
De doorstromingscoëfficiënt geeft de verhouding weer tussen het aantal 10- tot 24-jarigen en het aantal 50- tot 64-jarigen. Deze coëfficiënt weerspiegelt dus de verhouding tussen de potentiële instroom op de arbeidsmarkt en de uitstroom uit de arbeidsmarkt.

Doorstromingscoëfficiënt	Procenten												
	1991	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2020	2030
Vlaams Gewest	115,3	110,8	102,8	97,6	95,2	92,4	90,2	88,6	87,1	85,9	84,9	77,8	83,7
P. Oost-Vlaanderen	115,6	110,5	101,0	95,7	93,7	91,0	89,1	88,0	87,1	86,4	85,7	79,2	84,0
Ar. Aalst	109,9	105,6	97,4	89,8	87,2	83,9	82,1	80,7	79,5	78,8	78,1	73,3	77,2
Aalst	99,3	97,4	95,8	91,3	88,6	84,6	82,2	81,3	80,5	79,2	78,3	74,4	81,7
Denderleeuw	123,8	115,8	103,5	91,4	89,5	88,4	87,9	85,5	84,8	83,9	85,0	81,4	83,0
Geraardsbergen	106,4	103,7	95,3	86,0	84,6	82,0	80,3	79,4	78,7	79,9	79,6	73,9	74,9
Ninove	116,8	111,3	96,0	88,7	86,8	84,0	82,6	81,5	80,9	79,9	78,7	76,4	77,9
Zottegem	108,6	103,4	90,3	85,5	82,9	79,9	79,8	77,7	75,9	75,8	75,2	65,9	69,5

Bron: ADSEI, bevolkingsprognoses SVR (2020 en 2030), lokale statistieken

- Tot 1998 was de doorstromingscoëfficiënt positief in Ninove. Vanaf 1999 duikt de doorstromingscoëfficiënt in het rood. Anno 2012 waren er per 100 mensen die de arbeidsmarkt verlieten, potentieel slechts 79 instromers. Overal in Vlaanderen is er een negatieve evolutie, al zijn de cijfers in Ninove negatiever dan het Vlaamse gemiddelde.
- Tegen 2020 verslechtert de toestand nog wat: er zullen dan slechts 76 potentiële instromers zijn tegenover elke 100 uittrekkers. Tegen 2030 stabiliseert de doorstromingscoëfficiënt op 77,9%, nog steeds 6 procentpunten onder het Vlaamse gemiddelde.

Evolutie van de doorstromingscoëfficiënt

* Afhankelijkheidsratio

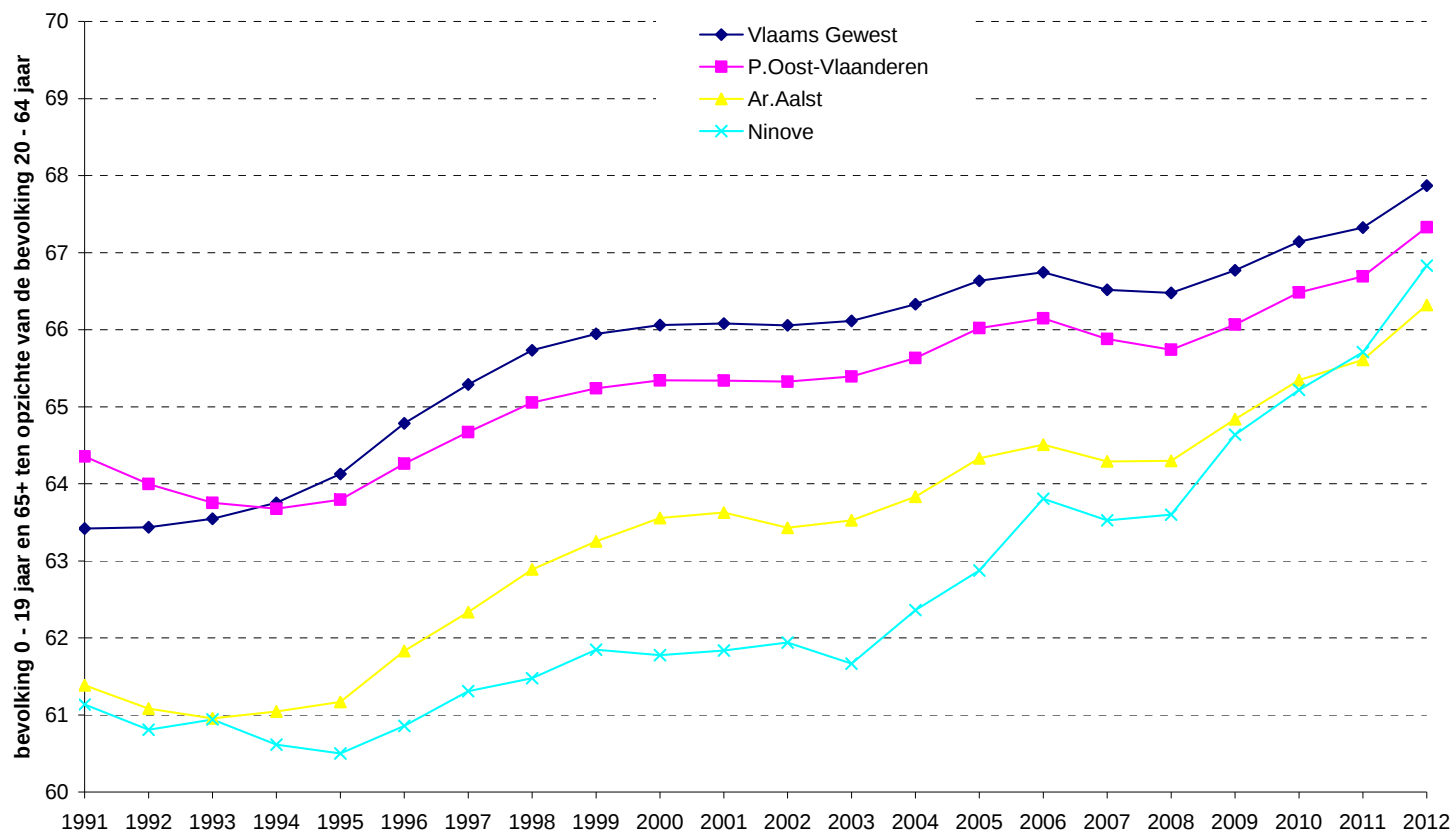
De afhankelijkheidsratio geeft de verhouding weer tussen enerzijds de som van het aantal 0- tot 19-jarigen met het aantal 65-plussers en anderzijds het aantal 20- tot 64-jarigen. De afhankelijkheidsratio duidt dus aan hoe het aantal mensen op niet-beroepsactieve leeftijd zich verhoudt tot het aantal mensen op beroepsactieve leeftijd.

Afhankelijkheidsratio	Procenten												
	1991	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2020	2030
Vlaams Gewest	63,4	64,1	66,1	66,6	66,7	66,5	66,5	66,8	67,1	67,3	67,9	72,9	81,9
P. Oost-Vlaanderen	64,4	63,8	65,3	66,0	66,1	65,9	65,7	66,1	66,5	66,7	67,3	71,9	80,2
Ar. Aalst	61,4	61,2	63,6	64,3	64,5	64,3	64,3	64,8	65,3	65,6	66,3	70,3	79,1
Aalst	59,2	59,9	63,6	64,3	64,3	63,9	64,3	64,9	65,2	65,5	66,2	69,7	79,3
Denderleeuw	58,6	59,4	59,6	61,4	62,0	62,6	62,3	63,0	64,4	64,0	64,7	69,1	76,5
Geraardsbergen	63,5	63,4	66,1	66,8	66,7	66,1	65,9	66,5	66,8	67,5	68,3	72,5	82,4
Ninove	61,1	60,5	61,8	62,9	63,8	63,5	63,6	64,6	65,2	65,7	66,8	71,2	79,7
Zottegem	61,8	62,1	64,5	66,8	67,6	67,4	67,5	68,0	67,7	67,4	67,6	72,7	83,1

Bron: ADSEI, bevolkingsprognoses SVR (2020 en 2030), lokale statistieken

- In 2012 waren er in Ninove voor elke 100 mensen op beroepsactieve leeftijd 67 niet-beroepsactieven. Deze ratio neemt elk jaar toe. De bevolking op actieve beroepsleeftijd zal dus moeten instaan voor een steeds groter aantal mensen op niet-beroepsactieve leeftijd. Tegen 2030 loopt de afhankelijkheidsratio op tot 80 niet-beroepsactieven per 100 mensen op beroepsactieve leeftijd.
- Ninove doet het wel een beetje beter dan het Vlaamse gemiddelde.

Evolutie van de afhankelijkheidsratio

* Groene druk

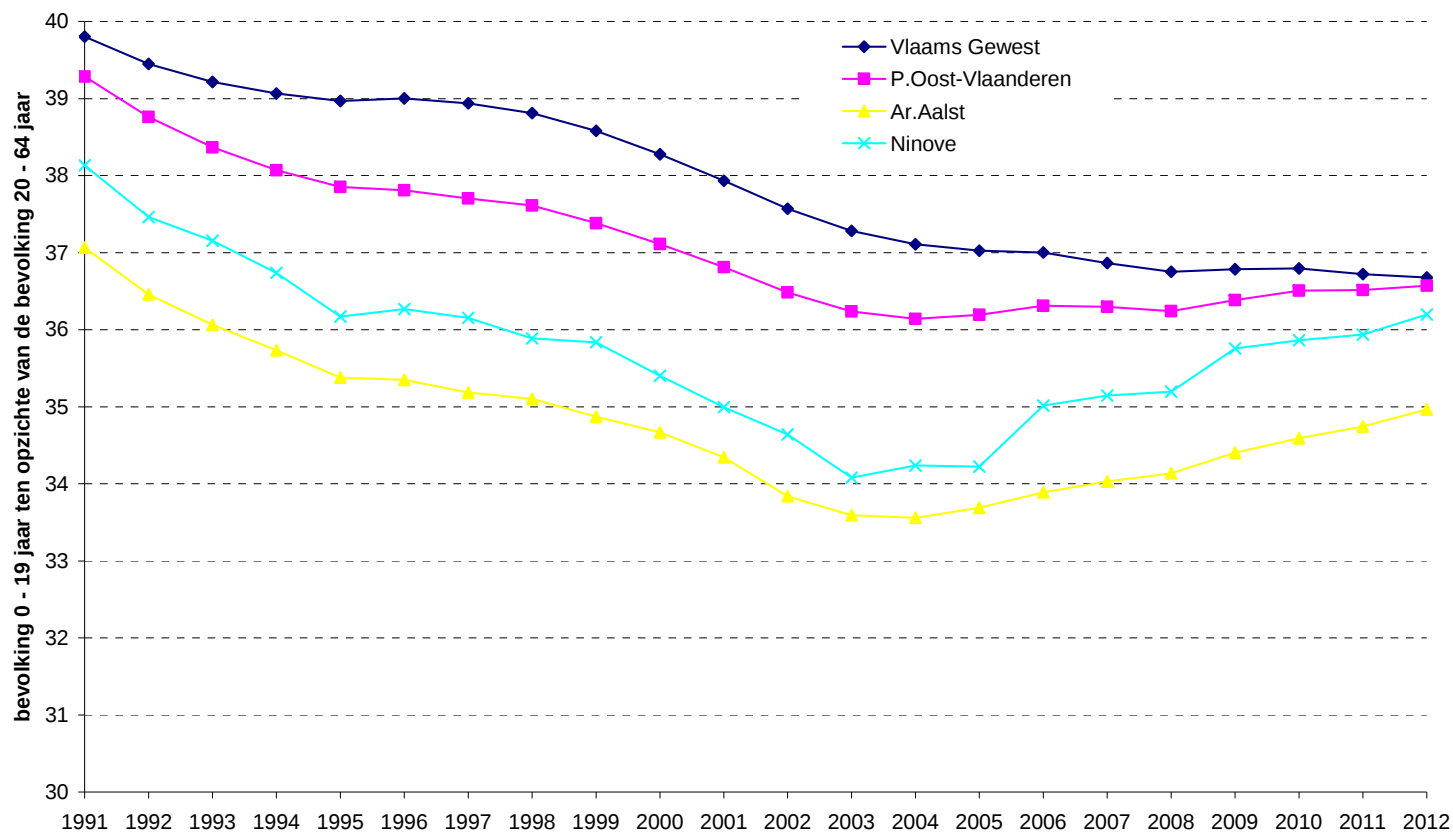
De groene druk is een weergave van het aantal kinderen en jongeren (0j-19j) dat moet worden onderhouden door de productiviteit van het werkende deel van de bevolking (20j-64j).

Groene druk	Procenten												
	1991	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2020	2030
Vlaams Gewest	39,8	39,0	38,3	37,0	37,0	36,9	36,8	36,8	36,8	36,7	36,7	37,6	38,4
P. Oost-Vlaanderen	39,3	37,9	37,1	36,2	36,3	36,3	36,2	36,4	36,5	36,5	36,6	37,5	38,2
Ar. Aalst	37,1	35,4	34,7	33,7	33,9	34,0	34,1	34,4	34,6	34,7	35,0	35,4	35,7
Aalst	34,6	33,7	33,7	32,7	32,7	32,9	33,2	33,5	33,8	34,1	34,5	35,5	36,5
Denderleeuw	37,5	36,4	34,2	34,0	34,5	35,0	35,1	35,9	36,9	37,0	37,3	38,0	37,8
Geraardsbergen	36,7	35,0	35,5	35,6	35,8	35,7	35,7	36,0	36,0	36,5	36,4	36,2	36,0
Ninove	38,1	36,2	35,4	34,2	35,0	35,1	35,2	35,8	35,9	35,9	36,2	36,2	36,4
Zottegem	36,4	34,4	33,2	32,8	33,1	33,2	33,2	33,4	33,0	32,8	32,8	32,0	32,4

Bron: ADSEI, bevolkingsprognoses SVR (2020 en 2030), lokale statistieken

- In Ninove stonden in 2012, 36 jongeren tegenover 100 mensen op beroepsactieve leeftijd.
- Sinds halfweg de jaren 2000 stijgt de groene druk weer in Ninove. Het Vlaams gemiddelde bleef echter wel dalen. Uit de prognoses blijkt dat de groene druk in Vlaanderen in zijn geheel weer zal toenemen tegen 2020 en 2030. In Ninove blijft de groene druk de komende jaren ongeveer status quo.

Evolutie van de groene druk

* Grijze druk

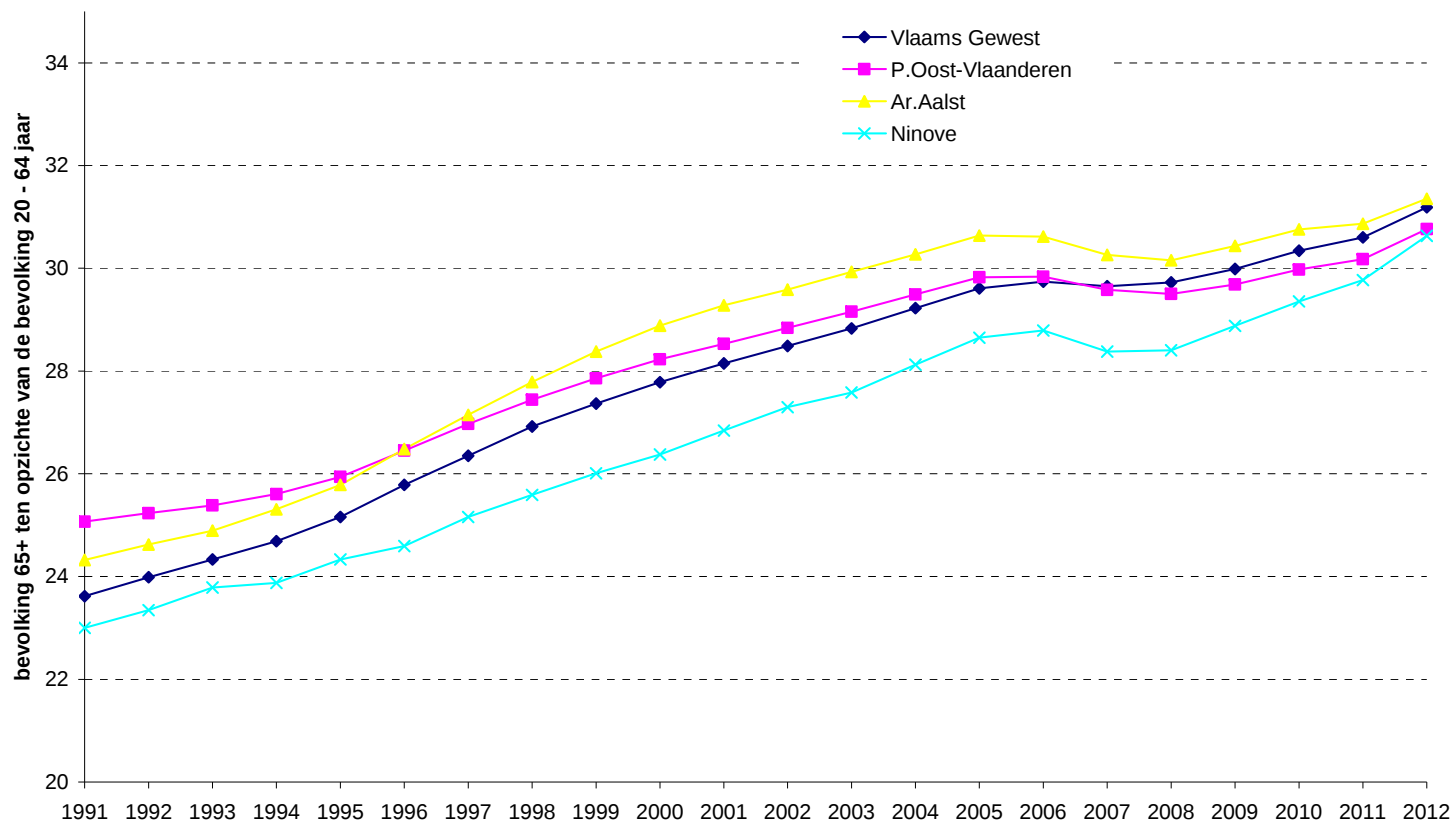
De grijze druk is de verhouding tussen het aantal 65-plussers en het aantal 20- tot en met 64-jarigen. Dit geeft een beeld over het aantal ouderen dat moet onderhouden worden door de actieve bevolking.

Grijze druk	Procenten												
	1991	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2020	2030
Vlaams Gewest	23,6	25,2	27,8	29,6	29,7	29,7	29,7	30,0	30,3	30,6	31,2	35,4	43,4
P. Oost-Vlaanderen	25,1	25,9	28,2	29,8	29,8	29,6	29,5	29,7	30,0	30,2	30,8	34,4	42,0
Ar. Aalst	24,3	25,8	28,9	30,6	30,6	30,3	30,2	30,4	30,8	30,9	31,4	34,9	43,4
Aalst	24,6	26,2	29,9	31,6	31,5	31,1	31,1	31,3	31,5	31,4	31,7	34,2	42,8
Denderleeuw	21,1	23,0	25,4	27,4	27,5	27,6	27,2	27,1	27,5	27,1	27,4	31,0	38,7
Geraardsbergen	26,8	28,4	30,6	31,2	30,9	30,4	30,3	30,5	30,8	31,0	31,8	36,2	46,4
Ninove	23,0	24,3	26,4	28,6	28,8	28,4	28,4	28,9	29,4	29,8	30,6	35,0	43,3
Zottegem	25,4	27,7	31,3	34,0	34,5	34,2	34,4	34,6	34,7	34,5	34,7	40,7	50,7

Bron: ADSEI, bevolkingsprognoses SVR (2020 en 2030), lokale statistieken

- In 1991 was de grijze druk in Ninove na Denderleeuw het laagste van alle referentiepunten. De grijze druk stijgt echter overal sterk. In 2012 stonden er in Ninove tegenover 100 mensen op beroepsactieve leeftijd 30,6 65-plussers. Tegen 2030 loopt dit op tot 43,3%, ongeveer het Vlaamse gemiddelde.
- In Geraardsbergen en vooral in Zottegem ligt de grijze druk nog veel hoger.

Evolutie van de grijze druk

* Interne vergrijzing

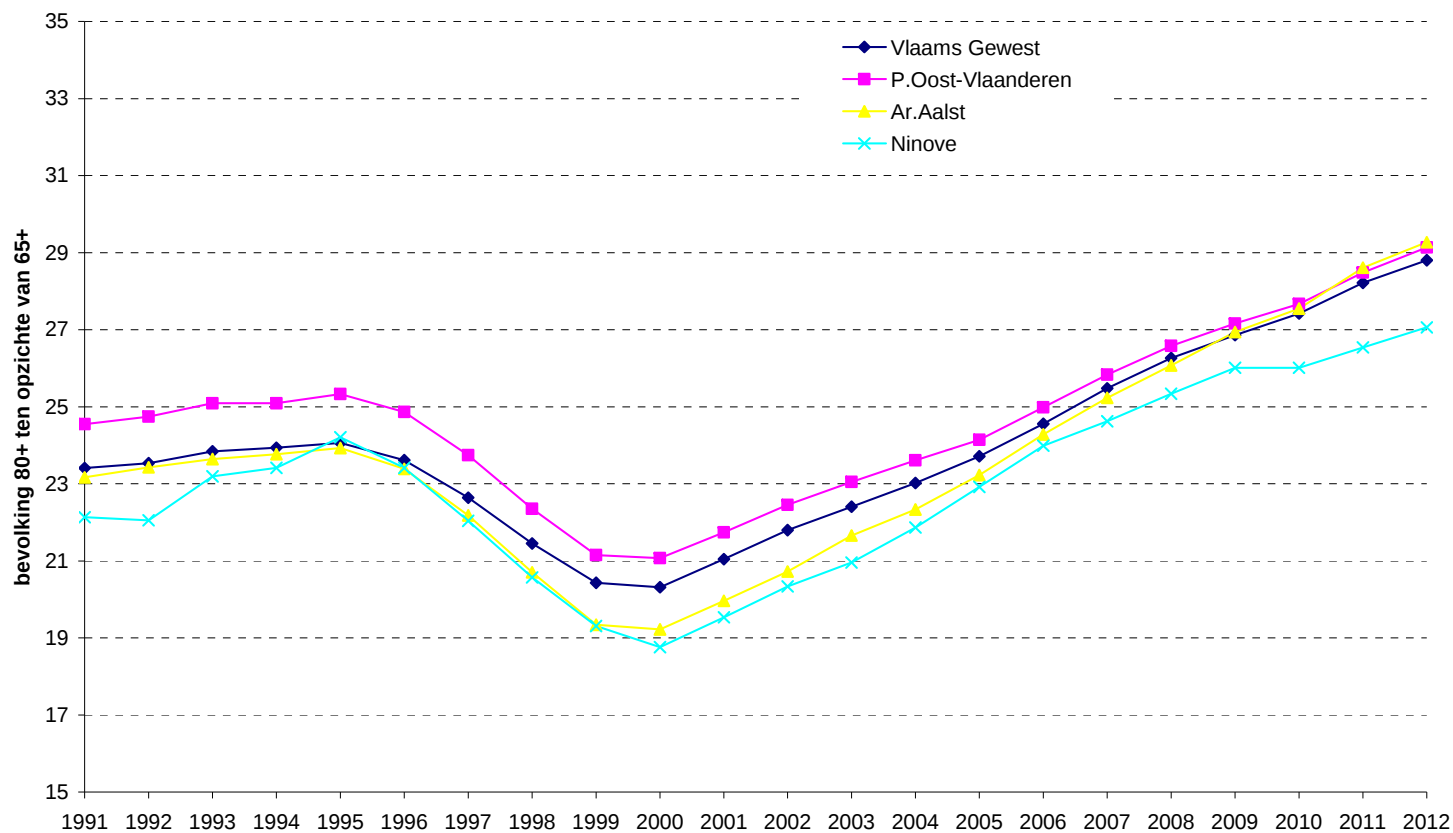
Deze coëfficiënt geeft aan hoeveel hoogbejaarden (80+) er binnen de groep 65+ zijn (de vergrijzing binnen de vergrijzing).

Interne vergrijzing	Procenten												
	1991	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2020	2030
Vlaams Gewest	23,4	24,1	20,3	23,7	24,6	25,5	26,3	26,9	27,4	28,2	28,8	29,9	29,9
P. Oost-Vlaanderen	24,6	25,3	21,1	24,1	25,0	25,8	26,6	27,2	27,7	28,5	29,1	30,3	30,1
Ar. Aalst	23,2	23,9	19,2	23,2	24,3	25,2	26,1	26,9	27,6	28,6	29,3	30,4	28,9
Aalst	22,4	22,8	18,4	22,7	23,5	24,8	26,0	26,9	27,5	28,9	29,8	31,0	28,2
Denderleeuw	19,5	21,3	17,5	22,8	24,5	25,8	26,6	27,0	27,0	28,2	28,5	28,9	27,1
Geraardsbergen	24,0	24,6	20,1	24,2	25,7	26,3	26,7	28,1	28,6	29,4	29,5	29,0	28,8
Ninove	22,1	24,2	18,8	22,9	24,0	24,6	25,3	26,0	26,0	26,5	27,1	28,2	28,6
Zottegem	24,0	24,7	20,3	24,5	25,7	26,4	27,3	28,5	29,3	30,3	31,2	32,1	31,4

Bron: ADSEI, bevolkingsprognoses SVR (2020 en 2030), lokale statistieken

- Sinds 2001 stijgt de interne vergrijzing overal sterk. In 2012 was in Ninove een goed kwart van de 65-plussers ouder dan 80, oftewel 27,1%. Dit aandeel neemt tegen 2030 toe tot 28,6%. Ninove blijft wel onder het Vlaamse gemiddelde.

Evolutie van de interne vergrijzing

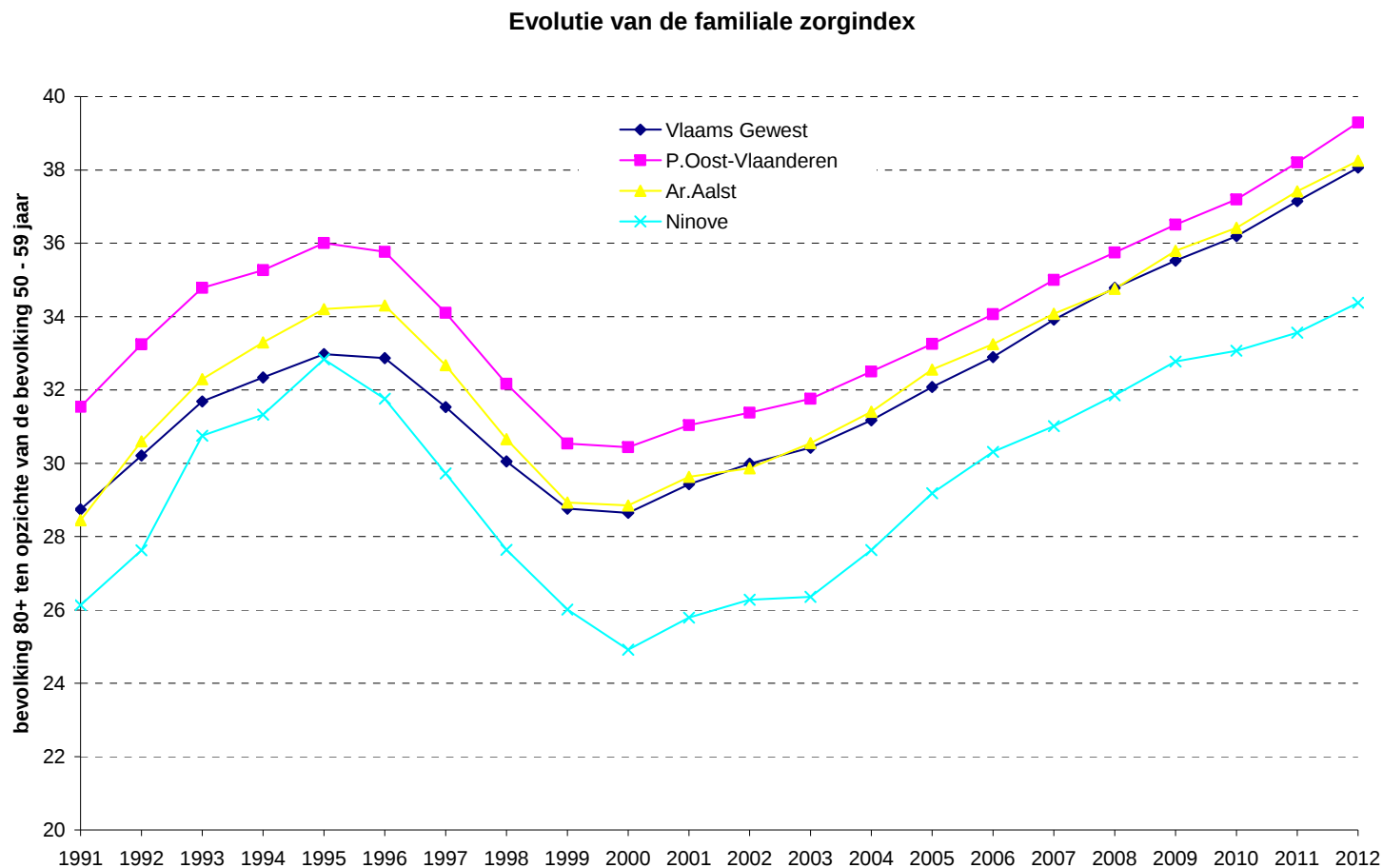
* Familiale zorgindex

De familiale zorgindex is de verhouding tussen het aantal hoogbejaarden (80-plussers) en het aantal personen tussen de 50 en 59 jaar. Deze laatste groep is een benadering van het aantal kinderen van die hoogbejaarden die geconfronteerd worden met zorgtaken.

Familiale zorgindex	Procenten												
	1991	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2020	2030
Vlaams Gewest	28,7	33,0	28,6	32,1	32,9	33,9	34,8	35,5	36,2	37,1	38,1	42,8	54,8
P. Oost-Vlaanderen	31,5	36,0	30,4	33,3	34,1	35,0	35,7	36,5	37,2	38,2	39,3	43,4	54,1
Ar. Aalst	28,4	34,2	28,8	32,6	33,2	34,1	34,8	35,8	36,4	37,4	38,3	42,2	52,0
Aalst	27,1	32,4	28,9	33,8	33,9	34,7	35,8	37,1	37,2	38,6	39,5	42,8	51,2
Denderleeuw	23,2	28,7	24,5	29,1	30,2	32,0	32,9	32,6	32,3	32,9	33,1	36,4	42,9
Geraardsbergen	32,4	38,6	31,1	32,6	33,9	34,5	34,2	36,1	37,0	38,1	38,9	40,9	54,1
Ninove	26,1	32,8	24,9	29,2	30,3	31,0	31,9	32,8	33,1	33,6	34,4	39,5	51,2
Zottegem	30,8	37,0	31,8	37,5	39,0	39,6	41,0	42,7	43,3	43,8	44,8	49,8	64,5

Bron: ADSEI, bevolkingsprognoses SVR (2020 en 2030), lokale statistieken

- Ruim één derde van de Ninoofse bevolking tussen 50 en 59 jaar werd in 2012 geconfronteerd met hoogbejaarde ouders. In 1991 was dit nog maar het geval voor een kwart van de 50- tot 59-jarigen. Tegen 2030 stijgt dit zelfs tot méér dan de helft van de bevolking tussen 50 en 59 jaar.
- We zien overal dezelfde evolutie, al blijven de cijfers in Ninove steeds onder het Vlaamse gemiddelde. Opnieuw springen de bijzonder hoge cijfers van Zottegem in het oog.

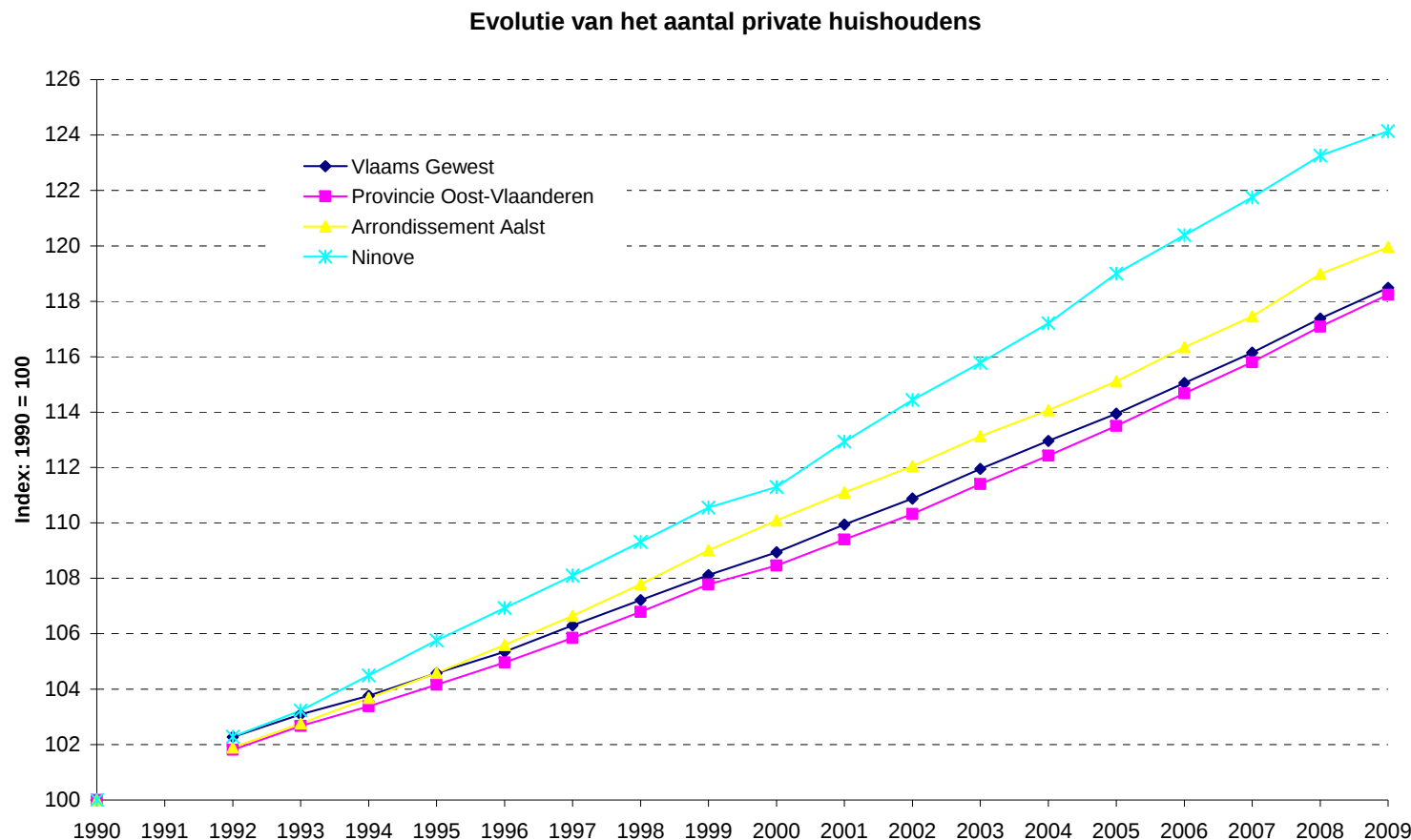
1.3. Gezinssamenstelling

1.3.1. Aantal private huishoudens

Private huishoudens bestaan uit een persoon die alleen leeft, of uit twee of meer personen, al dan niet met elkaar verwant, die in dezelfde woning wonen en er samenleven. Religieuze gemeenschappen, ziekenhuizen, rusthuizen,... vallen niet onder private huishoudens, maar onder collectieve huishoudens.

Private huishoudens	Absolute waarden							
	1990	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009
Vlaams Gewest	2.195.487	2.296.008	2.391.694	2.501.681	2.525.849	2.550.088	2.576.974	2.601.266
P. Oost-Vlaanderen	509.472	530.669	552.599	578.267	584.236	589.985	596.502	602.367
Ar. Aalst	96.610	101.038	106.364	111.206	112.402	113.474	114.959	115.886
Aalst	29.750	30.966	32.593	34.138	34.435	34.716	35.082	35.389
Denderleeuw	6.212	6.518	6.828	7.135	7.239	7.310	7.513	7.617
Geraardsbergen	11.498	11.994	12.549	12.999	13.100	13.213	13.326	13.473
Ninove	12.363	13.075	13.759	14.712	14.884	15.052	15.238	15.347
Zottegem	9.009	9.356	9.834	10.199	10.303	10.410	10.528	10.614

Bron: ADSEI, lokale statistieken

- Sinds 1990 kwamen er in Ninove een kwart private huishoudens bij (+ 24,1%). Deze stijging ligt 5,7 procentpunt boven het Vlaamse gemiddelde. Dit is niet zonder belang: elk huishouden dient immers over huisvesting te beschikken.
- Voor Ninove beschikken we op basis van eigen verwerkingen uit het Rijksregister over meer recente gegevens. Het aantal gezinnen blijft groeien. Op 31/12/2010 waren er 15 607 gezinnen, 15 689 op 01/01/2012 en 15 717 op 01/01/2013.

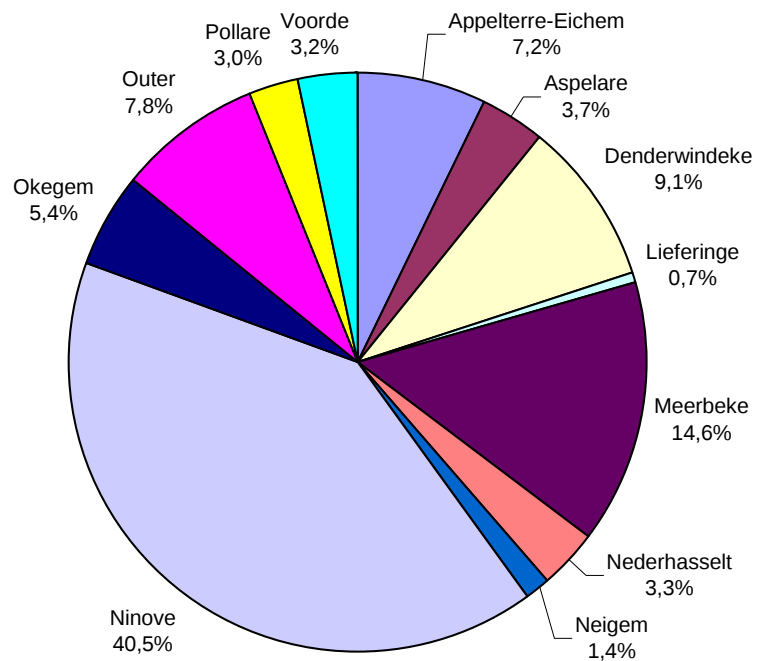
1.3.2. Aantal woongelegenheden

Woningen	Woningen per deelgemeente 2012	Aandeel in het totaal aantal woningen in % 2012	Evolutie van het aantal woningen 1991-2012 (index: 1991 = 100)
Appelterre-Eichem	1.290	7,2	130
Aspelare	659	3,7	125
Denderwindeke	1.623	9,1	139
Lieferringe	128	0,7	129
Meerbeke	2.611	14,6	128
Nederhasselt	600	3,3	136
Neigem	250	1,4	131
Ninove	7.266	40,5	160
Okegem	972	5,4	127
Outer	1.406	7,8	126
Pollare	543	3,0	125
Voorde	573	3,2	138
totaal	17.921	100	141

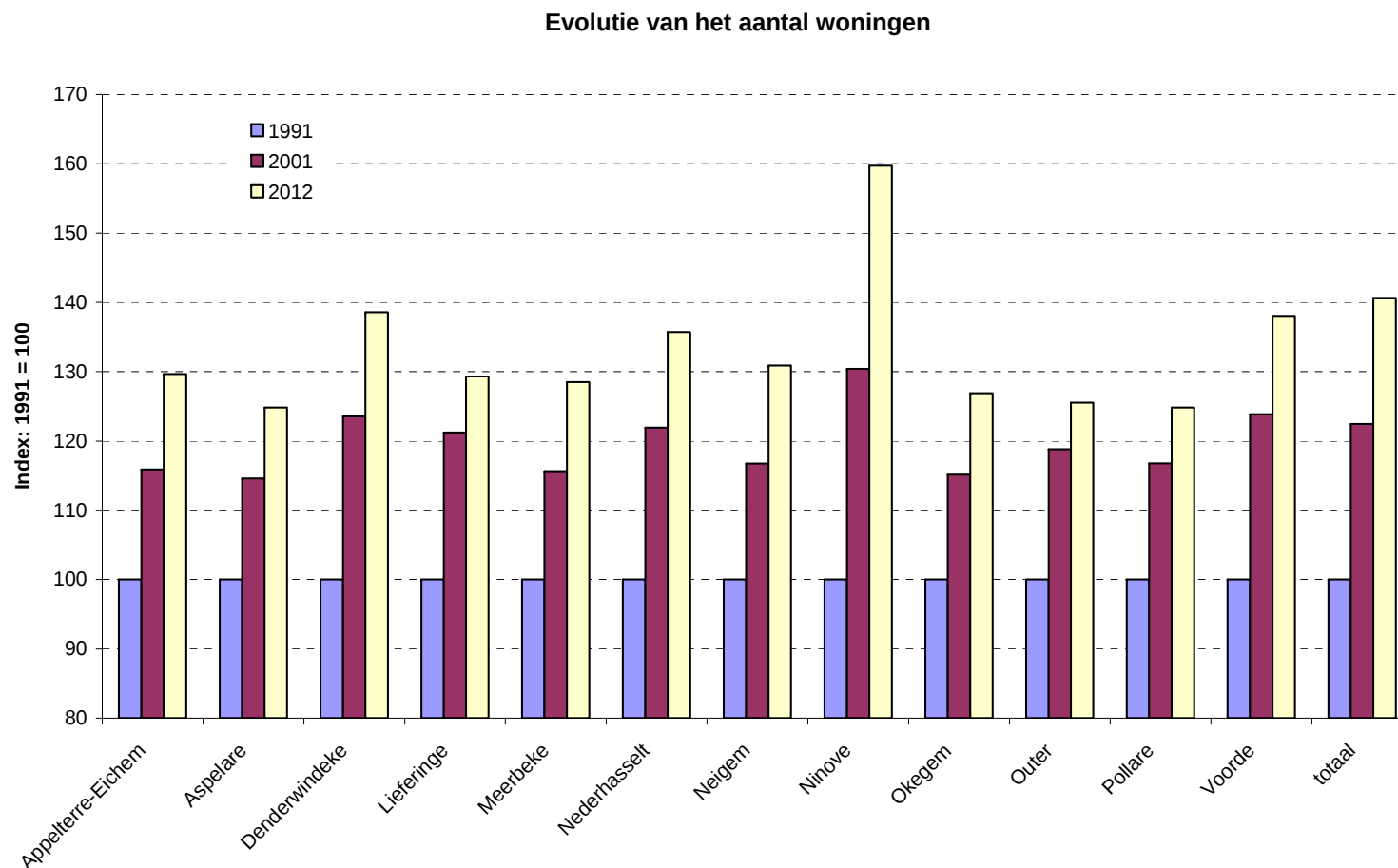
Bron: stad Ninove en rijksregister

- Op 31 december 2012 telde de stad Ninove volgens het Rijksregister 17 921 woningen.

Aandeel woningen per deelgemeente in %

- Ninove-centrum is goed voor maar liefst 40,5% van de woningen. Neigem telt maar 1,4% van de woningen, Lieferinge zelfs maar 0,7%.

- Op 21 jaar tijd is het aantal woongelegenheden in groot-Ninove toegenomen met 40,6%. Alle deelgemeenten vertonen een continue groei. Ninove-centrum spant de kroon met een toename van maar liefst 59,7%. Denderwindeke en Voorde zijn eveneens sterke stijgers.

1.3.3. Gemiddelde gezinsgrootte

Aantal personen per gezin	Absolute getallen							
	1990	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009
Vlaams Gewest	2,61	2,55	2,48	2,42	2,41	2,40	2,39	2,39
P. Oost-Vlaanderen	2,61	2,54	2,46	2,39	2,38	2,37	2,36	2,36
Ar. Aalst	2,67	2,58	2,47	2,37	2,36	2,36	2,34	2,34
Aalst	2,56	2,46	2,34	2,26	2,25	2,24	2,23	2,23
Denderleeuw	2,67	2,59	2,49	2,40	2,40	2,39	2,39	2,40
Geraardsbergen	2,63	2,55	2,47	2,39	2,40	2,39	2,38	2,36
Ninove	2,69	2,61	2,51	2,40	2,40	2,38	2,38	2,38
Zottegem	2,72	2,62	2,50	2,39	2,38	2,36	2,34	2,33

Bron: ADSEI, lokale statistieken

- De gemiddelde gezinsgrootte daalde de laatste 19 jaar onafgebroken. In Ninove zakte het gemiddeld aantal gezinsleden van 2,69 in 1990 naar 2,38 in 2009. De laatste jaren wordt eerder een status quo opgetekend.

1.3.4. Huishoudens volgens omvang

Aantal personen per gezin / alle gezinnen	Percentages													
	1		2		3		4		5		6		7 en meer	
	1995	2009	1995	2009	1995	2009	1995	2009	1995	2009	1995	2009	1995	2009
Vlaams Gewest	25,4	29,9	31,9	34,2	18,8	15,6	16,1	13,6	5,6	4,7	1,5	1,3	0,7	0,6
P. Oost-Vlaanderen	24,8	30,4	32,8	34,5	19,5	15,9	15,7	13,3	5,2	4,3	1,4	1,2	0,7	0,5
Ar. Aalst	21,7	29,0	33,3	35,4	22,2	17,5	16,5	13,0	4,7	3,7	1,2	1,0	0,5	0,4
Aalst	24,8	33,4	34,4	35,0	20,8	15,7	14,4	11,1	4,0	3,5	1,1	1,0	0,5	0,4
Denderleeuw	19,7	26,5	33,4	36,5	24,1	18,1	16,9	13,2	4,5	3,7	1,1	1,3	0,4	0,7
Geraardsbergen	23,1	29,2	33,1	34,8	22,0	17,5	15,3	12,7	4,5	4,0	1,5	1,2	0,5	0,5
Ninove	20,3	27,7	32,7	35,1	22,8	18,3	17,5	13,6	4,9	4,0	1,2	1,0	0,4	0,4
Zottegem	20,1	28,9	33,8	36,3	22,2	16,7	17,2	13,7	5,0	3,4	1,3	0,8	0,3	0,3

Bron: ADSEI, lokale statistieken

- In 2009 bestond 27,7% van de gezinnen in Ninove uit één persoon, 35,1% uit twee personen, 18,3% uit drie personen, 13,6% uit vier personen, 4% uit vijf personen, 1% uit zes personen en 0,4% uit zeven personen of meer.
- Het klassieke beeld van een gezin bestaande uit een mama, papa en twee kinderen slaat dus maximaal op 13,6% van de gezinnen.
- Slechts twee gezinstypes konden hun aandeel sinds 1995 vergroten: de één- en tweepersoonsgezinnen. Deze informatie is alleszins belangrijk voor de woningbouw.

1.3.5. Alleenstaanden

Alleenstaanden	Absolute waarden						
	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009
Vlaams Gewest	583.862	652.168	726.564	740.291	754.888	767.133	778.349
P. Oost-Vlaanderen	131.547	149.638	169.349	173.082	176.460	180.126	182.979
Ar. Aalst	21.882	26.504	30.789	31.604	32.418	33.192	33.631
Aalst	7.685	9.443	10.875	11.134	11.372	11.647	11.803
Denderleeuw	1.282	1.573	1.857	1.875	1.938	2.007	2.017
Geraardsbergen	2.770	3.225	3.654	3.690	3.745	3.842	3.929
Ninove	2.660	3.213	3.926	4.051	4.172	4.209	4.252
Zottegem	1.881	2.310	2.698	2.769	2.901	2.983	3.063

Bron: ADSEI, lokale statistieken

Aandeel alleenstaanden / alle inwoners	Percentages						
	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009
Vlaams Gewest	10,0	11,0	12,0	12,2	12,3	12,5	12,5
P. Oost-Vlaanderen	9,7	11,0	12,3	12,5	12,6	12,8	12,9
Ar. Aalst	8,4	10,1	11,7	11,9	12,1	12,3	12,4
Aalst	10,1	12,4	14,1	14,4	14,6	14,9	14,9
Denderleeuw	7,6	9,3	10,9	10,8	11,1	11,2	11,0
Geraardsbergen	9,1	10,4	11,8	11,8	11,9	12,1	12,3
Ninove	7,8	9,3	11,1	11,4	11,6	11,6	11,7
Zottegem	7,7	9,4	11,1	11,3	11,8	12,1	12,4

Bron: ADSEI; lokale statistieken

- Ninove telde in 2009 4 252 inwoners die alleen woonden of 11,7% van de bevolking.
- Het aandeel alleenstaanden steeg in Ninove sinds 1995 met 3,9 procentpunt, dit is een sterkere stijging dan het Vlaamse gemiddelde.
- Het aandeel alleenstaanden in de totale bevolking ligt in heel Vlaanderen nog iets hoger (12,5%). De hoge score van centrumstad Aalst valt hier op.

Aandeel alleenstaanden / alle huishoudens	Percentages						
	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009
Vlaams Gewest	25,4	27,3	29,0	29,3	29,6	29,8	29,9
P. Oost-Vlaanderen	24,8	27,1	29,3	29,6	29,9	30,2	30,4
Ar. Aalst	21,7	24,9	27,7	28,1	28,6	28,9	29,0
Aalst	24,8	29,0	31,9	32,3	32,8	33,2	33,4
Denderleeuw	19,7	23,0	26,0	25,9	26,5	26,7	26,5
Geraardsbergen	23,1	25,7	28,1	28,2	28,3	28,8	29,2
Ninove	20,3	23,4	26,7	27,2	27,7	27,6	27,7
Zottegem	20,1	23,5	26,5	26,9	27,9	28,3	28,9

Bron: ADSEI, lokale statistieken

- 27,7% van alle gezinnen in Ninove bestond in 2009 uit één persoon. In 1995 was dit nog maar 20,3%. Het Vlaamse gemiddelde lag in 2009 met 29,9% nog wat hoger, maar de toename was kleiner.

Aandeel vrouwelijke alleenstaanden / alle alleenstaanden	Percentages						
	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009
Vlaams Gewest	57,1	55,3	54,2	54,1	53,8	53,7	53,7
P. Oost-Vlaanderen	58,1	55,7	54,2	54,1	53,9	53,7	53,7
Ar. Aalst	59,2	56,8	55,5	55,3	55,2	54,9	55,0
Aalst	58,9	56,0	54,9	54,9	54,8	54,3	54,0
Denderleeuw	58,4	54,5	55,3	55,7	55,3	55,0	55,1
Geraardsbergen	58,8	57,5	56,0	55,2	55,2	54,6	55,2
Ninove	58,6	57,8	55,7	56,2	55,9	55,6	56,1
Zottegem	63,0	60,9	59,3	59,4	58,8	59,3	59,1

Bron: ADSEI, lokale statistieken

- In 2009 was 56,1% van de alleenstaanden vrouw. In 1995 was dit nog 58,6%. In heel Vlaanderen stellen we nog een scherpere daling vast van het aandeel vrouwen binnen het totale aantal alleenstaanden, van 57,1% naar 53,7%.

1.3.6. Alleenstaanden met kind(eren)

Alleenstaande vrouwen met kind	Absolute waarden						
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Vlaams Gewest	61.864	63.037	64.934	67.232	69.958	71.367	72.627
Aalst	946	931	916	936	1.013	1.075	1.115
Denderleeuw	155	171	191	198	208	201	208
Geraardsbergen	306	318	330	355	358	370	391
Ninove	370	370	377	383	392	412	432
Zottegem	189	188	222	235	239	241	242

Bron: ADSEI, lokale statistieken

Alleenstaande mannen met kinderen	Absolute waarden						
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Vlaams Gewest	9.817	10.120	10.502	10.437	11.026	11.454	12.087
Aalst	111	119	122	143	137	151	154
Denderleeuw	20	19	24	28	27	33	29
Geraardsbergen	63	60	56	70	62	69	80
Ninove	51	62	64	59	54	59	63
Zottegem	30	34	30	39	45	49	49

Bron: ADSEI, lokale statistieken

- In 2006 waren er in Ninove 495 alleenstaande ouders met kinderen.
- De overgrote meerderheid, ruim 87,3%, is vrouw.
- Sinds 2000 is het aandeel van de mannen héél licht toegenomen, met 0,6 procentpunt.

1.3.7. Detail gezinssamenstelling in Ninove

Voor stad Ninove kunnen we nog een aantal bijkomende gegevens uit het Rijksregister halen. Deze gegevens hebben betrekking op de toestand op 01/01/2013. Als kinderen worden beschouwd alle personen onder de 25 jaar.

Kinderen naar burgerlijke staat van de ouders	Absolute waarden	Aandeel in alle gezinstypes in %
ongehuwd	1.633	15,2
gehuwd	6.909	64,4
weduwschap	550	5,1
echtgescheidenen	1.618	15,1
andere	10	0,1
totaal	10.720	100

Bron: stad Ninove, Rijksregister

Kinderen volgens aantal kinderen in het gezin	Absolute waarden	Aandeel in alle gezinstypes in %
1 kind	3.200	29,9
2 kinderen	4.660	43,5
3 kinderen	1.860	17,4
4 kinderen	688	6,4
5 of meer kinderen	312	2,9
totaal	10.720	100

Bron: stad Ninove, Rijksregister

Gezinnen naar aantal kinderen	Absolute waarden	Aandeel in alle gezinstypes in %
geen kinderen	9.337	59,4
1 kind	3.200	20,4
2 kinderen	2.230	14,2
3 kinderen	620	3,9
4 kinderen	172	1,1
5 of meer kinderen	158	1,0
totaal	15.717	100

Bron: stad Ninove, Rijksregister

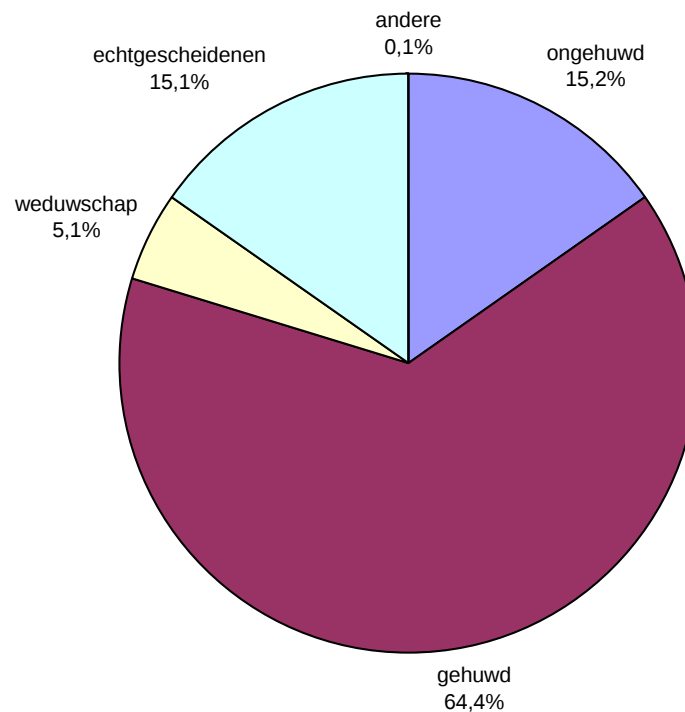
Gezinnen volgens aantal gezinsleden	Absolute waarden	Aandeel in alle gezinstypes in %
1 gezinslid	4.453	28,3
2 gezinsleden	5.496	35,0
3 gezinsleden	2.717	17,3
4 gezinsleden	2.139	13,6
5 gezinsleden	627	4,0
6 gezinsleden	209	1,3
7 of méér gezinsleden	76	0,5
totaal	15.717	100

Bron: stad Ninove, Rijksregister

Aantal personen volgens gezinsgrootte	Absolute waarden	Aandeel in alle gezinstypes in %
1 gezinslid	4.453	11,9
2 gezinsleden	10.992	29,4
3 gezinsleden	8.151	21,8
4 gezinsleden	8.556	22,9
5 gezinsleden	3.135	8,4
6 gezinsleden	1.254	3,4
7 of méér gezinsleden	867	2,3
totaal	37.408	100

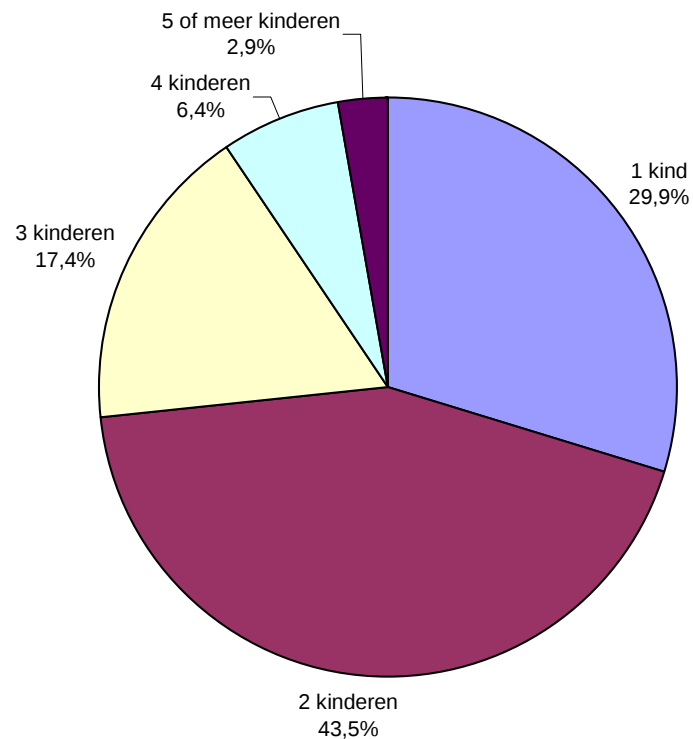
Bron: stad Ninove, Rijksregister

Aantal kinderen volgens burgerlijke staat van de ouders in %

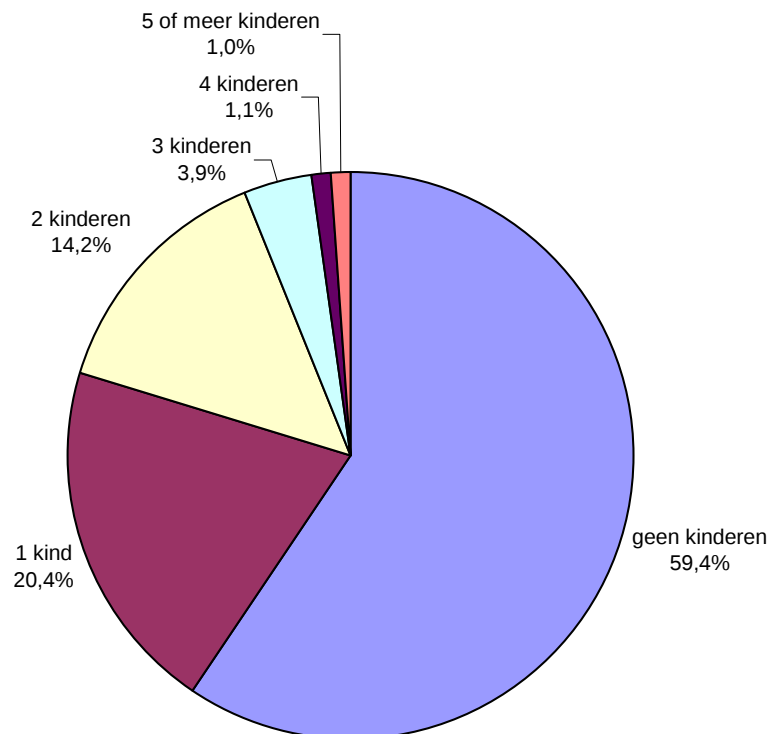
- 64,4% van de kinderen leefde op 1 januari 2013 in een gezin waarvan de ouders gehuwd zijn. Bij 15,2% van de kinderen waren de ouders ongehuwd, bij 15,1% uit de echt gescheiden. 5,1% van de kinderen woonde in een gezin waarvan één van de ouders overleden is.

Aantal kinderen volgens totaal aantal kinderen in het gezin in %

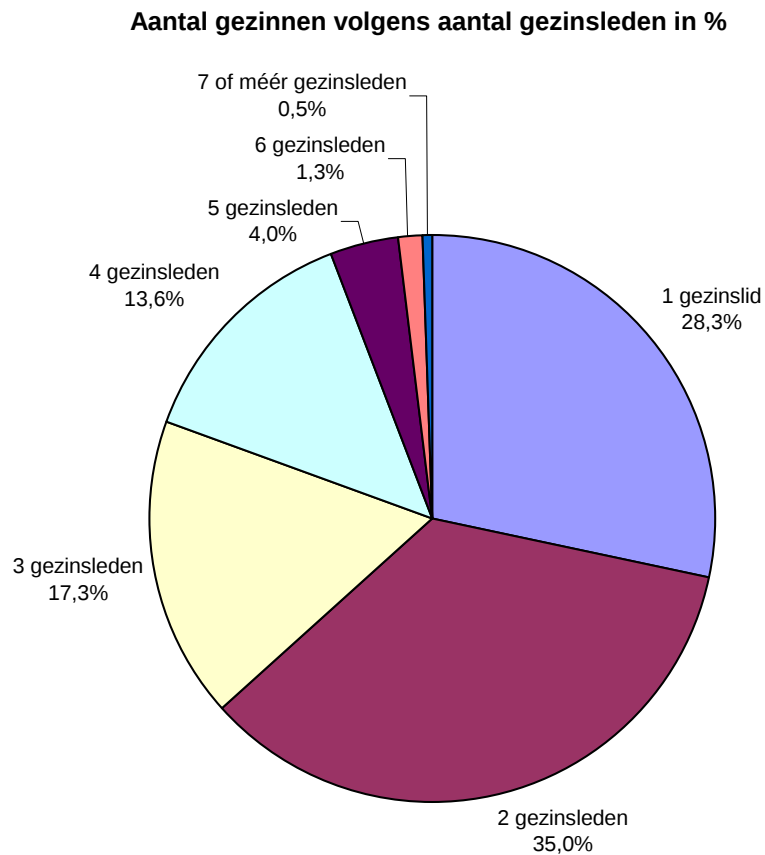

- 43,5% van de kinderen leefde op 1 januari 2013 in een gezin met twee kinderen. 29,9% van de kinderen woonde in een gezin met één kind. 17,4% van de kinderen leefde in een gezin met 3 kinderen.

Aantal gezinnen volgens aantal kinderen in het gezin in %

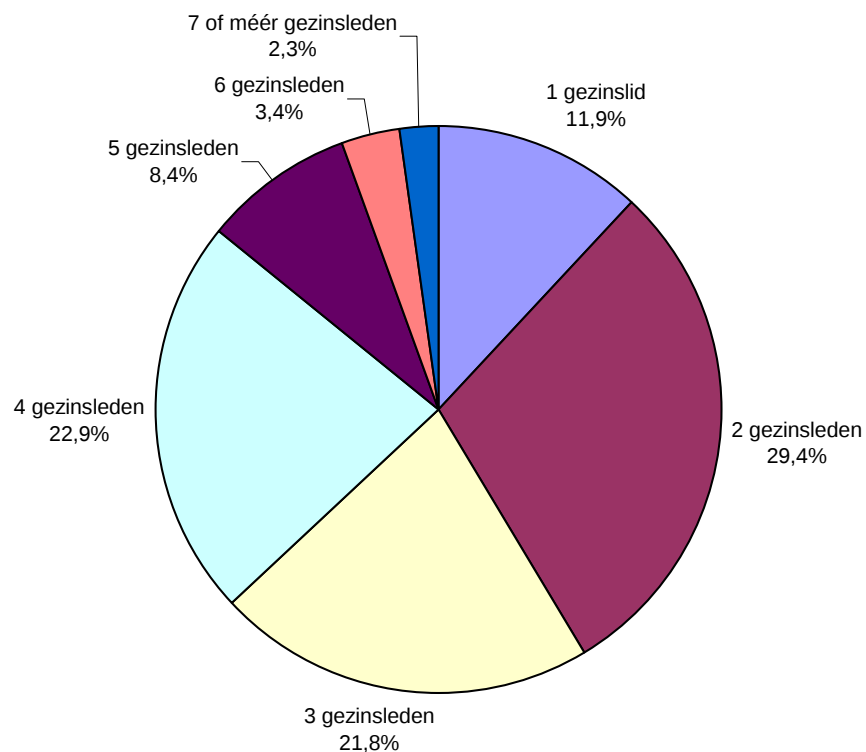

- 9 337 gezinnen telden op 1 januari 2013 géén enkel kind in het gezin. Dit is goed voor 59,4% van alle gezinnen. 20,4% van de gezinnen telden één kind, 14,2% twee kinderen en 3,9% drie kinderen.

- 28,3% van de gezinnen bestond op 1 januari 2013 uit één persoon. 35% van de gezinnen telden twee personen, 17,3% 3 personen en 13,6% vier personen.

Aantal personen volgens aantal gezinsleden in %

- 11,9% van de Ninoofse bevolking was op 1 januari 2013 alleenstaande. 29,4% leefde in een gezin van twee personen, 21,8% in een gezin van vier personen en 22,9% was met vier personen in het gezin.

1.3.8. Prognoses aantal huishoudens

* Totaal

Prognose van het aantal huishoudens	Absolute waarden			Index		
	2010	2020	2030	2010-2020	2020-2030	2010-2030
Vlaams Gewest	2.627.289	2.823.307	2.913.559	107	103	111
P. Oost-Vlaanderen	607.601	653.346	675.264	108	103	111
Ar. Aalst	117.044	126.278	131.231	108	104	112
Aalst	35.566	37.767	38.567	106	102	108
Denderleeuw	7.761	8.780	9.388	113	107	121
Geraardsbergen	13.576	14.555	14.820	107	102	109
Ninove	15.575	17.074	17.935	110	105	115
Zottegem	10.634	11.284	11.703	106	104	110

Bron: SVR

- Volgens de prognoses blijft het aantal gezinnen de komende twintig jaar groeien. Tegen 2020 zouden er 10 procentpunt huishoudens bijkomen, tegen 2030 nog eens 5 procentpunt. Dit betekent dat er 1 499 wooneenheden tegen 2020 zouden moeten bijkomen en nog eens 861 tegen 2030.
- Deze toename ligt duidelijk boven het Vlaamse gemiddelde. Op Denderleeuw na kent Ninove van alle referentiepunten de grootste groei.

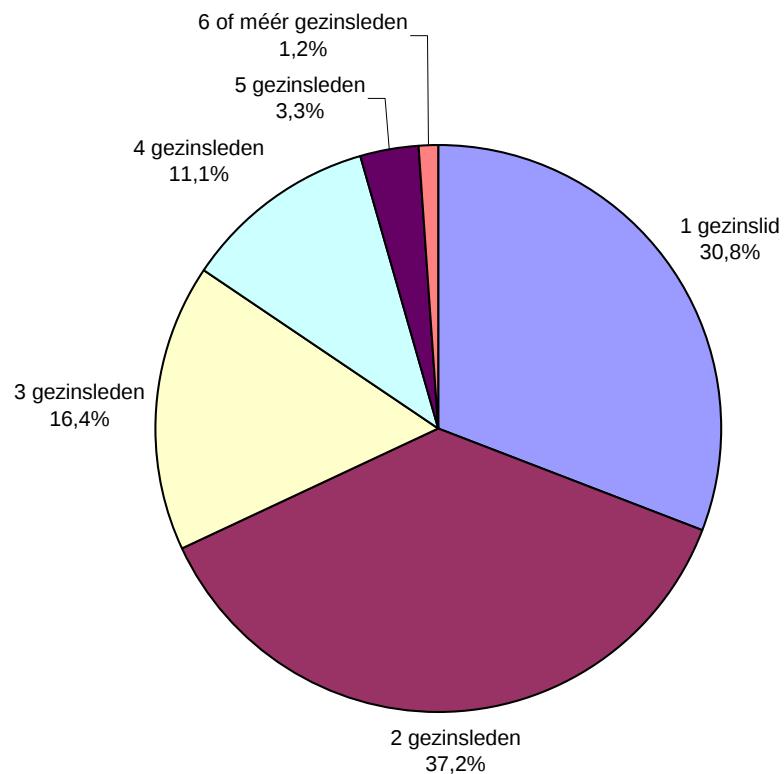
* Volgens omvang

Aantal personen per gezin / alle gezinnen	Percentages																	
	1			2			3			4			5			6 of méér		
	2010	2020	2030	2010	2020	2030	2010	2020	2030	2010	2020	2030	2010	2020	2030	2010	2020	2030
Vlaams Gewest	30,1	31,4	32,5	34,3	35,4	36,2	15,7	14,8	13,9	13,4	12,4	11,7	4,6	4,2	4,0	1,8	1,7	1,6
P. Oost-Vlaanderen	30,5	31,6	32,7	34,6	35,5	36,3	16,1	15,2	14,3	13,1	12,2	11,5	4,2	3,9	3,7	1,6	1,5	1,5
Ar. Aalst	29,1	30,2	31,5	35,3	36,4	37,4	18,0	16,9	15,9	12,8	11,9	11,1	3,6	3,3	3,1	1,2	1,2	1,1
Aalst	33,3	34,1	35,0	35,1	35,7	36,5	16,3	15,4	14,5	10,8	10,3	9,7	3,3	3,2	3,0	1,2	1,2	1,2
Denderleeuw	26,9	27,8	29,0	35,9	37,1	38,3	19,1	18,0	16,9	13,0	12,2	11,3	3,6	3,4	3,1	1,6	1,5	1,4
Geraardsbergen	29,0	30,3	32,0	34,6	35,8	36,9	18,2	17,0	15,7	12,7	11,7	10,7	3,9	3,6	3,3	1,7	1,6	1,4
Ninove	28,0	29,4	30,8	35,0	36,2	37,2	18,7	17,5	16,4	13,1	12,1	11,1	3,9	3,6	3,3	1,3	1,3	1,2
Zottegem	28,4	30,0	31,4	36,8	38,2	39,2	17,0	15,8	14,7	13,5	12,1	11,2	3,4	3,1	2,8	0,9	0,8	0,7

Bron: SVR

- Volgens de prognoses blijft het aandeel gezinnen bestaande uit één of twee personen continu toenemen. Grotere gezinnen lopen relatief terug.
- Desondanks zouden er in Ninove minder eenpersoonsgezinnen blijven dan gemiddeld in Vlaanderen. Er zouden in Ninove wel relatief méér twee- en driepersoonsgezinnen zijn.

Aantal gezinnen volgens aantal gezinsleden Ninove 2030 in %

- Tegen 2030 zou 30,8% van de Ninoofse gezinnen slechts uit één persoon bestaan. 37,2% zou twee personen tellen en 16,4% 3 personen. Gezinnen met 4 personen behouden maar een aandeel van 11,1%.

1.4. Inkomens

1.4.1. Gemiddeld inkomen per aangifte

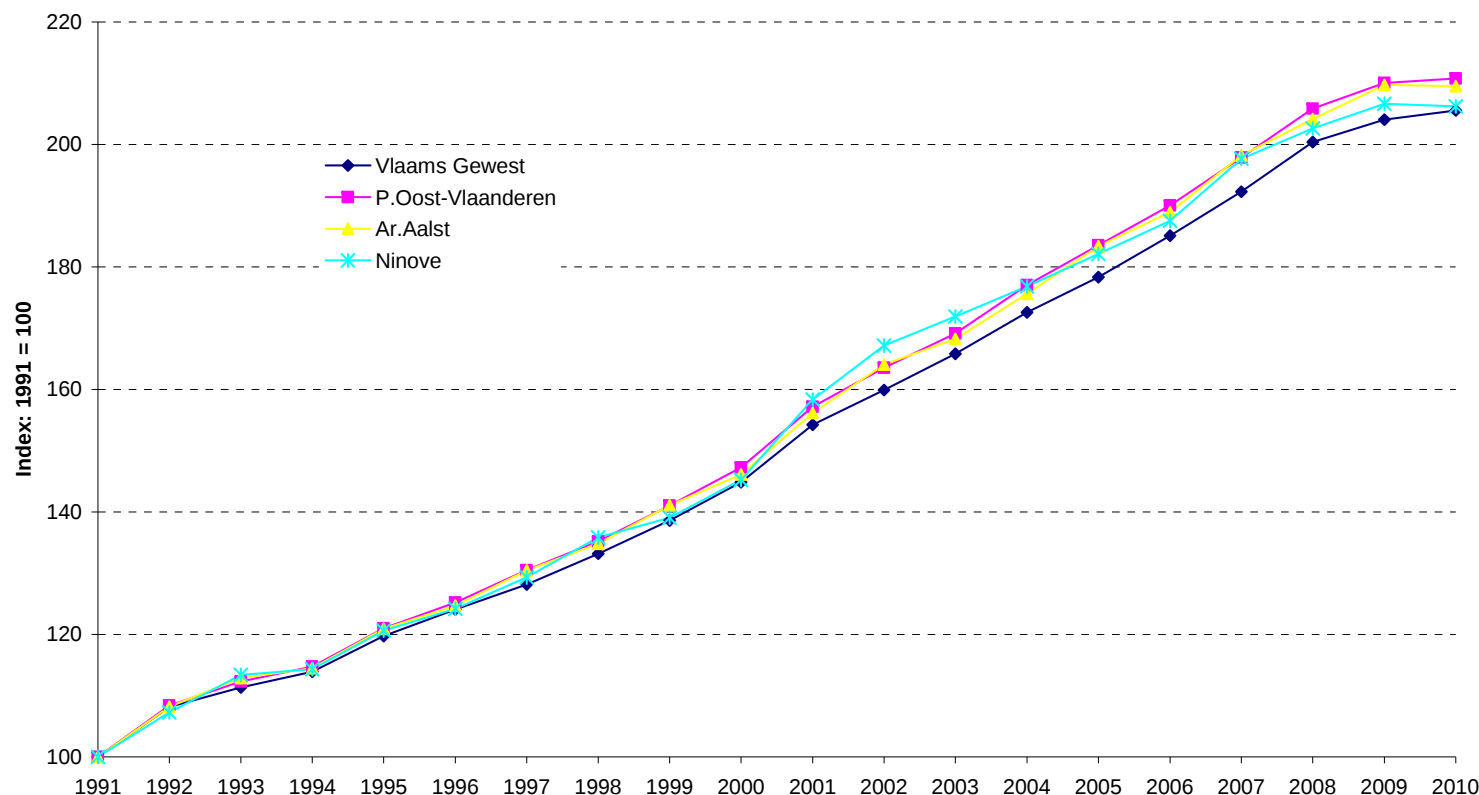
De inkomensstatistieken hebben betrekking op het inkomstenjaar, niet het aanslagjaar.

Gemiddeld inkomen per aangifte in euro	Absolute waarden								
	1991	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Vlaams Gewest	8.146	9.756	11.801	14.526	15.080	15.663	16.323	16.620	16.744
P. Oost-Vlaanderen	8.032	9.717	11.826	14.741	15.264	15.890	16.533	16.871	16.929
Ar. Aalst	8.289	10.022	12.109	15.198	15.661	16.429	16.919	17.380	17.366
Aalst	8.603	10.221	12.285	15.219	15.706	16.374	16.965	17.360	17.372
Denderleeuw	8.516	10.409	12.503	15.408	15.789	16.650	16.865	17.358	17.226
Geraardsbergen	8.013	9.779	11.614	14.660	14.829	15.529	16.072	16.491	16.431
Ninove	8.104	9.774	11.769	14.759	15.197	16.017	16.419	16.745	16.710
Zottegem	8.531	10.390	12.620	15.867	16.294	17.027	17.553	18.170	18.183

Bron: ADSEI, lokale statistieken

- Het gemiddeld inkomen per belastingaangifte lag in 2010 34 euro onder het Vlaamse gemiddelde. Dit is een stuk lager dan het arrondissementale gemiddelde, maar ook lager dan bijvoorbeeld Aalst en Denderleeuw. Van de referentiegebieden scoort enkel Geraardsbergen slechter.

Evolutie van het gemiddeld inkomen

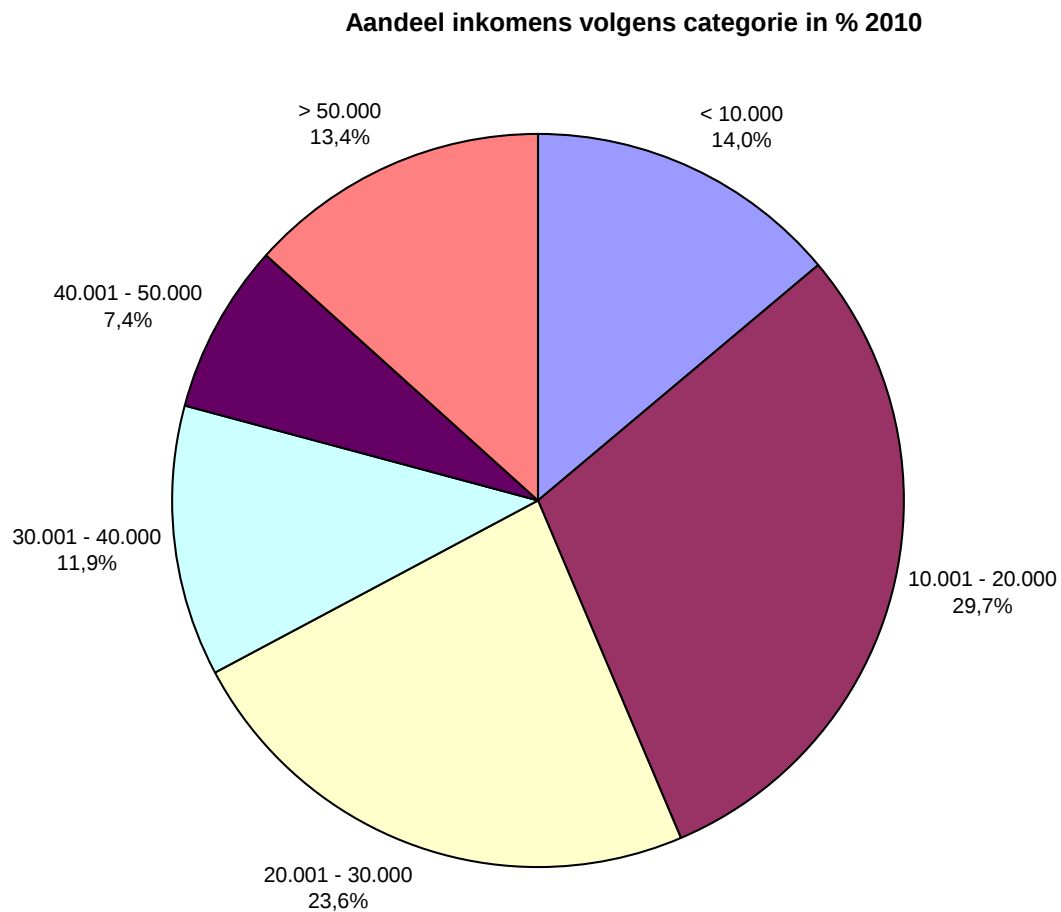

- Op twintig jaar tijd is het gemiddeld inkomen per aangifte méér dan verdubbeld. Dit houdt wel geen rekening met de inflatie.
- Opvallend is dat het gemiddeld inkomen onafgebroken gestegen is, behalve in 2010, wanneer er een lichte terugval was. Wellicht is dit het gevolg van de economische crisis. In Vlaanderen in zijn geheel werd wel nog een lichte stijging opgetekend.
- Sinds 2001 lag het gemiddeld inkomen in Ninove (licht) boven het Vlaamse gemiddelde. In 2010 kwam hieraan een einde.

1.4.2. Spreiding van de inkomens

Aandeel aangiftes naar inkomenscategorie	Percentages											
	2001						2010					
	< 10.000	10.001 - 20.000	20.001 - 30.000	30.001 - 40.000	40.001 - 50.000	> 50.000	< 10.000	10.001 - 20.000	20.001 - 30.000	30.001 - 40.000	40.001 - 50.000	> 50.000
Vlaams Gewest	14,8	36,3	21,8	11,3	6,7	9,1	15,1	29,3	22,8	11,7	7,3	13,7
P. Oost-Vlaanderen	14,7	36,2	21,8	11,5	6,8	8,9	14,5	29,3	22,9	11,9	7,4	14,0
Ar. Aalst	11,5	37,3	22,6	11,9	7,2	9,4	13,2	29,3	23,4	12,1	7,6	14,3
Aalst	11,5	37,4	23,1	11,7	6,8	9,5	13,7	30,4	23,6	11,6	7,4	13,3
Denderleeuw	11,1	36,9	23,2	12,3	7,1	9,3	12,9	27,1	24,9	12,7	8,3	14,2
Geraardsbergen	12,2	39,6	21,3	11,2	7,4	8,3	13,6	31,0	23,3	12,0	7,2	12,9
Ninove	12,7	37,6	22,1	11,8	6,8	9,0	14,0	29,7	23,6	11,9	7,4	13,4
Zottegem	10,1	36,3	23,4	12,4	7,8	9,9	12,9	27,9	22,8	12,3	8,1	15,9

Bron: ADSEI, lokale statistieken

- 14% van de aangiftes bedroeg in 2010 in Ninove minder dan 10 000 euro. Dit is 1,1 procentpunt onder het Vlaamse gemiddelde. Sinds 1991 nam het aandeel lage inkomens wel met 1,3 procentpunt toe, in Vlaanderen bedroeg de stijging slechts 0,3 procentpunt.
- 29,7% van de aangiftes lag in 2010 in Ninove tussen 10 001 en 20 000 euro. Dit is 0,4 procentpunt boven het Vlaamse gemiddelde. Het aandeel inkomens tussen 10 001 en 20 000 euro nam op tien jaar spectaculair af, met 7,9 procentpunt in Ninove en 7 procentpunt gemiddeld in Vlaanderen.

- 23,6% van de inkomens situeerde zich tussen 20 001 en 30 000 euro. Dit is 0,8 procentpunt boven het Vlaamse gemiddelde. Het aandeel inkomens tussen 20 001 en 30 000 euro steeg in Ninove met 1,5 procentpunt, in heel Vlaanderen met 1 procentpunt.
- 11,9% van de aangiftes lag in 2010 tussen 30 001 en 40 000 euro. Dit is 0,2 procentpunt boven het Vlaamse gemiddelde. Het aandeel inkomens tussen 30 001 en 40 000 euro bleef in Ninove en heel Vlaanderen ongeveer status quo.
- 7,4% van de aangiftes situeerde zich tussen 40 001 en 50 000 euro. Dit is 0,1 procentpunt onder het Vlaamse gemiddelde. Het aandeel inkomens tussen 40 001 en 50 000 euro nam in Vlaanderen en Ninove ongeveer met 0,5 procentpunt toe.
- De grootste stijging vinden we dus bij de hoge inkomens. Op tien jaar tijd steeg dit aandeel in Ninove met 4,4 procentpunt tegenover 4,7 procentpunt gemiddeld in het Vlaams Gewest. In 2010 lag 13,4% van de aangiftes boven de 50 000 euro. Het Vlaamse gemiddelde ligt met 13,7% nog iets hoger.

1.5. Internationalisering en ontnederlandsing 1.5.1. Personen met een vreemde nationaliteit

* Evolutie van de bevolking met een vreemde nationaliteit

Definitie: personen met een vreemde nationaliteit zijn inwoners die niet de Belgische nationaliteit hebben. Het gaat over de huidige nationaliteit. Mensen die naast de Belgische nog één of meer andere nationaliteiten hebben, worden gewoon bij de Belgen geteld.

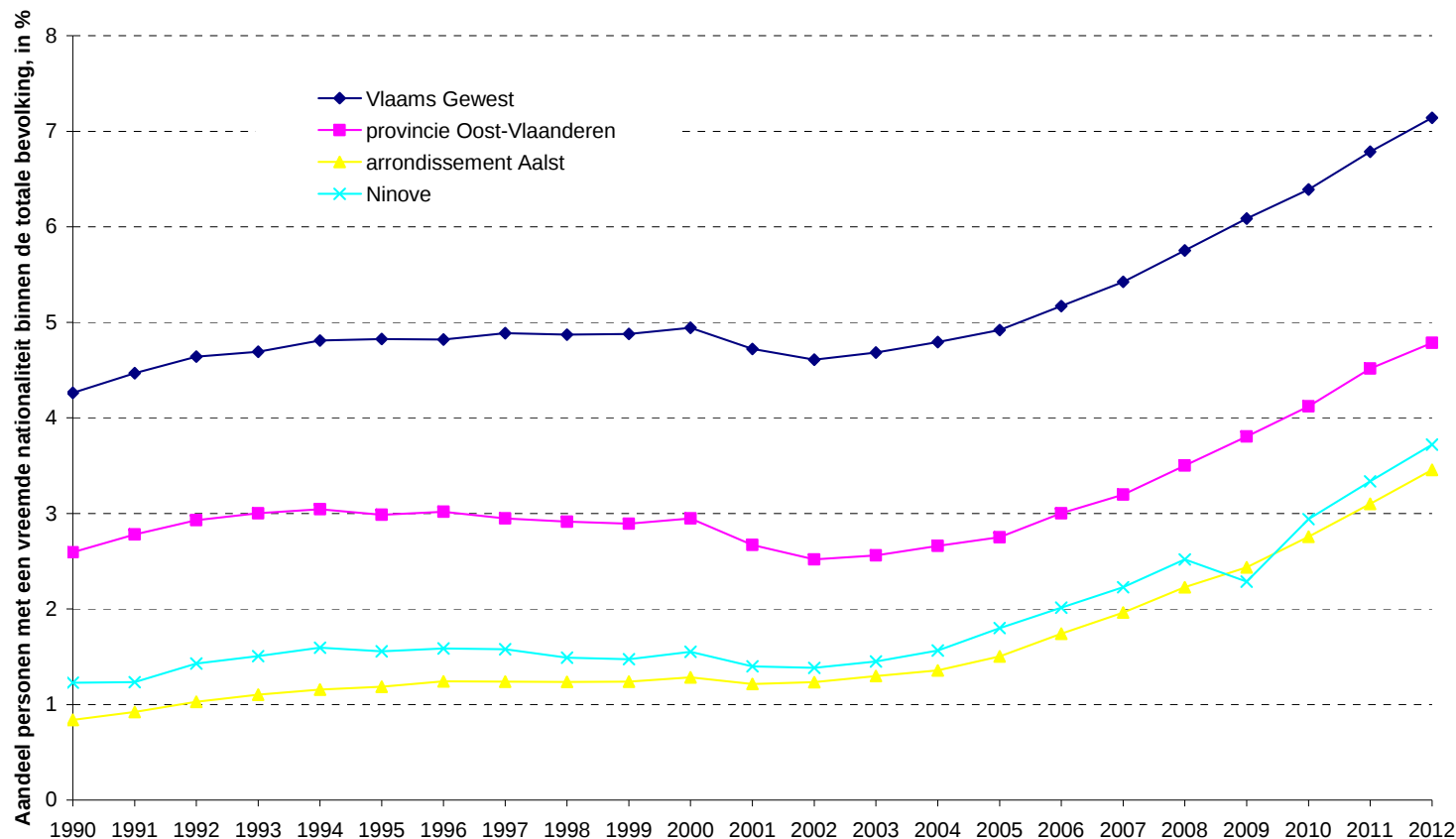
Personen met een vreemde nationaliteit	Absolute waarden										
	1990	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Vlaams Gewest	244.640	283.117	293.650	297.289	314.202	331.694	354.370	377.842	399.433	427.986	453.399
P. Oost-Vlaanderen	34.519	40.279	40.155	37.947	41.699	44.685	49.289	54.050	58.997	65.292	69.624
Ar. Aalst	2.163	3.090	3.370	3.967	4.623	5.245	6.002	6.614	7.541	8.574	9.631
Aalst	1.311	1.543	1.595	1.760	2.041	2.367	2.676	2.987	3.499	3.937	4.445
Denderleeuw	93	111	224	281	333	412	535	627	706	851	927
Geraardsbergen	220	366	418	545	649	743	777	834	958	1.082	1.176
Ninove	409	532	536	637	718	799	912	834	1.078	1.237	1.387
Zottegem	69	106	145	167	205	188	241	287	319	387	488

Bron: ADSEI, lokale statistieken

Aandeel van de bevolking met een vreemde nationaliteit	Percentages										
	1990	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Vlaams Gewest	4,3	4,8	4,9	4,9	5,2	5,4	5,8	6,1	6,4	6,8	7,1
P. Oost-Vlaanderen	2,6	3,0	2,9	2,7	3,0	3,2	3,5	3,8	4,1	4,5	4,8
Ar. Aalst	0,8	1,2	1,3	1,5	1,7	2,0	2,2	2,4	2,8	3,1	3,5
Aalst	1,7	2,0	2,1	2,3	2,6	3,0	3,4	3,8	4,4	4,9	5,4
Denderleeuw	0,6	0,6	1,3	1,6	1,9	2,4	3,0	3,4	3,8	4,5	4,9
Geraardsbergen	0,7	1,2	1,4	1,8	2,1	2,4	2,5	2,6	3,0	3,3	3,6
Ninove	1,2	1,6	1,6	1,8	2,0	2,2	2,5	2,3	2,9	3,3	3,7
Zottegem	0,3	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	1,0	1,2	1,3	1,5	1,9

Bron: ADSEI, lokale statistieken

Evolutie van de bevolking met een vreemde nationaliteit

- Sinds 1990 is het aantal buitenlanders in Ninove ruim verdrievoudigd, tot 1 387 personen.
- De grote groei van het aantal vreemdelingen is een relatief recent fenomeen en begon in het midden van de jaren nul.
- Toch bezit slechts 3,7% van de Ninoofse bevolking niet de Belgische nationaliteit. Dit is de helft van het Vlaamse gemiddelde.

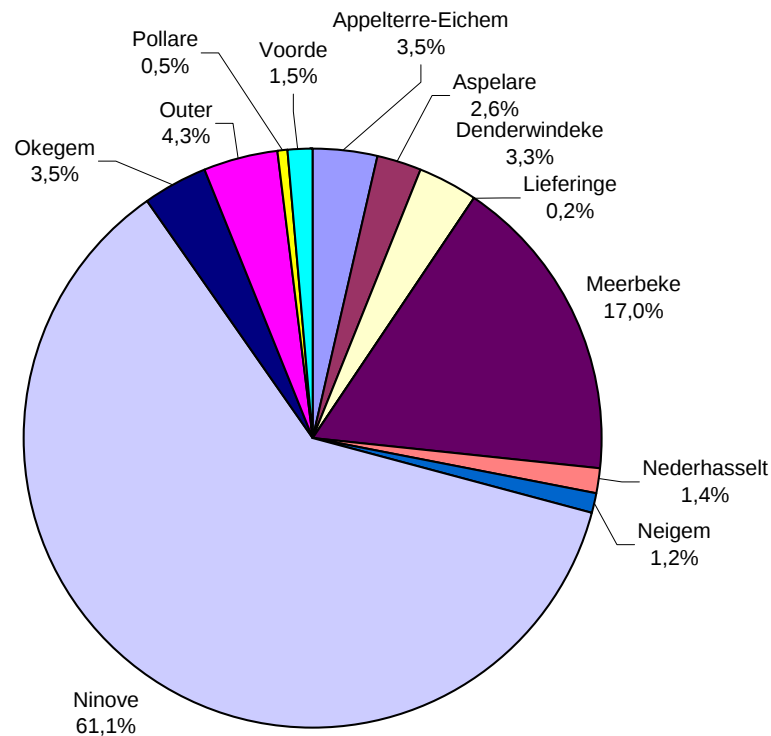
* Evolutie van de bevolking met een vreemde nationaliteit per deelgemeente

Vreemdelingen	Vreemdelingen per deelgemeente 2012	Aandeel in het totaal aantal vreemdelingen in % 2012	Evolutie van het aantal vreemdelingen 1991-2012 (index: 1991 = 100)	Aandeel in de totale bevolking in % 2012
Appelterre-Eichem	51	3,5	268	1,7
Aspelare	37	2,6	231	2,4
Denderwindeke	47	3,3	224	1,3
Lieferinge	3	0,2	150	0,9
Meerbeke	246	17,0	492	4,2
Nederhasselt	20	1,4	2.000	1,5
Neigem	17	1,2	1.700	2,9
Ninove	883	61,1	288	6,6
Okegem	50	3,5	714	2,4
Outer	62	4,3	138	2,0
Pollare	7	0,5	350	0,5
Voorde	21	1,5	350	1,5
totaal	1.444	100	303	3,9

Bron: stad Ninove, Rijksregister

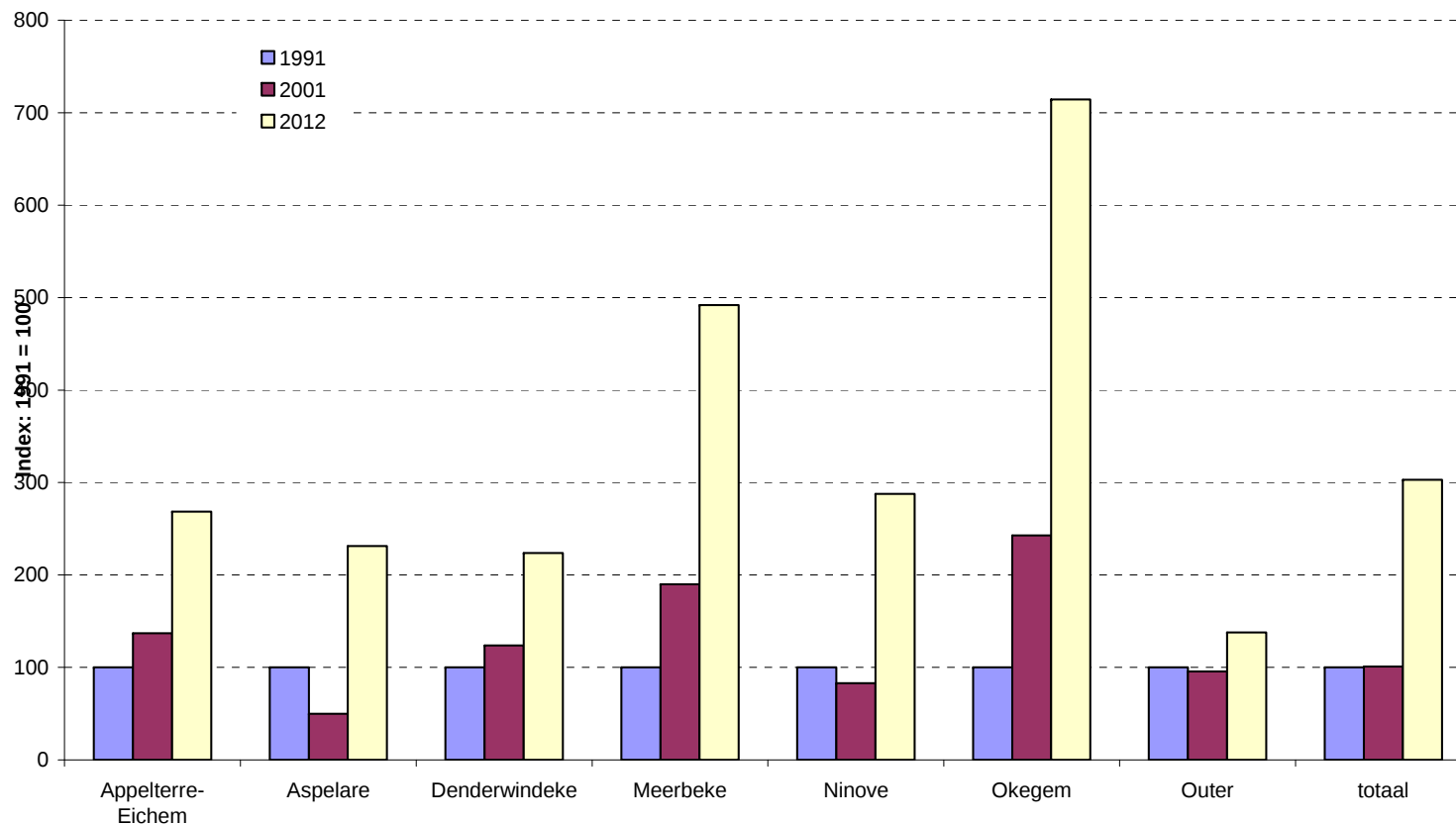
- In Nederhasselt en Neigem lijkt het aantal vreemdelingen sinds 1991 geëxplodeerd. Dit komt omdat er in deze deelgemeenten in 1991 maar één niet-Belg woonde. Elke toename lijkt dan exponentieel.
- In Pollare was einde 2012 nauwelijks 0,5% van de bevolking vreemdeling, in Lieferinge 0,9%. Of in absolute cijfers: in Lieferinge woonden 3 niet-Belgen, in Pollare 7.
- Ook Aspelare, Nederhasselt, Neigem, Voorde en zelfs Denderwindeke telden minder dan 50 vreemdelingen. We laten deze deelgemeenten in de verdere analyse dan ook buiten beschouwing.

Aandeel vreemdelingen per deelgemeente in %

- 61,1% van alle buitenlanders in Ninove woonde op 31 december 2012 in deelgemeente Ninove. 17% woont in Meerbeke. In de andere deelgemeenten spreken we over hele lage aandelen.

Evolutie van het aantal vreemdelingen

- Opvallend is dat het aantal vreemdelingen in Ninove tussen 1991 en 2001 zo goed als status quo bleef. De sterke stijging is begonnen in 2002. Het aantal vreemdelingen is sinds 2001 verdrievoudigd.
- Okegem kende relatief de sterkste stijging, maal zeven sinds 1991, maar telde in dat jaar slechts 7 niet-Belgen. Anno 2012 waren er in Okegem 50 vreemdelingen, goed voor 2,4% van de bevolking.

- Meerbeke kende de tweede sterkste stijging: maal vijf sinds 1991. Einde 2012 woonden er 246 personen met een vreemde nationaliteit in Meerbeke, goed voor 4,2% van de totale bevolking.
- Ninove-centrum telde het meeste vreemdelingen, 883 personen. Hier ging het aantal niet-Belgen sinds 1991 maal drie.

* Samenstelling van de bevolking met een vreemde nationaliteit

Aantal personen met een vreemde nationaliteit op 01/01/2008	Absolute waarden							
	Totaal	EU	rest Europa	Afrika	Amerika	Azië (incl. Turkije)	Oceanië	Onbepaald
Vlaams Gewest	354.370	225.471	20.539	46.045	10.188	50.205	434	1488
P. Oost-Vlaanderen	49.289	22.614	4383	8.117	1.254	12.382	61	478
Ar. Aalst	6.002	2.800	670	1.229	179	1078	7	39
Aalst	2.676	1.070	317	599	74	590	2	24
Denderleeuw	535	251	14	191	10	65	1	3
Geraardsbergen	777	369	162	85	19	135	1	6
Ninove	912	485	68	223	25	107	2	2
Zottegem	241	137	32	21	12	35	1	3

Bron: ADSEI

- De helft van de vreemdelingen in Ninove was in 2008 EU-burger. In Vlaanderen lag dit aandeel nog 10 procentpunt hoger.
- Een klein kwart van de buitenlanders in Ninove had een Afrikaanse nationaliteit. Dit was dan weer 11,5 procentpunt hoger dan het Vlaamse gemiddelde.

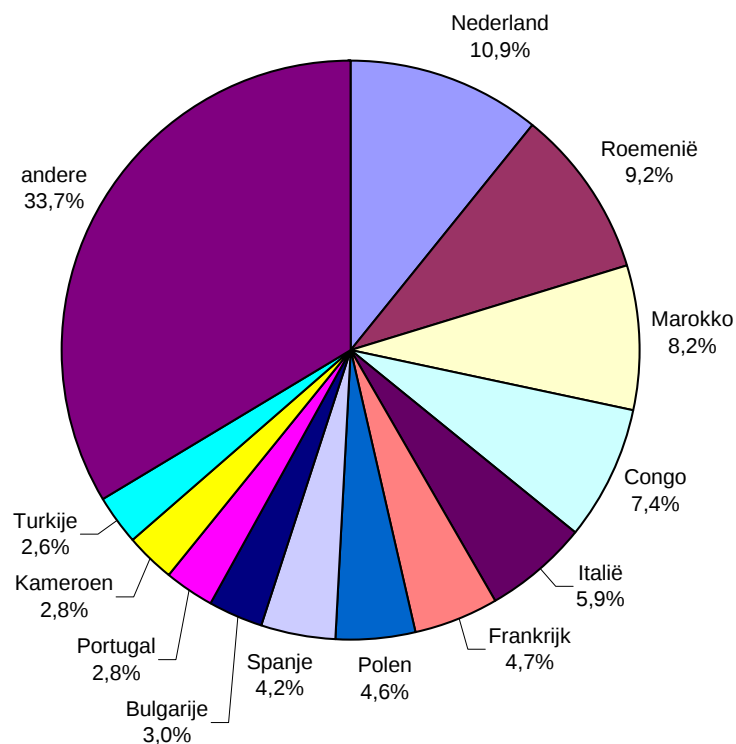
* Overzicht van de voornaamste nationaliteiten in Ninove

Uit gegevens van het Rijksregister van 31 december 2012 bleek dat er in Ninove, buiten de Belgische nationaliteit, in totaal 87 andere nationaliteiten aanwezig zijn

Meerjarenplan 2014-2019 - Omgevingsanalyse - Deel 1. Demografie

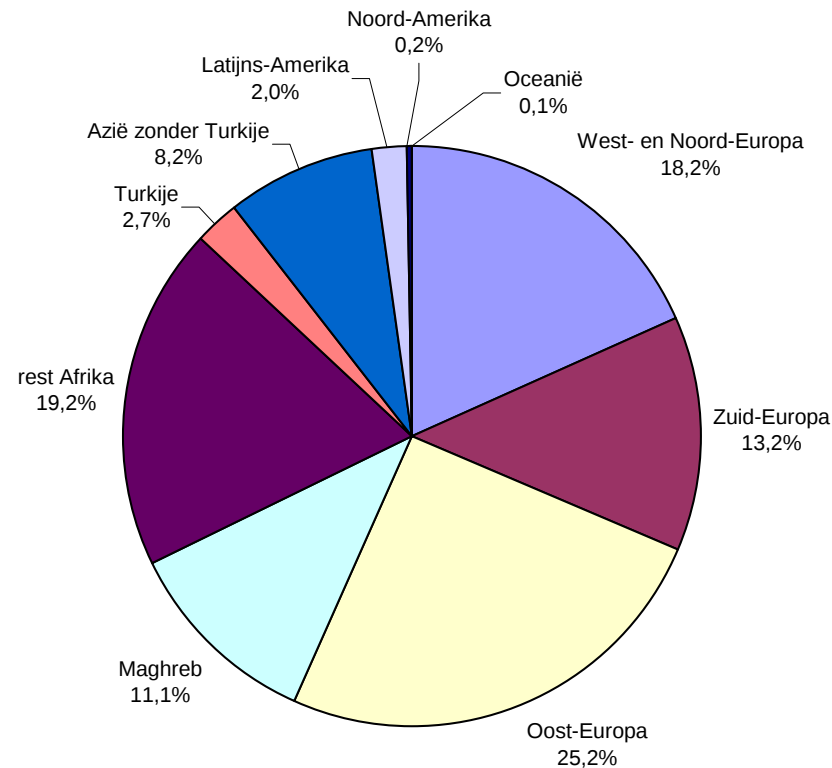
Nationaliteit	Absolute waarden	Aandeel in totaal aantal vreemdelingen in %	Nationaliteit	Absolute waarden	Aandeel in totaal aantal vreemdelingen in %	Nationaliteit	Absolute waarden	Aandeel in totaal aantal vreemdelingen in %
Nederland	158	10,9	Oezbekistan	7	0,5	Verenigde Staten	2	0,1
Roemenië	133	9,2	Armenië	7	0,5	Cuba	2	0,1
Marokko	118	8,2	Irak	7	0,5	Guinese herkomst	2	0,1
Congo	107	7,4	Burundi	7	0,5	Kameroenische herkomst	2	0,1
Italië	85	5,9	Servië en Montenegro	6	0,4	Finland	1	0,1
Frankrijk	68	4,7	Indonesië	6	0,4	Luxemburg	1	0,1
Polen	66	4,6	Togo	6	0,4	Ierland	1	0,1
Spanje	60	4,2	Tsjechië	5	0,3	Zweden	1	0,1
Bulgarije	44	3	Kazachstan	5	0,3	Zwitserland	1	0,1
Portugal	40	2,8	Peru	5	0,3	Moldavië	1	0,1
Kameroen	40	2,8	Congelose herkomst	5	0,3	Bosnië en Herzegovina	1	0,1
Turkije	38	2,6	Griekenland	4	0,3	Montenegro	1	0,1
Tunesië	29	2	Kirgizstan	4	0,3	Taiwan	1	0,1
Servië	26	1,8	Niger	4	0,3	Zuid-Korea	1	0,1
Angola	26	1,8	Zuid-Afrika	4	0,3	Maleisië	1	0,1
Kosovo	21	1,5	Dominicaanse R.	4	0,3	Vietnam	1	0,1
Thailand	21	1,5	Ruandse herkomst	4	0,3	Azerbeidzjan	1	0,1
Rwanda	20	1,4	onbepaald	4	0,3	Georgië	1	0,1
Rusland	18	1,2	Oostenrijk	3	0,2	Jordanië	1	0,1
Albanië	15	1	Letland	3	0,2	Libanon	1	0,1
Filipijnen	14	1	Litouwen	3	0,2	Benin	1	0,1
China	14	1	Japan	3	0,2	Oeganda	1	0,1
Brazilië	14	1	Pakistan	3	0,2	Kenia	1	0,1
Duitsland	13	0,9	Ghana	3	0,2	Kongo-Brazzaville	1	0,1
Verenigd Koninkrijk	13	0,9	Colombia	3	0,2	Angola	1	0,1
Oekraïne	12	0,8	Hongarije	2	0,1	Canada	1	0,1
Guinee	11	0,8	Macedonië	2	0,1	Mexico	1	0,1
Nigeria	11	0,8	Afghanistan	2	0,1	Nieuw-Zeeland	1	0,1
Vluchteling	11	0,8	Burkina Faso	2	0,1	Joegoslavische herkomst	1	0,1
Senegal	9	0,6	Gambia	2	0,1	Iraanse herkomst	1	0,1
Algerije	9	0,6	Liberia	2	0,1	totaal	1.444	100
Iran	8	0,6	Somalië	2	0,1			
India	7	0,5	Egypte	2	0,1			

Grootste nationaliteiten in Ninove 2012

- De grootste groep niet-Belgen in Ninove waren de Nederlanders, goed voor 158 personen of 10,9% van alle buitenlanders.
- Op de tweede plaats kwamen de Roemenen met 133 personen of 9,2%. Op de derde plaats de Marokkanen met 118 personen of 8,2%. De Congolezen waren goed voor 107 personen of 7,4%.
- Zes EU-lidstaten vervulde de top 10: Italië, Frankrijk, Polen, Spanje, Bulgarije en Portugal.

Grootste nationaliteitsgroepen in Ninove 2012

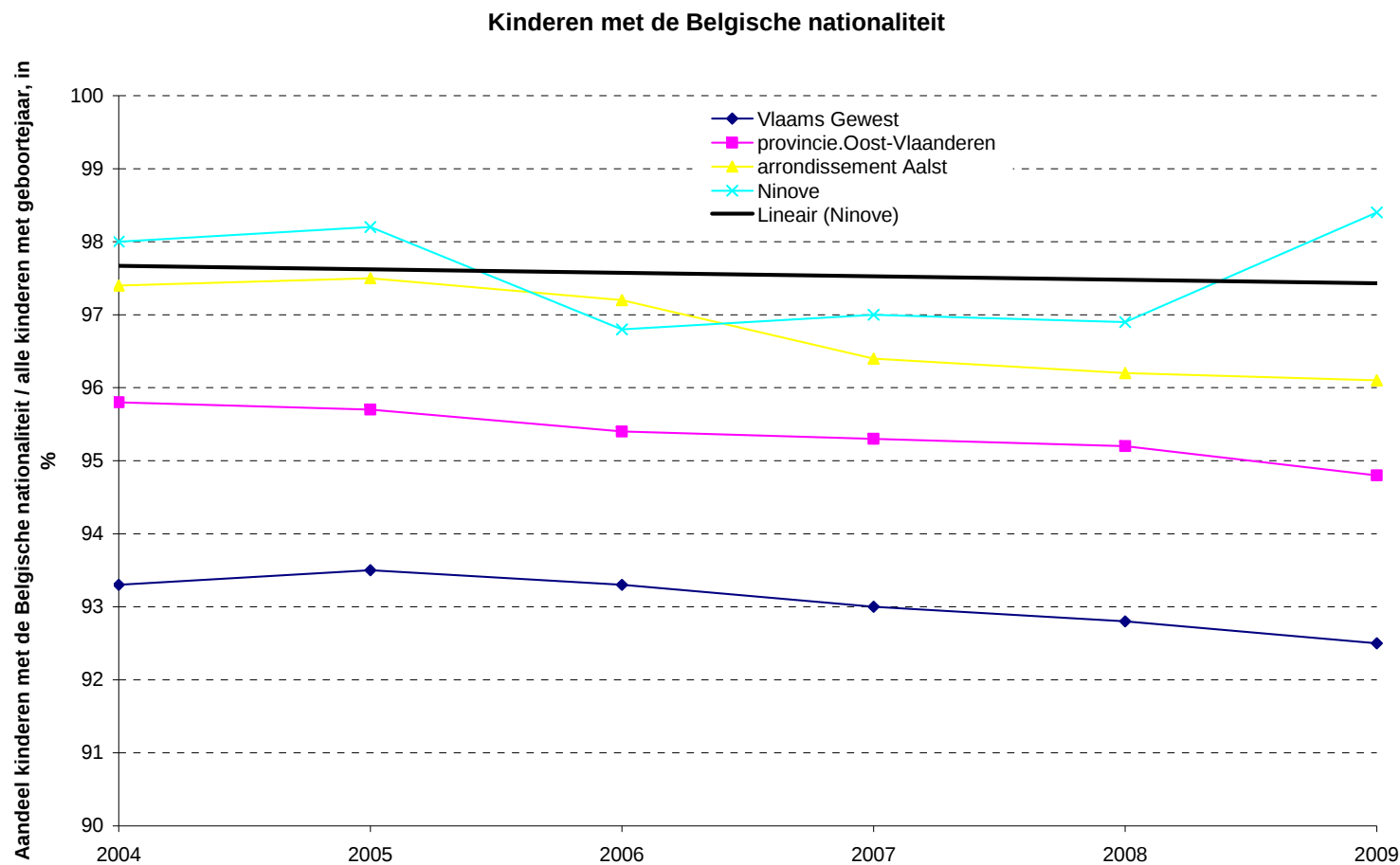
- De grootste nationaliteitsgroep was afkomstig uit het vroegere Oostblok, liefst een kwart van de buitenlandse bevolking, goed voor 360 personen.
- Verder valt ook de grote groep op afkomstig uit (zwart-)Afrika, een klein vijfde van alle vreemdelingen, goed voor 274 personen.
- De nationaliteiten uit West- en Noord-Europa (18,2% of 260 personen) en Zuid-Europa (13,2% of 189 personen) kwamen op de derde en vierde plaats. Mensen uit de Maghreb (Marokko, Algerije, Egypte en Tunesië) vervulde de top 5 (11,1% of 158 personen).

* Aandeel kinderen geboren met de Belgische nationaliteit

Kinderen geboren met de Belgische nationaliteit	Percentages					
	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Vlaams Gewest	93,3	93,5	93,3	93,0	92,8	92,5
P. Oost-Vlaanderen	95,8	95,7	95,4	95,3	95,2	94,8
Ar. Aalst	97,4	97,5	97,2	96,4	96,2	96,1
Aalst	94,2	94,8	93,9	92,8	92,3	90,9
Denderleeuw	97,9	96,0	96,9	95,8	96,9	95,5
Geraardsbergen	98,5	98,7	98,2	96,7	96,1	96,8
Ninove	98,0	98,2	96,8	97,0	96,9	98,4
Zottegem	98,7	98,8	99,6	99,0	99,6	100,0

Bron: Kind & Gezin

- In 2009 had in Ninove maar liefst 98,4% van de in dat jaar geboren kinderen de Belgische nationaliteit. Dit is niet onlogisch, gelet op de nationaliteitswetgeving. Zonder te veel in detail te treden komt het erop neer dat bijna iedereen wiens vader of moeder Belg is, op welke manier deze nationaliteit ook tot stand gekomen is, bij geboorte automatisch Belg wordt. Buitenlanders van de derde generatie worden ook automatisch Belg (toekenning). De tweede generatie kan ofwel via een verklaring voor diegenen die in België zijn geboren, ofwel via optie voor diegenen die in het buitenland zijn geboren, de Belgische nationaliteit verwerven, mits het parket van de rechtbank van eerste aanleg binnen de maand geen verzet aantekent.
- Dit aandeel ligt 5,6 procentpunt boven het Vlaamse gemiddelde. We kunnen nog niet echt een evolutie vast stellen.

1.5.2. Personen met een vreemde herkomst

* Evolutie van de bevolking van vreemde herkomst (volgens NPDATA)

Personen van vreemde herkomst zijn personen met een niet-Belgische herkomst, dus zowel vreemdelingen als Belgen die zelf of waarvan de (doorgaans) moeder bij geboorte niet de Belgische nationaliteit hadden.

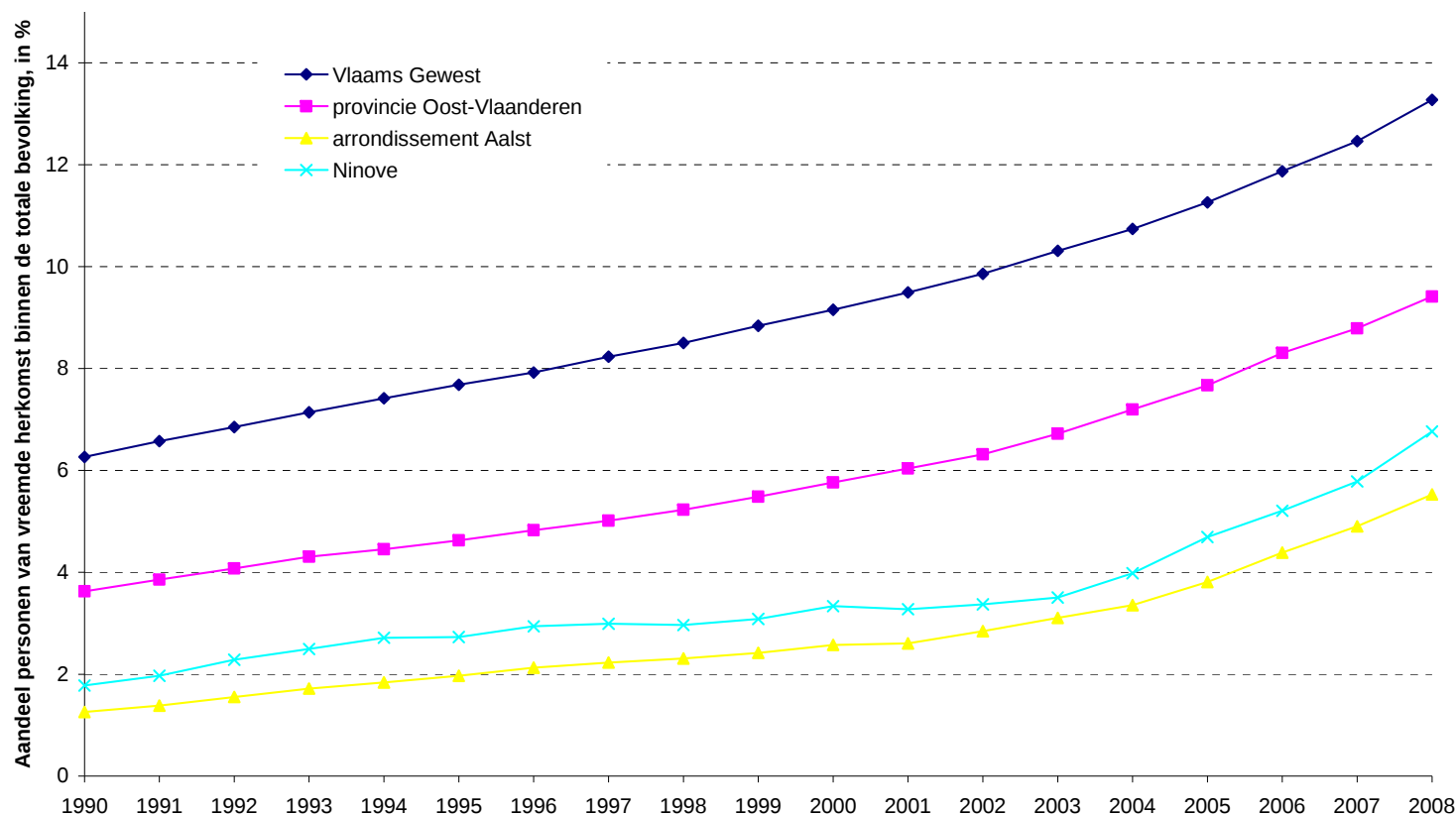
Aantal personen van vreemde herkomst	Absolute waarden						
	1990	1995	2000	2005	2006	2007	2008
Vlaams Gewest	359.487	450.580	543.728	680.475	721.522	762.218	817.886
P. Oost-Vlaanderen	48.265	62.432	78.474	105.852	115.419	122.873	132.570
Ar. Aalst	3.247	5.131	6.751	10.061	11.655	13.107	14.892
Aalst	1.706	2.403	3.144	4.745	5.443	6.227	6.963
Denderleeuw	142	185	424	657	784	985	1.326
Geraardsbergen	304	663	836	1.300	1.556	1.733	1.765
Ninove	593	932	1.153	1.660	1.857	2.074	2.450
Zottegem	69	182	269	404	507	437	501

Bron: NPDATA

Aandeel van de bevolking van vreemde herkomst	Percentages						
	1990	1995	2000	2005	2006	2007	2008
Vlaams Gewest	6,3	7,7	9,2	11,3	11,9	12,5	13,3
P. Oost-Vlaanderen	3,6	4,6	5,8	7,7	8,3	8,8	9,4
Ar. Aalst	1,3	2,0	2,6	3,8	4,4	4,9	5,5
Aalst	2,2	3,2	4,1	6,2	7,0	8,0	8,9
Denderleeuw	0,9	0,9	2,5	3,8	4,5	5,6	7,4
Geraardsbergen	1,0	2,2	2,7	4,2	5,0	5,5	5,6
Ninove	1,8	2,7	3,3	4,7	5,2	5,8	6,8
Zottegem	0,3	0,7	1,1	1,7	2,1	1,8	2,0

Bron: NPDATA

Evolutie van de bevolking van vreemde herkomst

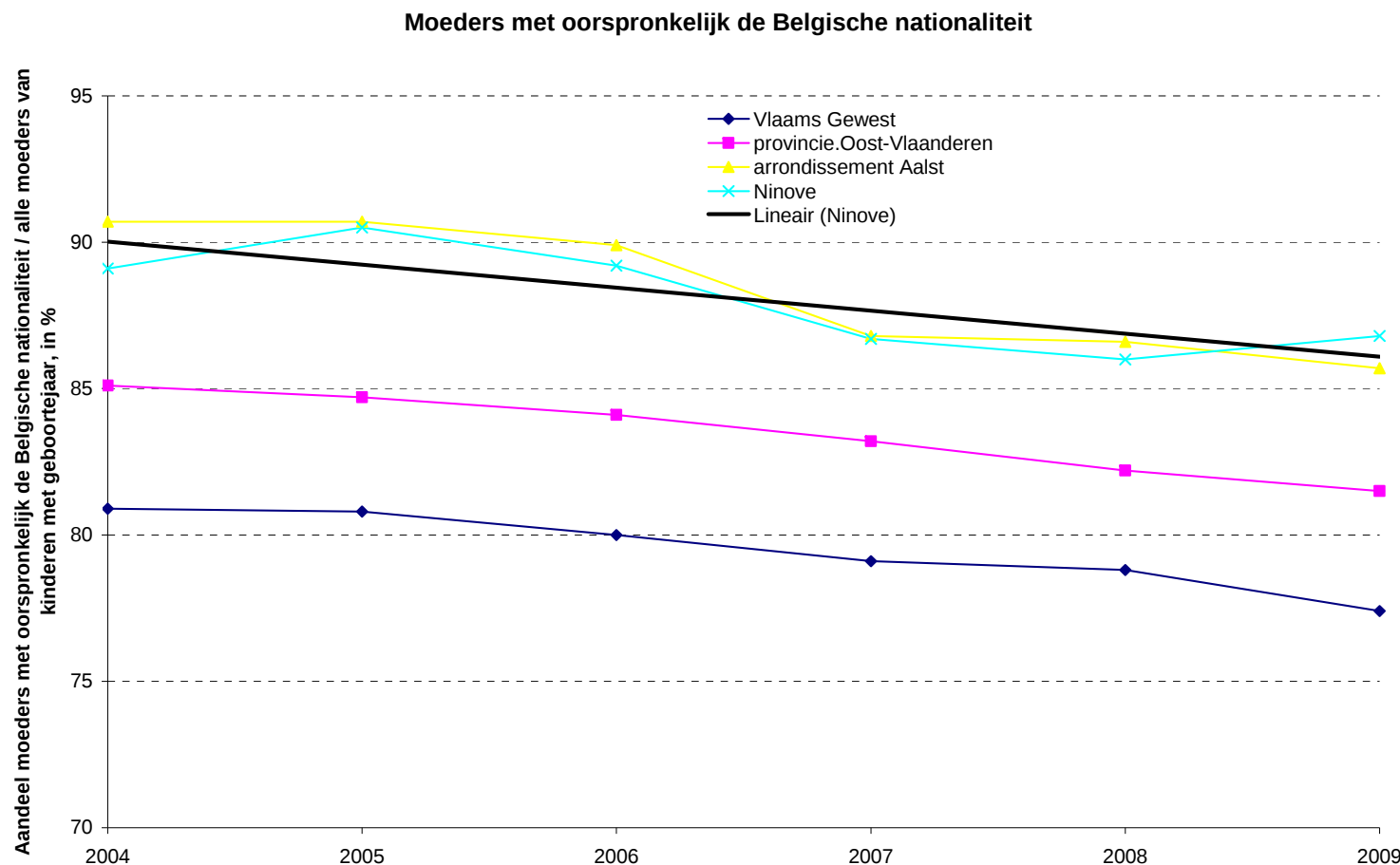

- Het aantal personen van vreemde herkomst is in Ninove in de periode 1990-2008 verviervoudigd, tot 2 450 inwoners.
- In 2008 was in Ninove 6,8% van de bevolking van vreemde herkomst. Het Vlaams gemiddelde lag ongeveer dubbel zo hoog.

* Evolutie van de oorspronkelijke nationaliteit van moeders

Oorspronkelijk Belgische nationaliteit van moeders van kinderen geboren	Percentages					
	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Vlaams Gewest	80,9	80,8	80,0	79,1	78,8	77,4
P. Oost-Vlaanderen	85,1	84,7	84,1	83,2	82,2	81,5
Ar. Aalst	90,7	90,7	89,9	86,8	86,6	85,7
Aalst	83,8	84,9	83,4	76,8	77,6	73,9
Denderleeuw	90,6	89,7	86,4	83,7	83,0	85,6
Geraardsbergen	90,9	88,9	88,9	90,1	88,4	87,7
Ninove	89,1	90,5	89,2	86,7	86,0	86,8
Zottegem	96,0	95,0	96,4	93,3	93,1	93,2

Bron: Kind & Gezin

- Het aandeel kinderen waarvan de moeder bij haar geboorte de Belgische nationaliteit bezat, nam in de periode 2004-2009 in Ninove geleidelijk af van 89,1% naar 86,8%. Bij de referentiepunten is dezelfde evolutie vast te stellen.
- Over heel Vlaanderen waren er in 2009 echter slechts 77,4% oorspronkelijk Belgische moeders, of een goede driekwart. In Ninove ligt dit aandeel ruim negen procentpunt hoger.

* Samenstelling van de bevolking van vreemde herkomst (volgens SVR)

De Studiedienst van de Vlaamse Regering ontwikkelde onlangs een nieuwe methode om het aantal personen van vreemde herkomst te berekenen.

Personen van vreemde herkomst 2011	Ninove		Vlaams Gewest	
	aantal	% t.o.v. aantal inwoners	aantal	% t.o.v. totaal aantal inwoners
Nederland	191	0,5	162.132	2,6
West- en Noord-Europa	220	0,6	88.882	1,4
Zuid-Europa	336	1,0	88.722	1,4
Midden- en Oost-Europa	545	1,4	139.803	2,2
Turkije	213	0,6	111.513	1,8
Marokko	800	2,2	141.737	2,2
Ander land	1.201	3,2	190.837	3,0
Totaal	3.536	9,5	923.626	14,6

Bron: SVR en Rijksregister

- Via deze methode komen we uit op 3 536 mensen van een andere herkomst in 2011. Dit was 9,5% van de bevolking. Het Vlaams gemiddelde bedroeg zelfs 14,6%.
- De grootste groep in Ninove waren de inwoners uit Marokko, goed voor 800 personen.
- Opvallend is de tweede plaats voor de (ex-)Congolezen met 315 personen. In heel Vlaanderen kwamen de (ex-)Congolezen pas op de 12de plaats.
- De derde plaats was voor de Turkse gemeenschap, goed voor 213 personen.
- De Nederlanders kwamen met 191 personen op de vierde plaats. Nederlanders vormen in Vlaanderen de grootste groep, goed voor 17,6% van de personen van vreemde herkomst. De Nederlanders wonen vooral in de grensstreek.

Ninove	Absolute getallen	
	Naar nationaliteit	Naar herkomst
	2011	2011
Marokko	116	800
Italië	80	188
Turkije	n.b.	213
Nederland	137	191
DR Congo	67	315
Roemenië	93	n.b.

Bron: SVR en Rijksregister

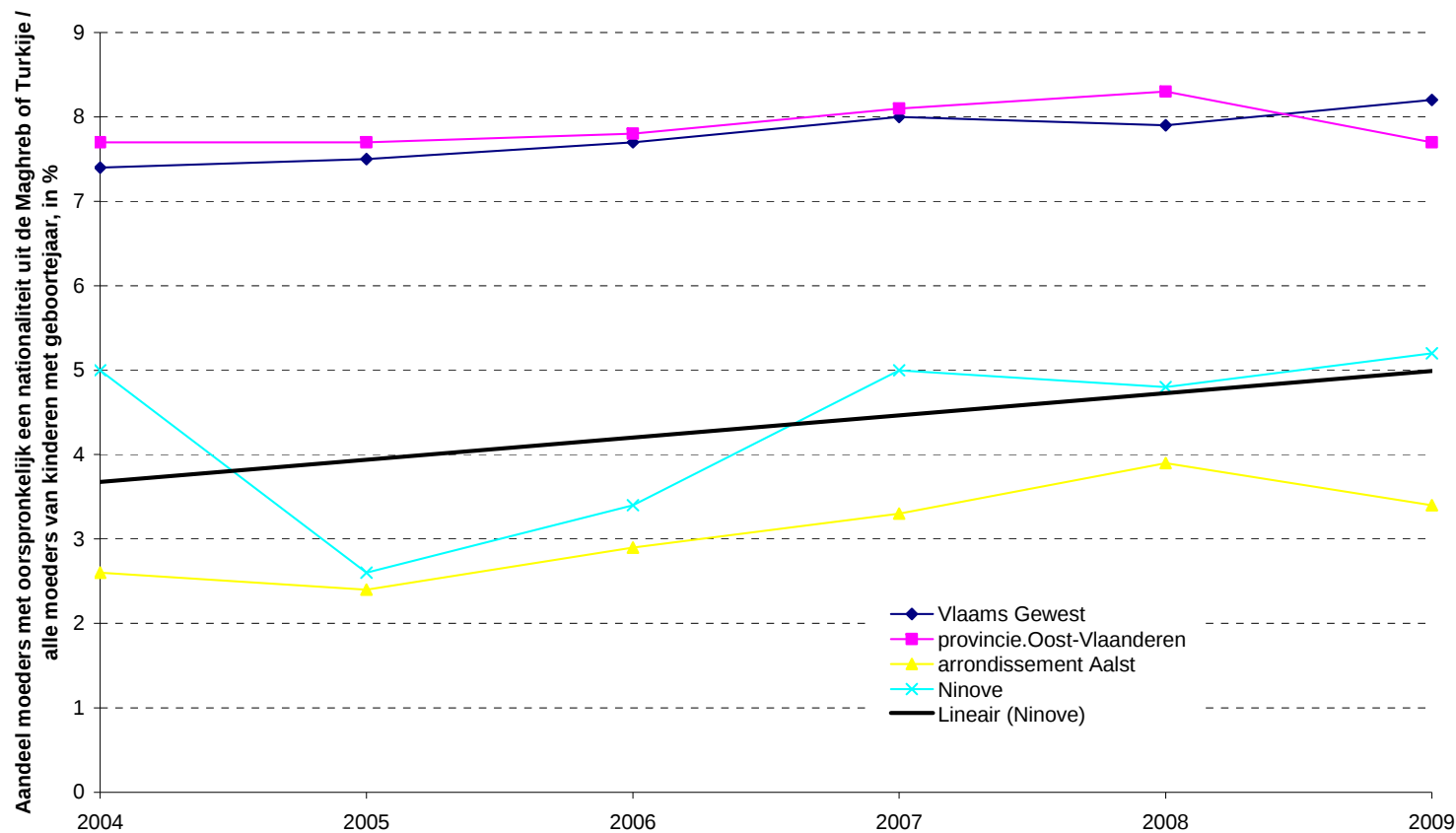
- In deze tabel zie je een duidelijk verschil tussen de groepen volgens huidige nationaliteit en naar herkomst. Italianen en Nederlanders worden heel wat minder vaak Belg dan Marokkanen, Turken en Congolezen. Dit is logisch, want EU-burgers beschikken over grotendeels dezelfde rechten als Belgen, waardoor zij heel wat minder geneigd zijn om zelf inspanningen te leveren om (ook) Belg te worden.

* Overzicht van de oorspronkelijke nationaliteit van moeders

Oorspronkelijke nationaliteit van moeders van kinderen geboren in 2009	Percentages								
	Belg	Geïndustrialiseerde landen	Maghreb en Turkije	Ex-Oostblok	Afrika (excl. Maghreb)	Midden-Oosten (excl. Turkije)	Rest van Azië	Overige landen	Onbekend
Vlaams Gewest	77,4	3,8	8,2	4,1	2,5	1,0	1,7	0,7	0,7
P. Oost-Vlaanderen	81,5	1,6	7,7	4,3	2,2	0,8	1,1	0,6	0,3
Ar. Aalst	85,7	1,3	3,4	2,7	3,9	0,7	1,3	0,7	0,3
Aalst	73,9	1,9	6,9	5,3	7,3	2,1	1,6	0,7	0,3
Denderleeuw	85,6	0,9	2,7	0,9	9,0	0,0	0,5	0,0	0,5
Geraardsbergen	87,7	1,9	0,9	3,2	2,2	0,0	2,8	1,3	0,0
Ninove	86,8	1,1	5,2	2,2	1,6	0,0	0,5	1,1	1,4
Zottegem	93,2	0,4	0,9	2,1	0,9	0,0	1,7	0,9	0,0

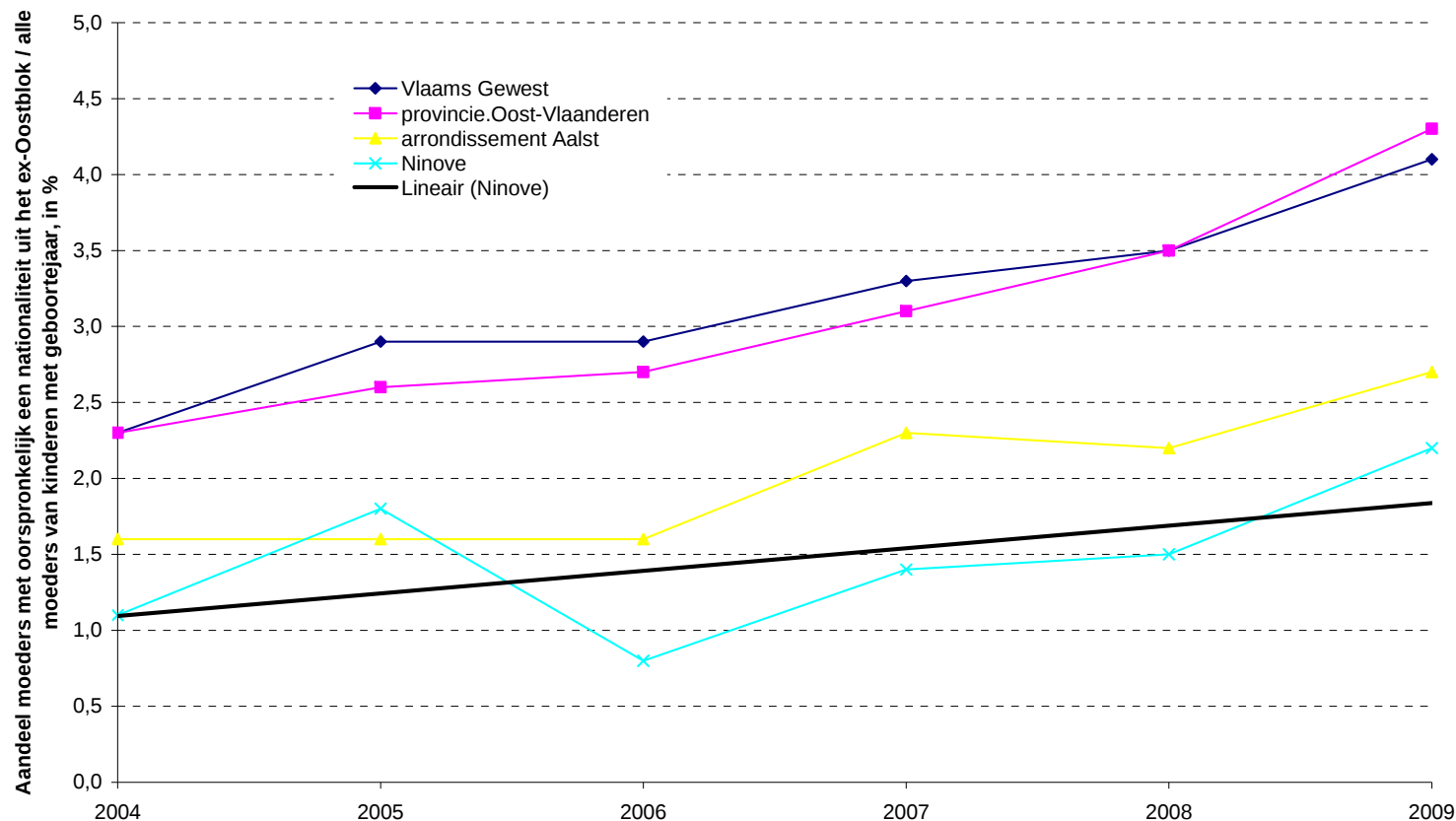
Bron: Kind & Gezin

Moeders met oorspronkelijk een nationaliteit uit de Maghreb of Turkije

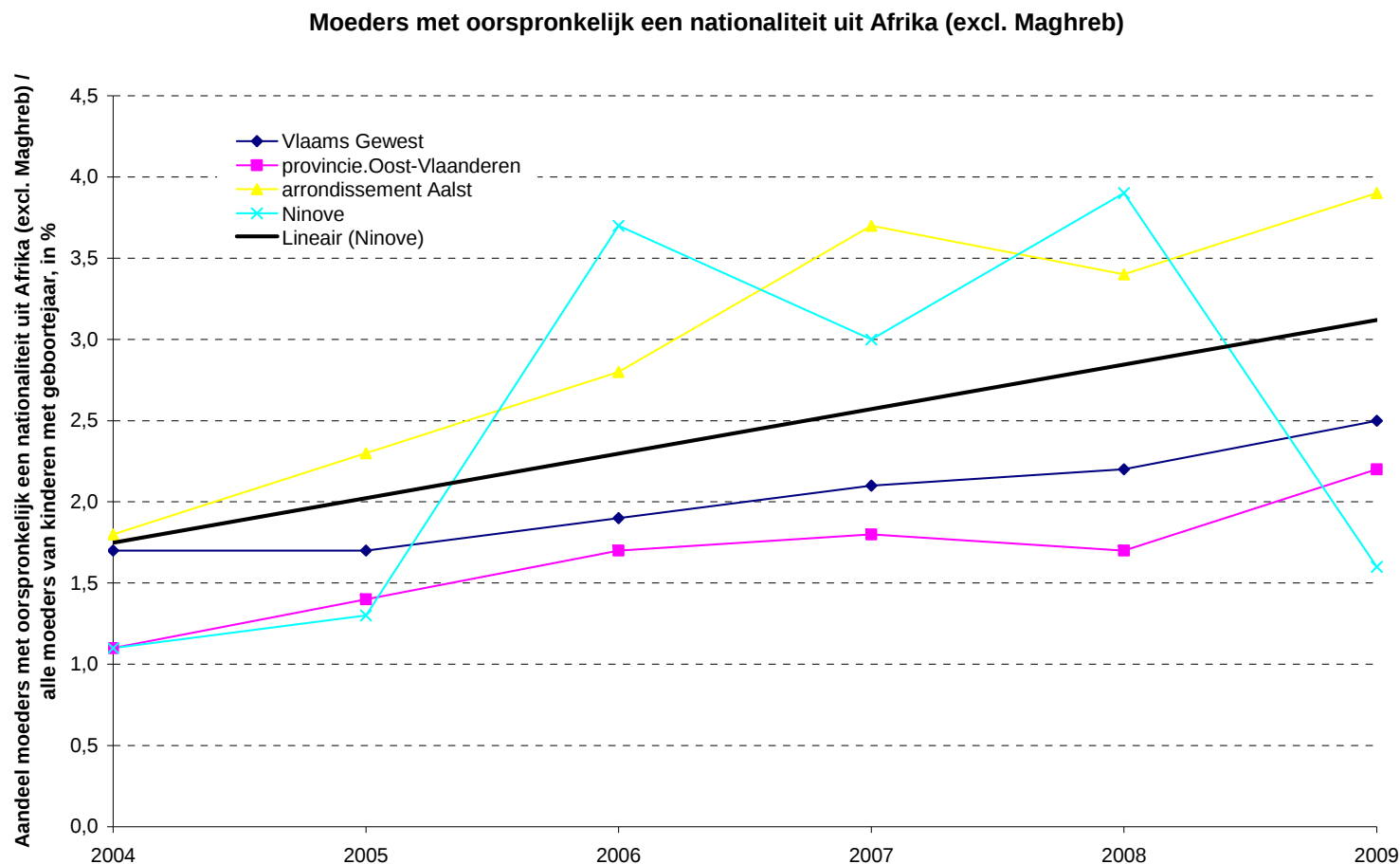

- In 2009 had 5,2% van de Ninoofse moeders van de in dat jaar geboren kinderen oorspronkelijk een nationaliteit uit de Maghreb of Turkije. De trend is overal licht stijgend. In heel Vlaanderen ligt dit aandeel nog drie procent hoger.

Moeders met oorspronkelijk een nationaliteit uit het ex-Oostblok

- 2,2% van de Ninoofse moeders van kinderen die in 2009 geboren werden, had oorspronkelijk een nationaliteit uit het vroegere Oostblok. Dat is zowat de helft van het Vlaamse gemiddelde. Op vijf jaar tijd verdubbelde deze groep.

- In Vlaanderen nam het aantal moeders van Afrikaanse origine in de periode 2004-2009 toe. Opvallend is de sterke stijging binnen het arrondissement Aalst: ruim een verdubbeling van 1,8 naar 3,9%. Dit aandeel ligt ook veel hoger dan de gewestelijke en provinciale cijfers. De stad Ninove volgt de trend van het arrondissement.

1.5.3. Migratie van niet-Belgen

* Binnenlandse migraties van vreemdelingen

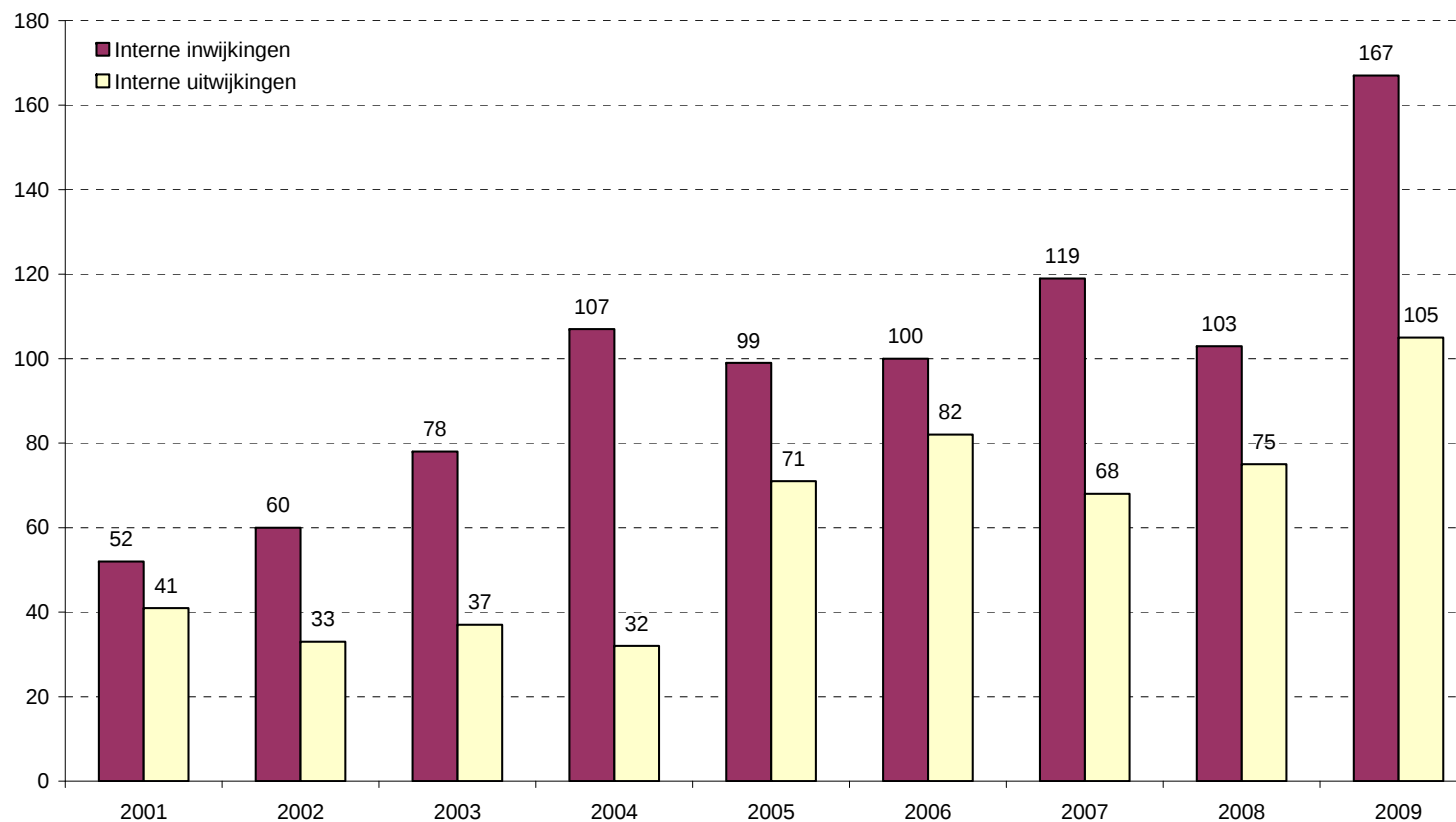
Binnenlandse migraties zijn in- en uitwijkingen van en naar andere Belgische gemeenten. In deze tabel betreft het enkel de niet-Belgen.

Intern migratiesaldo	Absolute waarden								
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Aalst	7	84	30	44	31	120	152	207	274
Denderleeuw	5	9	9	44	21	27	76	55	41
Geraardsbergen	23	22	11	16	41	32	-1	27	27
Ninove	11	27	41	75	28	18	51	28	62
Zottegem	6	7	-10	3	-7	-9	9	13	-9

Bron: ADSEI, Lokale Inburgerings- en Integratiemonitor

- Het aantal binnenlandse migraties van vreemdelingen schommelt in Ninove doorheen de jaren. Toch is er een stijgende trend vast te stellen voor de intensiteit van de inwijking, van de uitwijking en van het migratiesaldo.
- Het aantal binnenlandse inwijkingen lag steeds hoger dan het aantal uitwijkingen. Dit wil zeggen dat er meer vreemdelingen vanuit andere gemeenten naar Ninove kwamen wonen dan er van Ninove naar andere gemeenten verhuisden.
- In 2009 kwamen er 167 vreemdelingen van elders in België in Ninove wonen, terwijl er 105 de omgekeerde richting maakten. Dit resulteerde in een positief intern migratiesaldo van 62 bijkomende vreemdelingen.
- Het totaal intern migratiesaldo voor Ninove, dus van Belgen en niet-Belgen samen, bedroeg in 2009 99 personen. 2/3 hiervan zijn dus vreemdelingen, 1/3 Belgen.

Interne inwijkingen en uitwijkingen van niet-Belgen Ninove

* Buitenlandse migraties van vreemdelingen

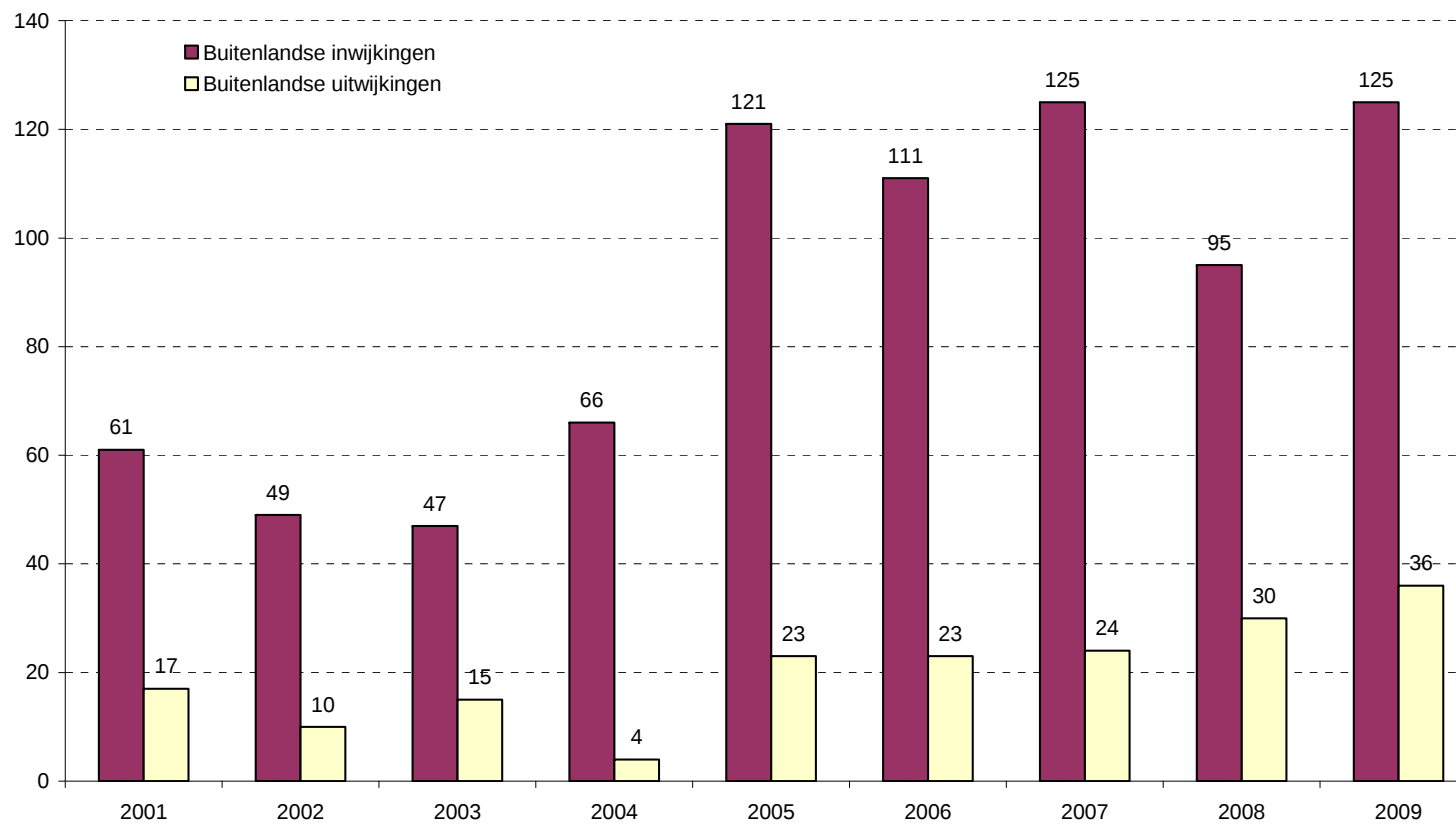
Buitenlandse migraties zijn in- en uitwijkingen van en naar het buitenland. In deze tabel betreft het enkel de niet-Belgen.

Internationaal migratiesaldo	Absolute waarden								
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Aalst	165	111	167	224	344	280	277	364	419
Denderleeuw	19	9	10	15	40	63	71	66	75
Geraardsbergen	47	41	34	51	115	106	86	80	120
Ninove	44	39	32	62	98	88	101	65	89
Zottegem	13	15	10	10	43	16	46	50	41

Bron: ADSEI, Lokale Inburgerings- en Integratiemonitor

- Het aantal buitenlandse migraties van vreemdelingen schommelt doorheen de jaren, maar ook hier is op het vlak van inwijking, uitwijking en migratiesaldo een stijgende trend vast te stellen.
- Het aantal buitenlandse inwijkingen lag steeds hoger dan het aantal uitwijkingen. Dit wil zeggen dat er meer vreemdelingen vanuit het buitenland naar Ninove kwamen wonen dan er van Ninove naar het buitenland verhuisden.
- In 2009 kwamen er 125 vreemdelingen van elders in België in Ninove wonen, terwijl er 36 de omgekeerde richting maakten. Dit resulteert in een positief internationaal migratiesaldo van 89 bijkomende vreemdelingen.
- Het totaal internationaal migratiesaldo voor Ninove, dus van Belgen en niet-Belgen samen, bedroeg in 2009 66 personen. Er kwamen netto 89 vreemdelingen bij. Dit betekent dat er 23 meer Belgen naar het buitenland vertrokken dan er vanuit het buitenland terugkeerden.
- De verhuisbewegingen van vreemdelingen van en naar andere gemeenten binnen België liggen hoger dan deze van en naar het buitenland.

Buitenlandse inwijkingen en uitwijkingen van niet-Belgen Ninove

* Binnenlandse en buitenlandse migraties van vreemdelingen

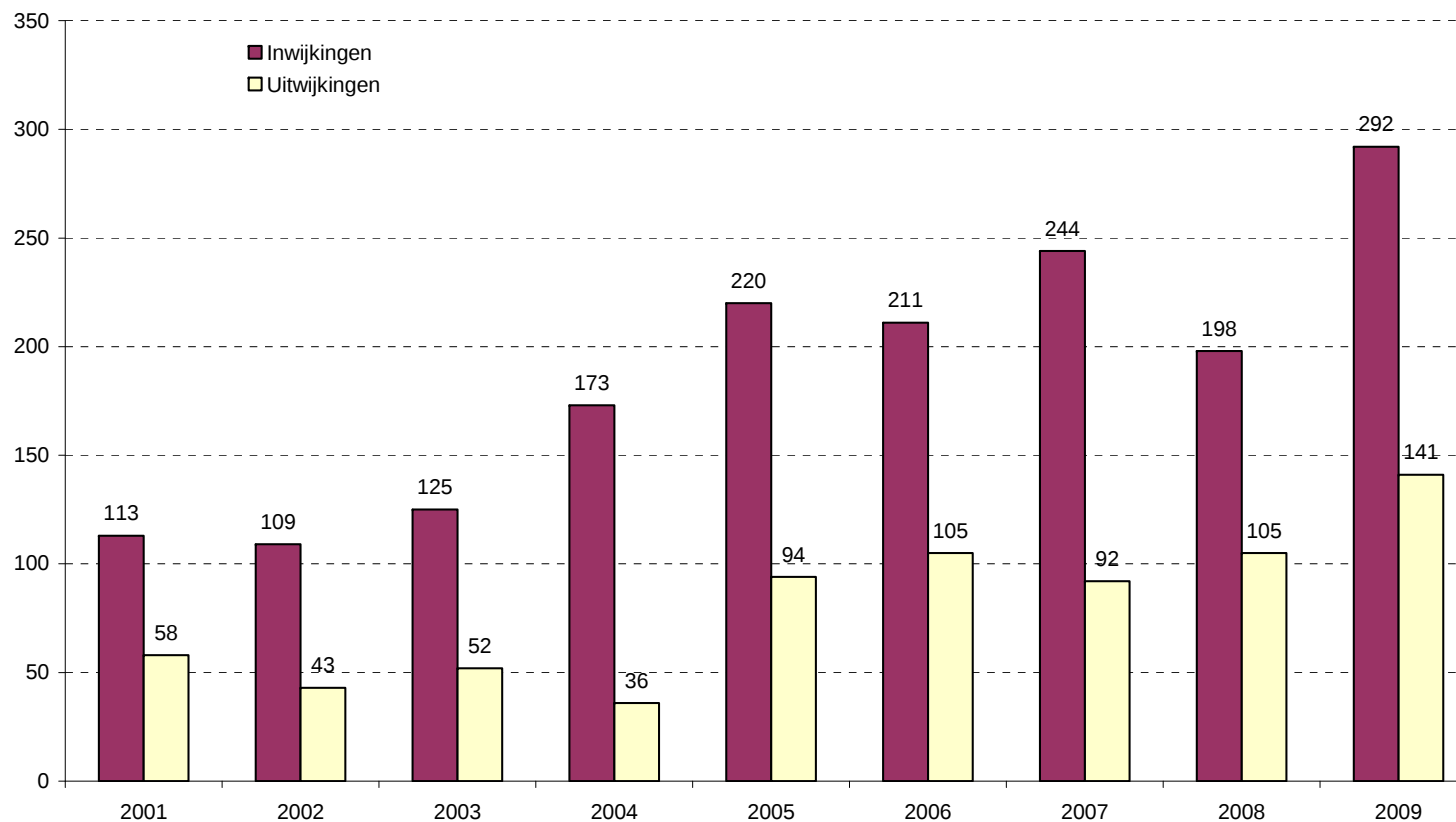
Binnenlandse en buitenlandse migraties betreffen alle in- en uitwijkingen. In deze tabel gaat het enkel over de niet-Belgen.

Totaal migratiesaldo	Absolute waarden								
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Aalst	172	195	197	268	375	400	429	571	693
Denderleeuw	24	18	19	59	61	90	147	121	116
Geraardsbergen	70	63	45	67	156	138	85	107	147
Ninove	55	66	73	137	126	106	152	93	151
Zottegem	19	22	0	13	36	7	55	63	32

Bron: ADSEI, Lokale Inburgerings- en Integratiemonito

- Het totaal aantal verhuisbewegingen van vreemdelingen schommelt doorheen de jaren. Opnieuw is er een stijgende trend vast te stellen, zowel voor de intensiteit van de inwijking, van de uitwijking als van het migratiesaldo.
- Het aantal inwijkingen lag steeds hoger dan het aantal uitwijkingen. Dit wil zeggen dat er meer vreemdelingen naar Ninove kwamen wonen dan er Ninove verlieten.
- In 2009 kwamen er 292 vreemdelingen in Ninove wonen, terwijl er 141 Ninove verlieten. Dit resulteert in een positief migratiesaldo van 151 bijkomende vreemdelingen.
- Het totaal migratiesaldo voor Ninove, dus van Belgen en niet-Belgen samen, bedroeg in 2009 179 personen. 151 hiervan zijn vreemdelingen. Dit betekent dat er slechts 28 Belgen netto in Ninove via migratie bijkwamen.

Inwijkingen en uitwijkingen van niet-Belgen Ninove (totaal)

1.5.4. Naturalisaties en nieuwkomers

* Naturalisaties

Naturalisatie betekent hier enkel het verkrijgen van de Belgische nationaliteit. Het gaat niet om Belgen die een andere nationaliteit aannemen en de Belgische afstanden.

Naturalisaties	Absolute waarden										Per 10.000 inwoners
	1990	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2011
Vlaams Gewest	2.405	8.754	24.814	12.546	13.264	14.105	14.609	14.037	16.373	12.941	20,5
P. Oost-Vlaanderen	377	1.983	5.970	2.356	2.480	2.780	3.198	3.382	3.737	2.808	19,4
Ar. Aalst	43	115	440	321	316	407	544	408	577	400	14,5
Aalst	26	68	278	142	134	179	294	233	293	210	25,9
Denderleeuw	3	4	8	18	23	30	43	45	55	46	24,4
Geraardsbergen	3	11	51	57	46	77	66	28	93	45	13,9
Ninove	4	16	77	60	43	57	60	32	48	35	9,4
Zottegem	1	2	3	7	20	6	14	7	20	19	7,6

Bron: ADSEI, SVR

- Onder invloed van wijzigende wetgeving schommelt het aantal naturalisaties bijzonder sterk doorheen de jaren. In 2011 werden in Ninove 35 inwoners genaturaliseerd.
- Om te vergelijken tussen de verschillende referentiegebieden wordt het aantal naturalisaties gerelateerd aan het bevolkingsaantal. Ninove kwam in 2011 met 9,4 naturalisaties per 10 000 inwoners op minder dan de helft van het Vlaamse gemiddelde.
- Sinds 1990 verkregen in totaal 828 inwoners van Ninove in de loop der jaren de Belgische nationaliteit, dat is gemiddeld 10,8 per 10 000 inwoners per jaar. Ook hier bedraagt het cijfer van Ninove ongeveer de helft van dat van heel Vlaanderen (20,6).
- Stel dat al deze personen in Ninove bleven wonen en in leven bleven, dan ging het in 2011 om 2,2% van de bevolking (tegenover 4,3% in heel het Vlaamse Gewest).
- Volgens ADSEI woonden er op 1 januari 2012 in Ninove zelfs 1 600 personen die in de loop der jaren genaturaliseerd werden, of 4,29% van de bevolking. In Vlaanderen in zijn geheel was dat 5,58% van de bevolking.

* Nieuwkomers

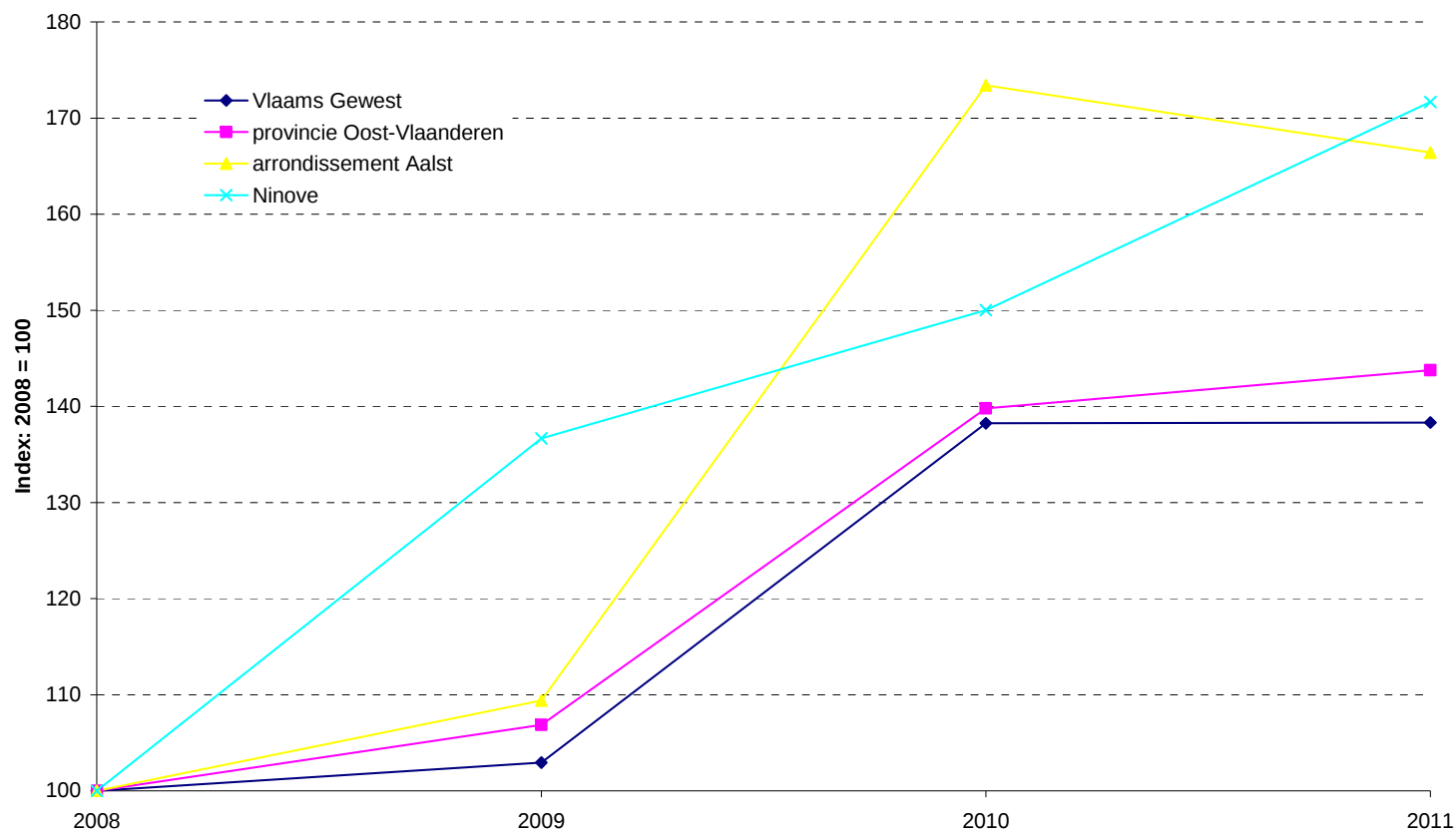
Nieuwkomers zijn personen die zich recentelijk, voor het eerst en voor langere duur in Vlaanderen komen vestigen. Personen die hier slechts tijdelijk verblijven, worden niet als nieuwkomers beschouwd.

Meerderjarige nieuwkomers	Absolute getallen				Per 1.000 inwoners
	2008	2009	2010	2011	2011
Vlaams Gewest	29.541	30.409	40.834	40.861	6,5
P. Oost-Vlaanderen	5.270	5.632	7.367	7.577	5,2
Ar. Aalst	500	547	867	832	3,0
Aalst	200	263	424	406	5,0
Denderleeuw	38	48	72	70	3,7
Geraardsbergen	52	54	104	72	2,2
Ninove	60	82	90	103	2,8
Zottegem	39	24	53	59	2,4

Bron: lokale statistieken

- In 2011 was er een instroom van 103 meerderjarige nieuwkomers in de stad Ninove. Deze instroom is sinds 2008 met 72% gestegen, ruim boven de aangroei in de andere referentiegebieden.
- Toch ging het in 2011 slechts om 2,8 ‰ van de bevolking. Dit is zowat de helft van het Vlaamse gemiddelde.

Evolutie van het aantal meerderjarige nieuwkomers

1.5.5. Taal

Talentellingen zijn in België bij wet verboden. We hebben wel zicht op de thuistaal bij pasgeboren kindjes en in het onderwijs. Dit zijn de enige gegevens op populatieniveau. Het gaat hier respectievelijk om alle gezinnen van pasgeboren kinderen uit Ninove en om alle kinderen uit Ninove die in Vlaanderen ergens naar school gaan. We kunnen stellen dat hier de desbetreffende leeftijdsgroepen zo goed als volledig gedekt zijn (in tegenstelling tot bijvoorbeeld de werkzoekenden).

* Thuistaal in gezinnen van pasgeborenen

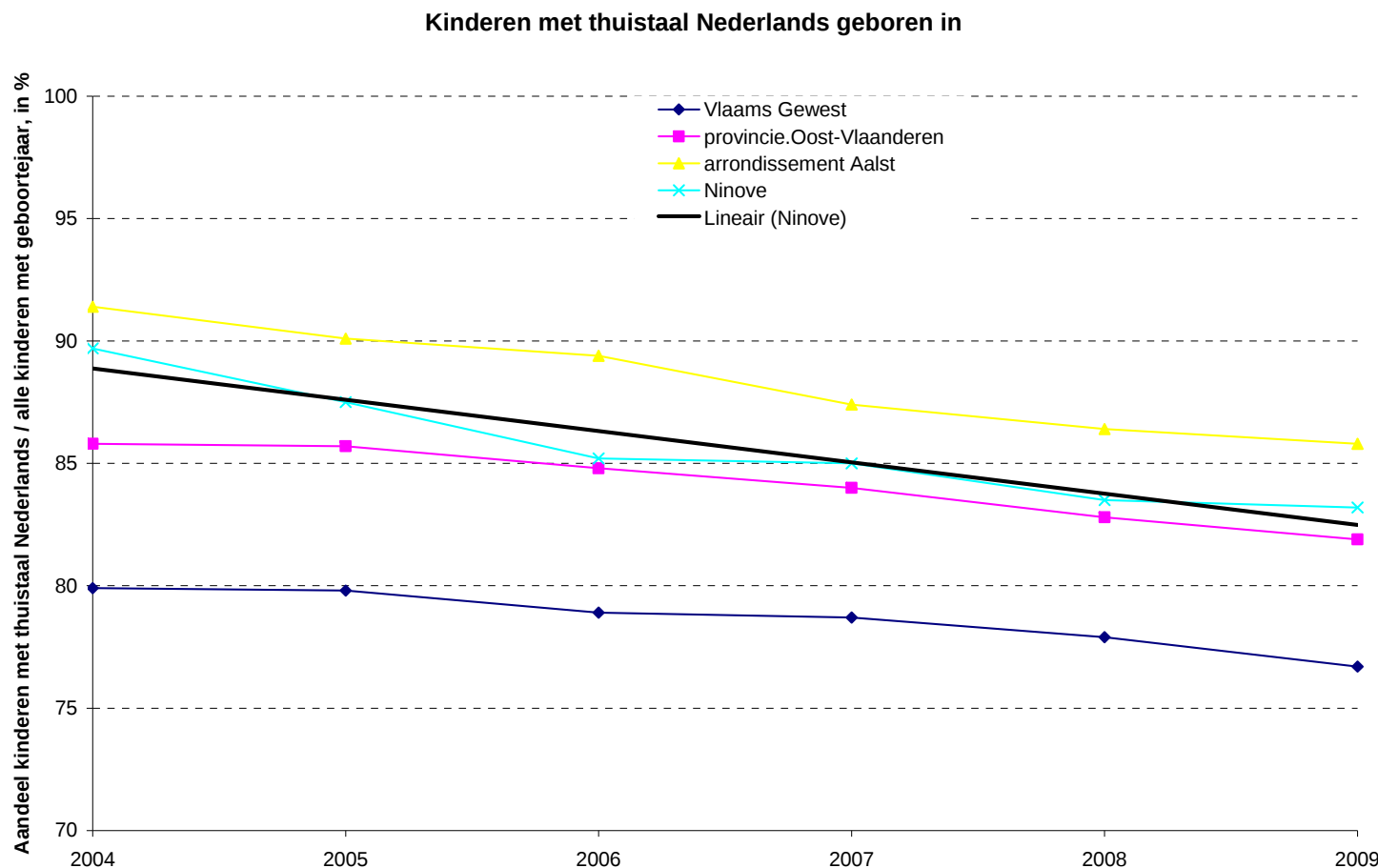
Kind & Gezin registreert de taalsituatie binnen het gezin zodat de dienstverlening van Kind & Gezin in het belang van het kind zo optimaal mogelijk kan verlopen. Bedoeling is om te weten hoe groot de bevolkingsgroep is waarmee men “al dan niet vlot kan communiceren in een West-Europese taal” (naast het Nederlands) en de groep waarvoor men beroep moet doen op een tolk.

Daarom deelt Kind & Gezin de gezinnen in zeven groepen in: Nederlands, Frans, Engels, Duits, “kennis van Nederlands, Frans, Engels, Duits” (deze categorie wordt door Kind & Gezin gebruikt als aanduiding dat het gezin noties van één van deze talen heeft, zodat de communicatie zonder tolk kan gebeuren. Om noties van welke taal het juist gaat, wordt niet geregistreerd), andere en onbekend.

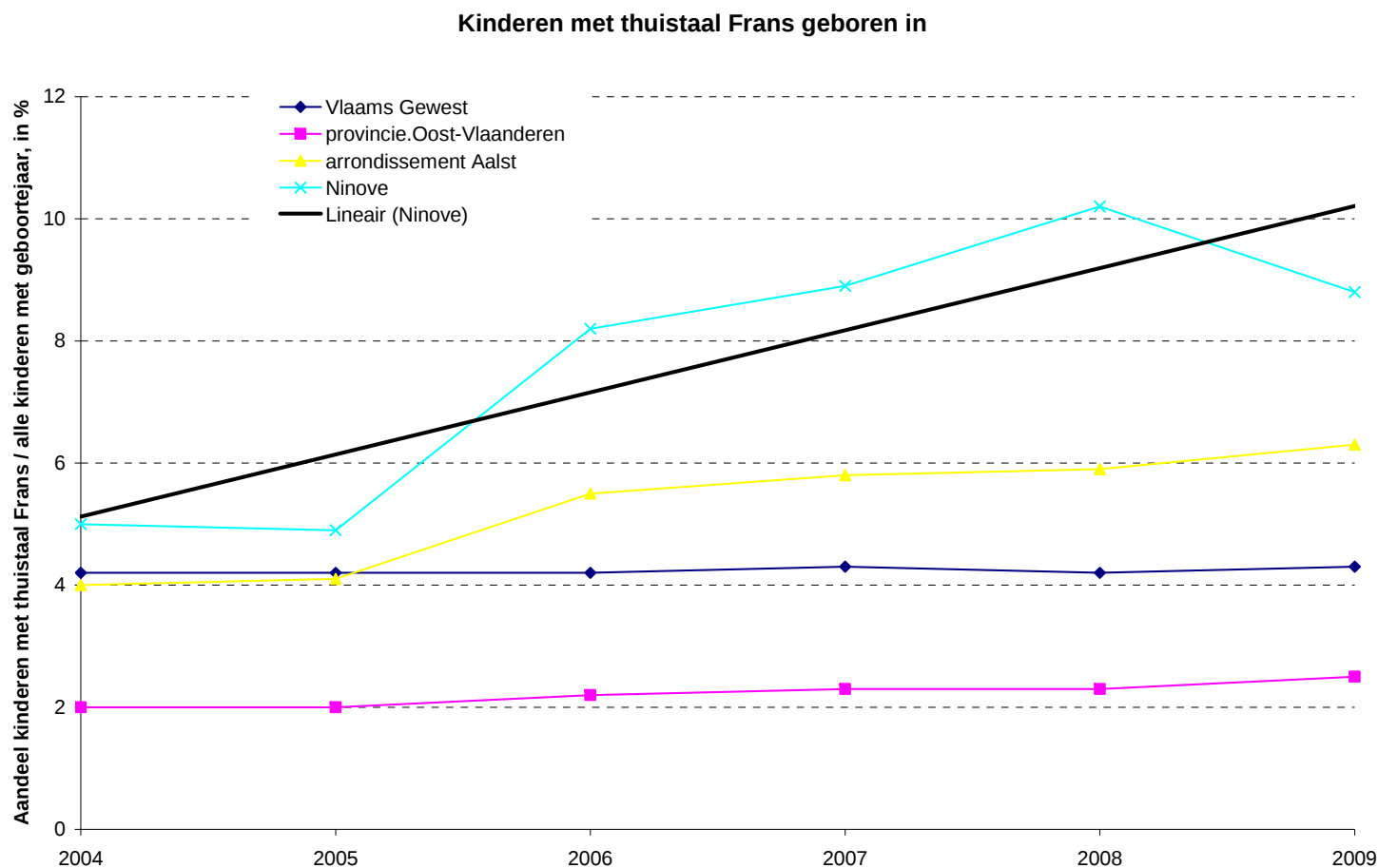
* Totaal

Thuistaal van kinderen geboren in 2009	Percentages						
	Nederlands	Frans	Engels	Duits	Kennis van N, F, E, D	andere	onbekend
Vlaams Gewest	76,7	4,3	1,1	0,1	11,8	4,2	1,8
P. Oost-Vlaanderen	81,9	2,5	0,5	0,1	9,4	4,7	0,9
Ar. Aalst	85,8	6,3	0,5	0,0	5,8	0,9	0,8
Aalst	75,3	8,7	1,2	0,0	12,4	1,9	0,4
Denderleeuw	83,8	13,1	0,5	0,0	1,8	0,0	0,9
Geraardsbergen	86,7	6,6	0,0	0,3	4,1	1,3	0,9
Ninove	83,2	8,8	0,0	0,0	4,9	0,0	3,0
Zottegem	94,5	1,3	0,0	0,0	3,0	0,9	0,4

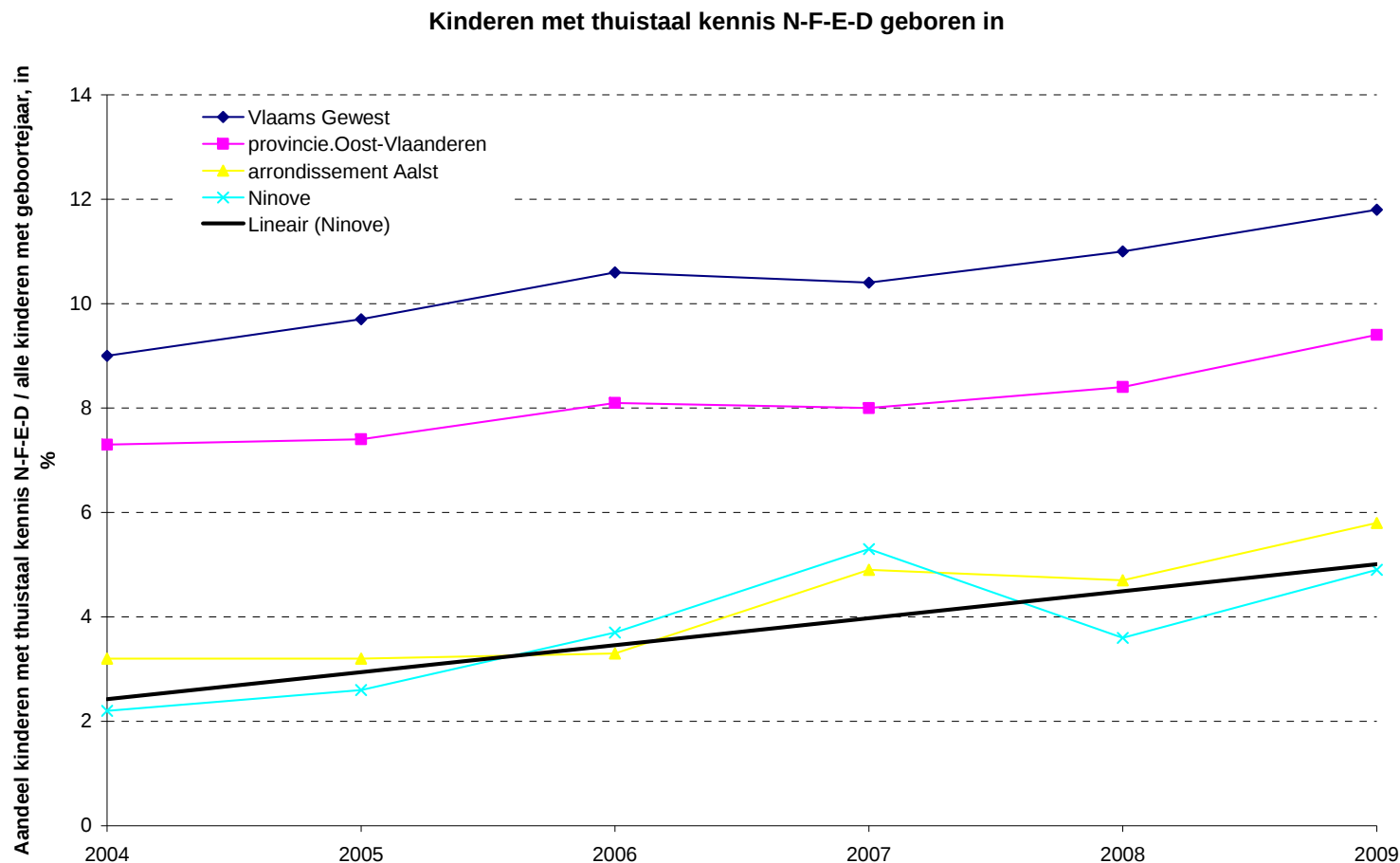
Bron: Kind & Gezin

- Sinds 2004 kan op alle niveaus een sterke afname geconstateerd worden van het aandeel kinderen dat geboren wordt in een gezin waar thuis Nederlands gesproken wordt.
- In Ninove zakte dit van 89,7% naar 83,2%. Ninove scoort hiermee lager dan het arrondissementale cijfer. In heel Vlaanderen was slechts bij 76,7% van de kinderen geboren in 2009 de thuistaal Nederlands.

- Het aandeel pasgeborenen met thuistaal Frans bleef op Vlaams en provinciaal niveau ongeveer constant. Het arrondissement Aalst noteerde echter een sterke stijging van 4% naar 6,3%. In de stad Ninove was deze trend nog sterker, met een toename van 5% naar 8,8%.

- Het aandeel pasgeborenen waar men thuis noties van het Nederlands, Frans, Engels of Duits bezit, nam op alle niveaus toe. Dit aandeel bedroeg in Ninove in 2009 minder dan de helft van het Vlaamse cijfer.
- Wel kende Ninove in vergelijking met de referentiepunten de sterkste toename: van 2,2% in 2004 naar 4,9% in 2009.

* Per deelgemeente

Ook Kind & Gezin stelt cijfers ter beschikking tot op het niveau van de deelgemeenten, tenminste als de aantallen groot genoeg zijn. Zo zijn er voor Lieferinge en Neigem geen gegevens. Zelfs dan nog gaat het over kleine aantallen.

Deelgemeente	Percentages				
	Oorspronkelijk Belgische nationaliteit van de moeder	Thuis taal Nederlands	Thuis taal Frans	kennis van N-F-E-D	Niet gekend
Appelterre-Eichem	90,3	90,3	3,2	6,5	
Aspelare	95,0	95,0		5,0	
Denderwindeke	88,0	84,0	8,0	4,0	4,0
Lieveringe					
Meerbeke	92,5	77,4	15,1		7,5
Nederhasselt	90,9	90,9		9,1	
Neigem					
Ninove	81,9	77,4	11,6	8,4	2,6
Okegem	100,0	100,0			
Outer	84,2	94,7	5,3		
Pollare	84,6	84,6			15,4
Voorde	84,6	84,6	15,4		
totaal	86,8	83,2	8,8	4,9	3,0

Bron: Kind & Gezin

- In Meerbeke en Ninove-centrum had in 2009 slechts een goede driekwart van de pasgeborenen het Nederlands als thuistaal.
- In Voorde, Meerbeke en Ninove waren er het meeste pasgeborenen met het Frans als thuistaal.
- In Ninove-centrum en Nederhasselt werden er het meeste kinderen geboren waar men thuis enkel noties van het Nederlands, Frans, Engels of Duits heeft.

* Thuis taal leerlingen

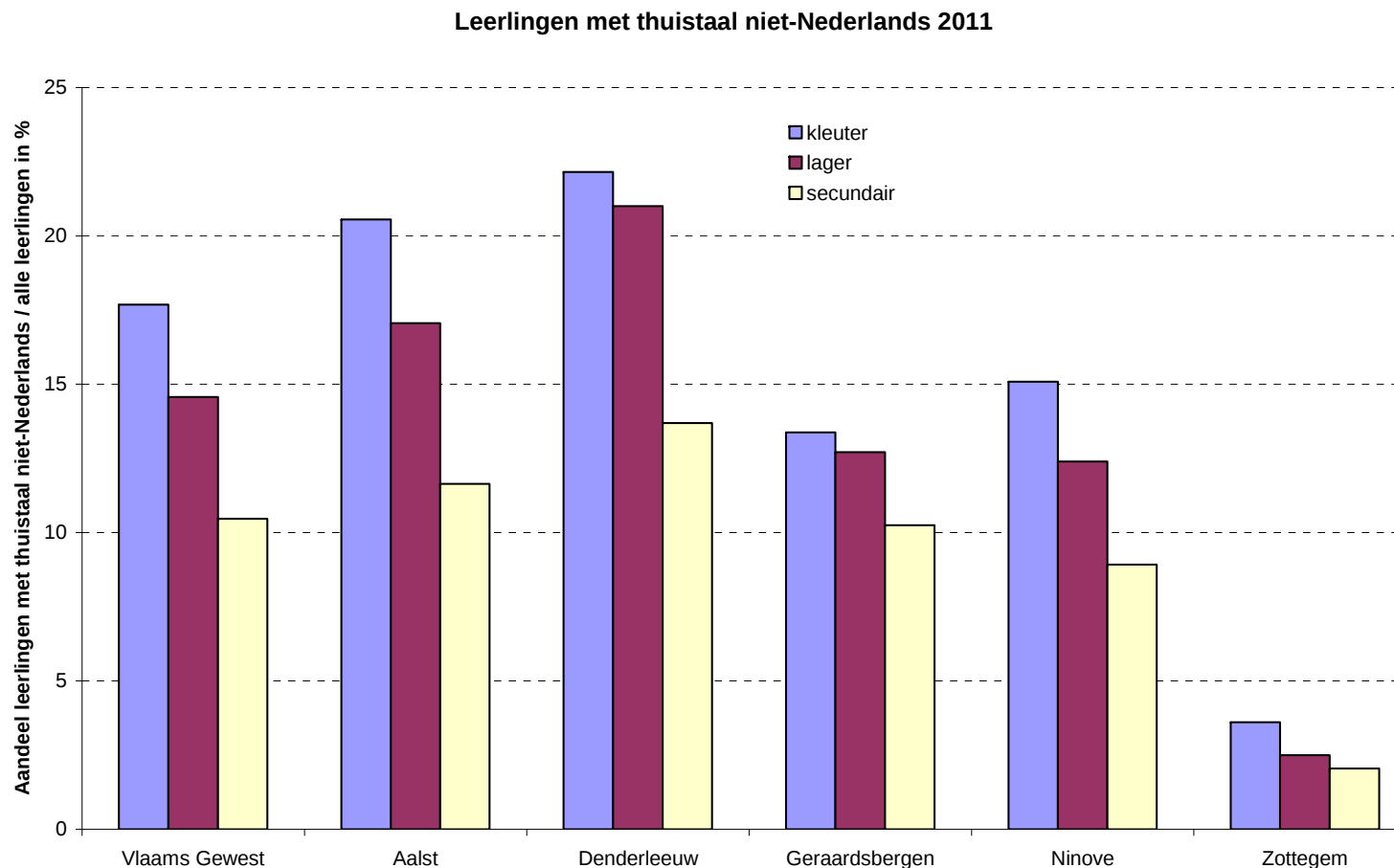
Het departement Onderwijs stelt gegevens ter beschikking over de thuis taal van leerlingen in het kleuter, lager en secundair onderwijs. Het gaat in deze tabellen, in tegenstelling tot de tabellen in het deel Leren en onderwijs, over de woonplaats van de leerlingen. Hier zijn we immers geïnteresseerd naar hoe de bevolking van Ninove eruit ziet. In het deel Leren en onderwijs ligt de focus op wie er in Ninove naar school gaat.

De cijfers hebben enkel betrekking op het gewoon secundair onderwijs. Het buitengewoon onderwijs is dus niet mee opgenomen.

Thuis taal van leerlingen wonend in het gebied in 2011	Percentages								
	Kleuter			Lager			Secundair		
	Nederlands	Niet-Nederlands	Onbekend	Nederlands	Niet-Nederlands	Onbekend	Nederlands	Niet-Nederlands	Onbekend
Vlaams Gewest	79,8	17,7	2,5	85,0	14,6	0,4	88,7	10,5	0,9
Aalst	78,5	20,6	0,9	82,5	17,1	0,4	87,3	11,6	1,1
Denderleeuw	75,7	22,2	2,2	78,2	21,0	0,8	85,5	13,7	0,8
Geraardsbergen	80,4	13,4	6,2	87,1	12,7	0,2	89,3	10,3	0,4
Ninove	83,6	15,1	1,3	87,5	12,4	0,1	90,8	8,9	0,2
Zottegem	96,2	3,6	0,2	97,5	2,5	0,0	97,8	2,1	0,1

Bron: OND

- In 2011 woonden er in Ninove 219 kinderen die naar een Vlaamse kleuterschool gingen en geen Nederlands praatten. In het lager ging het om 264 kinderen, in het secundair om 217 jongeren.
- 8,9% van de jongeren uit het secundair onderwijs sprak thuis geen Nederlands, 12,4% kinderen uit het lager onderwijs en 15,1% van de kleuters.

- Het valt op dat we alle referentiegebieden het grootste aandeel niet-Nederlandstaligen in het kleuteronderwijs aantreffen en het kleinste aandeel in het secundair onderwijs. De cohorte niet-Nederlandstaligen uit het kleuteronderwijs zal in de loop der jaren doorschuiven naar het lager en secundair onderwijs.
- Ninove scoorde in 2011 lager dan Vlaanderen in zijn geheel, in alle onderwijsniveaus zo'n twee procentpunt.

2. Bevindingen

3 716 inwoners méér tegen 2030, hogere bevolkingsgroei dan het Vlaamse gemiddelde

Ninove telde op 31 december 2012 37 479 inwoners. Dit zijn er 174 méér dan het jaar voordien.

Ninove komt op de 25ste plaats qua inwoneraantal van alle Vlaamse gemeenten. Qua grootte komt de stad op de 45ste plaats. De bevolkingsdichtheid bedraagt 514 inwoners per km², 44 méér dan het Vlaamse gemiddelde.

In de periode 1990-2012 kwamen er in Ninove 3 977 inwoners bij. Dit is een groei van 11,9%, licht boven het Vlaamse gemiddelde van 10,6%.

Volgens de bevolkingsprognoses zouden er in de periode 2010-2030 nog eens 3 716 inwoners bijkomen. In 2030 zou Ninove in totaal 40 391 inwoners tellen. De voorspelde bevolkingsgroei is met 10,1% bijna dubbel zo hoog als gemiddeld in Vlaanderen (5,9%).

Gevolgen:

- Door de verwachte bevolkingstoename zullen er in Ninove meer woongelegenheden nodig zijn.
- Ook in het algemeen zullen er meer faciliteiten nodig zijn: winkels, ontspanning, mobiliteit...
- Meer inwoners betekent ook meer werk voor de diensten van de stad en het OCMW.

417 jongeren méér tegen 2030, maar kleiner aandeel in de totale bevolking

10 147 Ninovieters waren op 1 januari 2012 jonger dan 25 jaar. Dit is 27,2% van de Ninoofse bevolking en dus licht onder het Vlaamse gemiddelde van 27,8%. Dit aandeel zakt in Ninove naar 26,7% in 2020 en 25,5% in 2030.

In absolute cijfers zou het aantal jongeren wel stijgen. In 2020 zouden er netto 610 jongeren méér zijn dan in 2010, in 2030 417 jongeren.

Bij de leeftijdsklassen onder 15 jaar zijn jongens in de meerderheid.

Gevolgen:

- Door de toename van het aantal jongeren zullen er méér plaatsen in de scholen, in de kinderopvangvoorzieningen en de vakantieopvang nodig zijn.
- Daarnaast zal er een ruimer vrijetijdsaanbod nodig zijn.

3 221 senioren méér tegen 2030, vrouwen oververtegenwoordigd

6 848 Ninovieters waren op 1 januari 2012 ouder dan 65 jaar. Dit is 18,4% van de Ninoofse bevolking. Dit aandeel groeit spectaculair, naar 20,4% in 2020 en 24,1% in 2030. In 2030 is dus een klein kwart van de Ninoofse bevolking ouder dan 65 jaar. Op dit moment zijn er in Ninove relatief iets minder senioren dan het Vlaamse gemiddelde, in 2030 iets meer.

In absolute cijfers is de groei nog spectaculairder. In 2020 zou Ninove netto 1 532 senioren meer tellen dan nu, in 2030 zelfs 3 221. Dat is de helft méér dan nu het geval is.

67,4% van de 65-plussers was in 2012 van het vrouwelijke geslacht. Er waren op dat moment maar liefst 1 010 méér vrouwen dan mannen boven de 65 jaar. Deze vrouwelijke oververtegenwoordiging loopt tegen 2030 terug naar 55,5%.

Ook de *interne vergrijzing* neemt toe, dit is het aandeel hoogbejaarden (80+) binnen de groep 65+: van 27,1% in 2012 tot 28,2% in 2020 en 28,6% tegen 2030. Ninove blijft één procentpunt onder het Vlaamse gemiddelde.

De *familiale zorgindex* is de verhouding tussen het aantal hoogbejaarden (80-plussers) en het aantal personen tussen de 50 en 59 jaar. Deze laatste groep is een benadering van het aantal kinderen van die hoogbejaarden die geconfronteerd worden met zorgtaken.

Ruim één derde van de Ninoofse bevolking tussen 50 en 59 jaar werd in 2012 geconfronteerd met hoogbejaarde ouders. In 1991 was dit nog maar het geval voor een kwart van de 50- tot 59-jarigen. Tegen 2030 stijgt dit zelfs tot méér dan de helft van de bevolking tussen 50 en 59 jaar. We zien overal dezelfde evolutie, al blijven de cijfers in Ninove steeds onder het Vlaamse gemiddelde.

Gevolgen:

- Door de sterke toename van het aantal senioren zullen er heel wat méér ouderenvoorzieningen nodig zijn: assistentiewoningen, rusthuizen, mantelzorg, dienstencentra...
- Heel wat 65-plussers verkeren in goede gezondheid, er bestaat dus ook een noodzaak aan een ruimer vrijetijdsaanbod voor senioren.
- Er zijn meer voorzieningen nodig om gezinnen in hun zorgtaak voor hoogbejaarde ouders te ondersteunen.

Status quo van de beroepsactieve bevolking tegen 2030, sterke daling van dit aandeel binnen de totale bevolking

20 330 Ninovieters waren op 1 januari 2012 tussen 25 en 65 jaar. Dit is 54,2% van de Ninoofse bevolking en dus boven het Vlaamse gemiddelde van 53,6%. Dit aandeel zakt naar 52,9% in 2020 en zelfs 50,4% in 2030, wel nog steeds 0,9 procentpunt boven het Vlaamse gemiddelde.

In absolute cijfers zou het aantal mensen op beroepsactieve leeftijd met 577 stijgen tegen 2020. In 2030 zouden er 79 mensen uit de middengroep méér zijn dan in 2010, ongeveer een status quo.

Gevolgen:

- Als er binnen deze leeftijdsgroep niet méér mensen aan het werk gaan of blijven, zal de werkgelegenheid en dus ook de voornaamste bron van inkomsten voor de samenleving, constant blijven.
- Dit kan ook gevolgen hebben voor de stadsfinanciën.

Minder potentiële instroom op de arbeidsmarkt dan uitstroom, sterk stijgende afhankelijkheidsratio

De *doorstromingscoëfficiënt* geeft de verhouding weer tussen het aantal 10- tot 24-jarigen en het aantal 50- tot 64-jarigen. Deze coëfficiënt weerspiegelt dus de verhouding tussen de potentiële instroom op de arbeidsmarkt en de uitstroom uit de arbeidsmarkt op een termijn van vijftien jaar.

Anno 2012 waren er per 100 mensen die de arbeidsmarkt verlieten, potentieel slechts 78,7 instromers. Overal in Vlaanderen is er een negatieve evolutie, al zijn de cijfers in Ninove negatiever dan het Vlaamse gemiddelde.

Tegen 2020 verslechtert de toestand nog wat: er zullen dan slechts 76 potentiële instromers zijn tegenover elke 100 uittrekders. Tegen 2030 stabiliseert de doorstromingscoëfficiënt op 77,9%, nog steeds 6 procentpunten onder het Vlaamse gemiddelde.

Hierboven stelden we echter dat de bevolking op beroepsactieve leeftijd in absolute cijfers ongeveer constant blijft tegen 2030. Hoe valt dit met elkaar te rijmen? We moeten dit zo verstaan: anno 2030 zullen er ongeveer evenveel mensen op beroepsactieve leeftijd zijn dan in 2010. De jaren nadien zal het aandeel van deze bevolkingsgroep binnen de totale bevolking echter waarschijnlijk afnemen, gelet op de negatieve doorstromingscoëfficiënt.

De *afhankelijkheidsratio* geeft de verhouding weer tussen enerzijds de som van het aantal 0- tot 19-jarigen met het aantal 65-plussers en anderzijds het aantal 20- tot 64-jarigen. De afhankelijkheidsratio duidt dus aan hoe het aantal mensen op niet-beroepsactieve leeftijd zich verhoudt tot het aantal mensen op beroepsactieve leeftijd.

In 2012 waren er in Ninove voor elke 100 mensen op beroepsactieve leeftijd 67 niet-beroepsactieven. Deze ratio neemt elk jaar toe. De bevolking op beroepsactieve leeftijd zal dus moeten instaan voor een steeds groter aantal mensen op niet-beroepsactieve leeftijd. Tegen 2030 loopt de afhankelijkheidsratio op tot 80 niet-beroepsactieven per 100 mensen op beroepsactieve leeftijd. Ninove doet het wel een beetje minder slecht dan het Vlaamse gemiddelde.

De *groene druk* is een weergave van het aantal kinderen en jongeren (0-19j) dat moet worden onderhouden door de productiviteit van het werkende deel van de bevolking (20-64j).

In Ninove stonden in 2012, 36 jongeren tegenover 100 mensen op beroepsactieve leeftijd.

Sinds halfweg de jaren 2000 stijgt de groene druk weer in Ninove. Het Vlaams gemiddelde bleef daarentegen wel dalen. Uit de prognoses blijkt dat de groene druk in Vlaanderen in zijn geheel weer zal toenemen tegen 2020 en 2030. In Ninove blijft de groene druk de komende jaren ongeveer status quo.

De *grijze druk* is de verhouding tussen het aantal 65-plussers en het aantal 20- tot en met 64-jarigen. Dit geeft een beeld over het aantal ouderen dat moet onderhouden worden door de actieve bevolking.

In 1991 was de grijze druk in Ninove na Denderleeuw het laagste van alle referentiepunten. De grijze druk stijgt echter overal sterk. In 2012 stonden er in Ninove tegenover 100 mensen op beroepsactieve leeftijd 30,6 65-plussers. Tegen 2030 loopt dit op tot 43,3%, ongeveer het Vlaamse gemiddelde.

Gevolgen:

- Het niet economisch productieve deel van de bevolking, de jongeren en vooral de 65-plussers, groeit sterk, terwijl de bevolking op beroepsactieve leeftijd ongeveer status quo blijft. Vooral ten gevolge van de grijze druk stijgt de afhankelijkheidsratio dus sterk. Dit dreigt de collectieve voorzieningen binnen de samenleving onbetaalbaar te maken. De inkomsten zouden immers ongeveer status quo blijven, maar de uitgaven, vooral voor de vergrijzing, zouden sterk stijgen.
- Dit geldt voor heel Vlaanderen, maar ook voor de stad Ninove zelf. De opbrengst van bijvoorbeeld de aanvullende personenbelasting wordt in hoge mate door de bijdrage van de werkende mensen gefinancierd, en deze zou dus ongeveer gelijk blijven, terwijl de uitgaven voor de ouderenvoorzieningen sterk zullen toenemen.

Licht positief natuurlijk saldo over de jaren heen, iets lager dan het Vlaamse gemiddelde

In 2012 kende Ninove 372 geboorten en 353 overlijdens. Dit resulteerde in een beperkte natuurlijke aangroei van 19 personen. Over de jaren heen zijn er al bij al slechts beperkte schommelingen.

In vergelijking met het Vlaams Gewest telde Ninove per 1 000 inwoners iets minder geboorten en iets meer overlijdens. Het natuurlijk saldo lag met 0,7 % op minder dan de helft van het Vlaamse gemiddelde (1,8 %).

Gevolgen:

- De werklust voor de administratie ten gevolge van geboorten en overlijdens blijft ongeveer constant.
- Zonder ontruiming moeten er op de Ninoofse begraafplaatsen jaarlijks ongeveer 350 plaatsen bijkomen.

Bevolkingsaangroei vooral door immigratie

In de periode 1990-2012 bedroeg het gecumuleerde positief natuurlijk saldo 349 personen. In dezelfde periode kwamen er in het totaal 3 977 inwoners bij. De natuurlijke aangroei stond in voor 8,8% van deze groei. De overige 91,2% was dus te danken aan een gecumuleerde positief migratiesaldo doorheen de jaren.

In 2011 waren er in totaal 1 773 mensen die zich van buiten de gemeente in Ninove kwamen vestigen. 1 604 mensen verlieten dan weer het grondgebied. Dit resulteerde in een stijging van 169 bijkomende inwoners. De in- en uitstroom ligt de laatste jaren opmerkelijk hoger dan in 2000 en 2001. De mobiliteit in de samenleving is duidelijk toegenomen.

Gecumuleerd over de jaren 1997-2011 bedroeg het positief migratiesaldo van Ninove 2 724 inwoners. Een kwart daarvan kwam uit het buitenland, drie kwart uit een andere Belgische gemeente.

Gevolgen:

- Elk jaar is er een omvangrijke groep die in Ninove komt wonen en die Ninove verlaat. Deze aantallen zijn hoger dan begin de jaren 2000. Dit resulteert in een stijgende werklust voor de dienst burgerzaken.
- Potentieel moeten er elk jaar heel wat nieuwe inwoners in de Ninoofse samenleving geïntegreerd worden (in 2011 dus 1 773). Ongetwijfeld zijn er hier ex-Ninoviers bij die zich na omzwervingen opnieuw in Ninove vestigen of personen die met een partner in Ninove gaan samenwonen. Toch vormt deze grote groep een uitdaging voor het sociale weefsel en vraagt dit om een sterk onthaalbeleid en een goede toeleiding naar het verenigingsleven.

1/10 van de bevolking verhuist op één jaar tijd

3 791 personen schreven zich in 2010 op een nieuw adres in Ninove in. 43,2% verhuisde binnen Ninove zelf. 14,5% kwam uit de rest van het arrondissement Aalst, 13% uit Vlaams-Brabant. Opvallend is ook de grote instroom uit Brussel, goed voor 303 nieuwe inwoners of 8%.

Waar gaan de mensen heen die Ninove verlaten? Van een heel deel weten we het niet, die verlaten gewoon hun adres zonder melding en worden na verloop van tijd ambtshalve uit het Rijksregister geschrapt. Van de 1 331 personen waar we wél zicht op hebben, vertrok 45,1% naar

elders in het arrondissement Aalst en 24,9% naar Vlaams-Brabant. De uitstroom naar Brussel (99) was dan weer heel wat kleiner dan de instroom vanuit Brussel (303).

Gevolgen:

- Ruim 10% van de bevolking verhuist op één jaar tijd. Dit betekent heel wat werk voor de dienst burgerzaken, maar ook bijvoorbeeld voor de adrescontroles door de wijkagenten.

Sterke groei van het aantal huishoudens, hoger dan de bevolkingsaan groei

in de periode 1990-2012 steeg het aantal private huishoudens van 12 363 naar 15 689. Dit is een stijging van 26,9%. De bevolking groeide in dezelfde periode slechts met 11,9%. Er is dus duidelijk sprake van gezinsverdunning.

In de periode 1990-2009 daalde de gemiddelde gezinsgrootte van 2,69 gezinsleden naar 2,38 gezinsleden.

Volgens de prognoses zouden er tegen 2020 in vergelijking met 2010 1 499 gezinnen bijkomen, tegen 2030 nog eens 861.

Gevolgen:

- De stad Ninove heeft nood aan 1 499 extra woongelegenheden tegen 2020 en nog eens 861 tegen 2030.
- Het beleid moet rekening houden met gemiddeld kleinere gezinnen.

Méér één- en tweepersoonsgezinnen, minder grote gezinnen, meer alleenstaanden

Op 1 januari 2013 bestond 28,3% van de Ninoofse gezinnen uit één persoon. 35% van de gezinnen telde twee personen, 17,3% 3 personen en 13,6% vier personen. 4% van de gezinnen bestond uit vijf gezinsleden, 1,8% uit zes gezinsleden of méér.

Tegen 2030 zou 30,8% van de gezinnen uit één persoon bestaan, 37,2% uit twee personen, 16,4% uit drie personen, 11,1% uit vier personen, 3,3% uit vijf personen en 1,2% uit één persoon.

11,9% van de Ninoofse bevolking was op 1 januari 2013 alleenstaande. In 1995 was dat nog maar 7,8% van de bevolking. 29,4% van de Ninovieters leefde begin dit jaar in een gezin van twee personen, 21,8% in een gezin van vier personen en 22,9% was met vier personen in het gezin, 8,4% was met 5 gezinsleden en 5,7% met zes gezinsleden of méér.

87,3% van de alleenstaanden met kinderen waren in 2006 vrouwen.

Gevolgen:

- De (sociale) woningbouw moet rekening houden met de nood aan kleinere woongelegenheden, vooral voor één en twee personen.
- Hoe kleiner het gezin, hoe minder mogelijkheden tot informele hulp en opvang, bijvoorbeeld van kinderen, zieken of ouderen.
- Alleenstaanden worden als een potentieel kwetsbare groep beschouwd, voor het sociaal beleid is het belangrijk om te weten dat deze groep groeit.
- Alleenstaanden met kinderen zijn in bijna negen op de tien gevallen vrouwen, ook dit is belangrijk voor het sociaal beleid.

Zeer diverse gezinnen

Ruim één derde van de Ninoofse kinderen leefde op 1 januari 2013 niet in een gezin waarvan de ouders gehuwd zijn. Dat was bij 64,4% van de kinderen wel het geval. Bij 15,2% van de kinderen waren de ouders ongehuwd, bij 15,1% uit de echt gescheiden. 5,1% van de kinderen woonde in een gezin waarvan één van de ouders overleden was.

43,5% van de kinderen leefde op 1 januari van dit jaar in een gezin met twee kinderen. 29,9% van de kinderen woonde in een gezin met één kind. 17,4% van de kinderen leefde in een gezin met 3 kinderen. 9,3% van de kinderen leefde in een gezin met 4 of méér kinderen.

9 337 gezinnen telden op 1 januari 2012 géén enkel kind in het gezin. Dit is goed voor 59,4% van alle gezinnen. 20,4% van de gezinnen telden één kind, 14,2% twee kinderen en 3,9% drie kinderen. 2,1% van de gezinnen telden vier of méér kinderen.

Gevolgen:

- Het beleid moet zich bewust zijn van deze zeer diverse samenstelling van de gezinnen.

Gemiddeld inkomen iets onder Vlaams gemiddelde, iets meer lage inkomens, meer hoge inkomens

In de periode 1991-2010 is het gemiddeld inkomen per belastingaangifte meer dan verdubbeld, + 106,2%. Dit houdt wel geen rekening met de inflatie.

Het gemiddeld inkomen per belastingaangifte lag in 2010 34 euro onder het Vlaamse gemiddelde. Dit was een stuk lager dan het arrondissementale gemiddelde, maar ook dan bijvoorbeeld Aalst en Denderleeuw. Van de referentiegebieden scoorde enkel Geraardsbergen slechter. Sinds 2001 lag het gemiddeld inkomen in Ninove (licht) boven het Vlaamse gemiddelde. In 2010 veranderde dit dus.

In Ninove waren er iets minder lage inkomens dan gemiddeld in Vlaanderen, maar dit aandeel steeg iets sneller, met 1,3 procentpunt sinds 2001. Het aandeel inkomens tussen 10 001 en 20 000 euro nam op tien jaar spectaculair af, met 7,9 procentpunt in Ninove en 7 procentpunt gemiddeld in Vlaanderen. Het aandeel van de middeninkomens varieerde slechts licht. De grootste stijging vinden we bij de hoge inkomens. Op tien jaar tijd steeg dit aandeel in Ninove met 4,4 procentpunt tegenover 4,7 procentpunt gemiddeld in het Vlaams Gewest.

Het totaal netto belastbaar inkomen van alle Ninovieters verdubbelde ruimschoots in de periode 1991-2010, van 209 miljoen euro naar 452 miljoen euro. Met een aangroei van 116,1% bleef dit wel onder het Vlaamse gemiddelde (+ 122,8%). In 2010 nam het netto belastbaar inkomen in Ninove slechts met 0,5% toe ten opzichte van het jaar ervoor. Rekening houdende met een jaarinflatie van 2,19% betekende dit in 2010 een reële daling van de totale koopkracht van de Ninovieters. In heel Vlaanderen bedroeg de groei 1,4%, ook nog onder de inflatie.

Gevolgen:

- Het groeiend aandeel lage inkomens per belastingaangifte kan wijzen op een groeiende groep armen in de samenleving.
- Indien deze evolutie zich verderzet, kan de beperkte groei van het netto belastbaar inkomen en rekening houdende met de inflatie zelfs daling van de koopkracht in Ninove de belastbare basis uithollen en dus ook de stadsfinanciën.

Sterke internationalisering, grote groepen Oost-Europeanen, Afrikanen, Maghrebijnen en Turken

In de periode 1990-2012 is het aantal *buitenlanders* in Ninove ruim verdrievoudigd, tot 1 387 personen. De grote groei van het aantal vreemdelingen is een relatief recent fenomeen en begon in het midden van de jaren 2000. Toch bezat in 2012 slechts 3,7% van de Ninoofse bevolking niet de Belgische nationaliteit. Dit is de helft van het Vlaamse gemiddelde.

Op 31 december 2012 telde Ninove in totaal 1 444 inwoners met een buitenlandse nationaliteit, goed voor 87 verschillende nationaliteiten. De grootste groep niet-Belgen in Ninove waren de Nederlanders, goed voor 158 personen of 10,9% van alle buitenlanders. Op de tweede plaats kwamen de Roemenen met 133 personen of 9,2%. Op de derde plaats de Marokkanen met 118 personen of 8,2%. De Congolezen waren goed voor 107 personen of 7,4%. Zes EU-lidstaten vervulde de top 10: Italië, Frankrijk, Polen, Spanje, Bulgarije en Portugal.

De grootste nationaliteitsgroep was afkomstig uit het vroegere Oostblok, liefst een kwart van de buitenlandse bevolking, goed voor 360 personen. Verder valt ook de grote groep op afkomstig uit (zwart-)Afrika, een klein vijfde van alle vreemdelingen, goed voor 274 personen. De nationaliteiten uit West- en Noord-Europa (18,2% of 260 personen) en Zuid-Europa (13,2% of 189 personen) kwamen op de derde en vierde plaats. Mensen uit de Maghreb (Marokko, Algerije, Egypte en Tunesië) vervulde de top 5 (11,1% of 158 personen).

In de periode 1990-2011 is het aantal *inwoners van vreemde herkomst* in Ninove zelfs verviervoudigd, tot 3 536 personen. Dit was in 2011 goed voor 9,5% van de bevolking. Het Vlaams gemiddelde lag met 14,6% nog hoger. De grootste groep in Ninove waren de inwoners uit Marokko, goed voor 800 personen.

Opvallend is de tweede plaats voor de (ex-)Congolezen met 315 personen. In heel Vlaanderen kwamen de (ex-)Congolezen pas op de 12de plaats. De derde plaats was voor de Turkse gemeenschap, goed voor 213 personen. De Nederlanders kwamen met 191 personen op de vierde plaats. Nederlanders vormen in Vlaanderen de grootste groep, goed voor 17,6% van de personen van vreemde herkomst. De Nederlanders wonen vooral in de grensstreek.

Het aandeel kinderen waarvan de moeder bij haar geboorte de Belgische nationaliteit bezat, nam in de periode 2004-2009 in Ninove geleidelijk af van 89,1% naar 86,8%. Bij de referentiepunten is dezelfde evolutie vast te stellen. Over heel Vlaanderen waren er in 2009 echter slechts 77,4% oorspronkelijk Belgische moeders, of een goede driekwart. In Ninove ligt dit aandeel ruim negen procentpunt hoger.

In 2009 had 5,2% van de Ninoofse moeders van de in dat jaar geboren kinderen oorspronkelijk een nationaliteit uit de Maghreb of Turkije. De trend is overal licht stijgend. In heel Vlaanderen ligt dit aandeel nog drie procent hoger. 2,2% van de Ninoofse moeders van kinderen die in 2009 geboren werden, had oorspronkelijk een nationaliteit uit het vroegere Oostblok. Dat is zowat de helft van het Vlaamse gemiddelde. Op vijf jaar tijd verdubbelde deze groep. In Vlaanderen nam het aantal moeders van Afrikaanse origine in de periode 2004-2009 toe. Opvallend is de sterke stijging binnen het arrondissement Aalst: ruim een verdubbeling van 1,8 naar 3,9%. Dit aandeel ligt ook veel hoger dan de gewestelijke en provinciale cijfers. De stad Ninove volgt de trend van het arrondissement.

Gevolgen:

- Ninove kent een sterke internationalisering. Dit kan het sociale weefsel onder druk zetten.
- Deze internationalisering is vooral sinds het midden van de jaren 2000 sterk toegenomen. Omdat dit nog een relatief recent fenomeen is, zijn het beleid en de voorzieningen hierop nog onvoldoende afgestemd.
- De grote groepen uit armere regio's in de wereld vormen een uitdaging voor het sociaal beleid.
- De grote groepen uit armere regio's in de wereld kunnen het stadsbudget onder druk zetten, zowel aan inkomsten- als aan uitgavenzijde.
- De sterke toename van het aantal mensen van vreemde herkomst vormt een grote uitdaging op het vlak van kinderopvang, onderwijs, verenigingsleven en arbeidsmarkt.
- Het integratiebeleid dient zich prioritair te focussen op vier doelgroepen: de Oost-Europeanen, de Marokkanen, Turken en inwoners uit zwart-Afrika.
- Als we kijken naar de moeders van pasgeboren kinderen, dan merken we dat de internationalisering daar nog hoger ligt dan onder de gehele bevolking. We kunnen dan ook verwachten dat de internationalisering van de gehele bevolking nog verder zal toenemen.

Toenemende ontnederlandsing en oprukkende verfransing

De laatste talentelling in België dateert van 1947. Sindsdien zijn de talentellingen afgeschaft. Op basis van gegevens van Kind & Gezin en het departement onderwijs hebben we zicht op de thuistaal bij pasgeboren kindjes en in het onderwijs. Dit zijn de enige gegevens op

populatie niveau. Het gaat hier respectievelijk om alle gezinnen van pasgeboren kinderen uit Ninove en om alle kinderen uit Ninove die in Vlaanderen ergens naar school gaan.

Sinds 2004 kan in alle referentiegebieden een sterke afname geconstateerd worden van het aandeel kinderen dat geboren wordt in een gezin waar thuis Nederlands gesproken wordt. In Ninove zakte dit van 89,7% naar 83,2%. Ninove scoorde hiermee lager dan het arrondissementale cijfer. In heel Vlaanderen was slechts bij 76,7% van de kinderen geboren in 2009 de thuistaal Nederlands.

Het aandeel pasgeborenen met thuistaal Frans bleef op Vlaams en provinciaal niveau ongeveer constant. Het arrondissement Aalst noteerde echter een sterke stijging van 4% naar 6,3%. In de stad Ninove was deze trend nog sterker, met een toename van 5% in 2004 naar 8,8% in 2009. De sterke netto instroom vanuit Brussel zal daar niet vreemd aan zijn.

Het aandeel pasgeborenen waar men thuis noties van het Nederlands, Frans, Engels of Duits bezit, nam op alle niveaus toe. Dit aandeel bedroeg in Ninove in 2009 minder dan de helft van het Vlaamse cijfer. Wel kende Ninove in vergelijking met de referentiepunten de sterkste toename: van 2,2% in 2004 naar 4,9% in 2009.

In 2011 woonden er in Ninove 219 kinderen die naar een Vlaamse kleuterschool gingen en geen Nederlands praten. In het lager ging het om 264 kinderen, in het secundair om 217 jongeren. 8,9% van de jongeren uit het secundair onderwijs sprak thuis geen Nederlands, 12,4% kinderen uit het lager onderwijs en 15,1% van de kleuters. Het Vlaamse gemiddelde lag voor alle onderwijsniveaus ongeveer twee procentpunt hoger.

De ontnederlandsing neemt toe: voor 83,2% van de pasgeboren kinderen was in 2009 het Nederlands de thuistaal. In het kleuteronderwijs in 2011 was dit voor 83,6% van de leerlingen het geval, in het lager onderwijs voor 87,5% en in het secundair onderwijs voor 90,8%. De grotere cohort niet-Nederlandstaligen uit het kleuteronderwijs zal in de loop der jaren doorschuiven naar het lager en secundair onderwijs.

Gevolgen:

- Door de toenemende ontnederlandsing staan het Vlaams karakter van Ninove en het sociale weefsel onder druk.
- De grote groepen anderstaligen vormen een sterke uitdaging voor onder meer kinderopvang, onderwijs, het verenigingsleven, de middenstand en de arbeidsmarkt.
- De administraties van stad en OCMW worden in toenemende mate geconfronteerd met anderstaligen. Dit bevordert de communicatie niet.
- De toenemende verfransing vormt nog een extra uitdaging. Franstaligen spreken immers reeds één van de twee grote landstalen. De nabijheid van Brussel maakt het voor Franstaligen mogelijk zich voor het sociale leven, maar ook voor tewerkstelling op de hoofdstad te richten, waardoor integratie minder noodzakelijk is.

Personen van vreemde herkomst goed voor driekwart van de bevolkingsgroei

In de periode 2001-2009 zijn niet-Belgen gecumuleerd goed voor 52,1% van het positieve migratiesaldo. Het totaal migratiesaldo voor Ninove, dus van Belgen en niet-Belgen samen, bedroeg in 2009 179 personen. 151 hiervan waren vreemdelingen. Dit betekent dat er in dat jaar slechts 28 Belgen netto in Ninove via migratie bijkwamen.

Volgens raming van NP DATA waren er in 1990 593 personen van vreemde herkomst in Ninove. Volgens de Studiedienst van de Vlaamse Regering waren er in 2011, 3 536 personen van vreemde herkomst. Dat zijn er 2 943 méér op 21 jaar tijd. De totale bevolkingsgroei bedroeg in de periode 1990-2011 3 783 inwoners. De bevolkingsgroei kwam in deze periode dus voor ruim driekwart (77,8%) op rekening van personen van vreemde herkomst.

Gevolgen:

- Nieuwe Ninovieters zijn steeds vaker van vreemde herkomst. Het onthaal- en integratiebeleid moet hierop inspelen.

Samenvattende tabel deelgemeenten

Deelgemeente	Absolute waarden				Inwoners per km ²	Aandeel in het totaal van Ninove in %				Index 1991 - 2012 (1991 = 100)			Aandeel vreemdelingen in de totale bevolking van de deelgemeente in %
	Oppervlakte in km ²	Inwoners	Vreemdelingen	Woningen		Oppervlakte	Inwoners	Vreemdelingen	Woningen	Inwoners	Vreemdelingen	Woningen	
Appelterre-Eichem	5,7	2.976	51	1.290	525	7,8	8,0	3,5	7,2	111	268	130	1,7
Aspelare	5	1.574	37	659	313	6,9	4,2	2,6	3,7	110	231	125	2,4
Denderwindeke	15,2	3.566	47	1.623	234	20,8	9,5	3,3	9,1	111	224	139	1,3
Liefaringe	1,2	325	3	128	262	1,7	0,9	0,2	0,7	120	150	129	0,9
Meerbeke	10,5	5.819	246	2.611	556	14,3	15,5	17	14,6	107	492	128	4,2
Nederhasselt	4	1.323	20	600	329	5,5	3,5	1,4	3,3	106	2.000	136	1,5
Neigem	1,1	586	17	250	558	1,4	1,6	1,2	1,4	110	1.700	131	2,9
Ninove	10,9	13.421	883	7.266	1.228	14,9	35,9	61,1	40,5	118	288	160	6,6
Okegem	2,8	2.096	50	972	757	3,8	5,6	3,5	5,4	103	714	127	2,4
Outer	8,1	3.063	62	1.406	377	11,1	8,2	4,3	7,8	101	138	126	2
Pollare	3,6	1.327	7	543	374	4,9	3,5	0,5	3	106	350	125	0,5
Voorde	5	1.356	21	573	270	6,9	3,6	1,5	3,2	119	350	138	1,5
totaal	72,6	37.432	1.444	17.921	512	100,0	8,0	100	100	111	303	141	3,9

Het landelijke Denderwindeke is de grootste deelgemeente, goed voor ruim één vijfde van de totale oppervlakte. Klein-Ninove en Meerbeke volgen. Liefaringe en Neigem zijn dan weer bijzonder klein, met respectievelijk 1,7% en 1,4% van de totale oppervlakte.

Ninove-centrum is goed voor ruim een derde van alle inwoners. Meerbeke voor 15,5%. In Neigem woont 1,6% van de inwoners, in Liefaringe nauwelijks 0,6%. Sinds 1991 is het aantal inwoners het snelste gegroeid in Liefaringe, +20,4%. Op zulke kleine getallen zegt dit echter niet zoveel. De twee andere sterke stijgers zijn Voorde (+18,9%) en Ninove-centrum (+18%). In Okegem en Outer is er haast een status quo. In Denderwindeke en Okegem lijkt de groei de laatste 11 jaar wat stilgevallen. In Liefaringe en Outer is er sinds 2001 zelfs een daling. In zes deelgemeenten is de groei voornamelijk iets van de laatste 11 jaar: Appelterre-Eichem, Aspelare, Meerbeke, Nederhasselt, Neigem en Ninove-centrum. Enkel in Voorde is er een gestage groei.

Ninove-centrum kent de hoogste bevolkingsdichtheid van de verschillende deelgemeenten, met 1.228 inwoners per km². Op ruime afstand volgt Okegem (757) en dan Meerbeke (556) en Appelterre-Eichem (525). Denderwindeke telt dan weer slechts 234 inwoners per km². Ook Lieferingen en Voorde zijn dunbevolkt.

Ninove-centrum is goed voor maar liefst 40,5% van de woningen. Neigem telt maar 1,4% van de woningen, Lieferinge zelfs maar 0,7%. Op 21 jaar tijd is het aantal woongelegenheden in groot-Ninove toegenomen met 40,6%. Alle deelgemeenten vertonen een continue groei. Ninove-centrum spant de kroon met een toename van maar liefst 59,7%. Denderwindeke en Voorde zijn eveneens sterke stijgers.

In Nederhasselt en Meerbeke lijkt het aantal vreemdelingen sinds 1991 geëxplodeerd. Dit komt omdat er in deze deelgemeenten in 1991 maar één niet-Belg woonde. Elke toename lijkt dan exponentieel. In Pollare was einde 2012 nauwelijks 0,5% van de bevolking vreemdeling, in Lieferinge 0,9%. Of in absolute cijfers: in Lieferinge woonden 3 niet-Belgen, in Pollare 7. Ook Aspelare, Nederhasselt, Neigem, Voorde en zelfs Denderwindeke telden minder dan 50 vreemdelingen. We laten deze deelgemeenten in de verdere analyse dan ook buiten beschouwing.

61,1% van alle buitenlanders in Ninove woonde op 31 december 2012 in deelgemeente Ninove. 17% woont in Meerbeke. In de andere deelgemeenten spreken we over hele lage aandelen.

Opvallend is dat het aantal vreemdelingen in Ninove tussen 1991 en 2001 zo goed als status quo bleef. De sterke stijging is begonnen in 2002. Het aantal vreemdelingen is sinds 2001 verdrievoudigd. Okegem kende relatief de sterkste stijging, maal zeven sinds 1991, maar telde in dat jaar slechts 7 niet-Belgen. Anno 2012 waren er in Okegem 50 vreemdelingen, goed voor 2,4% van de bevolking. Meerbeke kende de tweede sterkste stijging: maal vijf sinds 1991. Einde 2012 woonden er 246 personen met een vreemde nationaliteit in Meerbeke, goed voor 4,2% van de totale bevolking. In Ninove-centrum ging het aantal niet-Belgen sinds 1991 maal drie, tot 883 personen.

In Meerbeke en Ninove-centrum had in 2009 slechts een goede driekwart van de pasgeborenen het Nederlands als thuistaal. In Voorde, Meerbeke en Ninove waren er het meeste pasgeborenen met het Frans als thuistaal. In Ninove-centrum en Nederhasselt werden er het meeste kinderen geboren waar men thuis enkel noties van het Nederlands, Frans, Engels of Duits heeft.

Gevolgen:

- Het beleid dient rekening te houden met de grote verschillen tussen de deelgemeenten van Ninove.

1. Kinderen en jongeren

1.1. Inleiding

Kinderen en jongeren nemen een uitzonderlijke plaats in onze stad in: ze bevinden zich enerzijds in een afhankelijke positie, maar anderzijds vertegenwoordigen ze ook de toekomst.

In dit luik van de omgevingsanalyse focussen we op de leeftijdsgroep 0 tot 24 jaar en bekijken we:

- de demografische evoluties
- de arbeidsmarkt- en onderwijsindicatoren
- de sociale indicatoren
- indicatoren over internationalisering en ontnederlandsing
- de kinderopvanginitiatieven
- de financiële tegemoetkomingen en
- het welzijnsaanbod voor kinderen en jongeren in Ninove.

1.2. Evoluties

Uit het rapport demografie nemen we de volgende tendensen waar:

- de bevolking in Ninove groeit sneller dan gemiddeld in Vlaanderen (hfdst. 1.2.2.)
- de geboorten in het Vlaamse Gewest dalen vanaf 1992 (hoofdstuk 1.2.4). Vanaf 2003 begint het aantal geboorten opnieuw te stijgen. In 2011 zien we echter opnieuw een daling. In Ninove gaat het om relatief kleine aantallen, wat de schommelingen doorheen de jaren verklaart. De tendens bij ons is dezelfde als in heel het Vlaamse Gewest.

Het groeiende bevolkingsaantal en het aantal geboorten zijn belangrijke indicatoren, want door een stijgend aantal kinderen, neemt ook de nood aan onderwijs- en kinderopvangvoorzieningen toe.

- De gemiddelde gezinsgrootte blijft in heel Vlaanderen dalen, ook in Ninove: van 2,51 gezinsleden in 2000 naar 2,38 gezinsleden in 2009 (hoofdstuk 1.3.3).
- Het aantal alleenstaanden met kinderen stijgt van 421 in 2000 naar 495 in 2006 (hoofdstuk 1.3.5).

Dit kan gevolgen hebben voor de nood aan kinderopvang: in kleinere gezinnen met alleenstaande ouders bestaan vaak minder mogelijkheden tot spontane of informele opvang.

1.2.1. Het aantal kinderen en jongeren

Aantal kinderen en jongeren volgens detailleeftijdsklassen op 1 jan. 2012	Absolute waarden					
	0-4 jaar	5-9 jaar	10-14 jaar	15-19 jaar	20-24 jaar	Totale Bevolking
Vlaams Gewest	353.869	335.393	338.123	360.283	380.202	6.350.765
provincie Oost-Vlaanderen	82.478	77.446	77.283	80.726	85.193	1.454.716
arrondissement Aalst	15.035	14.431	14.300	14.820	15.241	278.667
Aalst	4.562	4.155	4.023	4.242	4.677	81.853
Denderleeuw	1.115	1.085	1.041	1.082	1.056	19.069
Geraardsbergen	1.755	1.701	1.795	1.811	1.737	32.629
Ninove	1.998	2.038	1.978	2.078	2.055	37.295
Zottegem	1.191	1.240	1.238	1.309	1.395	25.398

Bron: lokale statistieken

Aantal kinderen en jongeren volgens detailleeftijdsklassen ten opzichte van de totale bevolking op 1 jan. 2012	Percentages					
	0-4 jaar	5-9 jaar	10-14 jaar	15-19 jaar	20-24 jaar	0-24 jaar
Vlaams Gewest	5,57%	5,28%	5,32%	5,67%	5,99%	27,84%
provincie Oost-Vlaanderen	5,67%	5,32%	5,31%	5,55%	5,86%	27,71%
arrondissement Aalst	5,40%	5,18%	5,13%	5,32%	5,47%	26,49%
Aalst	5,57%	5,08%	4,91%	5,18%	5,71%	26,46%
Denderleeuw	5,85%	5,69%	5,46%	5,67%	5,54%	28,21%
Geraardsbergen	5,38%	5,21%	5,50%	5,55%	5,32%	26,97%
Ninove	5,36%	5,36%	5,30%	5,57%	5,51%	27,21%
Zottegem	4,69%	4,88%	4,87%	5,15%	5,49%	25,09%

Bron: lokale statistieken

Vaststellingen:

- Deze cijfers geven voor Ninove aan dat 27,21 % van de inwoners jonger is dan 25 jaar. Dus in 2012 is ruim 1 op 4 van de inwoners 24 jaar of jonger.
- Het valt op dat de diverse leeftijdsklassen elk op zich ongeveer een zelfde percentage uitmaken van het totaal aantal jongeren.
- Het arrondissement Aalst, de provincie Oost-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest kennen een gelijkaardige situatie.

Het aantal kinderen op voorschoolse leeftijd, kleuterleeftijd, lagere schoolleeftijd en secundaire schoolleeftijd op 1 januari 2010	Absolute waarden				
	0 t.e.m. 2 jaar	3 t.e.m. 5 jaar	6 t.e.m. 11 jaar	12 t.e.m. 17 jaar	Totale bevolking
Provincie Oost- Vlaanderen	48.841	47.113	89.375	95.363	1.432.326
Aalst	2.640	2.461	4.676	4.822	80.043
Denderleeuw	652	621	1.172	1.259	18.485
Geraardsbergen	1.006	963	2.055	2.155	32.033
Ninove	1.163	1.219	2.247	2.489	36.675
Zottegem	675	739	1.404	1.527	24.882

Bron: gemeentefiches provincie Oost-Vlaanderen

Het aantal kinderen op voorschoolse leeftijd, kleuterleeftijd, lagere schoolleeftijd en secundaire schoolleeftijd op 1 januari 2010 ten opzichte van de totale bevolking.	Percentages				
	0 t.e.m. 2 jaar	3 t.e.m. 5 jaar	6 t.e.m. 11 jaar	12 t.e.m. 17 jaar	0 t.e.m. 17 jaar
Provincie Oost- Vlaanderen	3,41%	3,29%	6,24%	6,66%	19,60%
Aalst	3,30%	3,07%	5,84%	6,02%	18,24%
Denderleeuw	3,53%	3,36%	6,34%	6,81%	20,04%
Geraardsbergen	3,14%	3,01%	6,42%	6,73%	19,29%
Ninove	3,17%	3,32%	6,13%	6,79%	19,41%
Zottegem	2,71%	2,97%	5,64%	6,14%	17,46%

Bron: gemeentefiches provincie Oost-Vlaanderen

Voor de opdeling in deze leeftijdscategorieën zijn er geen cijfers beschikbaar voor het Vlaamse Gewest en het arrondissement Aalst.

Het aantal kinderen in Ninove op voorschoolse leeftijd, kleuterleeftijd, lagere schoolleeftijd en secundaire schoolleeftijd, toestand telkens op 1 januari.	Absolute waarden				
	0 t.e.m. 2 jaar	3 t.e.m. 5 jaar	6 t.e.m. 11 jaar	12 t.e.m. 17 jaar	Totale bevolking
2010	1.163	1.219	2.247	2.489	36 664
2011	1.175	1.216	2.296	2.473	37 091
2012	1.161	1.245	2.340	2.474	37 270
2013	1.171	1.225	2.411	2.484	37 432

Bron: stad Ninove en rijksregister

Deze tabel geeft de situatie weer over verschillende jaren, enkel voor Ninove.

Vaststellingen:

- Op 01/01/2013 bedraagt het bevolkingsaantal in Ninove 37.432. In ditzelfde jaar is 19,48% van de bevolking jonger dan 18 jaar. Naar schoolleeftijd opgedeeld als volgt:
 - 3,13% van de bevolking is 0 tot en met 2 jaar en dus op voorschoolse leeftijd.
 - 3,27% van de bevolking is 3 tot en met 5 jaar en dus op kleuterleeftijd.
 - 6,44% van de bevolking is 6 tot en met 11 jaar en dus op lagere schoolleeftijd.
 - 6,64% van de bevolking is 12 tot en met 17 jaar en dus op secundaire schoolleeftijd.

1.2.2. Evoluties van het aantal kinderen en jongeren, groene druk en doorstromingscoëfficiënt

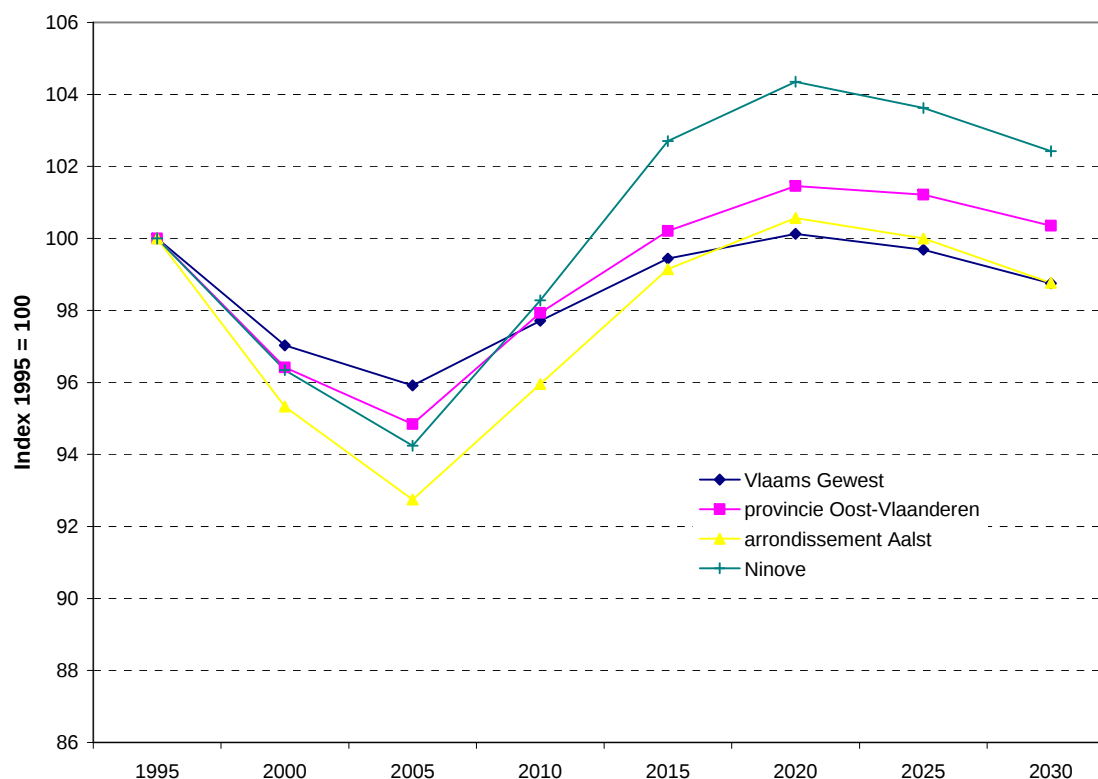
Evolutie van het aantal kinderen en jongeren (0 t.e.m. 24 jaar) in het verleden.	Absolute waarden						
	1991	1995	2000	2005	2010	2011	2012
Vlaams Gewest	1.831.006	1.781.702	1.728.818	1.708.928	1.740.883	1.757.212	1.767.870
provincie Oost-Vlaanderen	418.721	404.005	389.518	383.174	395.646	400.551	403.126
arrondissement Aalst	78.715	74.797	71.305	69.374	71.772	73.024	73.827
Aalst	22.233	21.057	20.194	20.037	20.844	21.269	21.659
Denderleeuw	5.188	5.022	4.720	4.567	5.098	5.273	5.379
Geraardsbergen	9.003	8.567	8.389	8.308	8.557	8.776	8.799
Ninove	10.433	10.071	9.703	9.491	9.898	10.060	10.147
Zottegem	7.362	6.917	6.415	6.140	6.183	6.254	6.373

Bron: lokale statistieken

Evolutie van het aantal kinderen en jongeren (0 t.e.m. 24 jaar) in de toekomst.	Absolute waarden			
	2015	2020	2025	2030
Vlaams Gewest	1.771.760	1.784.012	1.776.162	1.759.527
provincie Oost-Vlaanderen	404.832	409.879	408.908	405.442
arrondissement Aalst	74.159	75.221	74.799	73.875
Aalst	21.455	21.974	21.883	21.602
Denderleeuw	5.523	5.742	5.816	5.788
Geraardsbergen	8.874	8.841	8.563	8.249
Ninove	10.343	10.509	10.436	10.315
Zottegem	6.125	6.046	5.963	5.855

Bron: Vlaamse overheid

Evolutie kinderen en jongeren (0 t.e.m. 24 jaar)

Vaststellingen evolutie:

- tot 2005 daalt het aantal kinderen en jongeren overal. Tussen 2005 en 2020 is er een stijging en vanaf 2020 zal het aantal jongeren opnieuw dalen.
- in de provincie Oost-Vlaanderen en vooral in Ninove is de stijging van het aantal kinderen en jongeren vanaf 2005 groter dan in de rest van Vlaanderen.

De groene druk (bevolking 0-19 jaar ten opzichte van de bevolking 20-59 jaar) zien we weergegeven in het luik demografie in hoofdstuk 1.2.7. De groene druk is een weergave van het aantal kinderen en jongeren (0-19j) dat moet worden onderhouden door de productiviteit van het werkende deel van de bevolking (20-64j).

Vaststellingen groene druk:

- in Ninove stonden in 2012, 36 jongeren tegenover 100 mensen op beroepsactieve leeftijd.
- sinds halfweg de jaren 2000 stijgt de groene druk weer in Ninove.
- het Vlaamse gemiddelde bleef echter wel dalen.
- uit de prognoses blijkt dat de groene druk in Vlaanderen in zijn geheel weer zal toenemen tegen 2020 en 2030.
- in Ninove blijft de groene druk de komende jaren ongeveer status quo.
- omdat deze ratio licht stijgt, zal de actieve bevolking een steeds groter aantal jongeren moeten onderhouden.

In hetzelfde hoofdstuk van demografie vinden we ook de doorstromingscoëfficiënt (bevolking 10-24 jaar ten opzichte van de bevolking 50-64 jaar) weer.

Vaststellingen doorstromingscoëfficiënt:

- tot 1998 was de doorstromingscoëfficiënt positief in Ninove.
- vanaf 1999 duikt de doorstromingscoëfficiënt in het rood.
- anno 2012 zijn er per 100 mensen die de arbeidsmarkt verlaten, potentieel slechts 79 instromers.
- overall in Vlaanderen is er een negatieve evolutie, al zijn de cijfers in Ninove negatiever dan het Vlaamse gemiddelde.
- tegen 2020 verslechtert de toestand nog, want er zullen dan slechts 76 potentiële instromers zijn tegenover elke 100 uittrekders.
- tegen 2030 stabiliseert de doorstromingscoëfficiënt op 77,9%, nog steeds 6 procentpunten onder het Vlaamse gemiddelde.

1.2.3. Arbeidsmarktindicatoren

- Kinderen gaan geregeld naar de voorschoolse opvang en naar school in de gemeente waar de ouders werken in plaats van waar ze wonen. Ninove kent echter (zoals traditioneel in de Denderstreek) een relatief lage jobratio voor de 15- tot 64-jarigen: 49,89% in 2010 tegenover 66,18% in heel het Vlaamse Gewest. De conclusie is dat Ninove geen bijzondere noden op het vlak van opvang voor niet-inwoners heeft.
- In Ninove zijn echter wel meer inwoners actief op de arbeidsmarkt dan gemiddeld in Vlaanderen. De activiteitsgraad van de 18- tot 64-jarigen) bedroeg in 2011 in Ninove 76,1%, terwijl dit voor het Vlaamse Gewest 74,5% was. Voor de werkzaamheidsgraad is dit respectievelijk 71,1% en 69,6%. En hoe meer mensen actief zijn op de arbeidsmarkt, hoe groter de nood aan kinderopvang.

1.2.4. Onderwijsindicatoren

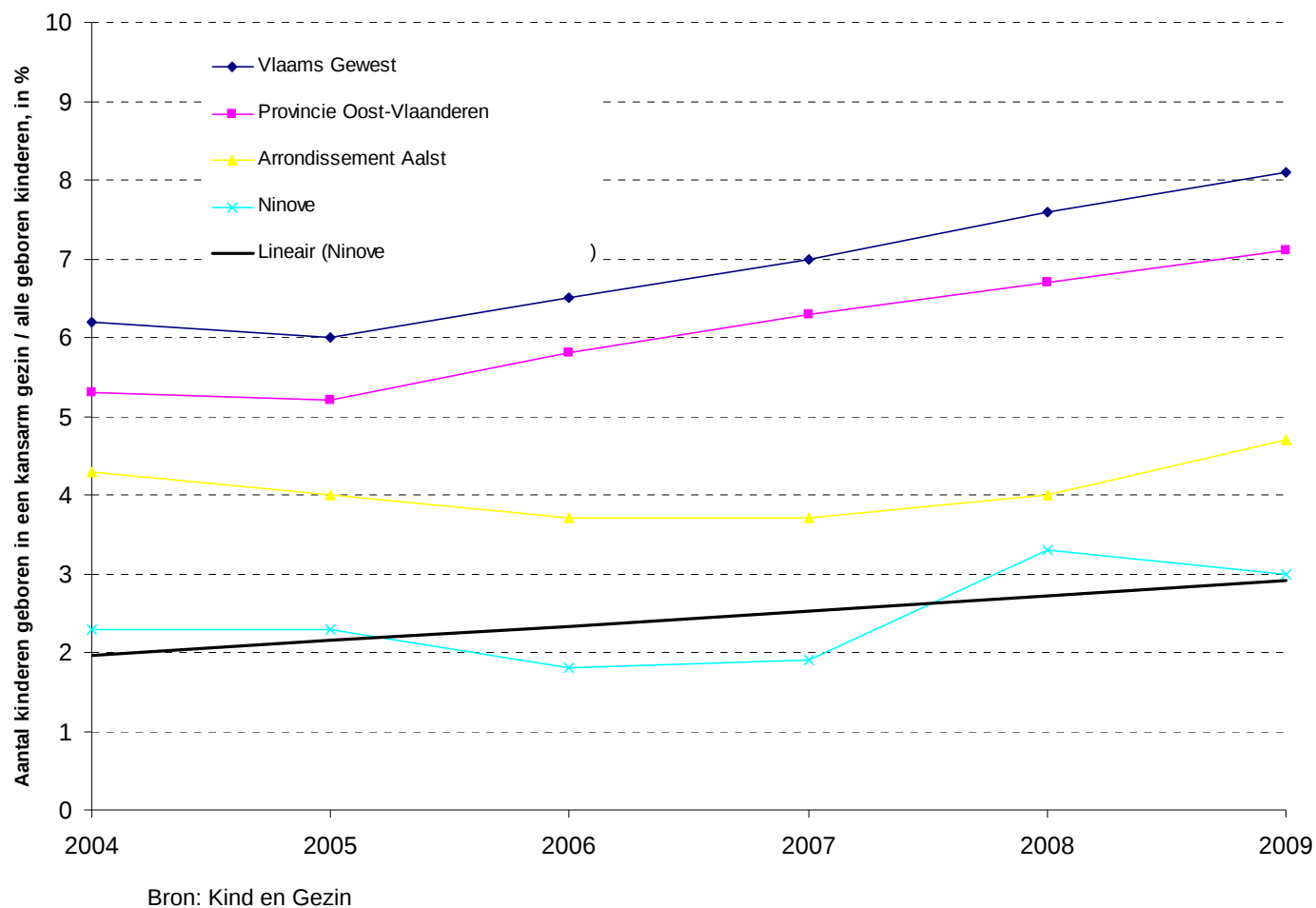
- Kinderen gaan regelmatig naar de buitenschoolse opvang waar ze school lopen en niet waar ze wonen.
- In 2012 gingen er in Ninove iets minder kleuters naar school dan er kinderen van die leeftijd woonden: 98,3%. Ook voor het lager onderwijs is dit het geval: 97,2%.
- Ninove kent dus geen bijzondere centrumfunctie op het vlak van basisonderwijs.
- Conclusie uit deze indicator: Ninove heeft geen bijzondere noden op het vlak van opvang voor niet-inwoners, maar moet hoofdzakelijk opvang voor de eigen bevolking voorzien.

1.2.5. Sociale indicatoren

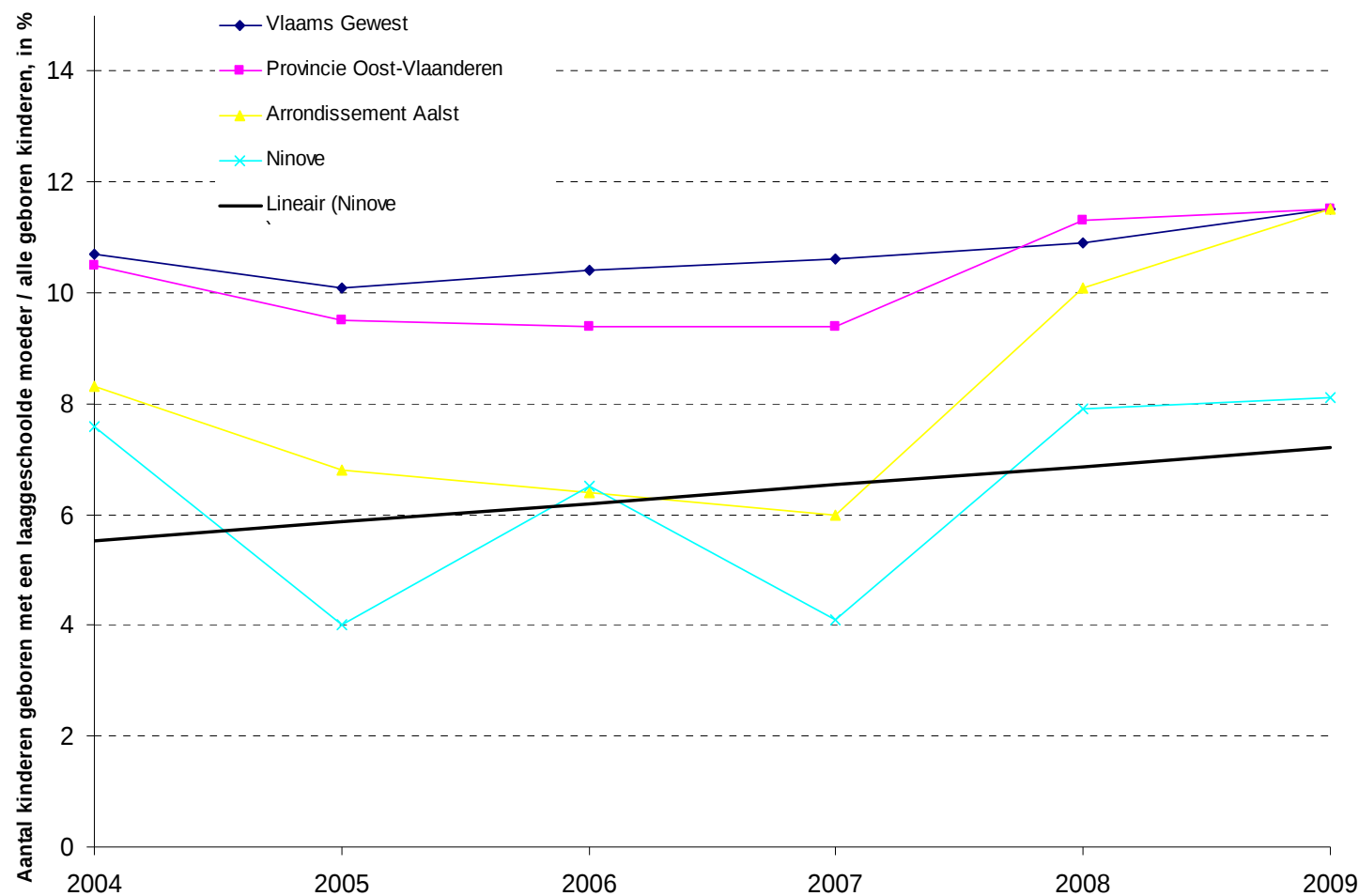
Vaststellingen uit demografie (hoofdstuk 1.4.)

- Het gemiddeld inkomen per belastingaangifte lag in 2010 € 34 onder het Vlaamse gemiddelde. Dit is een stuk lager dan het arrondissementale gemiddelde, maar ook lager dan bijvoorbeeld Aalst (€ -662) en Denderleeuw (€ -516)
- Sinds 2001 lag het gemiddeld inkomen in Ninove (licht) boven het Vlaamse gemiddelde.
- In 2010 kwam hieraan een einde.

Kansarme kinderen:

Kinderen met een laaggeschoolde moeder:

Bron: Kind en Gezin

Vaststellingen:

- Het aantal kinderen dat in een kansarm gezin geboren wordt, ligt lager in Ninove dan het Vlaamse gemiddelde.
- Toch is de tendens negatief: het aantal kinderen dat in een kansarm gezin geboren wordt, neemt overal toe. In Ninove stijgt het aantal kinderen geboren in een kansarm gezin van iets meer dan 2% in 2004 naar 3% in 2009.
- De scholingsgraad van de ouders is sterk bepalend voor de sociaaleconomische positie van het gezin. In heel Vlaanderen neemt het aantal kinderen dat geboren wordt in een gezin met een laaggeschoolde moeder toe.
- Deze sociale indicatoren tonen aan dat de betaalbaarheidsproblematiek van kinderopvang in de toekomst zal versterken, zowel in Ninove als elders in Vlaanderen.

1.2.6. Indicatoren over internationalisering en ontnederlandsing

Bij de uitoefening van haar regisseursrol op het vlak van kinderopvang, moet de stad Ninove zo goed mogelijk de achtergrond van de kinderen op haar grondgebied kennen.

Zo is de thuistaal van het kind van belang bij de organisatie van kinderopvang. Als er veel anderstalige kinderen zijn, moet het beleid misschien bijkomende initiatieven nemen om de integratie te vergemakkelijken en om de Nederlandse taalverwerving bij kinderen en hun ouders te bevorderen.

Nationaliteit is geen precieze indicator om het taalgebruik te onderzoeken. Het feit of iemand de Belgische nationaliteit heeft, zegt weinig over de taal. Toch kan de nationaliteit een indicatie geven. We vermoeden dat er onder de buitenlandse bevolking – op de Nederlanders na - weinig Nederlandstaligen zijn.

Kinderen en jongeren naar nationaliteit, gemiddelde situatie in 2011.	Belgen 0 tot en met 24 jaar		Niet-Belgen 0 tot en met 24 jaar	
	aantal	% t.o.v. totaal aantal 0-24 jarigen	aantal	% t.o.v. totaal aantal 0-24 jarigen
provincie Oost-Vlaanderen	379.099	95,02	19.877	4,98
arrondissement Aalst	69.706	96,05	2.865	3,95
Aalst	19.773	93,54	1.366	6,46
Denderleeuw	4.889	94,04	310	5,96
Geraardsbergen	8.257	95,19	417	4,81
Ninove	9.635	96,27	373	3,73
Zottegem	6.144	98,32	105	1,68

Bron: sociale situatieschets Oost-Vlaanderen 2011

Vaststellingen:

- het aantal jonge niet-Belgen (ten opzichte van het totaal aantal 0- tot en met 24-jarigen) is in Oost-Vlaanderen vrij beperkt.
- in het arrondissement Aalst ligt dit cijfer nog lager, net als in Ninove.
- enkel Zottegem scoort nog lager.

In het luik demografie, hoofdstuk 1.5.1, vind je het totaal aantal vreemdelingen weer tot op het niveau van de deelgemeenten. Er is ook een overzicht van de samenstelling van de buitenlandse bevolking naar oorsprong.

Het aandeel kinderen geboren met de Belgische nationaliteit bedraagt in Ninove in 2009 98,4%. Dit aandeel ligt 5,6 procentpunt boven het Vlaamse gemiddelde.

Het aantal kinderen waarvan de moeder bij haar geboorte de Belgische nationaliteit bezat, neemt in de periode 2004-2009 in Ninove geleidelijk af van 89,1% naar 86,8%. Bij de referentiepunten is dezelfde evolutie vast te stellen. In het luik demografie vind je een opsplitsing naar de herkomst van de moeder. Het grootste herkomstgebied zijn de Maghreb-landen en Turkije, gevolgd door de ex-Oostblok landen. Omwille van het grote aantal kinderen dat de Belgische nationaliteit verworven heeft bij geboorte, geeft de oorspronkelijke nationaliteit van de moeder een veel correcter beeld van de etnische afkomst dan de huidige nationaliteit.

In het hoofdstuk 1.5.5 van het luik demografie krijgen we meer gegevens over de taal.

Sinds 2004 constateren we op alle niveaus een sterke afname van het aandeel kinderen dat geboren wordt in een gezin waar thuis Nederlands gesproken wordt. In Ninove zakte dit van 89,7% in 2004 naar 83,2% in 2009. Ninove scoort hiermee lager dan het arrondissementale cijfer (85,8% in 2009). In heel Vlaanderen was slechts bij 76,7% van de kinderen geboren in 2009 de thuistaal Nederlands.

1.3. Voorzieningen

1.3.1. Definities:

Bron: Kind en Gezin

Voorschoolse opvang: opvang voor kinderen van 0 tot 3 jaar.

Buitenschoolse opvang: opvang voor kinderen van 2,5 tot 12 jaar.

Gemelde opvang: elke persoon die regelmatig kinderen opvangt en geen familie is van die kinderen, is verplicht dit aan Kind en Gezin te melden. Ook gratis opvang moet gemeld worden. Voor de gemelde opvang zijn er geen wettelijke voorwaarden op het vlak van kwaliteit. Kind en Gezin kan wel Zorginspectie sturen om de opvang te bezoeken als er een bezorgdheid is over de veiligheid of gezondheid van de kinderen.

Opvang met een erkenning of een attest van toezicht: opvang met een erkenning en opvang met een attest van toezicht voldoen beiden aan wettelijke voorwaarden. De inspectie hiervoor gebeurt door Zorginspectie.

De wettelijke voorwaarden verschillen onderling:

Opvang met een erkenning	Opvang met een attest van toezicht
Prijs afhankelijk van inkomen	Prijs afhankelijk van inkomen of vrij te bepalen prijs
Deel van de plaatsen bij voorrang aan bepaalde doelgroepen	Deel van de plaatsen bij voorrang aan bepaalde doelgroepen: enkel voor zij die een inkomensafhankelijke prijs vragen
Vaste kwalificatiebewijzen voor het personeel	Geen vaste kwalificatiebewijzen voor het personeel
Verplicht kwaliteitsbeleid	Kwaliteitsbeleid op vrijwillige basis

De financiering is anders:

Meestal volledig gesubsidieerd door Kind en Gezin en andere overheidsinstanties	Niet altijd of in mindere mate gesubsidieerd
---	--

De manier waarop de erkenning of het attest van toezicht wordt verkregen, is anders:

Wil een opvangvoorziening een erkenning en subsidies voor nieuwe opvangplaatsen, dan moet er eerst budget voor zijn. Als dat zo is, doet Kind en Gezin een oproep. De verschillende aanvragen worden dan volgens objectieve criteria beoordeeld. Zo bepaalt K&G welke opvang een nieuwe erkenning en subsidies krijgt.	Vraagt een onthaalouder of opvangvoorziening een attest van toezicht aan en voldoet de opvang aan de wettelijke voorwaarden, dan krijgt de opvang het attest van toezicht.
--	--

Soorten opvang

Dienst voor opvanggezinnen: onthaalouders die aangesloten zijn bij een dienst voor opvanggezinnen vangen kinderen in gezinsverband op in hun woning. Een dienst voor opvanggezinnen is erkend door Kind en Gezin. De prijs voor de opvang is wettelijk geregeld en houdt rekening met het inkomen.

Aangesloten onthaalouder: het kind wordt opgevangen door een of meerdere onthaalouders in een gezinswoning, huiselijk en kleinschalig. De prijs voor de opvang is wettelijk geregeld en houdt rekening met het inkomen. De onthaalouder wordt begeleid door een dienst voor onthaalouders die erkend en gesubsidieerd is door Kind en Gezin. Ouders hebben zowel contacten met de onthaalouder (opvang, dagelijkse contacten) als met de dienst (plaats zoeken, administratie, overleg). De aangesloten onthaalouder mag max. 8 kinderen gelijktijdig opvangen, de eigen kleine kinderen meegeteld. Werken meerdere onthaalouders samen, dan mogen er max. 14 kinderen aanwezig zijn. De prijs is wettelijk geregeld en houdt rekening met het inkomen. Opvang kan voor baby's en peuters en soms ook schoolgaande kinderen (voor en na de schooluren of tijdens vakantiedagen) en kinderen die extra zorg nodig hebben of zieke kinderen.

Zelfstandige onthaalouder: het kind wordt opgevangen door een onthaalouder in een gezinswoning, huiselijk en kleinschalig. De onthaalouder werkt op zelfstandige basis. Heeft de onthaalouder een attest van toezicht van Kind en Gezin, dan voldoet de opvang aan de wettelijke voorwaarden. Sommige zelfstandige onthaalouders bepalen de prijs zelf. Bij anderen betaalt men een prijs die wettelijk geregeld is en rekening houdt met het inkomen. Sommige onthaalouders vangen enkel baby's of peuters op. Sommige onthaalouders vangen ook schoolgaande kinderen op (voor en na de schooluren of tijdens vakantiedagen) en kinderen die extra zorg nodig hebben of zieke kinderen. Een zelfstandige onthaalouder mag nooit meer dan 7 kinderen gelijktijdig opvangen, de eigen kleine kinderen meegeteld.

Erkend kinderdagverblijf: het kind wordt opgevangen in lokalen die specifiek voor de opvang zijn ingericht. De prijs is wettelijk geregeld en houdt rekening met het inkomen. Het kinderdagverblijf is erkend en gesubsidieerd door Kind en Gezin. Er zijn zowel kleinschalige (vanaf 14 plaatsen) als grotere (tot meer dan 100 plaatsen) kinderdagverblijven. De kinderen worden in kleine groepen verdeeld en door vaste begeleiders opgevangen. Baby's en peuters kunnen er terecht. Sommige kinderdagverblijven vangen ook schoolgaande kinderen op, voor en na de schooluren of tijdens vakantiedagen. Er is ook opvang mogelijk voor kinderen die extra zorg nodig hebben of zieke kinderen. Soms is er opvang op speciale opvangdagen en -uren of voor wie dringend of onverwacht opvang nodig heeft.

Zelfstandig kinderdagverblijf: het kind wordt opgevangen in lokalen die specifiek voor opvang zijn ingericht. Het kinderdagverblijf werkt op zelfstandige basis. Heeft het kinderdagverblijf een attest van toezicht van Kind en Gezin, dan voldoet de opvang aan de wettelijke voorwaarden. Bij sommige zelfstandige kinderdagverblijven betaalt men een prijs die ze zelf vastleggen. Bij anderen betaal je een prijs die wettelijk geregeld is en rekening houdt met het inkomen. Er zijn zowel kleinschalige als grotere kinderdagverblijven. De kleinste hebben plaats voor 8 kinderen, de grootste voor meer dan 100 kinderen. De kinderen worden in kleine groepen verdeeld en door vaste begeleiders opgevangen. Sommige kinderdagverblijven vangen enkel baby's of peuters op. Sommige kinderdagverblijven vangen ook schoolgaande kinderen op (voor en na de

schooluren of tijdens vakantiedagen) en kinderen die extra zorg nodig hebben of zieke kinderen. Sommige kinderdagverblijven doen ook opvang op speciale opvangdagen en -uren of voor wie dringend of onverwacht opvang nodig heeft.

IBO: een IBO is een Initiatief voor Buitenschoolse Opvang. Het kind wordt er opgevangen samen met andere kleuters of kinderen van de lagere school. De opvang gebeurt in lokalen die specifiek voor opvang zijn ingericht, voor en na de schooluren en tijdens vakantiedagen. Het vervoer van de school naar het IBO of omgekeerd is op een veilige manier geregeld. Er bestaan IBO's vanaf 8 plaatsen, maar er zijn ook grotere. De prijs ligt tussen de wettelijke grenzen. Het IBO is erkend door Kind en Gezin. Enkel kinderen uit de kleuter- of lagere school kunnen hier terecht, voor en na de schooluren of tijdens vakantiedagen. Sommige opvangvoorzieningen vangen ook kinderen op die extra zorg nodig hebben of zieke kinderen. Soms is er opvang op speciale opvangdagen en -uren of voor wie dringend of onverwacht opvang nodig heeft. Een IBO stelt de opvang open voor alle kinderen. Tijdens vakantieperiodes is een IBO wettelijk verplicht voorrang te geven aan kinderen jonger dan 6 jaar. Het IBO kan naast deze wettelijke verplichting, eigen prioriteiten leggen en moet duidelijk informeren over het opnamebeleid.

Een zelfstandige buitenschoolse opvangvoorziening: kinderen worden samen met andere kleuters of kinderen van de lagere school opgevangen, in lokalen die specifiek voor opvang zijn ingericht, voor en na de schooluren en tijdens vakantiedagen. De opvang werkt op zelfstandige basis. Heeft de opvangvoorziening een attest van toezicht van Kind en Gezin, dan voldoet de opvang aan de wettelijke voorwaarden. De zelfstandige buitenschoolse opvangvoorziening bepaalt zelf de prijs voor de opvang. Er zijn opvangvoorzieningen vanaf 8 plaatsen en meer. Sommige opvangvoorzieningen vangen ook kinderen op die extra zorg nodig hebben of zieke kinderen. Soms is er opvang op speciale opvangdagen en uren of voor wie dringend of onverwacht opvang nodig heeft.

1.3.2. Voorschoolse opvang 0-3 jaar

Aantal aanwezige kinderen in de voorschoolse opvang (telling week van 1 februari)	Absolute waarden			
	2009	2010	2011	2012
Vlaams Gewest	88.984	93.925	96.135	94.639
provincie Oost-Vlaanderen	21.119	23.007	23.394	23.046
arrondissement Aalst	3.259	3.560	3.472	3.418
Aalst	805	978	1.033	1.004
Denderleeuw	188	219	238	230
Geraardsbergen	74	120	75	75
Ninove	509	542	508	508
Zottegem	289	283	297	297

Bron: Kind en Gezin

Capaciteit voorschoolse opvang (eerste kwartaal)	Absolute waarden			
	2009	2010	2011	2012
Vlaams Gewest	73.215,00	76.798,00	79.550,00	81.495,19
provincie Oost-Vlaanderen	17.967,88	18.903,27	19.742,74	20.196,63
arrondissement Aalst	2.661,50	2.909,97	3.063,37	3.094,96
Aalst	827,73	928,35	1.044,05	1.106,85
Denderleeuw	164,00	197,76	179,80	181,65
Geraardsbergen	235,05	257,99	284,88	260,02
Ninove	330,88	337,48	322,38	327,98
Zottegem	277,00	276,63	274,00	271,63

Bron: Kind en Gezin

- Het aantal aanwezige kinderen gedurende één week in de voorschoolse opvang ligt een stuk hoger dan de capaciteit (= effectief aantal plaatsen) van de voorschoolse opvang. Dit is eenvoudig te verklaren, aangezien niet elk kind een volledige week naar de opvang komt en in de rest van de week wordt opgevangen door bijvoorbeeld de ouders of grootouders.

Aantal plaatsen in de voorschoolse opvang per 100 kinderen van 0 tot en met 2 jaar (eerste kwartaal)	Absolute waarden			
	2009	2010	2011	2012
Vlaams Gewest	35,27	36,52	37,30	38,17
provincie Oost-Vlaanderen	36,97	38,29	39,51	40,57
arrondissement Aalst	30,84	33,24	34,34	34,98
Aalst	31,62	34,60	37,43	39,52
Denderleeuw	27,89	32,05	28,01	26,99
Geraardsbergen	24,01	25,19	28,21	25,62
Ninove	28,23	30,13	27,79	28,85
Zottegem	39,68	39,58	39,42	38,53

Bron: Kind en Gezin

- Met 28,85 plaatsen op 100 kinderen heeft Ninove binnen de regio (op Geraardsbergen en Denderleeuw na) de minste plaatsen in de voorschoolse opvang.. In deze leeftijdsgroep blijft Ninove in 2012 ruim onder het Vlaamse gemiddelde van 38,17 plaatsen per 100 kinderen.

Aantal opvangplaatsen in een dienst voor onthaalouders op 31 december	Absolute waarden							
	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Vlaams Gewest	29.010	30.520	30.772	30.679	31.017	31.633	31.723	31.793
provincie Oost-Vlaanderen	6.769	7.203	7.344	7.681	7.764	7.857	7.901	7.981
arrondissement Aalst	1.250	1.281	1.290	1.301	1.308	1.361	1.357	1.345
Aalst	253	244	244	264	269	275	278	276
Denderleeuw	107	112	112	88	88	108	100	102
Geraardsbergen	179	171	178	178	172	192	188	165
Ninove	163	198	198	198	202	201	195	203
Zottegem	156	151	154	187	179	180	183	185

Bron: Kind en Gezin

Aantal opvangplaatsen in een erkend kinderdagverblijf op 31 december	Absolute waarden							
	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Vlaams Gewest	11.539	12.886	13.177	13.416	13.867	14.553	15.002	15.608
provincie Oost-Vlaanderen	2.547	2.924	2.996	3.074	3.212	3.353	3.530	3.599
arrondissement Aalst	285	338	342	342	346	378	446	470
Aalst	170	210	214	214	158	250	270	270
Denderleeuw	23	36	36	36	36	36	36	36
Geraardsbergen	28	28	28	28	28	28	51	75
Ninove	28	28	28	28	28	28	28	28
Zottegem	36	36	36	36	36	36	36	36

Bron: Kind en Gezin

Aantal opvangplaatsen in een zelfstandig kinderdagverblijf op 31 december	Absolute waarden							
	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Vlaams Gewest	8.065	13.301	14.046	16.350	19.656	22.655	25.420	27.128
provincie Oost-Vlaanderen	2.415	3.446	3.804	4.539	5.250	5.811	6.336	6.971
arrondissement Aalst	267	410	439	569	732	840	899	1.013
Aalst	101	148	163	238	311	309	387	480
Denderleeuw	14	14	14	14	14	36	22	37
Geraardsbergen	14	0	14	12	12	24	24	-
Ninove	13	30	13	13	47	37	37	51
Zottegem	0	10	10	10	27	27	27	27

Bron: Kind en Gezin

Aantal opvangplaatsen bij een zelfstandige onthaalouder op 31 december	Absolute waarden							
	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Vlaams Gewest	7.037	6.570	6.718	6.755	6.896	6.761	6.433	6.057
provincie Oost-Vlaanderen	1.739	1.579	1.639	1.637	1.735	1.634	1.573	1.417
arrondissement Aalst	158	148	210	204	240	262	270	227
Aalst	59	31	38	44	44	47	54	47
Denderleeuw	0	7	4	4	4	18	21	14
Geraardsbergen	0	4	4	6	21	7	14	14
Ninove	16	25	53	53	67	67	70	56
Zottegem	31	17	24	25	25	38	26	26

Bron: Kind en Gezin

Overzicht voorschoolse opvang in Ninove 1 ^e kwartaal 2012		Absolute waarden					
		Aantal voorzieningen	Opvanglocaties	Capaciteit	Aantal plaatsen per 100 kinderen van 0 t.e.m. 2 jaar	Bezettingsgraad	Aantal aanwezige kinderen (telling week 1 februari)
erkende sector	dienst voor onthaalouders	1	44	192,98	16,97	81,40	353
	erkend kinderdagverblijf	1	1	28	2,46	78,00	36
	Totaal erkende sector	2	45	220,98	19,44	-	389
zelfstandige sector	Zelfstandig kinderdagverblijf	3	3	51	4,49	-	48
	Zelfstandig onthaalouder	8	8	56	4,93	-	71
	Totaal zelfstandige sector	11	11	107	9,41	-	119
Totaal voorzieningen voorschoolse opvang		13	56	327,98	28,85	-	508

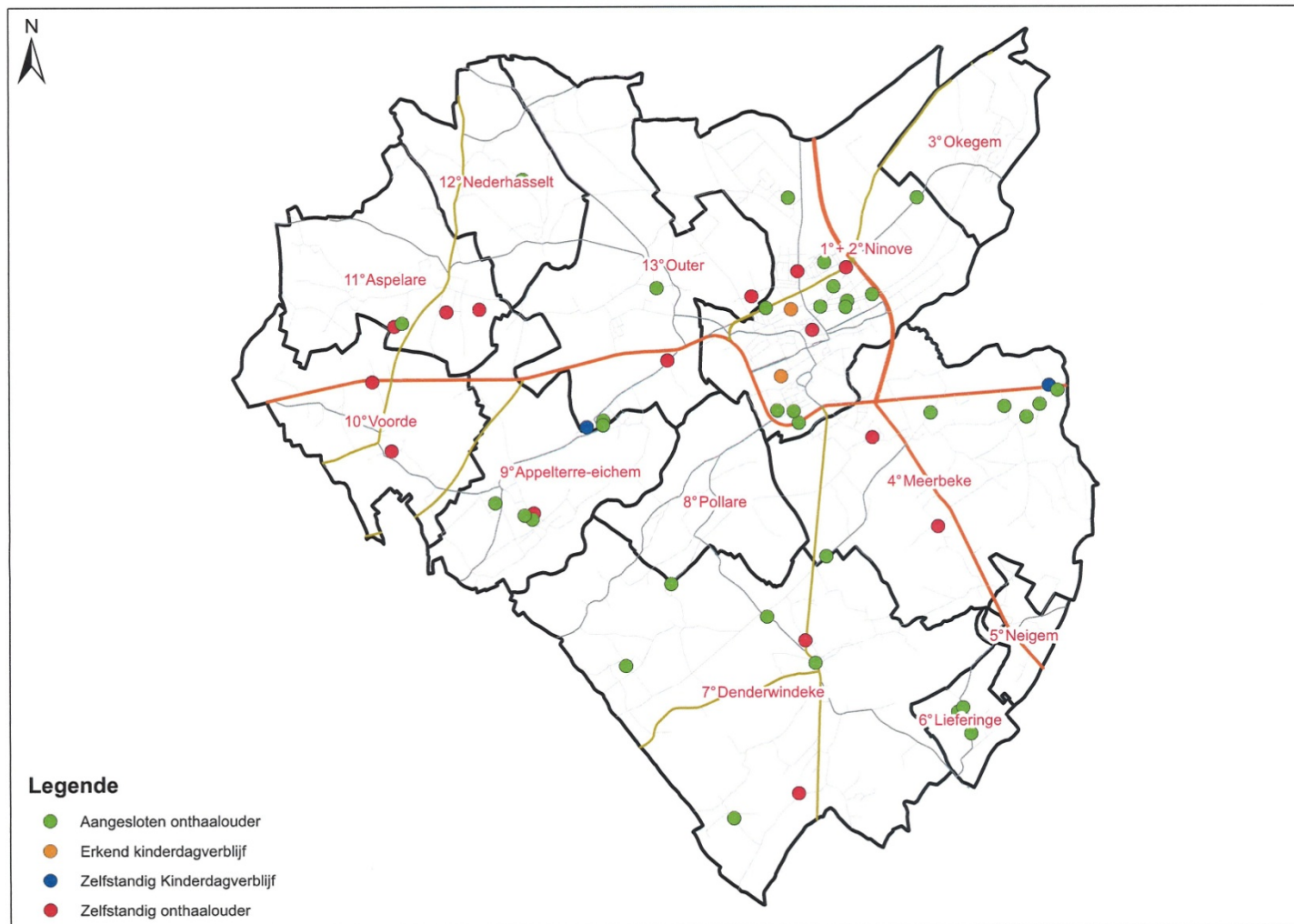
Bron: Kind en Gezin

In deze tabel zie je het aanbod aan voorschoolse kinderopvang in Ninove op 31 maart 2012. Er is 1 dienst voor onthaalouders met het secretariaatsadres in Ninove, 1 dienst met onthaalouders met het secretariaatsadres buiten Ninove, 1 erkend kinderdagverblijf, er zijn 3 zelfstandige kinderdagverblijven en 8 zelfstandige onthaalouders.

Vaststellingen:

- in het eerste kwartaal van 2012 kent Ninove in de voorschoolse kinderopvang (0-3 jaar) een totale capaciteit van 327,98 opvangplaatsen. Er zouden nog **106** opvangplaatsen moeten bijkomen om aan het Vlaamse gemiddelde te komen.
- Kind en Gezin wil tegen 2016 een aanbod aan voorschoolse kinderopvang voor minstens de helft van de kinderen jonger dan drie jaar realiseren. Voor Ninove betekent dit dat er tegen 2016 maar liefst **258** opvangplaatsen moeten bijkomen.
- in Ninove is er in 2012 slechts één erkend kinderdagverblijf. In 2013 is er wel een nieuw kinderdagverblijf gestart. Zij hebben een capaciteit van 25 kinderen, uitbreidbaar naar 40 kinderen.

Spreading kinderopvangvoorzieningen, situatie begin 2013:

Bron: GIS

Buitenschoolse opvang 2,5 – 12 jaar

Aantal aanwezige kinderen in de buitenschoolse kinderopvang (telling week 1 februari van 2009, 2010 en 2011)	Absolute waarden			
	2009	2010	2011	2012
Vlaams Gewest	59.607	64.769	68.031	68.796
provincie Oost-Vlaanderen	13.192	14.399	14.679	15.449
Arrondissement Aalst	1.147	1.511	1.276	1.536
Aalst	11	17	22	27
Denderleeuw	333	381	380	508
Geraardsbergen	83	93	94	100
Ninove	67	69	77	89
Zottegem	-	-	-	44

Bron: Kind en Gezin

Capaciteit van de buitenschoolse opvang (eerste kwartaal)	Absolute waarden			
	2009	2010	2011	2012
Vlaams Gewest	30.575	31.553	32.620	33.723
provincie Oost-Vlaanderen	6.992	6.684	6.507	7.136
arrondissement Aalst	784	784	881	947
Aalst	14	14	32	64
Denderleeuw	173	195	195	205
Geraardsbergen	62	62	62	62
Ninove	106	106	106	106
Zottegem	-	-	-	57

Bron: Kind en Gezin

Aantal plaatsen in de buitenschoolse opvang per 100 kinderen van 3 t.e.m. 11 jaar (eerste kwartaal)	Absolute waarden			
	2009	2010	2011	2012
Vlaams Gewest	5,19	5,32	5,43	5,61
provincie Oost-Vlaanderen	4,81	4,90	5,04	5,15
arrondissement Aalst	3,17	3,14	3,45	3,71
Aalst	0,20	0,20	0,54	0,87
Denderleeuw	9,90	9,65	10,23	10,67
Geraardsbergen	2,02	2,06	2,02	2,64
Ninove	3,08	3,06	3,02	3,02
Zottegem	-	-	-	2,64

Bron: Kind en Gezin

Overzicht buitenschoolse opvang in Ninove 1 ^e kwartaal 2012		Absolute waarden					
		Aantal voorzieningen	Opvang-locaties	Capaciteit	Aantal plaatsen per 100 kinderen van 3 t.e.m. 11 jaar	Bezettingsgraad	Aantal aanwezige kinderen (telling week 1 februari)
KO - erkende sector	Initiatief voor buitenschoolse opvang	1	1	106	3,02	-	89
	KO - erkende sector	1	1	106	3,02	-	89
Totaal voorzieningen buitenschoolse opvang		1	1	106	3,02	-	89

Bron: Kind en Gezin

In Ninove is er slechts één IBO. Er is geen zelfstandige buitenschoolse opvangvoorziening.

- Op gebied van buitenschoolse opvang doet Ninove het beter dan op het gebied van voorschoolse opvang. In het eerste kwartaal van 2012 zit Ninove met 3,02 plaatsen op 100 kinderen in deze leeftijdsgroep ongeveer op het arrondissementele gemiddelde. Het Vlaamse gemiddelde ligt wel nog hoger. Willen we het Vlaamse gemiddelde halen, zouden er hier nog **91** plaatsen moeten bijkomen.

We moeten dit echter wat nuanceren. Het enige IBO, 't Kadeeken, is op gewone weekdays nooit volzet. Enkel in de vakantiedagen wordt de maximumcapaciteit van 106 kinderen meestal bereikt. In de cijfers van Kind en Gezin zijn immers de voor- en naschoolse opvang die door de scholen zelf georganiseerd wordt, niet meegeteld. In Ninove gaat dit om heel wat bijkomende plaatsen. Het probleem in het IBO is dat door de lagere bezettingsgraad buiten de vakanties, er geen uitbreiding van de capaciteit kan verkregen worden en er dus tijdens de vakanties in het IBO niet meer dan 106 kinderen kunnen opgevangen worden.

- In Ninove is er ook een uitgebreid aanbod aan sportkampen en speelpleinwerking in de schoolvakanties voor kinderen van 2,5 tot soms 16 jaar, afhankelijk van het initiatief. De opvangmogelijkheden in de schoolvakanties blijven echter ontoereikend. Getuige daarvan de wachtlijst van IBO 't Kadeeken.

1.4. Financiële tegemoetkomingen

1.4.1. Betaalbaarheid van kinderopvang

- Eind 2012 telt Ninove 2 diensten voor opvanggezinnen en één erkend kinderdagverblijf. Omdat deze diensten erkend zijn door Kind en Gezin, werken zij automatisch volgens het inkomens gerelateerd systeem om de prijzen van de kinderopvang te berekenen.
- Twee zelfstandige kinderdagverblijven zijn ingestapt in het inkomens gerelateerd systeem, 1 zelfstandig kinderdagverblijf werkt met een vast tarief.
- 7 zelfstandige onthaalouders passen het vast tarief toe en houden dus geen rekening met de inkomsten van de ouders.
- Het IBO werkt met een vaste prijs. Voor mensen met een laag inkomen wordt echter een sociaal tarief toegepast.

1.4.2. Premies

De stad Ninove kent vanaf 2014 een geboorte- en adoptiepremie toe in de vorm van een cadeaubon van 25 euro per kind, ongeacht de rangorde. Deze cadeaubon is inwisselbaar bij de Ninoofse handelaars.

1.4.3. Subsidies

De stad Ninove plant de ontwikkeling van een subsidiereglement om kinderopvanginitiatieven te ondersteunen.

1.5. Actoren

Dienstverlening	Doelgroep	Actoren in Ninove situatie eind 2012
Voorschoolse kinderopvang	0 – 3 jaar	
Diensten voor opvanggezinnen		Landelijke kinderopvang
		Reddie Teddy
Erkend kinderdagverblijf		De Hartjes
Zelfstandige kinderdagverblijven		Schanulleke
		De Troetelbeertjes
		Tito's kinderopvang
Zelfstandige onthaalouders		Broodcoorens Antoinette
		Het knuffelhuisje
		Nevelsteen Nancy
		't Gepeuter
		Ukkekuk
		Engel en Bengel
		Zonnestraaltje
Buitenschoolse kinderopvang	2,5 – 12 jaar	
Initiatief voor buitenschoolse kinderopvang		't Kadeeken
Speelplein- en vakantiewerking		
Sportkampen	2,5 – 16 jaar	Sportdienst stadsbestuur Ninove
Speelpleinwerking	6 – 14 jaar	Jeugddienst stadsbestuur Ninove
	5 – 12 jaar	Wenteka – Gezinsbond Denderwindeke
Taalspeelbad voor anderstalige kinderen	Kleuters en leerlingen 3 ^e kleuterklas – 6 ^e leerjaar	Integratiedienst stadsbestuur Ninove
Ambulante begeleiding		
Consultatiebureau voor het jonge kind	Ouders en kinderen tot 2,5 jaar	Kind en Gezin
Regiohuis – permanente regioverpleegkundige	Ouders en kinderen tot 2,5 jaar	Kind en Gezin
Informatie, advies en begeleiding	12 – 25 jaar	CAW Delta – Jongeren Advies Centrum
Informatie en vrije tijd	3 – 30 jaar	Jeugddienst stadsbestuur Ninove
Woonbegeleiding	18 – 25 jaar	CAW Delta – Begeleid zelfstandig wonen
Bijzondere jeugdbijstand		
Begeleidingstehuis		Raveling

Bron: sociale kaart Oost-Vlaanderen

1.6. Beleidsprioriteiten andere overheden

1.6.1. Vlaamse beleidsdoelstellingen bij de uitvoering van het decreet betreffende het lokaal sociaal beleid voor de periode 2014 – 2019

Bron: omzendbrief Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Deel 3.4. Preventieve gezinsondersteuning en toegankelijke kinderopvang

Met Kind en Gezin en met de door Kind en Gezin erkende en/of gesubsidieerde actoren zet Vlaanderen sterk in op preventieve gezinsondersteuning. Die heeft tot doel alle gezinnen met kinderen te ondersteunen op het vlak van opvoeding, gezondheid en psychosociaal welzijn.

Belangrijk voor een goede preventieve gezinsondersteuning is een efficiënte samenwerking en afstemming tussen alle actoren. Lokale besturen kunnen in de ontwikkeling van een dergelijk partnerschap een belangrijke faciliterende rol spelen. Het model dat hiervoor aangereikt wordt, is dat van het 'Huis van het kind'.

Met het decreet "houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters" van april 2012, wil de Vlaamse overheid stap voor stap voldoende, kwaliteitsvolle kinderopvang realiseren die voor iedereen toegankelijk is. Lokale besturen kunnen gezinnen hulp bieden in de zoektocht naar een opvangplaats. Ze kunnen ook de organisatoren van kinderopvang samenbrengen in functie van het opzetten van een lokaal loket kinderopvang. Ook het engagement van lokale besturen om kinderopvanginitiatieven te ondersteunen, heeft een positieve impact. Het draagt bij tot het behoud en de uitbreiding van het opvangaanbod.

Voor de uitbreiding van het voorschoolse kinderopvangaanbod kunnen lokale besturen (binnen de context van een geïntegreerde meerjarenplanning) hun beleidsprioriteiten formuleren. Deze gelden als advies voor de besluitvorming door Kind en Gezin.

Deel 3.5. Kwaliteitsvolle buitenschoolse opvang

Deze beleidsdoelstelling wil lokale netwerken opzetten waarbinnen verschillende partners (met name initiatieven voor buitenschoolse kinderopvang, scholen, verenigingen en (boven)lokale organisaties met een vrijetijdsaanbod voor kinderen tot en met de basisschool) samenwerken om zo schoolgaande kinderen, op schooldagen en/of tijdens schoolvakanties, een kwaliteitsvol opvang- en activiteitsaanbod aan te bieden. Het lokaal bestuur kan relevante partners samenbrengen- bijvoorbeeld binnen het kader van het Lokaal Overleg Kinderopvang- en overleg stimuleren om het aanbod beter op elkaar af te stemmen. Een brede kijk, ook op projecten in het kader van de brede school en van het jeugd-, sport- en cultuurbeleid, versterkt nog die aanpak.

Zoals voor de voorschoolse kinderopvang, kan het lokaal bestuur zijn prioriteiten formuleren bij uitbreidingsrondes voor de buitenschoolse opvang.

1.6.2. Decreet voorschoolse kinderopvang

Bron: Kind en Gezin

Op 28 maart 2012 gaf het Vlaamse Parlement zijn goedkeuring aan het decreet houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters, kortweg het 'decreet Kinderopvang van Baby's en Peuters'. Het nieuwe decreet werd op 20 april 2012 bekrachtigd en afgekondigd door de Vlaamse Regering.

Het decreet is een kaderdecreet, dat de algemene beginselen vastlegt, maar geen gedetailleerde regels bevat. Uitvoeringsbesluiten zullen de concrete invulling van het decreet vastleggen. We verwachten die in het voorjaar 2013.

De inhoud van het decreet in het kort:

Kinderopvang is goed voor kinderen en voor hun ouders

De Vlaamse Gemeenschap timmert al jaren aan de weg om de drie maatschappelijk belangrijke functies van kinderopvang waar te maken.

- **De pedagogische functie:** kwaliteitsvolle kinderopvang biedt kinderen alles wat ze nodig hebben om zich spelenderwijze te ontwikkelen.
- **De economische functie:** ouders kunnen met een goed gevoel hun kind laten opvangen, zodat ze kunnen gaan werken, werk zoeken of een beroepsopleiding volgen.
- **De sociale functie:** wanneer een stimulerende omgeving thuis minder voor handen is, kan kinderopvang voor kinderen een extra stimulans betekenen. Ook hun ouders vinden in de opvang de nodige ondersteuning.

Daarom is kinderopvang goed voor kinderen én voor hun ouders.

Kinderopvang wordt makkelijker om te vinden

Er komt meer opvang. Ook het zoeken naar opvang wordt gemakkelijker dankzij de [online Kinderopvangzoeker](#) en het [Lokaal Loket Kinderopvang](#).

Er komt meer opvang

De voorbije jaren zijn er in Vlaanderen en Brussel al heel wat opvangplaatsen bijgekomen. Om aan de grote vraag naar kinderopvang te blijven voldoen, wil de Vlaamse regering verder in het aanbod investeren.

Er worden 2 fases voorzien (binnen de budgettaire mogelijkheden van de Vlaamse overheid):

1. tegen 2016 wil men een aanbod voor minstens de helft van de kinderen jonger dan drie jaar.
2. vanaf 2020 wil men aan elk gezin met een behoefte aan kinderopvang, binnen een redelijke termijn en binnen een redelijke afstand, een kwaliteitsvolle en betaalbare opvangplaats kunnen aanbieden.

Waarom?

Kinderopvang is goed. Daarom moet er meer kinderopvang komen.

Uit onderzoek blijkt dat 90% van de ouders die opvang nodig hebben, die opvang ook vindt. Wanneer dit echter niet lukt, kunnen de gevolgen groot zijn. Sommige ouders moeten dan een baan weigeren, al dan niet tijdelijk stoppen met werken of een opleiding opgeven. Het zijn vooral de kwetsbare gezinnen die hierbij het eerst uit de boot vallen. Omdat kinderopvang goed is voor kinderen en hun ouders, is het belangrijk dat er plaats is voor iedereen die opvang nodig heeft.

Makkelijker om te zoeken

Het wordt gemakkelijker om kinderopvang te zoeken dankzij de [Kinderopvangzoeker](#) en het [Lokaal Loket Kinderopvang](#).

De Kinderopvangzoeker is een instrument op de website van Kind en Gezin. Wanneer ouders opvang zoeken, moeten ze hun vraag maar één keer stellen door ze te registreren in de Kinderopvangzoeker. De opvangvoorzieningen kunnen dan via de Kinderopvangzoeker deze vraag behandelen.

[In elke gemeente komt er een Lokaal Loket Kinderopvang](#). Dit loket zal de ouders ondersteunen in hun zoektocht naar een opvangplaats. De ouders beslissen zelf welke opvang ze kiezen. Ze zijn ook niet verplicht om via het loket te gaan en kunnen rechtstreeks de opvangvoorzieningen contacteren. Hoe dit Lokaal Loket Kinderopvang georganiseerd wordt, moet nog verder uitgewerkt worden.

Waarom?

Kinderopvang is goed. Daarom moet het gemakkelijk zijn om kinderopvang te zoeken.

In de nieuwe aanpak zullen gezinnen niet meer zelf een lange lijst van telefoontjes moeten doen om opvang te vinden. Ze moeten zich ook niet meer op verschillende wachtlijsten inschrijven. Eén vraag via de Kinderopvangzoeker of bij het Lokaal Loket Kinderopvang volstaat.

Kinderopvang wordt gemakkelijker haalbaar en betaalbaar voor ouders

Er komt meer opvang op basis van inkomen.

Momenteel betalen de meeste ouders een inkomenstarief (prijs op basis van het inkomen). Gezien het decreet de betaalbaarheid van kinderopvang voor de ouders vermeldt, kan men verwachten dat er verder geïnvesteerd zal worden in kinderopvang met een inkomenstarief. Daarnaast blijft er ook opvang bestaan met een vrije prijs, die niet op het inkomen gebaseerd is.

Het decreet voorziet bovendien extra inspanningen voor kwetsbare gezinnen zodat kinderopvang ook voor hen haalbaar is.

Waarom?

Kinderopvang is goed. Daarom moet de opvang haalbaar zijn voor alle ouders. Ouders die minder verdienen, moeten de opvang kunnen betalen. Ook kwetsbare gezinnen moeten beroep kunnen doen op kinderopvang.

Kinderopvang wordt gemakkelijker haalbaar voor de opvangsector

Het decreet voert een nieuw subsidiesysteem in waarbij elke groeps- of gezinsopvang subsidies kan aanvragen. Het staat vandaag nog niet vast hoe het subsidiesysteem er precies zal uitzien en welke de subsidiebedragen zullen zijn. De verschillende mogelijkheden worden onderzocht. Dit hangt samen met de budgettaire mogelijkheden van de Vlaamse Regering. De politieke overheid zal de komende maanden over de principes beslissen.

Waarom?

Kinderopvang is goed. Omdat de opvangsector een belangrijke opdracht vervult, vindt de Vlaamse overheid dat kinderopvang ook financieel leefbaar moet zijn. Daarom wordt ook aandacht besteed aan de leefbaarheid voor de verschillende organisatoren van kinderopvang: zelfstandigen, openbare besturen, vzw's of andere rechtsvormen.

Kinderopvang wordt nog professioneler

De kinderopvang in Vlaanderen en Brussel behoort nu al tot de wereldtop. Toch is het nog altijd mogelijk om opvang te organiseren zonder aan kwaliteitsvoorwaarden te moeten voldoen. Dit gaat veranderen.

Een vergunning is voortaan verplicht

Elke opvang die beroepsmatig en tegen betaling kinderen opvangt, zal voortaan een vergunning moeten hebben.

De vergunningsvoorwaarden gaan over:

- de infrastructuur, de uitrusting en de inrichting
- de veiligheid en de gezondheid, met inbegrip van de brandveiligheid
- de omgang met de kinderen en de gezinnen
- de personen werkzaam in de kinderopvang
- het organisatorische management
- de samenwerking met Kind en Gezin, het Lokaal Loket Kinderopvang en het lokaal bestuur

Elke gezinsopvang heeft dezelfde vergunningsvoorwaarden, net als elke groepsopvang en elke opvang aan huis. Als een kinderopvang geen vergunning (meer) heeft, dan moet die voorziening sluiten. Er kunnen ook boetes worden opgelegd aan een organisator van kinderopvang zonder vergunning.

De concrete vergunningsvoorwaarden zullen pas gekend zijn wanneer het uitvoeringsbesluit goedgekeurd is, wellicht in 2013. Overgangsregelingen zullen ervoor zorgen dat de bestaande opvang voldoende tijd krijgt om zich aan te passen.

Waarom?

Kinderopvang is goed, als het professionele kinderopvang is.

Omdat een vergunning verplicht is, moet elke opvang aan kwaliteitsvoorwaarden voldoen. Je kind wordt opgevangen door mensen en organisaties die het vak kennen.

Aandacht voor kwaliteit

Elke kinderbegeleider en elke verantwoordelijke in de kinderopvang moet kwalificaties hebben. Men kan dit op verschillende manieren aantonen: via een diploma, een ervaringsbewijs of via een attest van verworven competenties. In een overgangsperiode worden gelijkstellingen voorzien voor wie nu al kinderen opvangt en het vak kent.

Elke kinderbegeleider zal voldoende ondersteund worden, ook wanneer hij of zij alleen werkt. Daarom moet elke organisator van kinderopvang een pedagogisch beleid hebben en in pedagogische ondersteuning voorzien. Deze zorgen ervoor dat elk kind zich goed voelt in de opvang, betrokken bezig kan zijn en in zijn ontwikkeling wordt gestimuleerd.

Elke opvang met een vergunning moet een kwaliteitsbeleid volgen. Dat is nu nog niet voor alle opvang verplicht. Het komt er op neer dat de opvang nadenkt over wat ze wil bereiken en hoe ze dat wil doen. Ze evalueert en verbetert haar werking op een systematische wijze. De regelgevende vereisten over het kwaliteitsbeleid moeten nog verder uitgewerkt worden in de uitvoeringsbesluiten en kunnen afgestemd worden op de grootte van de voorziening en op de opvangsoort (gezinsopvang, groepsopvang of opvang aan huis).

Waarom?

Kinderopvang is goed. Als de kinderbegeleiders goed zijn en de opvang goed georganiseerd is.

Om kinderen en gezinnen overal een kwaliteitsvolle en veilige kinderopvang te bieden, moeten ze kunnen rekenen op mensen en organisaties die het vak kennen. Daarom is het belangrijk dat personen in de opvang voldoende kwalificaties en draagkracht hebben en dat ze ondersteund worden. En dat de organisator van de opvang de werking ervan optimaal laat verlopen.

Kinderopvang wordt duidelijker

Op dit ogenblik bestaan er heel wat soorten kinderopvang, elk met hun eigen voorwaarden en subsidiesystemen. Door het decreet wordt dit heel wat eenvoudiger.

Een eenvoudiger opvangaanbod

Het toekomstige kinderopvanglandschap zal voortaan uit 3 soorten opvang bestaan:

- de gezinsopvang: maximaal 8 tegelijk aanwezige kinderen (de huidige onthaalouders)
- de groepsopvang: minimaal 9 tegelijk aanwezige kinderen (de huidige kinderdagverblijven)
- de opvang aan huis: opvang in de gezinswoning van het kind

Waarom?

Kinderopvang is goed. Dus moet het kind centraal staan en niet de structuur.

Er bestaan momenteel in Vlaanderen en Brussel heel wat verschillende opvangsoorten, elk met hun eigen regels. Dit is niet alleen verwarrend, het garandeert bovendien niet eenzelfde basiskwaliteit overal. Met het decreet wordt de kinderopvang eenvoudiger. Elke groepsopvang heeft dezelfde kwaliteitsvoorwaarden, net als elke gezinsopvang en elke opvang aan huis.

Duidelijkere subsidies voor de opvang

Het decreet voert een nieuw, eenvoudig subsidiesysteem in dat voor elke groeps- of gezinsopvang toegankelijk is.

Het systeem werkt zoals een trap. Per trede zijn er bijkomende opdrachten. Hoe hoger men klimt, hoe meer subsidies men kan verkrijgen. Wie de subsidies van een hogere trede krijgt, krijgt ook de subsidies van de lagere trede(s) en moet ook aan de voorwaarden voor die lagere trede(s) voldoen. De verschillende tredes zijn: basissubsidie, subsidie voor inkomenstarief, plussubsidie (ondersteuning kwetsbare gezinnen), aanvullende subsidies (vb. inclusieve opvang van kinderen met een specifieke zorgbehoefte of voor opvang met verruimde openingstijden).

Waarom?

Kinderopvang is goed. Daarom moet het voor de opvangsector financieel leefbaar zijn en is er een eenvoudig subsidiesysteem nodig dat toegankelijk is voor elke opvang met een vergunning.

1.6.3. Voorontwerp decreet preventieve gezinsondersteuning

Bron: concepttekst en voorontwerp decreet: Vlaamse overheid, www.huizenvanhetkind.be

In de eerste helft van 2012 voerden Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, en Kind en Gezin de dialoog met de verschillende partners tijdens een consultatieronde. Op 14 december 2012 werd door de ministerraad de eerste principiële goedkeuring gegeven aan het voorontwerp van decreet houdende de organisatie van preventieve gezinsondersteuning. De inwerkingtreding van het decreet is voorzien op 1 januari 2014.

Voorontwerp decreet houdende de organisatie van preventieve gezinsondersteuning

(Aanstaande) gezinnen met kinderen worden in Vlaanderen door verschillende en soms zeer verscheiden actoren en sectoren ondersteund. Samen dragen ze bij aan het zo sterk mogelijk ontwikkelen van het menselijk kapitaal. De preventieve gezinsondersteuning die zich richt op het bevorderen van welzijn en gezondheid speelt hierin een cruciale rol. **Preventieve gezinsondersteuning bestaat uit drie pijlers: preventieve gezondheidszorg, opvoedingsondersteuning en het bevorderen van sociale cohesie.** Door de omvang van het domein en het leeftijdsbereik, kenmerkt de preventieve gezinsondersteuning zich bovendien door activiteiten en maatregelen van verschillende overheden, middenveldorganisaties en vrije beroepen.

Dat er een veelheid aan actoren zich inzet in het domein van de preventieve gezinsondersteuning is een grote kracht, maar het potentieel wordt op dit moment niet voldoende benut. Dit komt door de versnippering, de huidige definiëring van rollen en taken, de manier waarop deze rollen en taken opgenomen worden, de financieringsmechanismen, de leemten in het aanbod en de gebrekkige invulling van de individuele en maatschappelijke noden.

De verdienste van het decreet opvoedingsondersteuning is dat opvoedingsondersteuning op de maatschappelijke agenda geplaatst is. Daarnaast blijkt uit de evaluatie van dat decreet, dat opvoedingsondersteuning pas haar volledig potentieel zal bereiken als het aangeboden wordt op plaatsen waar ouders met kinderen al komen, als het lokaal vorm gegeven wordt en het ingebed is in een breder geheel. Opvoedingsondersteuning is daarom een belangrijk onderdeel van het aanbod in de Huizen van het Kind. Het decreet opvoedingsondersteuning wordt bijgevolg opgeheven en zijn ambities worden ingeschoven in het nieuwe decreet. Dit betekent onder meer dat de opvoedingswinkels in dit decreet hun decretale basis zullen vinden, net als de inloopteams en ander aanbod inzake opvoedingsondersteuning.

De decreetgever wil, rekening houdend met dit alles, op inhoudelijk en organisatorisch vlak het maximum uit de preventieve gezinsondersteuning halen. Om deze ambitie te realiseren kiest de decreetgever voor een nieuw decretaal kader, met name het 'decreet houdende de organisatie van preventieve gezinsondersteuning'.

In het kort: het decreet preventieve gezinsondersteuning

Er wordt gestreefd naar een gedifferentieerde en toegankelijke dienstverlening gebaseerd op de voornoemde drie pijlers en die aansluit bij de lokale noden.

Het decreet ambieert:

- het samenbrengen van actoren en aanbod
- het stimuleren van samenwerking door concrete doelstellingen die ingaan op de lokale noden en geïntegreerd worden in de dienstverlening
- een kader voor kwaliteitsborging voor deze netwerken en de mogelijkheid om aan zorgafstemming te doen.

De decreetgever wenst dit te doen op een eerder regelluwe wijze. Het decretaal kader is vooral gericht op **het stimuleren en faciliteren van structurele verankering in een samenwerkingsverband 'Huis van het Kind'**, met voldoende aandacht voor de eigenheid van de actoren op het terrein. Het decreet moet dan ook gelezen worden als een uitnodiging ten opzichte van alle actoren die zich inzetten voor (aanstaande) gezinnen met kinderen en jongeren om tot een goede samenwerking te komen of hierop verder in te zetten.

De in het decreet beschreven gewenste praktijk van 'Huizen van het kind' is geen uitvinding van de Vlaamse overheid. Huizen van het Kind/Family Centres zijn een bestaande praktijk (internationaal, maar ook al in Vlaanderen en Brussel). Met het voorliggend decreet wil men de bestaande goede praktijk verder laten groeien en deze laten verder groeien waar ze slechts embryonaal of onbestaande is.

Niettemin dienen enkele cruciale elementen decretaal geregeld te worden:

- het toepassingsgebied van het decreet is beperkt tot de samenwerking tussen actoren voor zover deze aanbod organiseren in een samenwerkingsverband 'Huis van het Kind'.
- van de actoren die aanbod samenbrengen in een Huis van het Kind wordt verwacht dat ze hun samenwerkingsverband open stellen ten aanzien van andere actoren in de preventieve gezinsondersteuning, die mee willen aansluiten.
- het werkingsgebied van een Huis van het Kind hangt af van verschillende factoren en is sterk afhankelijk van de bevolking, het bestaande aanbod,... Het werkingsgebied omvat minimaal het werkingsgebied van een consultatiebureau en het blijft binnen de grenzen van zorgregioniveau kleine stad. Dit wil zeggen dat het afhankelijk van de hierboven beschreven factoren kan vorm krijgen op wijkniveau, gemeentelijk niveau of intergemeentelijk niveau.
- wil een Huis van het Kind aanspraak kunnen maken op subsidies, dan moet het samenwerkingsverband concreet kunnen aantonen dat het:
 - zich niet alleen richt tot de gebruikers die het Huis van het Kind al bereikt, maar ook gericht acties onderneemt ten aanzien van de gebruikers die nog niet bereikt worden,
 - de overlapping tussen het aanbod van verschillende actoren wegwerkt,
 - lokale lacunes in het aanbod preventieve gezinsondersteuning aanpakt door middel van de verschillende actoren te bundelen,
 - concrete initiatieven neemt om gebruikersparticipatie structureel te verankeren binnen het Huis van het Kind,
 - zorgafstemming organiseert voor individuele gebruikers,
 - voorziet in middelen voor onder andere coördinatie en kwaliteitsbevordering van het aanbod ondergebracht in het Huis van het Kind.
- naast deze bepalingen met betrekking tot de samenwerking, biedt dit decreet de mogelijkheid van verankering van het aanbod dat vandaag onder het decreet opvoedingsondersteuning gesubsidieerd wordt (o.a. de opvoedingswinkels) en van

het aanbod dat projectmatig gesubsidieerd wordt door Kind en Gezin (o.a., inloopteams, expertisecentra kraamzorg, projecten ontmoeting,...).

De meerwaarde voor (aanstaande) gezinnen met kinderen en jongeren

- De oprichting van Huizen van het Kind als samenwerkingsverband en eventueel als fysieke locatie, verhoogt de herkenbaarheid van het aanbod bij 'Jan met de pet'. Daardoor krijgen ouders gemakkelijker toegang tot diverse vormen van ondersteuning van de verschillende pijlers (gezondheid, opvoeding, bevorderen van sociale cohesie).
- Door het samenbrengen van aanbod inzake welzijn en preventieve gezondheidszorg wordt een meer integrale benadering naar voren geschoven. De belangrijke poot 'opvoedingsondersteuning' wordt daardoor ook meer ingebed in een ruimer geheel.
- De lokale inbedding van het samenwerkingsverband betekent dat men dient te investeren in een betere afstemming op de lokale situatie, maar ook op de specifieke noden en behoeften van de lokale bevolking. Om dit proces extra te bewerkstelligen schuift de voorliggende regelgeving het belang van gebruikersparticipatie naar voren.
- Aanbod voorzien vanuit een samenwerkingsverband leidt tot betere zorgafstemming. Dit komt het gezin ten goede, als het hiermee instemt en als de zorgafstemming voldoende rekening houdt met de stem van het gezin.
- Door aanbod te voorzien vanuit het samenwerkingsverband kunnen overlappingsen en hiaten worden gedetecteerd, waardoor middelen anders kunnen worden ingezet en waardoor er ook een betere signalering naar het beleid kan gebeuren. Indirect zal dit proces ten goede komen aan de gezinnen, omdat het idealiter leidt tot een verbeterde en aangepaste dienstverlening ten aanzien van bovenvermelde doelgroep. In dit verband denken we bijvoorbeeld aan een mogelijke verruiming van het aanbod voor ouders met kinderen uit de leeftijdsgroep van 12-18 jaar.
- Aanbod binnen Huizen van het Kind zal voorzien worden volgens het principe van het progressief universalisme: het aanbod ten aanzien van specifieke doelgroepen, zoals kansarme gezinnen wordt geïntegreerd binnen een geheel van universele dienstverlening. Studies tonen aan dat dit minder stigmatiserend is ten aanzien van onder meer kansarme gezinnen, wat de toegankelijkheid van het aanbod verhoogt.
- We voorzien ook een positief effect op de bestrijding van kinderarmoede: betere toegankelijkheid van het aanbod preventieve gezinsondersteuning voor deze specifieke doelgroep, maakt dat acties die erop gericht zijn om de negatieve effecten van kansarmoede en sociale exclusie te ondervangen, beter hun doel bereiken. Hierbij denken we aan negatieve effecten op gebied van gezondheid, (taal)ontwikkeling, kleuterparticipatie,...
- Het decreet zorgt er voor dat -behalve de al bestaande initiatieven- er overal in Vlaanderen Huizen van het Kind tot stand komen, zodat het aanbod voor alle (aanstaande) gezinnen met kinderen en jongeren toegankelijker wordt, ongeacht hun woonplaats.

De meerwaarde voor de actoren op het domein van de preventieve gezinsondersteuning

- Het ontwerp van decreet zorgt voor een basis voor structurele erkenning en subsidiëring van het aanbod dat vandaag door Kind en Gezin gefinancierd wordt door middel van de toekenning van facultatieve subsidies. Het gaat hier onder meer over de inloopteams en aanbod opvoedingsondersteuning (ontmoeting, laagdrempelige individuele ondersteuning door vrijwilligers,...).

- Het ontwerp van decreet biedt, na de afschaffing van het decreet houdende de organisatie van de opvoedingsondersteuning, ook een rechtsgrond voor het voortbestaan van de opvoedingswinkels. Tegelijk kunnen de overlegstructuren en netwerken vereenvoudigd worden, waardoor zij beter afgestemd, en waar mogelijk zelfs geïntegreerd kunnen worden. Hierdoor nemen vergaderlast en overheadkosten af.
- De betrokken actoren krijgen voor de door hen ondersteunde (aanstaaende) gezinnen gemakkelijker toegang tot flankerende dienstverlening en kunnen gemakkelijker verwijzen naar die partners in het netwerk.
- Ten gevolge van betere verwijzing, competentie uitwisseling, expertiseverhoging, wegwerken van overlap in aanbod, het samenbrengen van middelen (vb. bekendmaking, infrastructuur, onthaal...),...kan elk van de betrokken actoren efficiëntiewinsten boeken.
- De 'Huizen van het Kind' worden ontworpen en bekend gemaakt als een samenwerkingsverband, als een netwerk. Hierdoor kunnen individuele organisaties/actoren hun eigen profilering behouden binnen het geheel.
- Individuele actoren krijgen via het samenwerkingsverband 'Huizen van het Kind' makkelijker toegang tot nog niet door hen bereikte doelgroepen.
- Door in het ontwerp van decreet duidelijke spelregels op te nemen in verband met het toetreden en uitsluiten van actoren (in- en uitsluitingsmechanismen), voorziet het decreet dat elke actor die wenst aan te sluiten bij een Huis van het Kind, dit kan doen voor zover hij de opdrachten en doelstellingen in het decreet naleeft. Hierdoor wordt het risico op conflicten bij de vorming van samenwerkingsverbanden beperkt. Er kunnen regels worden opgesteld die toelaten om actoren die bijv. de laagdrempeligheid van het aanbod in het gedrang brengen, uit te sluiten.
- Door de mogelijkheid om subsidies toe te kennen in functie van de decretaal vastgestelde doelstellingen, wordt een aanmoedigingsstelsel geïnstalleerd waarvan zowel het samenwerkingsverband als de individuele organisaties resultaat krijgen.

De meerwaarde voor lokale besturen

- De op basis van het decreet vormgegeven samenwerking en koppeling van aanbod zorgt voor een duidelijke en zichtbare dienstverlening aan de burger waarin het eigen engagement van het lokaal bestuur zichtbaar kan gemaakt worden.
- Door de focus op de lokale vormgeving van Huizen van het Kind kan het samenwerkingsverband en het daaraan gelinkte aanbod daadwerkelijk aangepast worden aan de behoeften van de lokale gemeenschap.
- Door de bepaling dat het samenwerkingsverband zoveel mogelijk moet aansluiten bij de wijze waarop de lokale besturen vorm geven aan het lokaal sociaal beleid, maakt het decreet niet alleen inhoudelijke afstemming met het lokaal bestuur mogelijk, maar biedt het decreet eveneens mogelijkheden om de samenwerkingsverbanden qua vorm zo veel als mogelijk te laten aansluiten bij bestaande structuren. Dit teneinde de overheadkosten/vergaderlast te beperken.
- Lokale besturen zijn mogelijk ook aanbieders van preventieve gezinsondersteuning en krijgen dus ook meer return on investment wanneer ze dit aanbod bijeenbrengen in Huizen van het Kind. Hier gelden dan de zelfde positieve effecten zoals ze beschreven zijn bij de bespreking van de effecten op actoren.

1.7. Besluit met SWOT

1.7.1. Belangrijkste vaststellingen uit de cijfergegevens

- Stijgend aantal jongeren
Begin 2012 is 27,21 % van de inwoners jonger dan 25 jaar. Dus in 2012 is ruim 1 op 4 van de inwoners 24 jaar of jonger.
- Minder grote gezinnen, meer alleenstaanden met kinderen.
Het aantal alleenstaanden met kinderen stijgt in Ninove van 421 in 2000 naar 495 in 2006.
- Ninove kent een relatief lage jobratio. Er zijn geen bijzondere noden aan kinderopvang voor niet-inwoners.
- Ninove kent een normale centrumfunctie op het vlak van basisonderwijs. Ninove heeft geen bijzondere noden op het vlak van opvang voor niet-inwoners, maar moet hoofdzakelijk opvang voor de eigen bevolking voorzien.
- Gemiddeld inkomen iets onder Vlaams gemiddelde, het aantal kinderen dat in een kansarm gezin geboren wordt, neemt toe.
In Ninove stijgt het aantal kinderen geboren in een kansarm gezin van iets meer dan 2% in 2004 naar 3% in 2009.
- Sterke internationalisering en toenemende ontnederlandsing. Sinds 2004 kan een sterke afname geconstateerd worden van het aandeel kinderen dat geboren wordt in een gezin waar thuis Nederlands gesproken wordt: van 89,7% naar 83,2% in 2009.
- Tekort aan voorschoolse kinderopvang. In het eerste kwartaal van 2012 kent Ninove in de voorschoolse kinderopvang (0-3 jaar) een totale capaciteit van 327,98 opvangplaatsen. Er zouden nog 106 opvangplaatsen moeten bijkomen om aan het Vlaams gemiddelde te komen. Kind en Gezin wil tegen 2016 een aanbod aan voorschoolse kinderopvang voor minstens de helft van de kinderen jonger dan drie jaar. Voor Ninove betekent dit dat er tegen 2016, 258 opvangplaatsen moeten bijkomen.
- Tekort aan buitenschoolse kinderopvang. Op gebied van buitenschoolse opvang doet Ninove het beter dan op het gebied van voorschoolse opvang. In het eerste kwartaal van 2012 zit Ninove met 3,02 plaatsen op 100 kinderen voor deze leeftijdsgroep ongeveer op het arrondissementale gemiddelde. Het Vlaamse gemiddelde ligt wel nog hoger. Willen we het Vlaamse gemiddelde halen, zouden er hier ook nog 91 plaatsen moeten bijkomen. We moeten dit echter wat nuanceren. Het enige IBO is op gewone weekdays nooit volzet. Enkel in de vakantiedagen wordt de maximumcapaciteit van 106 kinderen meestal bereikt. In de cijfers van Kind en Gezin zijn immers de voor- en naschoolse opvang die in de scholen zelf georganiseerd wordt, niet meegeteld.

1.7.2. SWOT

SWOT-analyse	
Sterktes ➤ Kwalitatief goede kinderopvang. ➤ Gevarieerd aanbod in de schoolvakanties: sportkampen, speelpleinwerking, taalspeelbad, IBO...	Zwaktes ➤ Er is een groot tekort aan voorschoolse kinderopvang (0-3 jaar) in Ninove. ➤ Er is een groot tekort aan buitenschoolse kinderopvang (2,5 – 12 jaar) in de schoolvakanties. ➤ Geen buitenschoolse opvang in de deelgemeenten. ➤ Er is een groot tekort aan buitenschoolse opvang voor kinderen ouder dan 12 jaar. ➤ Gebrek aan ontmoetingsplaatsen voor jonge ouders. ➤ Er is één groot IBO in Ninove. Maar door de grootschaligheid is de opvang niet altijd even geschikt voor jonge of gevoelige kinderen, kinderen met een handicap,... ➤ Tekort aan inclusieve kinderopvang: opvangplaatsen voor kinderen met een specifieke zorgbehoefte (kinderen met een beperking, handicap...) ➤ Tekort aan opvang voor kinderen ouder dan 12 jaar. ➤ Tekort aan occasionele kinderopvang (bv. bij solliciteren, volgen Nederlandse les...). ➤ Tekort aan flexibele kinderopvang. (ruimere openingsuren) ➤ Tekort aan opvang voor zieke kinderen. ➤ Geen ondersteuning voor kinderopvangvoorzieningen (financieel, vormingsaanbod...). ➤ Aanbod aan opvoedingsondersteuning is erg versnipperd: centralisatie is noodzakelijk. ➤ Uitwerking van bepaalde projecten inzake kinderopvang laat lang op zich wachten door gebrek aan personeel: nood aan een kindbeleidcoördinator. ➤ Kinderopvang is minder toegankelijk voor anderstaligen of sociaal zwakkeren.

Kansen	Bedreigingen
➤ Decreet voorschoolse kinderopvang. ➤ Decreet preventieve gezinsondersteuning → huis van het kind (met o.a. loket kinderopvang, aanbod opvoedingsondersteuning, speltheek, consultatiebureau Kind en Gezin, ontmoetingsruimte voor jonge ouders...)	➤ Stijgend aantal kinderen en jongeren ➤ Minder grote gezinnen, meer alleenstaanden met kinderen. ➤ Gemiddeld inkomen Ninoofse bevolking ligt iets onder het Vlaams gemiddelde. ➤ Het aantal kinderen dat in een kansarm gezin geboren wordt, neemt toe. ➤ Sterke internationalisering en toenemende ontnederlandsing.

1.7.3. BESLUIT

Dit besluit is het resultaat van de vastgestelde cijfergegevens gecombineerd met de ervaringen op het werkveld en de participatiebevraging op het Lokaal Overleg Kinderopvang van 21 mei 2013.

- Door de toename van het aantal jongeren zullen er meer plaatsen in de scholen, in de kinderopvangvoorzieningen en de vakantieopvang nodig zijn.
- In kleinere gezinnen met alleenstaande ouders bestaan vaak minder mogelijkheden tot spontane of informele opvang.
- Door een daling van de inkomens kan de betaalbaarheidsproblematiek van kinderopvang in de toekomst toenemen.
- Het aantal kinderen geboren in een kansarm gezin en de scholingsgraad van de moeder zijn sociale indicatoren die aantonen dat de betaalbaarheidsproblematiek van kinderopvang in de toekomst zal versterken, zowel in Ninove als elders in Vlaanderen.
- Kansarme gezinnen hebben extra begeleiding nodig. Voor hen is kinderopvang vaak minder toegankelijk.
- Kansarme gezinnen hebben meer nood aan ondersteuning, zoals opvoedingsondersteuning.
- De thuistaal van het kind is van belang bij de organisatie van kinderopvang. Indien er veel anderstalige kinderen zijn, moeten bijkomende initiatieven genomen worden om de integratie te vergemakkelijken en de Nederlandse taalverwerving bij kinderen en hun ouders te bevorderen.
- Anderstalige ouders zijn een specifieke doelgroep, zeker wat de toegankelijkheid wat kinderopvang betreft.
- In Ninove is er een groot tekort aan voorschoolse kinderopvang (0-3 jaar).
- In Ninove is er vooral een tekort aan buitenschoolse opvang (2,5 – 12 jaar) tijdens de schoolvakanties. Deze plaatsen kunnen niet ingevuld worden in het IBO (cfr. wachtlijst). Het organiseren van andere opvanginitiatieven zal noodzakelijk zijn.

2. Senioren

2.1. Inleiding (cijfers zie demografie)

In het luik demografie is het duidelijk dat de veroudering van de bevolking één van de uitdagingen is van de moderne verzorgingsstaat. In dit deel 'Senioren' gaan we dieper in op dit thema. We bekijken achtereenvolgens:

- de leeftijdsopbouw binnen deze bevolkingsgroep,
- de demografische evolutie en prognose,
- enkele belangrijke demografische coëfficiënten,
- het zorgaanbod voor de regio Ninove,
- de financiële tegemoetkomingen voor ouderen.

We sluiten af met een samenvattend overzicht van de vaststellingen en formuleren een besluit.

2.2. Evolutie

2.2.1. Het aantal ouderen

Gemeente	In procenten		
	0 t.e.m. 18 jr.	19 t.e.m. 59 jr.	60-plus
Aalst	19,46	55,73	24,81
Denderleeuw	21,21	56,66	22,13
Geraardsbergen	20,50	54,49	25,01
Ninove	20,49	55,01	24,51
Zottegem	18,47	54,61	26,92
Arr. Aalst	19,83	55,44	24,73
Prov.Oost-Vlaanderen	20,71	55,19	24,10

Bron: lokale statistieken

Vaststellingen aantal ouderen:

De cijfers geven voor Ninove aan dat:

- 24,51 % van de totale bevolking ouder is dan 60 jaar. Dus op 1/1/2011 is 1 op 4 inwoners 60 jaar of ouder.
- Het arrondissement Aalst en de provincie Oost-Vlaanderen kennen een gelijkaardige situatie.

2.2.2. Evolutie van het aantal ouderen

**Evolutie 60+ en 80+ in het verleden*

Evolutie 60+ en 80+	2000		2005		2010		Index 2000 -2010	
	60+	80+	60+	80+	60+	80+	60+	80+
Aalst	18.317	2.560	18.685	3.358	19.753	4.189	107,84	163,63
Denderleeuw	3.577	474	3.711	663	4.061	836	113,53	176,37
Geraardsbergen	7.368	1.147	7.335	1.406	7.951	1.692	107,91	147,51
Ninove	7.579	1.057	7.948	1.426	8.879	1.695	117,15	160,36
Zottegem	6.090	949	6.242	1.216	6.706	1.507	110,11	158,80
Ar. Aalst	60.909	8.902	62.184	11.430	67.157	14.020	110,26	157,49
P. Oost-Vlaanderen	306.782	48.990	315.694	59.861	342.336	71.374	111,59	145,69
Vlaams Gewest	1.316.767	201.884	1.377.529	254.700	1.507.218	311.262	114,46	154,18

Bron: lokale statistieken

Vaststellingen evolutie 2000-2010:

De index 2000-2010 toont duidelijk:

- de grotere groei van het aantal 80-plussers (+ 60,36%) ten opzichte van de groei van het aantal 60-plussers (+17,15%)
- een toename in Ninove van het aantal 80-plussers met 60,36%
- dat deze sterke toename tekenend is voor het ganse arrondissement Aalst
- dat deze groei een stuk lager is in de provincie.

**Prognose aandeel 60+ en 80+ tot 2030*

Gemeente	2010		2020		2030		Index 2010 -2030	
	60+	80+	60+	80+	60+	80+	60+	80+
Aalst	19.642	4.135	22.378	5.186	25.465	5.609	129,64	135,66
Denderleeuw	4.108	859	5.034	1.087	6.078	1.271	147,94	148,02
Geraardsbergen	7.974	1.693	9.398	2.054	10.868	2.442	136,29	144,26
Ninove	8.902	1.707	10.659	2.272	12.501	2.789	140,43	163,38
Zottegem	6.752	1.506	7.827	1.931	8.993	2.247	133,19	149,15
Arr. Aalst	67.184	14.025	78.616	17.977	91.134	20.575	135,65	146,70
Prov.Oost-Vlaanderen	342.271	71.627	395.647	91.321	452.900	106.840	132,32	149,16
Vlaams Gewest	1.506.550	312.226	1.764.820	399.522	2.015.311	472.037	133,77	151,18

Bron: sociale situatieschets Oost-Vlaanderen

Vaststellingen prognose 2010-2030:

De prognose 2010-2030 schetst ons het volgende:

- het aantal 60-plussers blijft overal stijgen.
- Ninove kent een sterkere groei van de groep 60 plussers (+40,43%) dan het Oost-Vlaamse gemiddelde (+32,32%).
- de aangroei van het aantal 80-plussers binnen de groep van 60-plussers, verloopt op een nog sneller tempo.
- ook hier vertoont Ninove de sterkste stijging in de regio, met maar liefst een toename van 63,38% van de 80+ tussen 2010 en 2030, wat in absolute aantallen betekent van 1 707 personen naar 2 789 personen
- de 80-plussers nemen in het arrondissement Aalst toe met 46,70% en op provinciaal niveau met 49,16%. Ninove schiet daar met 63,38% hoog boven uit.

2.2.3. Bevolkingscoëfficiënten

Het is interessant om de groep ouderen niet enkel als groep op zich te bekijken, maar ook te berekenen wat de verhouding is met andere leeftijdsgroepen. Daarvoor bestaan de zogenoemde bevolkingscoëfficiënten. In de demografie kan je ze nalezen.

We herhalen hier nog kort de vaststellingen van die coëfficiënten die belangrijk zijn voor de bevolkingsgroep senioren:

***Grijze druk** is de verhouding tussen het aantal 60-plussers en het aantal 20- tot en met 59-jarigen. Dit geeft een beeld over het aantal ouderen dat moet onderhouden worden door het aantal actieve bevolking

Vaststelling grijze druk (2000-2025):

- in Ninove staan in 2011, 45,5 zestigplussers t.o.v. 100 actieve 20-59-jarigen,
- deze ratio stijgt fors naar 66,5 personen op 100 werkende mensen in 2025. Over 15 jaar zullen dus 100 actieve 20-59-jarigen, 66,5 niet-werkende 60+ moeten onderhouden.
- ⇒ Een bedenking: zal het optrekken van de pensioengerechtigde leeftijd dit beeld sterk veranderen?

***interne vergrijzing**: deze coëfficiënt geeft aan hoeveel hoogbejaarden (80+) er zijn binnen de groep ouderen 60+ (de verzilvering binnen de vergrijzing dus).

Vaststelling interne vergrijzing (2000-2025):

- we stellen een steeds sterkere interne vergrijzing vast. In 2000 waren er op 100 zestigplussers, 14 mensen meer dan 80 jaar. In 2011 zijn er al 19,5 personen 80+ op 100 zestigplussers
- toch scoort Ninove op dit moment ten opzichte van de regio vrij laag
- de prognose voorziet voor Ninove een behoud van de index: over 15 jaar zullen er op 100 zestigplussers 20,24 mensen daarvan 80 jaar zijn of ouder.

***Afhankelijkheidsratio**: hoe verhouden het aantal mensen op niet-beroepsactieve leeftijd zich tot mensen op beroepsactieve leeftijd?

Vaststelling afhankelijkheid (2000-2025):

- in Ninove zijn er in 2011 voor 100 beroepsactieven, 85,66 niet-beroepsactieve leeftijden aanwezig. Dit is een gemiddelde score, Oost-Vlaanderen haalt 85,09
- die ratio neemt elk jaar toe, dus de bevolking op actieve beroepsleeftijd zal moeten instaan voor een steeds groter totaal aantal mensen met een niet actieve bevolkingsleeftijd
- prognose tegen 2025 stelt zelfs dat er verhoudingsgewijs meer niet-actieven zullen zijn dan actieven, nl.: 107,59 niet-beroepsactieve leeftijden voor 100 beroepsactieven.

Hiermee volgt Ninove de trend in Vlaanderen en komt zelfs als één van de laagste uit in de regio.

***Familiale zorgindex** is de verhouding tussen het aantal hoogbejaarden (80-plussers) en het aantal personen tussen de 50 en 59 jaar. Deze laatste groep is een benadering van het aantal kinderen van die hoogbejaarden die geconfronteerd worden met de zorgtaak.

Vaststelling familiale zorgindex (2000-2025):

- in 2011 heeft ongeveer 1/3 van de Ninoofse bevolking hoogbejaarde ouders,
- ten opzichte van de omliggende gemeenten scoort Ninove vrij laag. Uitgezonderd Denderleeuw, zit er geen andere gemeente lager,
- de prognose laat zien dat deze index sterk stijgt, van 1/3 naar bijna de helft in 2025 (45,08 mensen op 100 hebben dan hoogbejaarde ouders)

2.3. Het voorzieningenaanbod voor ouderen

2.3.1. Diensten voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg

Deze diensten richten zich naar iedereen die in zijn thuissituatie, vanuit een bepaalde zorgbehoefte, nood heeft aan hulp.

Bij gezinszorg houdt die hulp onder meer in: persoonsverzorging, hulp in het huishouden, psychosociale en pedagogische ondersteuning en begeleiding en in beperkte mate ook hulp bij het schoonmaken van het huis.

Aanvullende thuiszorg houdt in: de schoonmaak van het huis en in sommige gevallen ook: oppashulp en/of helpen bij het uitvoeren van karweitjes.

**gepresteerde uren diensten gezinszorg en aanvullende thuiszorg en programmacijfer, totale aantal, aantal per inwoner en %, 2010*

gemeente	aantal gepresteerde uren diensten gezinszorg en aanvullende thuiszorg				% gepresteerde uren diensten gezinszorg en aanvullende thuiszorg		programmacijfer 2010	% gerealiseerd**
	openbare sector	private sector	totaal	per inwoner	openbare sector	private sector		
Aalst	85.460	127.381	212.841	2,67	40,15	59,85	254.961	83,48
Denderleeuw	0	30.297	30.297	1,65	0,00	100,00	52.948	57,22
Geraardsbergen	6.655	69.972	76.627	2,40	8,69	91,31	105.084	72,92
Ninove	0	68.183	68.183	1,86	0,00	100,00	111.473	61,17
Zottegem	0	62.151	62.151	2,50	0,00	100,00	87.179	71,29
Oost-Vlaanderen	440.826	3.075.703	3.516.529	2,46	12,76	87,24	4.415.096	79,65
Vlaams gewest	2.570.959	12.915.736	15.486.695	2,48	16,60	83,40	19.186.165	80,72

* t.o.v. totaal aantal gepresteerde uren

**t.o.v. aantal geprogrammeerde plaatsen

bron: Vlaamse Gemeenschap, Agentschap Zorg en Gezondheid

Vaststelling gepresteerde uren gezinszorg/aanvullende thuiszorg 2010:

- met 1,86 gepresteerde uren per inwoner scoort Ninove laag. Dit cijfer ligt een flink stuk onder het Vlaams gemiddelde (2,48 u./inw.).
- opvallend voor Ninove is dat enkel de private sector deze gepresteerde uren gezinszorg levert.
- Ninove realiseert slechts 61,17% van de geprogrammeerde uren, terwijl dat voor Vlaanderen op 80,72% ligt.

=>Bedenking: misschien is er wel nood aan openbare gezinszorg en aanvullende thuiszorg?

2.3.2. Dagverzorgingscentrum

Een dagverzorgingscentrum (DVC) richt zich tot iedereen die 65 jaar of ouder is. Dagverzorgingscentra zijn echter niet geschikt voor mensen die zware medische verzorging en begeleiding nodig hebben. Een dagverzorgingscentrum biedt opvang en verzorging overdag en neemt dus tijdelijk de opvang en de zorg over van de mensen die normaal thuis voor de oudere zorgen (mantelzorgers of thuisverplegers). Dit kan één of meerdere dagen per week zijn. Het DVC organiseert ook activatie-, revalidatie- en ontspanningsactiviteiten en biedt sociale contacten.

**programmacijfer, gerealiseerde en geplande plaatsen dagverzorgingscentrum (dvc), aantal en %, arrondissement, 1/1/2011*

gemeente	programmacijfer 2011	gerealiseerde en geplande plaatsen dvc			% gerealiseerde en geplande plaatsen dvc*		
		erkend	vergund	totaal	erkend	vergund	totaal
Aalst	36	21	15	36	58,33	41,67	100,00
Denderleeuw	8	0	9	9	0,00	112,50	112,50
Geraardsbergen	15	0	14	14	0,00	93,33	93,33
Ninove	16	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Zottegem	13	0	24	24	0,00	184,62	184,62
Oost-Vlaanderen	661	297	341	638	44,93	51,59	96,52
Vlaanderen	2924	1618	1125	2743	55,34	38,47	93,81

*t.o.v. aantal geprogrammeerde plaatsen

Bron: Vlaamse Gemeenschap, Agentschap Zorg en Gezondheid

Vaststellingen DVC op 2011:

- begin 2011 heeft Ninove geen enkel aanbod aan DVC. Het programmacijfer bedraagt nochtans 16. Hier kunnen we uit afleiden dat er in Ninove een behoefte is aan dagopvang voor ouderen.
 - ⇒ Opmerking: sinds oktober 2011 baat het WZC Klateringen een DVC uit voor 5 personen, is wel vergund, nog niet erkend

Achtergrond: DVC slechts in voege sinds 2003-2004, er stonden toen weinig middelen tegenover. Vanaf 2007 is de subsidiëring wat opgetrokken en vond het initiatief wat meer navolging. In de praktijk blijkt de organisatie helemaal niet eenvoudig te zijn.

2.3.3. Centrum voor kortverblijf

Een centrum voor kortverblijf (CVK) richt zich tot iedereen die 65 jaar of ouder is. Deze centra zijn verbonden aan een woonzorgcentrum of een centrum voor herstelverblijf. De centra voor kortverblijf bieden tijdelijke verzorging en opvang. Ouderen kunnen er dag en nacht of enkel 's nachts verblijven. Dit kan per centrum voor maximaal 60 opeenvolgende dagen en maximaal 90 dagen per jaar.

Ouderen krijgen er verzorging (zoals verpleegkundige en hygiënische zorg), gezins- en huishoudelijke hulp, revalidatie, activering, ontspanningsactiviteiten en sociale contacten. Zo is het centrum voor kortverblijf een tussenschakel tussen thuis blijven wonen met thuisverzorging en een permanent verblijf in een assistentiewoning/serviceflat of woonzorgcentrum. In die zin biedt het centrum voor kortverblijf ook een adempauze voor de mantelzorger.

**programmacijfer, gerealiseerde en geplande plaatsen centrum voor kortverblijf (cvk), aantal en %, 1/1/2011*

gemeente	programmacijfer 2011	gerealiseerde en geplande plaatsen cvk			% gerealiseerde en geplande plaatsen cvk*		
		erkend	vergund	totaal	pct erkend	pct vergund	totaal
Aalst	36	21	13	34	58,33	36,11	94,44
Denderleeuw	8	0	12	12	0,00	150,00	150,00
Geraardsbergen	15	0	23	23	0,00	153,33	153,33
Ninove	16	4	0	4	25,00	0,00	25,00
Zottegem	13	4	2	6	30,77	15,38	46,15
Oost-Vlaanderen	635	323	340	663	50,87	53,54	104,41
Vlaanderen	2781	1166	1470	2636	41,93	52,86	94,79

*t.o.v. aantal geprogrammeerde plaatsen

bron: Vlaamse Gemeenschap, Agentschap Zorg en Gezondheid

Vaststellingen centrum voor kortverblijf op 1/1/2011:

- binnen het wzc Klateringen is een centrum voor kortverblijf gerealiseerd met 4 plaatsen,
- we merken dat het totaal aantal vergunde plaatsen in onze zorgregio ingenomen zijn, onder meer door het overtal in Denderleeuw en Geraardsbergen,
- er zijn geen geplande plaatsen die in de toekomst zouden gerealiseerd worden. Hierdoor wordt het programmacijfer in Ninove niet gehaald.

⇒ Mogelijke verklaring kan zijn dat het aantal vergunde plaatsen in de totale zorgregio is gehaald.

2.3.4. Serviceflatgebouw

Een serviceflatgebouw (SFG) vormt de combinatie van zelfstandig wonen met permanente ondersteuning en zorg op maat. Het is dus gericht op een senior (60 jaar en ouder) of een ouder koppel dat, mits bijstand van thuiszorg en permanentiedienst of personenalarmsysteem, zelfstandig kan blijven wonen.

**programmacijfer, gerealiseerde en geplande plaatsen, ontvangen aanvragen serviceflatgebouwen (sfg), aantal en %, 1/1/2011*

gemeente	gerealiseerde en geplande plaatsen sfg				ontvankelijke aanvragen	% gerealiseerde en geplande plaatsen sfg			totaal gerealiseerd of gepland	ontvankelijke aanvragen
	programma cijfer 2011	erkend	erkenning in onderzoek	gepland		erkend	erkenning in onderzoek	gepland		
Aalst	431	300	41	44	0	69,61	9,51	10,21	89,33	0,00
Denderleeuw	93	42	0	18	0	45,16	0,00	19,35	64,52	0,00
Geraardsbergen	180	113	9	166	0	62,78	5,00	92,22	160,00	0,00
Ninove	199	56	0	105	0	28,14	0,00	52,76	80,90	0,00
Zottegem	142	20	0	270	0	14,08	0,00	190,14	204,23	0,00
Oost-Vlaanderen	7.489	3.853	111	3.996	18	51,45	1,48	53,36	106,29	0,24
Vlaanderen	33.198	14.688	370	18.296	64	44,24	1,11	55,11	100,47	0,19

Bron: Vlaamse gemeenschap, Agentschap Zorg en Gezondheid

Vaststellingen serviceflatgebouwen op 1/1/2011:

- het aantal gerealiseerde plaatsen in Ninove bedraagt 56 (waarvan 37 binnen het OCMW Ninove)
- wanneer we de optelsom maken van het aantal gerealiseerde en geplande plaatsen, merken we dat we niet aan een volledige invulling van het aantal geprogrammeerde plaatsen komen (80,90%). Dit is sterk onder het Vlaams gemiddelde.

2.3.5. Woonzorgcentra

Een woonzorgcentrum (WZC) is gericht op 65-plussers en meer bepaald op de ouderen die echt niet meer thuis kunnen wonen, zelfs niet met de ondersteuning van mantel- of thuiszorg. In een aantal woonzorgcentra zijn er zogenaamde RVT-bedden (rust- en verzorgingstehuis). Deze zijn bedoeld voor zwaar zorgbehoevende ouderen die er een intensieve verzorging genieten.

Een woonzorgcentrum biedt permanente dag- en nachtopvang en verzorging aan ouderen. De senior woont er dus effectief.

**programmacijfer, gerealiseerde en geplande plaatsen, ontvangen aanvragen woonzorgcentra (wzc), aantal en %, 1/1/2011*

gemeente	gerealiseerde en geplande plaatsen wzc				ontvankelijke aanvragen	% gerealiseerde en geplande plaatsen wzc			totaal gerealiseerd of gepland	ontvankelijke aanvragen
	programmacijfer 2011	erkend	erkenning in onderzoek	gepland		erkend	erkenning in onderzoek	gepland		
Aalst	1.168	702	2	362	102	60,13	0,17	31,01	91,30	8,74
Denderleeuw	243	165	0	71	0	67,91	0,00	29,22	97,13	0,00
Geraardsbergen	491	403	-10	97	1	82,02	-2,04	19,74	99,72	0,20
Ninove	512	376	15	121	0	73,48	2,93	23,65	100,06	0,00
Zottegem	412	353	0	51	8	85,58	0,00	12,36	97,94	1,94
Oost-Vlaanderen	20.206	17.011	100	2.778	229	84,19	0,49	13,75	98,43	1,13
Vlaanderen	87.759	67.033	735	18.204	500	76,38	0,84	20,74	97,96	0,57

Bron: Vlaamse gemeenschap, Agentschap Zorg en Gezondheid

Vaststellingen wzc's op 1/1/2011:

- de verhouding van het aantal gerealiseerde en geplande plaatsen enerzijds en het totaal aantal geprogrammeerde plaatsen anderzijds, ligt in bovenstaande gemeentes tussen de 91,30 en 100,06%
- als we rekening houden met de realisatie van de geplande plaatsen en van deze met een erkenning in onderzoek, dan halen we in Ninove als enige het programmacijfer.

Opmerking: Op dit moment zitten we in Ninove met een laag percentage erkende plaatsen. Vraag is binnen welke termijn de geplande plaatsen effectief zullen gerealiseerd worden.

Conclusie voorzieningen:

- het arrondissement Aalst en de provincie Oost-Vlaanderen zitten vrij goed op schema om het programmacijfer waar te maken voor de besproken (woon)zorgvormen.
- Wanneer we focussen op Ninove zien we dat dit het geval is voor de serviceflats en het wzc. Voor deze woonvormen behalen we het programmacijfer of komen we dicht in de buurt.
- Voor het aanbod van andere voorzieningen (diensten voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg, DVC en CKV) moet de lokale overheid nog een serieuze inhaalbeweging maken.

Er is dus nog veel werk aan de winkel. We moeten er ons ook van bewust zijn dat de huidige invulling vooral wordt gedragen door de geplande plaatsen en niet door de gerealiseerde plaatsen. Dus wanneer je enkel naar de gerealiseerde plaatsen kijkt, halen we het programmacijfer niet.

Opmerkingen:

- ⇒ wanneer de geplande plaatsen gerealiseerd zullen worden, is een groot vraagteken.
- ⇒ Het lokale bestuur heeft momenteel geen dienst voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg. Het OCMW Ninove kent wel subsidies toe aan diensten die in Ninove gezinszorg aanbieden.

2.4. Financiële tegemoetkomingen voor ouderen

Het in aanmerking komen voor één of meerdere financiële tegemoetkomingen, kan een indicatie zijn voor zorgbehoefte of voor maatschappelijke kwetsbaarheid (beperkte inkomsten) bij ouderen. Hoewel deze indicatie niet de meest zwaarwegende factor is, willen we hem toch, bij wijze van volledigheid, even kort aanhalen.

Ouderen kunnen voor meerdere financiële tegemoetkomingen in aanmerking komen:

- de voorkeursregeling in de ziekteverzekering
- de Inkomensgarantie voor ouderen (IGO) en het gewaarborgd inkomen voor bejaarden (GI)
- de tegemoetkomingen voor hulp aan bejaarden (THAB)
- de lokale mantelzorgpremie

2.4.1. De verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering

Deze tegemoetkoming zorgt ervoor dat bepaalde categorieën van rechthebbenden een lagere persoonlijke bijdrage (remgeld) betalen bij zorgverstrekking zoals een ziekenhuisverblijf, voor een raadpleging van een arts, voor geneesmiddelen,

Een andere naam voor verhoogde tegemoetkoming is "voorkeursregeling".

De volgende categorieën van rechthebbenden kunnen aanspraak maken op de voorkeursregeling (voor zover hun inkomen een bepaalde grens niet overschrijdt):

- wezen, invaliden, gepensioneerden en weduwen (zogenaamde WIGW)
- de gedurende minstens 1 jaar volledig werklozen ouder dan 50 jaar
- gehandicapte kinderen met een lichamelijke of geestelijke ongeschiktheid van tenminste 66%
- rechthebbenden op het leefloon van het OCMW
- rechthebbenden op een gelijkaardige hulp van het OCMW
- personen die de inkomensgarantie voor bejaarden genieten
- rechthebbenden op één van de uitkeringen van gehandicapten volgens de wet van 27-02-1987

**Genieters van de voorkeursregeling in de ziekteverzekering, aantal en %, 2010*

Gemeente	aantal genieters van de voorkeursregeling in de ziekteverzekering					% genieters 60-plus
	60-64	65-69	70-74	>=75	totaal 60-plus	
Aalst	718	730	975	3.194	5.617	28,44
Denderleeuw	141	145	166	611	1.063	26,18
Geraardsbergen	320	308	418	1.367	2.413	30,35
Ninove	363	333	534	1.501	2.731	30,76
Zottegem	170	224	295	1.126	1.815	27,07
Ar. Aalst	2.401	2.450	3.491	11.496	19.838	29,54
P. Oost-Vlaanderen	12.188	12.643	17.335	55.730	97.896	28,60
Vlaams Gewest	52.711	54.911	73.263	233.421	414.306	27,49

Bron: Sociale situatieschets van Oost-Vlaanderen 2011

Vaststellingen genieters van de voorkeursregeling 2010:

- op 10 zestigplussers, genieten 3 mensen de voorkeursregeling,
- de verschillen in de regio, het arrondissement, de provincie en het gewest zijn niet groot, maar de cijfers in Ninove liggen het hoogst.

2.4.2. Het gewaarborgd inkomen (GI), inkomensgarantie voor ouderen (IGO) en de tegemoetkoming voor hulp bij bejaarden (THAB)

Zowel het gewaarborgd inkomen (GI) als de inkomensgarantie voor ouderen (IGO) zijn bijstandsregelingen voor senioren van minimum 65 jaar en die door omstandigheden geen of geen voldoende loopbaan hebben kunnen opbouwen. Het is een soort leefloon dat de overheid toekent aan ouderen die over onvoldoende bestaansmiddelen beschikken. Op 1 juni 2001 werd het GI vervangen door de IGO. De twee regelingen blijven naast elkaar bestaan.

Het GI en IGO verschillen onder andere hierin: bij GI kregen de partners een gezinsbedrag, bij de IGO krijgt elk van de partners een basisbedrag. Het tweede verschil is dat bij de IGO de instapleeftijd voor mannen en vrouwen wordt gelijkgesteld op 65 jaar. Bij GI was de instapleeftijd 60 jaar voor de vrouwen en 65 jaar voor de mannen.

De tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden (THAB) is een aanvulling op het (beperkte) inkomen. Het wordt toegekend aan de bejaarde persoon (65 jaar of ouder), bij wie een gebrek aan of een vermindering van zelfredzaamheid is vastgesteld.

**Genieters van het gewaarborgd inkomen (GI), de inkomensgarantie (IGO) en de tegemoetkoming hulp aan bejaarden (THAB), aantal en %, 2011*

Gemeente	aantal genieters				% genieters t.o.v. totale aantal 65+			
	GI	IGO	GI+IGO	THAB	GI	IGO	GI+IGO	THAB
Aalst	74	618	692	1.798	0,49	4,05	4,54	11,79
Denderleeuw	7	100	107	412	0,23	3,23	3,46	13,32
Geraardsbergen	14	213	227	816	0,24	3,60	3,84	13,79
Ninove	22	270	292	841	0,34	4,14	4,48	12,90
Zottegem	23	165	188	544	0,45	3,21	3,65	10,57
Ar. Aalst	181	1.986	2.167	6.604	0,36	3,90	4,26	12,97
P. Oost-Vlaanderen	1.334	12.255	13.589	23.905	0,52	4,75	5,27	9,26
Vlaams Gewest	5.679	50.552	56.231	100.303	0,50	4,45	4,96	8,84

Bron: Sociale situatieschets Oost-Vlaanderen

Vaststellingen GI/IGO en THAB in 2011:

- in vergelijking met Vlaanderen scoort het arrondissement Aalst vrij laag op het vlak van genieters van GI en IGO,
- daarnaast ligt het percentage 65-plussers die genieten van een tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden (THAB) in deze regio uiterst hoog.

Opmerking: bij de interpretatie van de cijfers moeten we rekening houden met het feit dat de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden niet automatisch wordt toegekend. De mate waarin deze tegemoetkoming en de bijhorende aanvraagprocedure bij de lokale bevolking bekend is, kan meespelen bij deze lokale en regionale verschillen. Daarnaast hangt de toekenning af van de ingesteldheid van de experterende geneesheer.

2.4.3. De lokale mantelzorgpremie

Vaststellingen cijfers vanuit de gemeente 2011-2012:

Met een premie van 100 euro per maand (indien één zorgbehoevende verzorgd wordt) en 150 euro per maand (als het om een gezin met twee of meer zorgbehoevendenden gaat), wil het stadsbestuur de mantelzorgers motiveren om hun zware taak als verzorgende van een hulpbehoevende persoon verder te zetten. Het uiteindelijke doel is om hulpbehoevende personen zo lang mogelijk in hun vertrouwde omgeving te laten verblijven en een opname in een zorginstelling te voorkomen. De mantelzorgpremie is er voor de mantelzorger van zwaar hulpbehoevende (12 punten voor THAB) met een beperkt inkomen.

- In 2011 bestond nog de premie “toelage thuisverzorging bejaarde ouder(s)”. Deze was enkel geldig voor de verzorging van bejaarde mensen vanaf 70 jaar. Toen waren er slechts 17 mantelzorgers die de premie gekregen hebben. Partners kwamen hier niet voor in aanmerking
- Vanaf 1 december 2011 is de mantelzorgpremie in voege gegaan. De mensen kunnen nog een aanvraag doen tot 31 oktober 2012. Er zijn 104 mantelzorgers die in december de premie zullen ontvangen.
- Over de hulpbehoevende personen: van de 104 toegekende premies zijn er 18 hulpbehoevendenden jonger dan 60.

In de loop van 2014 hervormt de stad deze premie zodat deze nog meer toekomt aan zij die dit het meest nodig hebben.

2.5. Actoren

Vele diensten hebben een aanbod voor ouderen. Sommige specifiek naar ouderen toe, anderen meer algemeen in het pakket dat ze aanbieden. Thuisverpleging is er bijvoorbeeld niet specifiek voor ouderen, maar uiteraard maken zij een belangrijke groep van het cliënteel uit. Een oudere persoon heeft immers al wat sneller verzorging of hulp nodig.

2.5.1. De organisaties

De voornaamste organisaties/diensten die een dienstverlening voor ouderen in Ninove hebben, zijn:

- De verschillende mutualiteiten
- De stad Ninove
- OCMW Ninove

- Teledienst vzw
- Thuisverpleging
- Thuiszorgbegeleidingsdiensten
- Diensten voor thuisverpleging
- Kring der zelfstandige verpleegkundigen
- Thuiszorgdiensten van OCMW Ninove
- Diensten voor gezinszorg
- Diensten voor oppashulp
- Rustoorden en serviceflats
- Traiteurdiensten

Uiteraard bestaan er ook nog heel wat seniorenverenigingen en al dan niet specifiek op ouderen gerichte vrijwilligersverenigingen (vb. ziekenzorg).

De bestaande seniorenverenigingen zijn:

Netwerk voor Ondernemende Senioren "NEOS", OKRA met verschillende afdelingen in Ninove en deelgemeenten, Liberale Bond Gepensioneerden, Socialistische Gepensioneerdenbond, Vlaams Verbond voor Gepensioneerden.

2.5.2. De dienstverlening

De bestaande dienstverlening voor senioren in Ninove omvat:

- Maaltijdbedeling (traiteur en OCMW)
- Poetsdienst (OCMW en dienstencheques)
- Hulp verleend door mutualiteiten
- Gezins- en bejaardenhulp
- Oppashulp (ook nachtelijke oppas)
- Mindermobielen centrale
- Thuisverpleging
- Huisbezoeken (o.a. mutualiteiten en vrijwilligers vb. ziekenzorg)
- Uitleendienst materiaal (mutualiteiten)
- Klusjesdienst
- Sportvoorzieningen (stad)
- Ontspanningsactiviteiten voor senioren (crea –ateliers; academie voor de derde leeftijd)
- Openbaar vervoer: o.a. belbus, gratis gebruik van De Lijn, WIGW - kortingskaart voor gebruik NMBS
- Sociaal tarief bij telefoonmaatschappij
- Serviceflats
- Dagverzorgingscentrum (Klateringen)

- woonzorgcentra (zowel publiek als privaat)

2.6. Beleidsprioriteiten andere overheden

2.6.1. Vlaanderen

- Vlaanderen bepaalt voor 2014-2019 geen dwingende beleidsprioriteiten voor 'Sociaal Beleid'
- De aparte omzendbrief VR 2012 1611 MED.0512/2 met aanbevelingen van Vlaams minister Jo Vandeuren, beveelt de lokale overheden aan om (in functie van de doelgroep senioren) te werken aan:
 - o een divers en aangepast woonzorgaanbod (3.6.) door o.a.:
 - het faciliteren van zorg op maat via een betere afstemming tussen extramurale, transmurale en residentiële voorzieningen
 - het behoud van anatomie en sociale netwerken via de uitbouw van een dienstencentrum
 - het opzetten van levensloopbestendige wijken en/of woonzorgzones
 - het opstellen van een zorgstrategisch plan i.s.m. de bestaande (woon)zorgactoren
 - o een anticiperend beleid inzake de vergrijzing van de bevolking (3.7.) door:
 - het voeren van een inclusief ouderenbeleid
 - de participatie van de ouderen aan dit beleid te stimuleren
 - vooral de stijgende problematiek van dementie de nodige aandacht te geven

➤ Het woonzorgdecreet van 13 maart 2009:

Dit is een integraal decreet voor thuiszorg en residentiële ouderenzorg. Het kwam in de plaats van zowel het thuiszorgdecreet van 1998 als het ouderendecreet van 1985. In dat decreet worden bestaande en nieuwe vormen in de thuiszorg, de thuiszorgondersteunende en -aanvullende zorg en de residentiële ouderenzorg gecombineerd. Het decreet heeft 3 prioritaire doelstellingen:

- zorg op maat bieden aan de gebruiker en een kwaliteitsvol zorgcontinuüm creëren, door zelfzorg, mantelzorg en professionele zorg correct en individueel aangepast in te zetten;
- de regelgeving voor zorg, wonen en welzijn actualiseren en beter op elkaar afstemmen, met als doel de samenwerking tussen thuiszorg, thuiszorgondersteunende zorg en residentiële zorg te vergemakkelijken en aan te moedigen;
- de kwaliteit van wonen en zorg verhogen door passend in te spelen op de individuele fysieke en psychische noden van de zorgvrager, met voldoende aandacht voor sociale inclusie en het welbehagen van de zorgbehoevende.

2.6.2. Provincie Oost-Vlaanderen

Het provinciaal beleid ouderenzorg spitst zich toe op volgende prioriteiten:

- sociaal netwerk voorkomt eenzaamheid, het stimuleert sociale netwerkvorming,
- het biedt mogelijkheden om de functie van de centra geestelijke gezondheidszorg te versterken om psychische problemen aan te pakken in de thuiszorg en dus relationeel geweld, stress, depressiviteit, overmatig medicatiegebruik en suïcidaal gedrag te voorkomen,

- het voert een impulsbeleid voor goede en efficiënte woonzorgkernen door het voldoende toegankelijk maken van zorgfaciliteiten, het voldoende goed toeleiden van zorgvragen, het hanteren van een elektronisch zorgplan, het op elkaar afstemmen van dienstverlening, zorg- en hulpvragen, het op elkaar afstemmen van wonen en zorg, het aanpakken van de ernstige onaangepastheid van de woningen, een totaalbeleid voor mensen met dementie, enzovoort,
- het versterkt de interactie tussen zelfzorg, mantelzorg en professionele zorg,
- het versterkt de zelfredzaamheid door onder andere ambulante ergotherapie aan huis,
- het subsidieert de private diensten gezinszorg,
- het honoreert het multidisciplinair overleg in de thuiszorg,
- het stimuleert de communicatie tussen de thuiszorg en de residentiële zorg voor ouderen (ziekenhuizen en woonzorgcentra),
- het voert een specifiek doelgroepenbeleid voor dementerende ouderen, vereenzaamde ouderen, depressieve ouderen, kwetsbare ouderen, zwaar zorgbehoevende ouderen,
- het ondersteunt de mantelzorg.

2.7. Besluiten en SWOT

2.7.1. Belangrijkste besluiten uit de cijfergegevens

- De doelgroep ouderen maakt een alsmaar groter deel uit van de bevolking
 - (nu is 1 op 4 ouder dan 60 jaar).
- In 2030 voorzien de prognoses dat 3 op 10 ouder is dan 60 jaar
- Het aandeel 60+ stijgt van 24,51% in 2010 naar 30,9% in 2030
- In absolute aantallen komen er tussen 2010 en 2030, 3.599 60-plussers bij (van 8.902 in 2010 naar 12.501 in 2030)
- Voor 80-plussers is dit 1.082 (van 1.707 in 2010 naar 2.789 in 2030)
- Ninove heeft met 1,86 uur per inwoner een laag prestatiecijfer gezinszorg en aanvullende thuiszorg (Vlaanderen, 2,48 uur per inwoner)
- Het lokale bestuur organiseert geen gezinszorg en aanvullende thuiszorg, alle initiatieven zijn privé
- OCMW Ninove kent subsidies toe aan diensten voor gezinszorg in Ninove
- DVC programmatiecijfer is 16 voor Ninove, sinds oktober 2011 hebben we in wzc Klateringen 5 plaatsen. Zijn er nog vrije plaatsen?(afhankelijk van aanbod in zorgregio?)
- CVK eveneens 16 plaatsen? Ingevuld door wzc Klateringen. Zijn er andere? Noden?
- SF 56 van de 199 geprogrammeerde zijn gerealiseerd. 105 zijn gepland => door wie, waar? Bij effectieve invulling van de planning halen we 80,90% van het programmacijfer. Op dit moment zitten we op 28,14%
- WZC: op dit moment zitten we in Ninove met een laag percentage erkende plaatsen (73,48%) Vraag is binnen welke termijn de geplande plaatsen effectief zullen gerealiseerd worden
- 3 op de 10 60-plussers krijgt een verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering
- De lokale mantelzorgpremie kent op een relatief korte periode een opmars

2.7.2. SWOT

SWOT-analyse	
Sterktes ➤ De maaltijdbedeling van het OCMW Ninove werkt heel vlot en voldoet aan de behoeften van de senioren. ➤ De mutualiteiten hebben een uitgebreide dienstverlening naar de senioren toe. ➤ Overwegend zijn de ouderen tevreden met de geboden hulpverlening. ➤ Wat betreft de situatie van de wijk/buurt waarin de senioren leven, zijn ze tevreden over de mentaliteit van de jongeren en de aanwezigheid van jongeren of allochtonen. Dit blijkt voor hen absoluut geen probleem te zijn. (uit behoeftenonderzoek senioren 2005) ➤ Sinds 2011 is er ook een DVC in het wzc Klateringen ➤ Er zijn heel wat initiatieven voor wonen voor senioren in Ninove (zowel privé als openbaar)	Zwaktes ➤ Het aanbod aan dienstverlening is niet voldoende gekend. ➤ Aansluitend bij het vorige punt blijkt uit het senioren behoefteonderzoek dat de (senioren)verenigingen niet gekend zijn. In vergelijking met Vlaanderen zijn weinigen er lid van en zelfs 16,4 % van de senioren weet niet dat er ouderenverenigingen in Ninove bestaan. ➤ Een belangrijk probleem dat aangehaald wordt, is de mobiliteit van senioren. Ondanks het aanbod van gewone buslijnen en de werking van de 'belbus', blijkt dit niet altijd voldoende te zijn. Voor sommige senioren is de afstand tot de bushalte nog steeds te ver en is het te lastig om daar te geraken. Er bestaan wel enkele 'taxidiensten', maar die blijken niet bekend genoeg te zijn. => meer aandacht voor Minder mobielencentrale ➤ Het ontbreken van zitbanken. Dit is voornamelijk een kwestie in de deelgemeenten. In de stad staan er veel meer. ➤ Ondanks het nieuwe DVC (5 plaatsen) blijft er in Ninove een tekort aan aanbod kortverblijf en dagopvang. ➤ Ninove beschikt niet over een ontmoetings- of dienstencentrum. ➤ In Ninove zijn veel mensen eigenaar van hun woning maar zij beschikken niet over voldoende geld om het aan te passen aan hun noden en behoeften. Aandacht besteden aan uitbreiden klusjesdienst? ➤ Ook is er een tekort aan betaalbare woningen. Het woonprobleem stelt zich dus ook bij de senioren.

Kansen	Bedreigingen
• Het wzc Klateringen, kan naast de woonzorgfunctie, tevens een functie vervullen als ontmoetingscentrum. Het zou een open huis kunnen worden voor alle senioren in de stad. Ook zou er aandacht moeten zijn voor het creëren van mogelijkheden om er activiteiten te laten doorgaan. • Een brochure/samenvatting van alle dienstverlening naar ouderen toe (heel ruim gezien) zou de bestaande dienstverlening veel bekender kunnen maken. • Bijna 30% van de senioren die nog geen lid is van een vereniging zou wel lid willen worden van een ouderenvereniging. (uit behoeftenonderzoek senioren 2005) • Ingaan op de aanbevelingen van Jo Vandeurzen om een divers en aangepast woonzorgaanbod te ontwikkelen (benutten buurthuizen, opzetten van een dienstencentrum, faciliteren van een nog betere zorg op maat door meer samenwerking met alle diensten....) • In verband met de vereenzaming van senioren, kan het organiseren van wijk- of buurtfeesten een kans zijn om de sociale cohesie te versterken. => opnemen in de taak van de buurtwerker. Ook het opzetten van een seniorenfoon die op geregelde tijdstippen senioren opbelt voor een praatje, kan een belangrijke signaalfunctie vervullen (eventueel vrijwilligerswerk). • Project opzetten waarbij senioren actief worden opgezocht (cfr burens voor burens in Kortrijk)	• Ondanks het aanbod aan poetshulp van verschillende diensten (commercieel en niet commercieel) bestaan er nog steeds lange wachtlijsten om poetshulp te kunnen krijgen. • Het is niet gemakkelijk om personeel te vinden dat in het weekend wil werken. Voor vele taken in de hulpverlening voor senioren is dit nochtans nodig. • Door het niet kennen (en dus ook niet lid zijn) van de seniorenverenigingen, dreigen de senioren eenzaam te worden. Reeds nu kampt 1 op 5 senioren met ernstige eenzaamheidsgevoelens. Dikwijls bestaat er een te grote drempel om naar zo een vereniging toe te stappen. De durf en het vertrouwen ontbreken om deel te nemen aan activiteiten. Een verklaring (deels toch) hiervan is dat dit de eerste generatie van tweeverdieners is geweest, waardoor ze weinig tijd hebben gehad om een sociaal leven op te bouwen. Het is de eerste generatie die zijn buur niet meer kent. • We moeten er rekening mee houden dat het aantal senioren blijft stijgen. De mogelijke problemen dat deze vergrijzing met zich meebrengt, zullen dus zeker niet verminderen. Ook de interne vergrijzing zet de maatschappij voor steeds zwaardere uitdagingen

2.7.3. BESLUIT

Dit besluit kwam tot stand uit de objectieve bevindingen van de cijfers en de subjectieve ervaringen op het werkveld. Ook de seniorenraad bracht zijn advies uit op de vergadering van donderdag 27 juni 2013.

Hieruit stellen we vast dat de volgende aanbevelingen voor Ninove gelden:

- ⇒ streven om de programmatiecijfers ouderenvoorzieningen volledig te halen,
- ⇒ in de vrije tijdssector aandacht geven aan het stijgend aandeel senioren,
- ⇒ iedereen bereiken met bekendmaking van ons aanbod (voorzieningen, tegemoetkomingen...),
- ⇒ uit de praktijk: heel veel vraag naar klusjesdienst, vervoer (ook aangepast vervoer) boodschappendienst, strijkdienst aan huis, oppasdienst,... een hiaat in Ninove,
- ⇒ uit de praktijk en als Vlaamse aanbeveling: vraag naar Lokaal Dienstencentrum met sociaal restaurant, sociale ontmoetingsplaats,...,
- ⇒ initiatieven om eenzaamheid te doorbreken en bereikbaarheid te verhogen Vb. Telefoonster, antennepunten, huisbezoeken
- ⇒ centraliseren van de toegang tot het aanbod van de dienstverlening voor senioren via centraal loket 'seniorenzorg'
- ⇒ uit de praktijk: wachtlijsten voor wzc zijn groot (wachtijd voor wzc meer dan 2 jaar). Ook CVK kent wachtlijst.

Algemene bedenking:

het ouder worden van de bevolking is een bovenlokaal probleem

=> moeten we dan niet meer signalen geven of vragen stellen aan de hogere overheid?

=> kunnen we ons niet beter regionaal verenigen om meer mogelijkheden te creëren?

3. Maatschappelijk kwetsbaren

3.1. Inleiding

Iemand is maatschappelijk kwetsbaar als hij/zij niet helemaal in de maatschappij past, als hij/zij er geen eigen plaats kan vinden of er voortdurend problemen ondervindt.

Een aantal situaties kunnen de persoon die er zich in bevindt ontvankelijk maken voor (kans)armoede of er op wijzen dat de persoon zich in een minder begoede situatie bevindt. Een lager inkomen hebben, gerechtigd zijn op bepaalde uitkeringen, alleenstaand zijn, als alleenstaande kinderen opvoeden, laaggeschoold en langdurig werkloos zijn, een risicoschoolloopbaan doorlopen, ... zijn allemaal factoren die kunnen wijzen op maatschappelijke kwetsbaarheid.

We trachten in dit deel een zicht te geven op hoeveel mensen zich in een minder begunstigde situatie bevinden of meer kans lopen erin terecht te komen. Dit impliceert echter niet dat dat alle personen die bijvoorbeeld alleenstaand zijn of een risicoschoolloopbaan doorlopen effectief kwetsbaar zijn.

3.2. Evolutie

3.2.1. Fiscale inkomens

Alle personen die in België hun domicilie hebben of de zetel van hun fortuin hebben gevestigd, zijn personenbelasting verschuldigd en hun inkomsten worden verrekend via de fiscale inkomens.

- Het domicilie is een feitelijke toestand gekenmerkt door het verblijf of het werkelijke wonen in het land
- De zetel van het fortuin is de plaats waaruit de goederen die het fortuin vormen, worden beheerd, dus de plaats waar een persoon de zetel van zijn zaken of van zijn bezigheden heeft en is niet de plaats waar de goederen die het fortuin vormen, gelegen zijn.
- De fiscale inkomens houden een aantal beperkingen in:
 - o Zo worden de inkomens van de personen die niet gebonden zijn aan RSZ-verplichtingen in België, bijvoorbeeld grensarbeiders die in België en in Nederland werken, niet in deze cijfers verrekend
 - o De fiscale inkomens houden geen rekening met de gezinssamenstelling van een huishouden en van de spreiding van vaste kosten over meerdere leden in het huishouden. Fiscale inkomens zijn daarom niet zomaar een vertaling van de levensstandaard van een persoon, maar houden toch een indicatie in.

Fiscale inkomens per categorie, gemiddeld inkomen per aangifte, mediaan per aangifte, gemiddeld inkomen per inwoner en de welvaartsindex, inkomsten 2009 – aanslagjaar 2010

Gemeente	Aantal aangiften met nul totaal netto belastbaar inkomen ¹	Aangiften per categorie*						Gemiddeld inkomen per aangifte ²	Mediaan Inkomen per aangifte ³	Gemiddeld inkomen per inwoner	Welvaarts-index ⁴
		< 10.000	Vanaf 10.001 tot 20.000 €	Vanaf 20.001 tot 30.000 €	Vanaf 30.001 tot 40.000 €	Vanaf 40.001 tot 50.000 €	> 50.000 €				
Vlaams Gewest	278.975	542.464	1.063.934	826.425	415.647	258.682	484.229	28.733	21.980	16.505	98,65
P. Oost-Vlaanderen	60.294	120.431	246.023	192.002	96.970	60.482	114.128	28.871	22.240	16.731	100,00
Ar. Aalst	10.063	21.009	47.676	38.173	19.117	12.065	22.757	29.342	22.685	17.248	103,09
Aalst	3.425	6.566	14.653	11.504	5.554	3.462	6.269	28.586	22.133	17.145	102,47
Denderleeuw	709	1.379	2.960	2.669	1.356	890	1.491	29.523	23.340	17.161	102,57
Geraardsbergen	1.307	2.500	5.955	4.430	2.189	1.292	2.419	27.951	21.730	16.391	97,97
Ninove	1.298	2.978	6.421	5.086	2.507	1.583	2.837	28.537	22.290	16.661	99,58
Zottegem	848	1.892	4.215	3.426	1.749	1.166	2.360	30.402	23.450	18.093	108,14

(bron: Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie, via be.STAT *Zonder nulinkomens

¹ Nul inkomen: vele belastingplichtigen, die omwille van hun inkomen (jongeren zonder inkomen) of omwille van hun gezinslasten niet belastbaar zijn, komen niet in de statistiek voor.

² Het gemiddeld netto belastbaar inkomen per inwoner is het quotiënt van het totale netto belastbaar inkomen en de bevolking op 1 januari van het aanslagjaar.

³ Het mediaan netto belastbaar inkomen per aangifte is het inkomen verbonden aan de aangifte, die zich bevindt in het midden van de reeks, wanneer de aangiften geklasseerd worden naar inkomen.

⁴ Welvaartsindex is de vergelijking van het gemiddelde fiscale inkomen per inwoner van een bepaalde administratieve eenheid met het gemiddelde inkomen per inwoner in Oost-Vlaanderen, wordt gelijkgesteld aan 100. Ligt de welvaartsindex van een administratieve eenheid onder de 100, dan betekent dit dat het gemiddelde inkomen per persoon in die administratieve eenheid lager is dan het Oost-Vlaamse gemiddelde inkomen

Vaststellingen:

- het gemiddeld inkomen per aangifte in Ninove in 2010 is € 28 537. Dit ligt onder het Vlaamse, Oost-Vlaamse en arrondissementele gemiddelde en is dus aan de lage kant, enkel Geraardsbergen scoort nog lager.
- de mediaan van het gemiddeld inkomen per aangifte ligt op € 22 290 en rijkt hier wel boven de Vlaamse en Oost-Vlaamse mediaan
- het gemiddeld inkomen per inwoner haalt met € 16 660 nipt het Vlaams gemiddelde, maar blijft ook relatief laag liggen in vergelijking met de andere steden/gemeenten. Ook hier scoort enkel Geraardsbergen nog lager.
- De welvaartsindex voor Ninove ligt op 99,58 waardoor de kaap van 100 (provincie) net niet bereikt wordt. Binnen de regio scoren we op 1 na het laagst.

3.2.2. Sociale bijstand

Niet iedereen is in staat om een (voldoende groot) inkomen uit arbeid te voorzien. Verschillende factoren zijn hier vaak de oorsprong van: ouderdom, gezondheidsproblemen, een handicap, een beperkte zelfredzaamheid, ...

Naargelang de situatie kan je, onder bepaalde specifieke voorwaarden, in aanmerking komen voor sociale bijstand. De sociale bijstand kan de vorm aannemen van financiële hulp, budgetbegeleiding, juridisch advies, ... Dergelijke vormen van sociale bijstand (en de financiële tegemoetkomingen in het bijzonder) zijn, gezien de aan die bijstand gekoppelde voorwaarden, een goede indicator voor maatschappelijke kwetsbaarheid.

Het ocmw van elke gemeente heeft de opdracht om, voor de personen die over onvoldoende bestaansmiddelen beschikken en die de voorwaarden van de wet vervullen, het recht op maatschappelijke integratie (RMI) te verzekeren. Dit recht waarborgen, houdt in dat de ocmw's moeten streven naar een maximale integratie en participatie van hun cliënten aan het maatschappelijk leven. De ocmw's hebben hiervoor drie belangrijke instrumenten: de tewerkstelling, het leefloon en het geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie (GPMI). Deze middelen (apart of in combinatie) moeten zorgen voor een inkomen om van te leven. De keuze van het meest gepaste traject gebeurt in overleg met de cliënt met het doel een maximale integratie en sociale participatie te bewerkstelligen.

Met de combinatie van de gegevens RMI, Leefloon, IVT, IT en schuldhulpverlening, hebben we de bedoeling om de sociale toestand op financieel vlak in Ninove te schetsen.

RMI-begunstigden naar geslacht en leeftijd, aantal en %, jaargemiddelde 2010

Gemeenten	Aantal RMI-begunstigden						%* RMI-begunstigden					
	Mannen	Vrouwen	0 tem 19j	20 tem 59j	60-plus	Totaal	Mannen	Vrouwen	0 tem 19j	20 tem 59j	60-plus	Totaal
Vlaams Gewest	12.913	16.595	2.779	23.767	3.491	29.508	nb	nb	nb	nb	nb	4,68
P. Oost-Vlaanderen	4.012	5.213	999	7.334	998	9.225	5,67	7,15	3,18	9,44	2,89	6,42
Ar. Aalst	473	652	115	894	126	1.125	3,51	4,67	2,00	5,99	1,87	4,10
Aalst	212	308	52	417	51	520	5,40	7,50	3,19	9,48	2,55	6,48
Denderleeuw	22	47	2	60	7	69	2,43	4,92	0,52	5,78	1,77	3,70
Geraardsbergen	85	97	24	146	13	182	5,40	5,98	3,47	8,50	1,64	5,69
Ninove	63	86	19	104	26	149	3,48	4,56	2,38	5,21	2,89	4,03
Zottegem	12	22	5	25	5	34	1,01	1,69	1,02	1,90	0,69	1,36

(bron RMI: Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding, Sociale Economie en Grootstedenbeleid)

(bron: bevolkingscijfers: Rijksregister, via bevolkingskubus (exclusief wachtregister), 2011)

Vaststellingen RMI begunstigden:

- Het jaargemiddelde RMI-begunstigden in 2010 is 149 personen. Hiervan is 42,3% man en 57,7% vrouw.
- Met 4,03 personen op duizend doen we het in 2010 beter dan Geraardsbergen (5,69), Aalst (6,48) en de provincie (6,48) en slechter dan Denderleeuw (3,70) en Zottegem (1,36).
- Wat nog opvalt, is het feit dat Ninove binnen de regio een hoog percentage 60-plus RMI-begunstigden telt (2,89 per 1 000). Het percentage stemt overeen met dit van de provincie.

Leefloners naar geslacht en leeftijd, aantal en % , jaargemiddelde 2010 *t.o.v. 1000 inwoners van hetzelfde geslacht of in dezelfde leeftijdscategorie

Gemeenten	Aantal leefloners						%* leefloners					
	Mannen	Vrouwen	0 tem 19j	20 tem 59j	60-plus	Totaal	Mannen	Vrouwen	0 tem 19j	20 tem 59j	60-plus	Totaal
Vlaams Gewest	10.954	14.870	2.653	20.377	3.411	25.824	nb	nb	nb	nb	nb	4,10
P. Oost-Vlaanderen	3.555	4.820	968	6.552	982	8.374	5,02	6,61	3,08	8,43	2,85	5,83
Ar. Aalst	411	585	109	774	124	996	3,05	4,19	1,90	5,18	1,84	3,63
Aalst	181	268	50	349	50	449	4,60	6,53	3,05	7,93	2,50	5,58
Denderleeuw	21	46	2	58	7	67	2,33	4,87	0,52	5,64	1,77	3,63
Geraardsbergen	79	92	23	134	13	171	4,98	5,65	3,36	7,85	1,64	5,32
Ninove	52	75	17	85	25	127	2,88	3,97	2,13	4,28	2,78	3,44
Zottegem	9	19	5	20	5	28	0,73	1,48	0,95	1,50	0,69	1,12

(bron leefloon: Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke integratie, Armoedebestrijding, Sociale Economie en Grootstedenbeleid (POD MI))

(bron bevolkingscijfers: Rijksregister, via bevolkingskubus (exclusief wachtregister), 2011)

Vaststellingen leefloongenieters:

- De teller van het jaargemiddelde 2010 van het aantal leefloners staat op 127 waarvan 75 vrouwen (59%) en 52 mannen (41%).
- Met 3,44 leefloongerechtigden op 1 000 kennen we de op 1 na laagste score binnen de regio
- Ook hier stellen we vast dat het percentage leefloners 60+ voor Ninove (2,78/1 000) opvallend hoog ligt t.o.v. de andere gemeenten maar het loopt quasi gelijk met Vlaams percentage binnen deze leeftijdscategorie 2,85/1 000).

Gerechtigden op een integratietegemoetkoming (IT) of een inkomens vervangende tegemoetkoming (IVT) naar leeftijdscategorie, aantal en %, 1-01-2011

Gemeenten	Aantal IT/IVT-gerechtigden ⁵			%* IT/IVT-gerechtigden		
	20 tem 59j	60-plus	Totaal	20 tem 59j	60-plus	Totaal
Vlaams Gewest	52.147	24.086	76.233	nb	nb	12,06
P. Oost-Vlaanderen	12.652	5.824	18.476	16,23	16,75	16,39
Ar. Aalst	2.685	1.321	4.006	17,92	19,38	18,38
Aalst	788	335	1.123	17,85	16,71	17,49
Denderleeuw	168	83	251	16,17	20,02	17,27
Geraardsbergen	430	170	600	25,05	21,12	23,79
Ninove	386	193	579	19,37	21,29	19,97
Zottegem	203	111	314	15,15	16,45	15,59

*t.o.v. 1000 inwoners in dezelfde leeftijdscategorie en geslacht

(bron: Directie Generaal Personen met een Handicap – FOD Sociale Zekerheid)

Vaststellingen IT/IVT:

- Het aantal IT/IVT-gerechtigden ligt in Ninove vrij hoog (19,97 inw. op 1 000). Buiten Geraardsbergen gerekend (23,79 pers op 1 000 inw.) kennen we het grootste aandeel IT/IVT gerechtigden in de streek.
- Ninove overstijgt sterk het percentage van het Vlaams geweest.(12,06 op 1 000)
- De 60-plussers zijn ook hierin sterk vertegenwoordigd.

Schuldhulpverlening cijfers OCMW Ninove

Schuldhulpverlening helpt mensen met budgetproblemen en/of schulden. Schuldhulpverlening begeleidt de mensen om hun budget weer in evenwicht te brengen en de afbetaling van de schulden zo te regelen dat er nog levenskwaliteit overblijft. Er wordt vooral gewerkt met:

- mensen die moeten rondkomen met vervangingsinkomsten of beperkte inkomsten uit loon
- mensen met beperkte mentale mogelijkheden
- een middenklasse (tweeverdieners) met overkreditering die hun betalingen niet kunnen opvolgen en een levensstandaard hanteren die financieel niet haalbaar is.

⁵ IT: integratietegemoetkoming wordt toegekend aan een persoon met een handicap die vanwege een vermindering van de zelfredzaamheid bijkomende kosten te dragen heeft

IVT: inkomensvervangende tegemoetkoming wordt toegekend aan de persoon met een handicap van wie is vastgesteld dat zijn lichamelijke of psychische toestand zijn verdienvermogen heeft verminderd tot een derde of minder van wat een gezonde persoon door het uitoefenen van een beroep op de algemene arbeidsmarkt kan verdienen

Soorten hulpverlening:

Soort hulpverlening:	2009	2010	2011	2012
Budgethulpverlening zonder schulden + budgetbeheer	34	41	18	149
Schuldhulpverlening: schuldbemiddeling + budgetbeheer	108	107	116	
Ingediende verzoekschriften collectieve schuldenregeling	13	19	13	11
Collectieve schuldenregeling:	63	58	57	59
Informatie en advies schuldbemiddeling	45	57	83	71

Vaststellingen mensen in schuldhulpverlening:

- in 2012 kloppen 290 mensen bij het OCMW aan om één of andere vorm van schuldhulpverlening. Dit is 0,77% van de totale bevolking

3.2.3. Personen met een handicap

Gebruikers, voorzieningen, verwijzers en overheidsinstanties werken samen om de participatie, integratie en gelijke kansen voor personen met een handicap te verwezenlijken. Dit proberen ze via een optimale afstemming tussen de behoeften van de persoon met een handicap en de hulpmiddelen die ze kunnen bieden.

In dit deel schetsen we de situatie in Ninove voor personen met een handicap aan de hand van het aantal personen met een handicap, personen met een handicap met een zorgvraag en het huidige aanbod. We staan ook stil bij personen met een arbeidshandicap en de tegemoetkomingen voor personen met een handicap. Tot slot behandelen we nog de toegankelijkheid voor personen met een handicap.

**Het aantal personen met een handicap*

Het in beeld brengen van personen met een handicap is echter geen evidentie. Belangrijk is om eerst en vooral te weten wat men verstaat onder een persoon met een handicap. Het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) hanteert daarom volgende definitie:

'Elk langdurig en belangrijk participatieprobleem van een persoon dat te wijten is aan een samenspel tussen functiestoornissen van mentale, psychische, lichamelijke of zintuigelijke aard, beperkingen bij het uitvoeren van activiteiten en persoonlijke en externe factoren.'

Het is belangrijk om rekening te houden met het feit dat het gekende aantal personen met een handicap (die in de cijfers vervat zitten) lager ligt dan het werkelijke aantal en de cijfers dus een onderschatting zijn van de reële aantallen personen met een handicap.

Personen erkend door het Vlaams Agentschap Personen met een Handicap (VAPH) als persoon met een handicap, aantal en %, momentopname 03-11-2012

Gemeente	Aantal			Percentage
	18-min	18-plus	totaal	Totaal t.o.v. 1000 inwoners
Vlaams Gewest				
Provincie Oost-Vlaanderen	5.644	24.268	29.912	20,73
Arrondissement Aalst	878	4.518	5.396	19,58
Aalst	247	1.422	1.669	20,66
Denderleeuw	68	296	364	19,44
Geraardsbergen	124	576	700	21,75
Ninove	152	520	672	18,17

Bron: Vlaams Agentschap Personen met een Handicap (VAPH), januari 2012

Vaststellingen:

- Ninove telt in 2012 18,17 inwoners op duizend erkende personen met een handicap of 1,8% van de totale Ninoofse bevolking
- Hiervan zijn 22,6% van de pmeh erkend door het VAPH jonger dan 18 jaar, 77,4% is 18-plus.
- We stellen vast dat Ninove (18,17%) onder het provinciaal gemiddelde (20,73%) zit voor de pmeh erkend door het Vlaams Agentschap. Binnen het arrondissement scoren wij het laagst wat betreft het totale percentage t.o.v. 1 000 inwoners.

Het VAHP staat in voor:

- de subsidiëring van de diensten en voorzieningen die zorg verlenen aan personen met een handicap door begeleiding of opvang
- de tussenkomsten die een persoon met een handicap kan krijgen voor een hulpmiddel of een aanpassing aan de woning of wagen
- het persoonlijk assistentiebudget waarmee een persoon met een handicap een persoonlijke assistent in dienst kan nemen

Erkenning door het VAPH:

1. De kansen van de pmeh tot participatie aan het sociale leven zijn langdurig en in ernstige mate beperkt door een samenspel tussen verstandelijke, psychische, lichamelijke of zintuiglijke functiestoornissen en andere persoonlijke en externe factoren
2. Pmeh moet jonger zijn dan 65 jaar. Is de pmeh al ingeschreven voor zijn/haar 65ste, dan kan hij/zij blijven gebruik maken van de dienstverlening van het VAPH
- 3 Pmeh moet in Vlaanderen wonen of verblijven

Erkenningen als persoon met een handicap door de Directie generaal personen met een handicap, aantal en %, december 2011

Gemeente	Aantal			Percentage
	19-59j	60-plus	totaal	Totaal t.o.v. 1 000 inwoners
Vlaams gewest				
Provincie Oost-Vlaanderen	23.279	52.990	76.269	66,68
Arrondissement Aalst	5.139	13.717	18.856	85,33
Aalst	1.588	3.774	5.362	82,42
Denderleeuw	362	899	1.261	85,46
Geraardsbergen	728	1.750	2.478	96,84
Ninove	661	1.854	2.515	85,50
Zottegem	419	1.248	1.667	81,59

Bron: Directie-generaal personen met een handicap – FOD Sociale Zekerheid, december 2011

Erkenning door de Directie Generaal voor pmeh betekent dat de persoon bij de medische evaluatie:

- ofwel een erkenning krijgt van verlies van verdienvermogen tot een derde of minder dan wat een valide persoon op de gewone arbeidsmarkt kan verdienen (kader van de inkomens vervangende tegemoetkoming) – vanaf 21 jaar tot 65 jaar
- ofwel een erkenning van minstens 7 punten op de schaal van zelfredzaamheid (kader van de integratietegemoetkoming en tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden).

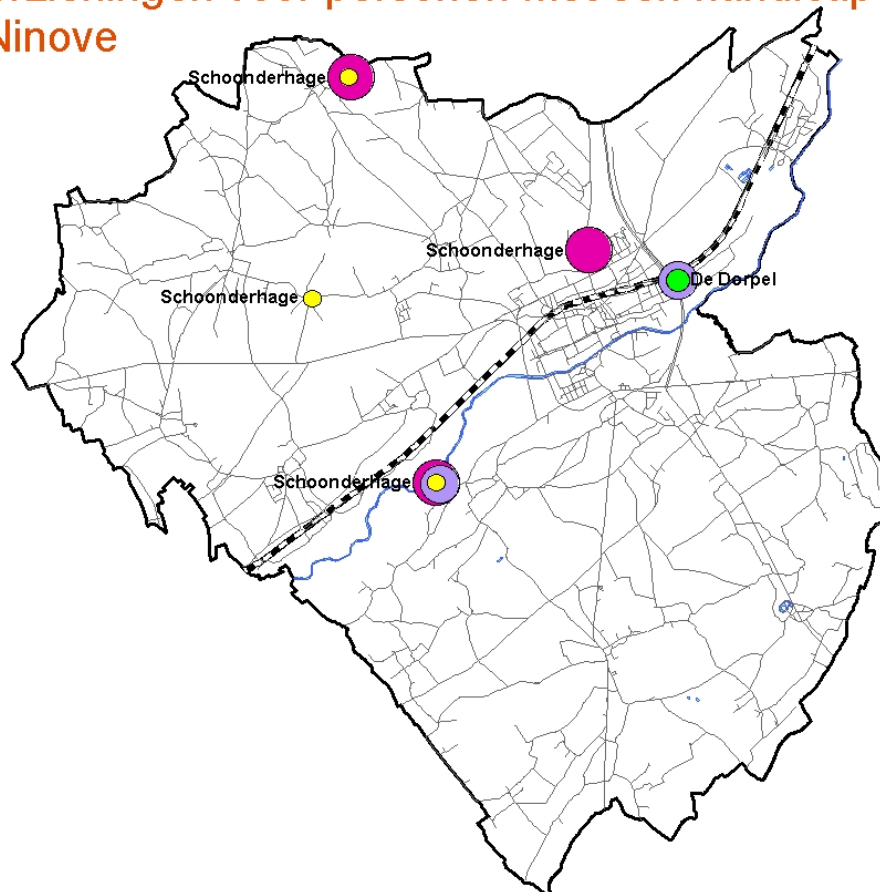
Vaststellingen:

- We merken op dat Ninove met 85,5 personen op 1 000 inwoners veel hoger scoort dan het provinciale gemiddelde wat betreft pmeh erkend door de directie generaal (66,68 personen op 1 000 inwoners)
- In de regio Aalst hebben de referentiepunten nagenoeg hetzelfde percentage met uitzondering van uitschieter Geraardsbergen
- Het arrondissement Aalst scoort ook veel hoger dan het provinciaal gemiddelde wat betreft personen met een handicap erkend door de Directie Generaal personen met een handicap t.o.v. 1 000 inwoners ouder dan 19 jaar

**Voorzieningen voor personen met een handicap*

Vzw Schoonderhage en vzw de Dorpel zijn de enige twee organisaties op Ninoofs grondgebied.

Voorzieningen voor personen met een handicap in Ninove

Provincie
Oost-Vlaanderen
Voor ieder van ons

toestand 2011

- Dagcentra
- Diensten begeleid wonen, hoofdzetel
- Diensten beschermd wonen
- Tehuizen niet-werkenden
- Wegen
- Spoorwegen
- Water
- Gemeentegrenzen

Bron data: (inter)provinciale sociale kaart, toestand 2011
Bron kaartmateriaal: voorlopig referentiebestand gemeentegrenzen, toestand 22/05/2003 (OC GIS-Vlaanderen)
Verwerking: Steunpunt Sociale Planning, socialeplanning@oost-vlaanderen.be

**Toegankelijkheid voor personen met een handicap*

Het Provinciaal Steunpunt Toegankelijkheid

Het Provinciaal Steunpunt Toegankelijkheid Oost-Vlaanderen streeft naar een integraal toegankelijke samenleving waarin iedereen (personen met een handicap, senioren past, ...) op een volledige en autonome manier kan participeren en functioneren. Dit betekent dat gebouwen, de omgeving en dienstverlening bereikbaar, betreedbaar, bruikbaar en begrijpbaar moeten zijn voor iedereen en dit op een onafhankelijke en gelijkwaardige manier.

Het steunpunt:

- coördineert alle organisaties in Oost-Vlaanderen die actief zijn rond 'toegankelijkheid'
- verzamelt, registreert en verstrekt informatie
- sensibiliseert provinciale diensten, gemeenten en ocmw's rond toegankelijkheid
- signaleert knelpunten aan het Vlaams Steunpunt Toegankelijkheid

Mobiliteit

Aantal parkeerplaatsen

Een aangepaste parkeerplaats voorbehouden voor mindervaliden bevindt zich zo dicht mogelijk bij de toegankelijke ingang van de constructie of bij de voetgangersuitgang van de parkeervoorziening.

In totaal zijn er in groot Ninove 57 parkeerplaatsen voor personen met een handicap. In 2008 waren er 53 parkeerplaatsen. Er zijn 39 parkeerplaatsen in stad Ninove. Dit zijn er minder dan in 2008, toen telde Ninove stad 50 parkeerplaatsen. De deelgemeenten tellen wel meer parkeerplaatsen t.o.v. 2008. Zo telt Meerbeke 6 parkeerplaatsen, in Okegem zijn er 4, in Outer 3 en zowel Aspelare, Appelterre, Nederhasselt, Denderwindeke en Neigem beschikken elk over 1 parkeerplaats voor personen met een handicap.

Parkeerkaarten in omloop

Een parkeerkaart is een persoonlijke kaart die bepaalde voordelen geeft bij het parkeren (als chauffeur of als passagier van de wagen). De kaart is strikt persoonlijk en kan enkel gebruikt worden als de rechtgevende persoon in de wagen zit.

De kaart geeft recht op:

- parkeren voor onbepaalde duur in de blauwe zone
- parkeren op plaatsen voorzien voor personen met een handicap
- vrijstelling van het betalen van parkeergeld in de gemeenten waar de vrijstelling wordt toegestaan

De parkeerkaart wordt aangevraagd op het gemeentebestuur van de woonplaats.

3.2.4. Tegemoetkomingen in het kader van de gezondheidszorg

Een gebrekkige gezondheid verhoogt de kwetsbaarheid van een persoon op meerdere manieren. Gezondheidsproblemen kunnen zowel lichamelijke, psychische, sociale als financiële gevolgen hebben. Zowel de medische als de niet-medische kosten van verzorging wegen soms zwaar door op het huishoudelijke budget. Om die reden voorziet de overheid in een aantal beschermingsmaatregelen en financiële tegemoetkomingen in het kader van de gezondheidszorg, specifiek gericht op kwetsbare groepen.

Een lager aandeel genietters van één van onderstaande tegemoetkomingen hoeft niet te wijzen op een lager aandeel personen die aan de gestelde voorwaarden voldoen. De geringere bekendheid van die tegemoetkomingen bij de lokale bevolking kan ook een rol spelen, gezien de vermelde tegemoetkomingen niet automatisch worden toegekend, maar moeten worden aangevraagd.

Personen met voorkeursregeling in de ziekteverzekering (titularissen + personen ten laste) naar leeftijd en geslacht, 2011

Gemeente	Aantal personen met voorkeursbehandeling						%* personen met voorkeursbehandeling					
	Mannen	Vrouwen	0 tem 19j	20 tem 59j	60-plus	Totaal	Mannen	Vrouwen	0 tem 19j	20 tem 59j	60-plus	Totaal
Vlaams Gewest	327.577	473.113	137.787	246.015	416.890	800.692	nb	nb	nb	nb	nb	126,56
P. Oost-Vlaanderen	75.323	109.998	30.296	56.547	98.479	185.322	106,01	150,25	96,01	72,55	283,26	128,46
Ar. Aalst	14.222	21.538	5.225	10.418	20.118	35.761	105,16	153,43	90,62	69,55	295,13	129,75
Aalst	4.713	6.782	1.941	3.825	5.730	11.496	119,19	164,46	117,02	86,63	285,90	142,31
Denderleeuw	868	1.331	443	646	1.110	2.199	94,67	139,26	105,65	62,18	267,79	117,42
Geraardsbergen	1.919	2.856	832	1.481	2.462	4.775	120,65	175,41	119,40	86,26	305,80	148,35
Ninove	2.029	3.086	891	1.443	2.781	5.115	112,25	163,13	111,35	72,42	306,78	138,27
Zottegem	943	1.731	230	640	1.804	2.674	77,93	133,59	46,81	47,76	267,38	106,71

Bron: Kruispuntbank Sociale Zekerheid, verwerking door de studiedienst van de Vlaamse regering

**T.o.v. 1 000 inwoners van hetzelfde geslacht of in dezelfde leeftijdscategorie

Vaststellingen:

- In Ninove genieten 2011 5 115 personen een voorkeursbehandeling in de ziekteverzekering.
- Er zijn meer vrouwen (60,33%) dan mannen (39,66%) met een voorkeursbehandeling
- 54,3% van het totaal aantal rechthebbenden op voorkeursregeling in de ziekteverzekering, is 60 plus.
- Ninove scoort qua aantal personen met een voorkeursbehandeling boven Vlaams en Oost-Vlaams percentage.

Omnio-rechthebbenden⁶ naar leeftijd, aantal en %, 2011

	Aantal personen met het Omnio-statuu						%* personen met het Omnio-statuu					
	Mannen	Vrouwen	0 tem 19j	20 tem 59j	60-plus	Totaal	Mannen	Vrouwen	0 tem 19j	20 tem 59j	60-plus	Totaal
Vlaams Gewest	45.415	56.405	47.411	49.293	5.116	101.820	nb	nb	nb	nb	nb	16,10
P. Oost-Vlaanderen	7.692	9.682	7.857	8.592	925	17.374	10,83	13,23	24,90	11,02	2,66	12,04
Ar. Aalst	1.056	1.389	1.124	1.197	124	2.445	7,81	9,89	19,49	7,99	1,82	8,87
Aalst	466	609	476	542	57	1.075	11,78	14,77	28,70	12,28	2,84	13,31
Denderleeuw	105	117	124	90	8	222	11,45	12,24	29,57	8,66	1,93	11,85
Geraardsbergen	148	209	156	188	13	357	9,30	12,84	22,39	10,95	1,61	11,09
Ninove	169	228	216	170	11	397	9,35	12,05	26,99	8,53	1,21	10,73
Zottegem	48	65	52	57	4	113	3,97	5,02	10,58	4,25	0,59	4,51

Bron: Studiedienst van de Vlaamse Regering op basis van cijfers van het RIZIV, via www.lokalesatistieken.be

*per 1000 inwoners van hetzelfde geslacht of in dezelfde leeftijdscategorie

Vaststellingen:

- Ninove telt in 2011 een totaal van 397 personen met een omnio-statuu.
- er zijn meer vrouwen met een omnio-statuu dan mannen.
- Verder zien we ook dat de leeftijdsgroep van 0 t.e.m. 19 jaar de grootste groep vormen in Ninove (26,99 per 1000 inwoners).

⁶ Het Omnio-statuu is een beschermingsmaatregel die het recht op het voorkeurtarief voor geneeskundige verzorging uitbreidt naar de verzekerden uit gezinnen met een laag inkomen. Omnio geeft recht op een betere terugbetaling van geneeskundige verzorging zoals raadplegingen, geneesmiddelen, hospitalisatiekosten,...

Aantal gerechtigden Vlaamse zorgverzekering⁷ naar geslacht, aantal en %, 2010

Gemeente	Aantal gerechtigden Vlaamse zorgverzekering						%* gerechtigden Vlaamse zorgverzekering					
	Mantel & thuiszorg			Residentiële zorg			Mantel & thuiszorg			Residentiële zorg		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
Vlaams Gewest	53.997	83.398	137.395	17.993	50.761	68.754	nb	nb	21,81	nb	nb	10,91
P. Oost-Vlaanderen	12.955	20.729	33.684	4.567	12.958	17.525	18,23	28,31	23,35	6,43	17,70	12,15
Ar. Aalst	3.772	6.460	10.232	743	2.438	3.181	27,89	46,02	37,12	5,49	17,37	11,54
Aalst	1.151	2.006	3.157	190	614	804	29,11	48,64	39,08	4,81	14,89	9,95
Denderleeuw	232	424	656	36	135	171	25,30	44,36	35,03	3,93	14,12	9,13
Geraardsbergen	448	824	1.272	87	281	368	28,17	50,61	39,52	5,47	17,26	11,43
Ninove	448	724	1.172	92	277	369	24,79	38,27	31,68	5,09	14,64	9,98
Zottegem	257	449	706	74	302	376	21,24	34,65	28,17	6,12	23,31	15,00

Bron: Studiedienst van de Vlaamse Regering op basis van cijfers van de Vlaamse zorgverzekering via www.lokalestatistieken.be

*t.o.v. 1 000 inwoners van hetzelfde geslacht

Vaststellingen

- Ninove telt in 2010 een totaal van 1 172 gerechtigden op mantel- en thuiszorg en 369 gerechtigden residentiële zorg.
- Binnen beide zorgvormen zijn er meer vrouwen dan mannen. In de mantel- en thuiszorg noteren we 61,77% vrouwen tegenover 38,23% mannen. Bij de residentiële zorg is dit 75% vrouwen tegenover 25% mannen
- We stellen ook vast dat aantal binnen de mantel- en thuiszorg hoger ligt dit binnen de residentiële/professionele zorg
- Voor Ninove ligt de mantel- en thuiszorg (per 1 000 inwoners) aan de lage kant in vergelijking met de andere steden en gemeenten, enkel Zottegem scoort nog lager. Het gaat ruim onder het arrondissementele percentage (39,08 per 1 000 inwoners) maar ligt wel boven het Vlaamse (21,81) en Oost-Vlaamse (23,35) percentage.

⁷ De Vlaamse zorgverzekering voorziet in een forfaitaire vergoeding voor de niet-medische kosten van zwaar zorgbehoevenden. Twee vormen van niet-medische kosten komen in aanmerking: professionele residentiële zorg (rusthuizen, rust- en verzorgingstehuizen, psychiatrische verzorgingstehuizen) en mantel- en thuiszorg.

3.2.5. Huishoudens in een kwetsbare positie

Alleenstaanden en eenoudergezinnen bevinden zich vaak in een kwetsbare positie op financieel, emotioneel, sociaal... vlak. We proberen met de volgende cijfers de situatie in Ninove te schetsen.

Alleenstaanden per leeftijdscategorie en geslacht, aantal, 1-1-2011

	15 tot en met 29 jaar			30 tot en met 59 jaar			60 tot en met 79 jaar			80-plus			Totaal
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	
Vlaams Gewest													
P. Oost-Vlaanderen	12.344	8.759	21.103	49.031	29.990	79.021	19.309	38.095	57.404	6.657	22.947	29.604	187.132
Ar. Aalst	1.685	1.170	2.855	9.038	5.617	14.655	3.730	7.560	11.290	1.341	4.748	6.089	34.889
Aalst	721	496	1.217	3.273	2.060	5.333	1.189	2.463	3.652	422	1.510	1.932	12.134
Denderleeuw	102	70	172	562	355	917	214	454	668	70	263	333	2.090
Geraardsbergen	188	112	300	1.037	607	1.644	458	912	1.370	172	573	745	4.059
Ninove	175	157	332	1.106	711	1.817	485	1.004	1.489	159	590	749	4.387
Zottegem	133	104	237	772	529	1.301	333	806	1.139	107	480	587	3.264

bron: Rijksregister (exclusief wachtregister) via de gezinskubus, 2011

Vaststellingen:

- met 4 387 alleenstaanden is 11,83% van de totale Ninooftse bevolking alleenstaand
- van het totaal aantal alleenstaanden is vooral de categorie 30 t.e.m. 59 jaar met 41,4% de grootste, gevolgd door de categorie 60 t.e.m. 79 jaar, goed voor 33,9%
- voor Ninove valt het op dat het aandeel alleenstaande mannen en alleenstaande vrouwen vrij dicht bij elkaar ligt. Procentueel gezien zijn er in Ninove meer alleenstaande vrouwen tussen 15 en 29 jaar dan dat er zijn in de andere gemeenten binnen het arrondissement.
- Binnen de leeftijdscategorie 60 t.e.m. 79 en 80-plus doet er zich een omslagbeweging voor. Er zijn binnen deze twee categorieën meer alleenstaande vrouwen dan mannen. Binnen de groep 80-plussers merken we voor Ninove zelfs op dat t.o.v. het totaal aantal private huishoudens (met referentiepersoon in dezelfde leeftijdscategorie) meer dan ¾ vrouwen zijn.

Eenoudergezinnen, aantal en percentage, 2011

Gemeenten	Aantal eenoudergezinnen met kinderen in de leeftijdscategorie 0 tot en met 19 jaar			Percentage eenoudergezinnen met kinderen in de leeftijdscategorie 0 tot en met 19 jaar		
	Alleenstaande vader met kinderen	Alleenstaande moeder met kinderen	Totaal	Alleenstaande vader met kinderen*	Alleenstaande moeder met kinderen*	Totaal**
Vlaams Gewest						
P. Oost-Vlaanderen	4.472	21.076	25.548	17,50	82,50	14,29
Ar. Aalst	905	4.031	4.936	18,33	81,67	14,53
Aalst	271	1.332	1.603	16,91	83,09	16,60
Denderleeuw	57	315	372	15,32	84,68	15,45
Geraardsbergen	123	465	588	20,92	79,08	14,69
Ninove	130	625	755	17,22	82,78	16,10
Zottegem	84	319	403	20,84	79,16	13,61

bron: Rijksregister (exclusief wachtregister) via de gezinskubus, 2011

*t.o.v. aantal eenoudergezinnen

**t.o.v. totaal aantal gezinnen met kinderen (in de leeftijdscategorie 0 tot en met 19 jaar)

Vaststellingen:

- Het aantal alleenstaande vrouwen met kinderen is met 82,78% beduidend groter dan de 17,22% alleenstaande mannen met kinderen
- Voorts kunnen we ook vaststellen dat het percentage eenoudergezinnen t.o.v. het totaal aantal gezinnen met kinderen (in de leeftijdscategorie 0 tot en met 19 jaar) in Ninove relatief hoog ligt in de regio, enkel Aalst haalt nog een hoger percentage.

Evolutie van het aantal eenoudergezinnen tussen 2007 en 2011, aantal en %, telkens van het jaar

Gemeenten	Aantal eenoudergezinnen						Percentage eenoudergezinnen*					
	2007	2008	2009	2010	2011	Index 2007-2011	2007	2008	2009	2010	2011	Index 2007-2011
Vlaams Gewest												
P. Oost-Vlaanderen	24.174	24.679	24.861	25.344	25.548	105,68	13,99	14,15	14,14	14,27	14,29	102,14
Ar. Aalst	4.497	4.586	4.649	4.789	4.936	109,76	13,69	13,83	13,91	14,20	14,53	106,14
Aalst	1.517	1.546	1.558	1.586	1.603	105,67	16,44	16,61	16,54	16,61	16,60	100,97
Denderleeuw	302	314	329	361	372	123,18	13,76	13,96	14,21	15,22	15,45	112,28
Geraardsbergen	569	557	574	594	588	103,34	14,46	14,25	14,58	15,02	14,69	101,59
Ninove	626	677	693	717	755	120,61	13,78	14,76	14,96	15,31	16,10	116,84
Zottegem	359	368	379	383	403	112,26	12,27	12,54	12,90	13,02	13,61	110,92

bron: Rijksregister (exclusief wachtregister) via de gezinskubus, 2011

*t.o.v. het totaal aantal gezinnen met kinderen (in de leeftijdscategorie 0 tot en met 19 jaar)

Vaststellingen:

- Het aantal eenoudergezinnen nam in Ninove tussen 2007 en 2011 toe met 20,61%. (van 626 naar 755). Daarmee behoren we tot de sterkste stijgers binnen de regio.
- Het aandeel eenoudergezinnen (t.o.v. alle gezinnen met kinderen) geeft een genuanceerder beeld en de stijgingen zijn iets gematigder. Hier heeft Ninove de sterkste stijging met een toename van 16,84%.

Geboorten in kansarme gezinnen in totaliteit en naar criterium, %; gemiddelde 2007-2008-2009

Gemeenten	%* geboorten in kansarme gezinnen	%**						
		Inkomen	Arbeid	Opleiding	Huisvesting	Ontwikkeling	Gezondheid	Socio-econ. criteria: inkomen+arbeid+opleiding
Vlaams Gewest	8,1	79,3	76,3	79,6	50,7	31,1	22,1	51,2
P. Oost-Vlaanderen	7,1	77,5	76,5	83,2	49,7	38,5	24,3	53,0
Ar. Aalst	4,7	74,4	80,7	83,2	37,1	37,3	25,1	54,4
Aalst	6,9	78,1	87,4	86,9	39,9	34,4	26,8	61,2
Denderleeuw	2,9	61,1	77,8	72,2	33,3	55,6	22,2	27,8
Geraardsbergen	5,9	76,7	78,3	88,3	21,7	28,3	10,0	58,3
Ninove	3,0	57,1	80,0	65,7	45,7	20,0	28,6	31,4
Zottegem	2,2	80,0	86,7	86,7	53,3	46,7	33,3	73,3

Bron: Kind en Gezin, gemeentelijke kindrapporten

*t.o.v. het totale aantal geboorten

**t.o.v. het totale aantal kinderen met kansarmoede

Vaststellingen:

- Ninove scoort met 3% geboortes in kansarme gezinnen, relatief laag binnen het arrondissement. Het percentage ligt ook opmerkelijk lager dan dat van de provincie Oost-Vlaanderen (7,1%) of dat van het Vlaams Gewest (8,1%).
- Wanneer we binnen de tabel kijken naar het gewicht van de verschillende criteria, merken we op dat voor Ninove de kinderen in kansarmoede het vaakst scoren op het criterium 'arbeidssituatie van de ouders' (80%).
- Op vlak van inkomen (57,1%), opleiding (65,7%) en ontwikkeling (20%) scoort Ninove opvallend veel lager dan de andere steden en gemeenten alsook t.o.v. de provincie en het gewest.
- oor huisvesting (45,7) en gezondheid (28,6) scoren we dan weer beduidend hoger.
- Ook het percentage van de kansarme kinderen die scoren op de drie 'harde' criteria ligt opvallend laag. 31,4 % van de kansarme kinderen scoort op inkomen van de ouders, arbeidssituatie en opleiding van de ouders tegelijk.

Kansarmoede is een toestand waarbij mensen beknot worden in hun kansen om voldoende deel te hebben aan maatschappelijk hooggewaardeerde goederen, zoals onderwijs, arbeid, huisvesting. Het gaat hierbij niet om een eenmalig feit, maar om een duurzame toestand die zich voordoet op verschillende terreinen, zowel materiële als immateriële.

Meer concreet zijn de door Kind en Gezin gehanteerde criteria: het maandinkomen van het gezin, de arbeidssituatie van de ouders, de huisvesting, de ontwikkeling van de kinderen en de gezondheid. Wanneer een gezin aan drie of meer van deze zes criteria beantwoordt, wordt het als kansarm beschouwd. Kansarmoede heeft immers steeds betrekking op verschillende levensdomeinen.

Informatie:

- Kind en Gezin hanteert gemiddelden over drie jaar om sterke schommelingen door de wet van het kleine getal (jaren met een klein aantal geboorten) te vermijden. Het werken met driejaarlijkse gemiddelden zorgt ook voor een afvlakking van lokale verschillen die zich eventueel kunnen voordoen door een verschillende inschatting naargelang het registrerende regioteamlid.
- om de anonimiteit te waarborgen, biedt Kind en Gezin geen cijfers over (deel)gemeenten waar het aantal geboorten erg laag is.
- de cijfers over de criteriatypes moeten gelezen worden als: van alle kinderen met kansarmoede heeft x% op dat criterium gescoord. De laatste rij van de tabel (de socio-economische criteria) geeft het percentage weer van alle kansarme kinderen die op de 3 'harde' criteria (inkomen, arbeid en opleiding) gescoord hebben en wordt door Kind en Gezin beschouwd als de harde kern van de kansarmoedepopulatie.

3.2.6. Kwetsbaarheid in de schoolsituatie

In dit luik bekijken we de indicatoren die kunnen wijzen op een kwetsbare situatie van leerlingen in het onderwijs. Dit is een belangrijk onderdeel omdat kwetsbaarheid in het onderwijs een zware hypotheek kan leggen op de toekomst.

Leerlingenkenmerken lager onderwijs schooljaar 2008-2009 (naar vestingsplaats van de school)

schoolgemeente	Aantal lln.	Aantal lln. die scoren op de				Percentage lln. die scoren op de*			
		Indicator "opleiding moeder"	Indicator "school toelage"	Indicator "thuis taal"	Indicator "buurt"	Indicator "opleiding moeder"	Indicator "school toelage"	Indicator "thuis taal"	Indicator "buurt"
Vlaams Gewest									
P. Oost-Vlaanderen	141.701	29.676	31.448	14.432	33.930	20,94	22,19	10,18	23,94
Ar. Aalst	25.361	4.672	4.998	2.437	3.959	18,42	19,71	9,61	15,61
Aalst	7.418	1.689	1.660	1.082	2.362	22,77	22,38	14,59	31,84
Denderleeuw	1.774	357	409	314	162	20,12	23,06	17,70	9,13
Geraardsbergen	3.255	654	788	417	487	20,09	24,21	12,81	14,96
Ninove	3.498	708	674	381	623	20,24	19,27	10,89	17,81
Zottegem	2.330	230	347	56	83	9,87	14,89	2,40	3,56

Bron: Departement Onderwijs – Stafdiensten Onderwijs en Vorming, schooljaar 2008-2009

*t.o.v. totaal aantal leerlingen lager onderwijs

Vaststellingen:

- Van alle leerlingen die schoollopen in het basisonderwijs in Ninove scoort meer dan 20% op de indicator 'opleiding moeder'. Iets minder dan 20% scoort op de indicator 'schooltoelage'. Thuis taal en buurt scoren iets minder hoog als indicator. Maar toch zien we dat Ninove qua thuis taal hoger dan het Vlaamse en Oost-Vlaamse percentage.

Leerlingenkenmerken secundair onderwijs schooljaar 2008-2009 (naar vestingsplaats van de school)

Schoolgemeente	Aantal lln.	Aantal lln. die scoren op de				Percentage lln. die scoren op de*			
		Indicator "opleiding moeder"	Indicator "school toelage"	Indicator "thuis taal"	Indicator "buurt"	Indicator "opleiding moeder"	Indicator "school toelage"	Indicator "thuis taal"	Indicator "buurt"
Vlaams Gewest									
P. Oost-Vlaanderen	98.219	24.891	24.870	7.323	25.867	25,34	25,32	7,46	26,34
Ar. Aalst	21.440	5.035	4.870	1.341	3.943	23,48	22,71	6,25	18,39
Aalst	9.234	2.296	2.037	639	2.169	24,86	22,06	6,92	23,49
Denderleeuw	1.420	339	311	135	496	23,87	21,90	9,51	34,93
Geraardsbergen	2.741	624	631	251	441	22,77	23,02	9,16	16,09
Ninove	2.690	685	654	180	469	25,46	24,31	6,69	17,43
Zottegem	2.693	401	550	35	99	14,89	20,42	1,30	3,68

Bron: Departement Onderwijs-Stafdiensten Onderwijs en vorming, schooljaar 2008-2009

*t.o.v. totaal aantal leerlingen secundair onderwijs

Vaststellingen:

- Net als in het lager onderwijs vormt ook in het secundair onderwijs de indicator 'opleiding moeder' de grootste groep (25,46%),
- Daarna komt 'schooltoelage' met 24,31%
- We stellen wel vast dat de percentages voor deze twee indicatoren hoger liggen ten koste van indicator 'thuis taal' (6,69%).
- Leerlingen uit het secundair onderwijs die scoren op 'buurt' stemt overeen met het percentage van de leerlingen uit het lager onderwijs.

Leerlingenkenmerken in het gelijke OnderwijsKansen (GOK)

Het decreet Gelijke Onderwijskansen (GOK) zag het levenslicht in september 2002. Dit geïntegreerd ondersteuningaanbod wil alle kinderen dezelfde optimale mogelijkheden bieden om te leren en zich te ontwikkelen. Dit decreet wil tegelijk uitsluiting, sociale uitsluiting, sociale scheiding en discriminatie tegengaan en heeft daarom speciale aandacht voor kinderen uit kansarme milieus.

Leerlingen met een risicooloopbaan

bron van deze indicator: Steunpunt Sociale Planning Limburg

We spreken van een risicoschoolloopbaan bij schoolloopbaan kenmerken die wijzen op hogere risico's op het niet voltooien van schoolcarrière, een lagere eindkwalificatie en bijgevolg een groter risico om als volwassene een maatschappelijk zwakkere positie te bekleden:

- Voor het lager onderwijs weerhouden we schoolse vertraging in het gewoon onderwijs en het volgen van buiten gewoon onderwijs als aparte indicatoren. De optelsom van beide beschouwen we als risicoschoolloopbanen.
- Voor het secundair onderwijs nemen we, naast schoolse vertraging in het gewoon onderwijs en het volgen van buitengewoon onderwijs, ook deeltijds beroeps secundair onderwijs volgen, als aparte indicator op. Hier vatten we de risicoschoolloopbanen samen door de optelsom van deze drie indicatoren te maken.

Leerlingen met een risicoschoolloopbaan in het lager onderwijs naar vestigingsplaats van de school, aantal en %, telling 01/02/2011

schoolgemeente	Aantal leerlingen			Lln. met risicoschool loopbaan	Percentage lln. met risicoschool loopbaan*
	Met schoolse vertraging	In het buitengewoon lager onderwijs	totaal		
Vlaams Gewest	55 510				
P. Oost-Vlaanderen	14 401	6 286	152 181	20 687	13,59
Ar. Aalst	2 480	1 083	27 662	3 563	12,88
Aalst	870	333	8 448	1 203	14,24
Denderleeuw	211	0	1 906	211	11,07
Geraardsbergen	352	226	3 548	578	16,29
Ninove	356	109	3 660	465	12,70
Zottegem	166	97	2 451	263	10,73

Bron: Departement Onderwijs - stafdiensten Onderwijs en vorming, schooljaar 2010 – 2011

*t.o.v. het totaal aantal leerlingen lager onderwijs

Vaststellingen:

- Ninove telt een totaal van 465 leerlingen met een risicoschoolloopbaan, dit is 12,70% van het totaal aantal leerlingen in het lager onderwijs. Procentueel bekeken ligt dit onder het Oost-Vlaamse en arrondissementele percentage.
- De cijfers zijn opgemaakt naar vestigingsplaats van de school. In het lager onderwijs loopt het gros van de leerlingen school waar ze wonen.

Toch zien we dat een gemeente waar een school buitengewoon onderwijs gevestigd is, in deze cijfers een hoger aandeel leerlingen met een risicoschoolloopbaan kennen (Geraardsbergen)

Leerlingen met een risicoschoolloopbaan in het secundair onderwijs naar vestigingsplaats van de school, aantal en %, telling 01/02/2011

schoolgemeente	Aantal leerlingen			Totaal aantal lln. in het secundair onderwijs	Lln. met risicoschool loopbaan	Percentage lln. met risicoschool loopbaan*
	Met schoolse vertraging	In het buitengewoon secundair onderwijs	In het deeltijds beroeps secundair onderwijs			
Vlaams Gewest						
P. Oost-Vlaanderen	26.214	4.450	1.770	101.843	32.434	31,85
Ar. Aalst	4.975	768	296	21.343	6.039	28,29
Aalst	2.510	657	296	9.673	3.463	35,80
Denderleeuw	340	0	0	1.444	340	23,55
Geraardsbergen	655	0	0	2.786	655	23,51
Ninove	669	0	0	2.681	669	24,95
Zottegem	519	111	0	2.996	630	21,03

Bron: Departement Onderwijs: stafdiensten Onderwijs en vorming, schooljaar 2010 – 2011

*t.o.v. het totaal aantal leerlingen secundair onderwijs

Vaststellingen:

- Ninove telt 669 leerlingen met een schoolse vertraging, wat neerkomt op 24,95% van het totaal aantal leerlingen in het secundair onderwijs
- Kanttekening: er zijn echter geen leerlingen in het buitengewoon secundair onderwijs of in het deeltijds beroeps secundair onderwijs. Ook hier zijn de cijfers naar vestigingsplaats van de school. In het secundair onderwijs, in tegenstelling tot het lager onderwijs, gaan de leerlingen vaker schoollopen in scholen in naburige gemeenten/steden. Dit betekent dus dat de cijfers per gemeente voor een stuk een weerspiegeling zijn van de vestigingsplaatsen van de scholen.

3.2.7. Kwetsbaarheid op de arbeidsmarkt

Laaggeschoolde en langdurig werklozen

De evolutie van het aantal en aandeel niet-werkende werkzoekenden (NWWZ) werd al behandeld in het onderdeel 'arbeid en tewerkstelling'. Ook het aandeel vrouwelijke NWWZ kwam er aan bod. Hier bekijken we specifiek de laaggeschoolde werklozen en langdurig werklozen van naderbij. Laaggeschoolde werklozen en langdurig werklozen vormen immers groepen met een zekere kwetsbaarheid. Die kwetsbaarheid wordt nog groter voor diegenen die tegelijk laaggeschoold en langdurig werkloos zijn.

De NWWZ bestaan uit 4 categorieën:

- werkzoekenden met werkloosheidsuitkeringsaanvraag (WZUA)
- schoolverlaters
- vrij ingeschreven
- restgroep (andere)

Gemeente	Aantal NWWZ			% van het totale aantal NWWZ			% van bev. op arbeidsleeftijd (20-59j)		
	Laaggeschoold	Langdurig werkloos	Combinatie laaggsch. en langdurig	Laaggeschoold	Langdurig werkloos	Combinatie laaggsch. en langdurig	Laaggeschoold	Langdurig werkloos	Combinatie laaggsch. en langdurig
Vlaams Gewest	97.693	85.534	49.532	50,10	43,86	25,40	nb	nb	nb
P. Oost-Vlaanderen	22.758	19.876	11.963	51,75	45,19	27,20	29,20	25,50	15,35
Ar. Aalst	4.255	3.639	2.287	53,42	45,69	28,71	28,40	24,29	15,27
Aalst	1.644	1.347	858	55,17	45,20	28,79	37,24	30,51	19,43
Denderleeuw	301	247	153	52,62	43,18	26,75	28,97	23,78	14,73
Geraardsbergen	520	431	268	53,72	44,52	27,69	30,29	25,10	15,61
Ninove	554	464	281	52,91	44,32	26,84	27,80	23,29	14,10
Zottegem	249	246	137	46,63	46,07	25,66	18,58	18,36	10,22

(bron: VDAB, via Arvastat en Rijksregister via bevolkingskubus, 2011 (excl. Wachtregister)

Vaststellingen:

- het percentage laaggeschoolde NWWZ binnen het totaal aantal NWWZ bedraagt 52,91%. Met dit getal zitten we iets lager dan de ons omliggende gemeenten (met uitz. Van Zottegem)
- het percentage langdurig werkloos NWWZ bedraagt (44;32%)
- de combinatie laaggeschoold en langdurig werkloos ligt voor Ninove op 26,84%
- het percentage van de laaggeschoolden en langdurig werklozen t.o.v. van de bevolking op arbeidsleeftijd (20 – 59 jaar) gaat met 14,10% onder het Vlaams en Oost-Vlaamse gemiddelde. Ook ten opzichte van de andere steden binnen het arrondissement scoort Ninove laag, enkel Zottegem scoort een nog lager percentage.

VDAB definieert de laaggeschoolden als de personen die hoogstens één van de volgende diploma's behaalden:

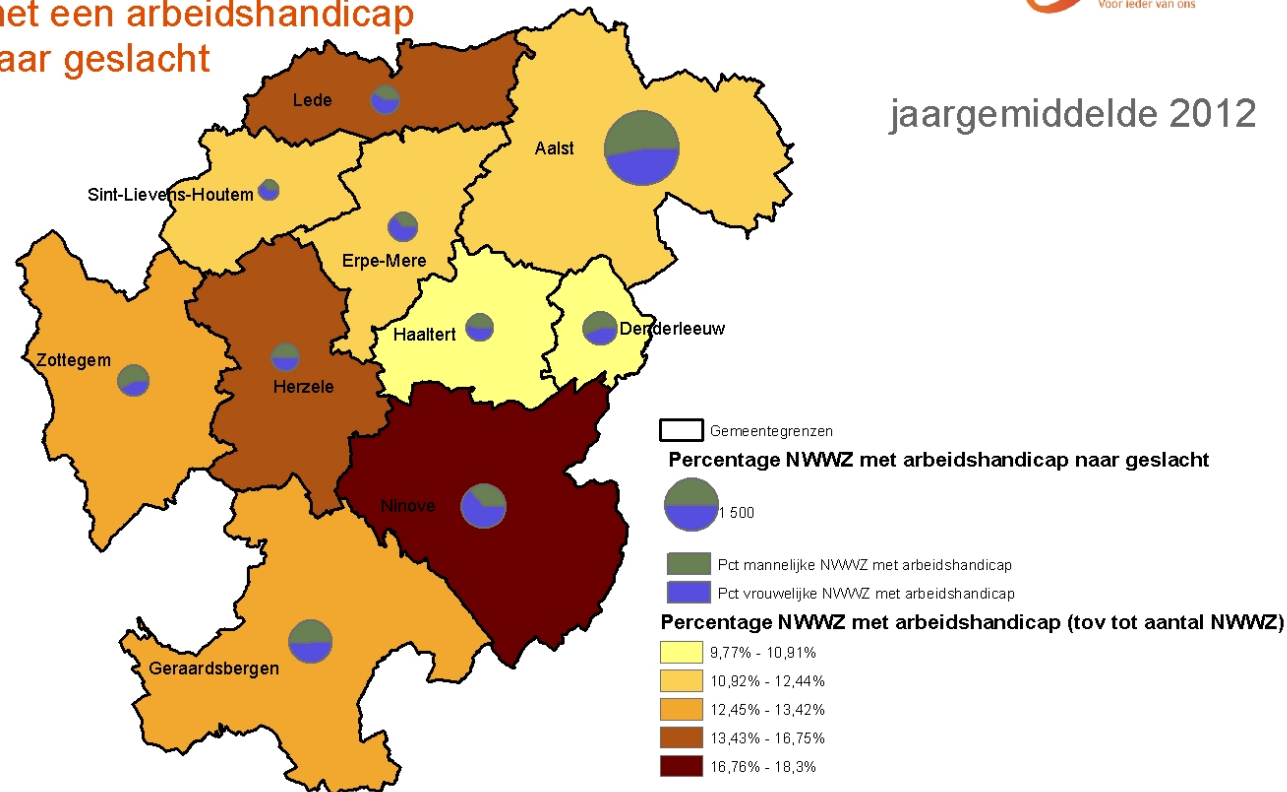
- lager onderwijs of eerste graad van het secundair onderwijs
- leertijd
- deeltijds secundair beroepsonderwijs
- tweede graad secundair onderwijs

Niet-werkende werkzoekenden (NWWZ) met een arbeidshandicap

Een arbeidshandicap is elk langdurig en belangrijk probleem van deelname aan het arbeidsleven dat te wijten is aan het samenspel tussen functiestoornissen van mentale, psychische, lichamelijke of zintuigelijke aard, beperkingen bij het uitvoeren van activiteiten en persoonlijke en externe factoren.

Niet-Werkende Werkzoekenden (NWWZ) met een arbeidshandicap naar geslacht

jaargemiddelde 2012

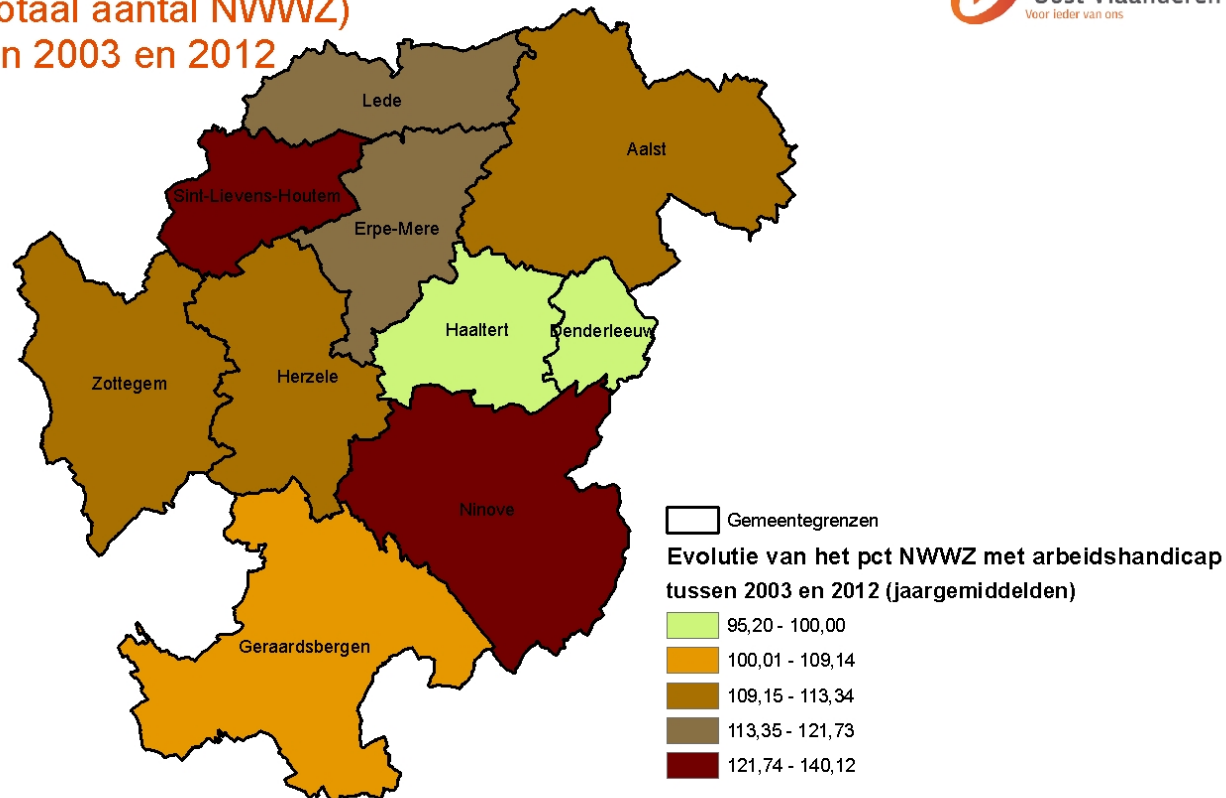

Bron data: Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB)- Studiedienst via Arvastat, jaargemiddelde 2012
Bron kaartmateriaal: Voorlopig referentiebestand gemeentegrenzen, toestand 22/05/2003 (OC GIS-Vlaanderen)
Verwerking: Steunpunt Sociale Planning, socialeplanning@oost-vlaanderen.be

Vaststelling:

- Ninove tekent zich duidelijk binnen de regio af als het gebied waar we het grootste aantal NWW met een arbeidshandicap kennen. Dit ligt op 18,3% t.o.v. het totaal aantal NWWZ.

Evolutie van het percentage NWWZ met arbeidshandicap (tov totaal aantal NWWZ) tussen 2003 en 2012

Bron data: Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB)- Studiedienst via Arvastat, jaargemiddelde 2012
Bron kaartmateriaal: Voorlopig referentiebestand gemeentegrenzen, toestand 22/05/2003 (OC GIS-Vlaanderen)
Verwerking: Steunpunt Sociale Planning, socialeplanning@oost-vlaanderen.be

Vaststelling:

- In Ninove is de evolutie van het percentage NWWZ met een arbeidshandicap t.o.v. het totaal aantal NWWZ tussen 2003 en 2012 met 39,0% gestegen. We zijn daarmee bij de koplopers binnen de regio.

3.2.8. Jongeren met een maatregel

Jongeren met een maatregel naar soort voorziening en woonplaats, aantal 2010

Gemeente	Jongeren met een maatregel in de bijzondere jeugdbijstand															
	Begeleidings- tehuizen	Diensten begeleid zelfstandig wonen (BZW)	dagcentra	Diensten crisishulp aan huis	Diensten herstelgerichte- en constructieve afhandeling (HCA)	gezinsteuizen	Multifunctioneel centrum	Onthaal- en oriëntatiecentrum (OOOC)	Thuisbegeleidings diensten	Gemeenschaps- Instellingen	Pleegzorg BJB	Preventieve sociale actie	Projecten bijzondere jeugdbijstand	Begeleiding door consulent	Service de l'aide à la jeunesse (SAJ)	Totaal aantal jongeren per maatregel in de bijzondere jeugdbijstand
Vlaams Gewest																
P. Oost-Vlaanderen	930	100	193	60	227	6	59	364	610	186	951	454	30	1.452	9	5.631
Ar. Aalst	210	11	40	6	50	0	2	77	146	49	239	34	5	345	4	1.218
Aalst	98	8	17	1	18	0	1	27	42	23	88	7	2	98	0	430
Denderleeuw	8	0	0	0	2	0	0	6	6	3	17	5	0	23	0	70
Geraards-bergen	36	1	15	1	8	0	0	8	30	4	31	4	1	50	4	117
Ninove	18	2	0	3	6	0	1	15	21	2	26	7	1	59	0	161
Zottegem	15	0	0	0	5	0	0	7	9	3	13	2	1	28	0	83

Bron: Beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Agentschap Jongerenwelzijn, 2010

*In deze tabel wordt een jongere per soort voorziening slechts eenmaal geteld. Tijdens het begeleidingsjaar kan één en dezelfde jongere echter meerdere maatregelen hebben in meerdere soorten voorzieningen. In het totaal kan hij/zij dus meermaals geteld zijn.

Jongeren met een maatregel naar soort voorziening en woonplaats, aantal en %, 2010

Gemeente	Algemene ziekenhuizen	Centra geestelijke gezondheidszorg	Psychiatrische verzorgingstehuizen	Psychiatrische ziekenhuizen	Soort voorziening: Algemeen welzijnswerk	Totaal aantal jongeren per maatregel in de gezondheidszorg*	Integrale gezinszorg	Kind en gezin	Openbare centra voor maatschappelijk welzijn	Soort voorziening: Vlaams Agentschap voor Pers met een handicap	Pleeggezin zonder kosten	Totaal aantal jongeren per maatregel in de overige hulpverlening	Centra voor leerlingenbegeleiding	school	schoolinternaten	Totaal aantal jongeren per maatregel in de onderwijssector	Aantal jongeren waarvan de aard van de maatregel onbekend is	Totaal aantal jongeren per maatregel*	% jongeren onder maatregel**
Vlaams Gewest																			
P. Oost-Vlaanderen	42	4	5	81	6	138	3	143	1	279	42	468	5	21	236	262	241	6.470	19,42
Ar. Aalst	5	0	0	17	1	23	0	41	0	50	4	95	0	4	38	42	92	1.470	23,24
Aalst	1	0	0	7	0	8	0	21	0	17	0	38	0	0	11	11	35	522	28,66
Denderleeuw	2	0	0	1	0	3	0	3	0	5	3	11	0	0	1	1	9	94	20,83
Geraardsbergen	0	0	0	2	0	2	0	5	0	9	0	14	0	0	9	9	13	231	30,36
Ninove	1	0	0	3	1	5	0	2	0	6	0	8	0	1	3	4	16	194	22,12
Zottegem	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0	3	0	0	3	3	0	89	16,32

Bron: beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Agentschap jongerenwelzijn, 2010

* In deze tabel wordt een jongere per soort voorziening slechts eenmaal geteld. Tijdens het begeleidingsjaar kan één en dezelfde jongere echter meerdere maatregelen hebben in meerdere soorten voorzieningen. In het totaal kan hij/zij dus meermaals geteld zijn.

**t.o.v. 1000 0 tot en met 21-jarigen (gemiddelde bevolking 1-1-2010 en 1-1-2011)

Vaststellingen:

- We merken op dat jongeren met een maatregel in de bijzondere jeugdbijstand de grootste groep vormen. Ninove telde in 2010 194 jongeren met een maatregel binnen de bijzondere jeugdbijstand. Hieronder vallen vooral de begeleidingshuizen, onthaal- en oriëntatiecentrum, thuisbegeleidingsdiensten en begeleiding door consulenten.
- Ninove telt bovendien 22,12% jongeren met een maatregel ten opzichte van 1.000 0- tot en met 21-jarigen. Dit percentage ligt lager dan Aalst en Geraardsbergen, maar ligt wel hoger dan het provinciale percentage.

Jongeren met een maatregel naar aard van de maatregel

Woonplaats	Aantal jongeren				%*			%**
	Als misdrijf omschreven feit (MOF)	Problematische Opvoedings-Situatie (POS)	Andere	Totaal	Als misdrijf omschreven feit (MOF)	Problematische opvoedings-Situatie (POS)	Andere	
Vlaams Gewest								
P. Oost-Vlaanderen	605	4 308	190	5 103	11,86	84,42	3,72	14,70
Ar. Aalst	146	933	16	1095	13,33	85,21	1,46	17,31
Aalst	53	336	6	395	13,42	85,06	1,52	21,68
Denderleeuw	17	58	1	76	22,37	76,32	1,32	16,84
Geraardsbergen	19	163	2	184	10,33	88,59	1,09	24,19
Ninove	22	111	4	137	16,06	81,02	2,92	15,62
Zottegem	6	52	0	58	10,34	89,66	0,00	10,64

Bron: Beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Agentschap jongerenwelzijn, 2010

*t.o.v. van het totaal aantal jongeren met een maatregel

**t.o.v. 1000 0-tot en met 21-jarigen (gemiddelde bevolking 1-1-2010 en 1-1-2011)

Vaststellingen:

- We stellen vast dat de als misdrijf omschreven feiten voor Ninove (16,06%) hoger liggen in vergelijking met de rest van de gemeenten, enkel Denderleeuw scoort hoger.
- Zoals dat in elke gemeente het feit is, zijn er ook in Ninove veel meer problematische opvoedingssituaties (81,02%) dan als misdrijf omschreven feiten.
- 15,62 % van de 0- tot en met 21-jarigen hebben in Ninove een maatregel/ Dit ligt onder het cijfer van het arrondissement (17,31%) maar blijft boven dit van Oost-Vlaanderen (14,70%).
- In deze tabel kan één jongere gedurende het begeleidingsjaar zowel een MOF- als POS-maatregel gehad hebben en kan dus in het totaal ook dubbel geteld worden.

3.3. Voorzieningen

3.3.1. Eerstelijnsdiensten

OCMW Ninove

Heeft een brede waaier van sociale dienstverlening. Haar missie is:

Het OCMW Ninove beoogt om in Ninove duurzaam bij te dragen tot het welzijn van haar inwoners:

“Het OCMW Ninove wil een brede sociale dienstverlening ontwikkelen en aanbieden. Het richt zich hierbij tot alle inwoners van Ninove, ongeacht hun toestand, hun politieke, filosofische of godsdienstige overtuiging, hun etnische afkomst, met bijzondere aandacht voor de kansengroepen uit Ninove”

“Daarnaast biedt het een professionele en kwalitatief hoogstaande zorg op maat aan, met het oog op een zo lang en zo groot mogelijke zelfredzaamheid van iedere burger van Ninove. Deze zorg dient afgestemd te zijn op de reële noden van de bevolking en aanvullend te zijn aan het aanbod van andere welzijnsorganisaties en sociale instellingen in en rondom Ninove”

“Respect voor de privacy en de eigenheid van iedere gebruiker staan hierbij centraal”

CAW

Het centrum Algemeen Welzijnswerk staat open voor mensen met vragen of problemen. Het CAW heeft een lage drempel, is vlot bereikbaar, kent geen wachtlijsten en de eerste hulp is gratis. De hulpverlening is vertrouwelijk en vrijwillig. Het CAW zoekt samen met de hulpvrager naar de mogelijkheden bij de persoon zelf of zijn/haar omgeving om de problemen op te lossen of verwijst door naar instanties die de sociale rechten van de hulpvrager kunnen verzekeren.

JAC

Het Jongerenadviescentrum is een ambulante dienst die ernaar streeft zoveel mogelijk jongeren (12 tot 25 jaar) te bereiken en te informeren rond allerhande thema's via een laagdrempelig onthaal. Zowel voor info-, advies-, als hulpvragen kunnen jongeren in het JAC terecht. Ook ouders en intermediairs kunnen een beroep doen op het JAC

Regiohuizen K&G

In de regiohuizen van Kind en Gezin wordt een permanentie gehouden door een verpleegkundige. Aanstaande ouders en gezinnen met jonge kinderen kunnen er terecht voor het inwinnen van informatie of advies en het vragen van hulpverlening en ondersteuning in het geval van een crisissituatie. Ook hulpverleners uit de welzijns- en gezondheidssector, artsen, ... kunnen er terecht voor informatie en advies. Sinds 2013 bestaat er ook gratis prenatale huisbezoeken voor mensen in maatschappelijk kwetsbare positie.

CLB 's

De centra voor leerlingenbegeleiding krijgen de opdracht het welbevinden van leerlingen te bevorderen. Deze opdracht wordt uitgevoerd met respect voor de rechten van het Kind, de wet op de privacy, en het beroepsgeheim. Het belang van de leerling staat centraal.

3.3.2. Sociale initiatieven

Teledienst

Teledienst is een vrijwilligersorganisatie die werkt aan de armoedeproblematiek en sociale uitsluiting, door:

- o Mindermobielen: vervoer
- o Welzijnsschakel
- o Karweidienst
- o Sociaal restaurant
- o Ontmoeting: praatcafé
- o Huiswerkbegeleiding voor leerlingen van het basisonderwijs
- o Zinnvolle dagbesteding: creatief atelier en activiteitengroep Wel & Wee
- o pc-project (wegwerken digitale kloof)
- o Crea-ateliers
- o Schoolkansenpas en kanspas i.s.m. OCMW, stad, SOS schulden op school
- o 't Winkeltje is een winkel voor kansarme inwoners van Ninove. Het biedt een beperkt assortiment voedingswaren en onderhoudsproducten aan. Deze producten worden verkocht aan 40% van de prijs in de gewone supermarkt.

3.3.3. Pleegzorg

De diensten voor pleegzorg, erkend en gesubsidieerd door de Vlaamse overheid, bieden professionele ondersteuning aan alle betrokkenen en in elke fase van pleegzorg. Pleegzorg wordt georganiseerd en begeleid door diensten voor pleegzorg.

Pleegzorg Oost-Vlaanderen is een samenwerking van zeven diensten voor pleegzorg in Oost-Vlaanderen: De Mutsaard, Dienst Gezinsplaatsing, Jeugdzorg in Gezin, Open Gezin, Open Haard, Open Thuis en Opvang.

3.3.4. Begeleidingstehuizen

Een begeleidingstehuis vangt jongeren op in residentieel verband. Dat betekent dat je als jongere daar verblijft en niet thuis. De begeleiding werkt aan een terugkeer naar thuis of naar zelfstandig wonen. Alle begeleidingstehuizen betrekken de ouders en de ruimere context van de minderjarige bij de begeleiding.

Niet alle begeleidingstehuizen zijn hetzelfde. Er zijn begeleidingstehuizen die zich op langdurige uithuisplaatsingen richten (perspectief biedend), andere leggen de klemtoon op kortdurende en gezins- en context-ondersteunende opvang.

Raveling VZW

Raveling vangt maximum 14 jongens en meisjes van 3 jaar tot 18 jaar (kan tot 20 jaar max.) op die voor een tijdje niet thuis kunnen verblijven. Er wordt gewerkt in opdracht van de Jeugdrechtbank of van het Comité Bijzondere Jeugdzorg.

3.3.5. Bijzondere jeugdbijstand

Platform Bijzondere Jeugdbijstand

Het Platform Bijzondere Jeugdbijstand kwam er op vraag van de sector zelf. Voor het provinciebestuur biedt het de mogelijkheid haar (subsidie)beleid door deskundigen uit de sector te laten bijsturen. Alle Oost-Vlaamse voorzieningen en verwijzers zijn in het Platform vertegenwoordigd.

Actoren in het jeugdrecht

Comité voor Bijzondere Jeugdzorg:

Per administratief arrondissement is het Comité voor Bijzondere Jeugdzorg bevoegd om hulpverlening te organiseren voor minderjarigen en hun ouders in problematische opvoedingssituaties (POS).

Bemiddelingscommissie voor Bijzondere Jeugdbijstand:

De scheiding tussen vrijwillige en gedwongen hulpverlening wordt mogelijk gemaakt door voorrang te geven aan de vrijwillige hulpverlening. Wanneer deze niet mogelijk blijkt (volgens het comité voor Bijzondere Jeugdzorg, de ouders, de minderjarige, parketmagistratuur of hulpverleners) zal de Bemiddelingscommissie bepalen of een gerechtelijke tussenkomst gerechtvaardigd is. Verzoening blijft hier voorop staan.

Jeugdrechtbank

De jeugdrechter is bevoegd voor als misdrijf omschreven feiten (MOF) en is bevoegd voor problematische opvoedingssituaties (POS) op vordering van het openbaar ministerie. De jeugdrechter kan maatregelen ten aanzien van de ouders treffen

3.3.6. Voorzieningen voor mensen met een handicap

Vzw Schoonderhage en vzw de Dorpel zijn de enige twee organisaties op Ninoofs grondgebied. Schoonderhage is een vereniging die voorziet in opvang en huisvesting van mensen met een mentale handicap. Zij wordt gesubsidieerd door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) en is erkend als voorziening in de gehandicaptenzorg voor 77 plaatsen dagcentrum (+/- 100 bezoekers), 107 plaatsen tehuis niet werkenden/nursing en 9 plaatsen beschermd wonen/ geïntegreerd wonen

Ook voor vzw de Dorpel worden de werkingsmiddelen voorzien door het VAPH.
Zij zijn erkend voor Begeleid Wonen, Beschermd wonen en als Dienst Inclusieve Ondersteuning.

3.4. Financiële tegemoetkomingen

- Recht op maatschappelijke integratie (RMI) onder de vorm van:
- Leefloon
- IVT (inkomensvervangende tegemoetkoming)
- IT (integratietegemoetkoming)
- Schuldhulpverlening
- Omnio-statuu
- Voorkeursregeling in de ziekteverzekering
- Vlaamse Zorgverzekering
- Mazouttoelage
- (school)Kansenpas
- Huurwaarborg
- Installatiepremie
- Sociaal tarief IBO
- Vermindering tarief kinderopvang
- Sociale leningen
-

Actoren

Dienstverlening	Minderjarigen	Meerderjarigen	Actoren in Ninove eind 2012
Financiën en materiële hulp			
Sociale bijstand (IGO, RMI, financiële steunen,...)	x	x	OCMW Ninove
Schuldhelpverlening	/	x	OCMW Ninove
Verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering/omniostatuut	/	x	Mutualiteiten
Materiële hulp	x	x	Sociaal restaurant 't Contact (Teledienst), OCMW Ninove, de Kringwinkel,
Sociaal tarief IBO, vermindering tarief kinderopvang	/	x	Stad Ninove, inkomensgerelateerde kinderopvang
Sociale leningen	/	x	Vlaams Woningfonds
Gezondheid			
Kind en Gezin	x	/	Kind en Gezin regiohuis en consultatiebureau Ninove
CAW	/	x	CAW Delta
Specifieke dienstverlening	x	/	CKG Den Boomgaard
Sensibiliseren en overleg	/	x	LOGO Aalst, Lokaal Multidisciplinair netwerk, Casemanagement (Aalsters Sociaal Overleg)
Materiële hulp	x	x	Uitleendienst mutualiteit, Rode kruis Vlaanderen afdeling Ninove
Diensten aan huis			
Thuisbegeleidingsdiensten	x	/	De Mee-Ander Geraardsbergen, Dienst voor gezinsbegeleiding jeugdzorg Denderstreek, Dagcentrum De Marbol Geraardsbergen
Organiseren van hulpverlening	x	/	Comité voor bijzondere jeugdzorg, Jeugdrechtsbank, Bemiddelingscommissie voor bijzondere jeugdbijstand
Huiswerkbegeleiding	x	x	Teledienst
Gezinszorg		x	Mutualiteiten, ocmw, pwa
Verpleging aan huis	X	X	Mutualiteiten, kring van zelfstandige verpleegkundigen...
Huisvesting			
crisisopvang			Ocmw, Niemandslaan Aalst, Haven 21 Halle
begeleidingtehuis			Raveling Ninove, Ter Muren Erebeidegem, Home Magnolia Geraardsbergen

Pleegzorgdiensten			Open Gezin Geraardsbergen, KAOS Aalst
Sociale huisvestingsmaatschappijen			Ninove Welzijn, SVK Z-O Vlaanderen, Denderstreek Aalst
Huisvestingsdiensten			OCMW en stad
Huurdersbond			Huurdersbond O-Vlaanderen
Onderwijs			
Buitenschoolse activiteiten			Taalspeelbad, IBO, stad jeugddienst
Arbeid en tewerkstelling			
Laaggeschoolden en langdurig werklozen			Partners werkwinkel Ninove
Opleiding			Centrum voor basiseducatie Leerpunt, PCVO
Tewerkstellingsbegeleiding en -projecten			Ocmw, stad, vdab
Sociale cohesie, netwerken			
verenigingen			Teledienst Ninove, vzw BiJeVa (bijzondere jeugdvakantie)
zelfhulpgroep			'T Onderonske, AA Vlaanderen, Al-Anon, Vierdewereldgroep Aalst
Kansenpas			OCMW, stad, teledienst

3.5. Beleidsprioriteiten andere overheden

3.5.1. Vlaamse beleidsdoelstellingen inzake Welzijn, Volksgezondheid en Gezin in de Omzendbrief VR 2012 1611 MED.0512/12, van Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Minister Vandeurzen reikt 10 beleidsdoelstellingen aan in het kader van het lokaal sociaal beleid. Een aantal hebben meer specifiek hun toepassingsgebied in andere onderdelen van dit rapport zoals:

- o 3.4 preventieve gezinsondersteuning en toegankelijke kinderopvang en 3.5 kwaliteitsvolle buitenschoolse opvang (kinderen en jongeren)
- o 3.6 een divers en aangepast woonzorgaanbod en 3.7 beleid inzake vergrijzing van de bevolking (senioren)

Blijven over voor deze rubriek van maatschappelijk kwetsbaren:

3.1. Vermaatschappelijking van de zorg. Dit houdt in dat:

- we moeten proberen om maximaal de eigen kracht van de cliënt en zijn omgeving te activeren in de hulpverlening
- we de betrokkenheid van de lokale samenleving bij de ondersteuning van de zorgvrager meer moeten uitwerken (vrijwilligerswerk, buurtwerk...)

- goede zorg een zaak is van geïntegreerde benadering: niet alleen welzijns- en gezondheidsvoorzieningen spelen hier een rol, ook andere domeinen dragen hier toe bij (werk, wonen, onderwijs, cultuur, sport...). Als lokale overheid bruggen slaan tussen deze spelers is de boodschap

3.2. Een inclusief en integraal beleid tot bestrijding van (kinder-)armoede

Deze aanpak vereist een goede samenwerking tussen publieke en private actoren. De lokale besturen bevinden zich op hun grondgebied in de beste positie om alle acties ter bestrijding van de (kinder-)armoede te coördineren

3.3. Preventief gezondheidsbeleid

Vlaanderen wil voortbouwen aan het preventieve gezondheidsbeleid vastgelegd in het decreet van 21 november 2003. De Logo's blijven verder gesubsidieerd. De minister vraagt om de al opgezette acties in samenwerking met LOGO en andere partners verder te bestendigen in het lokaal sociaal beleid. Een nieuw ondersteuningspakket moet de gemeenten helpen bij de opmaak van een integraal actieplan 'Gezonde Gemeente'

3.8. Preventie en aanpak van de problematische schuldenlast

Gelet op het toenemend belang van de schuldproblematiek in de maatschappij is het essentieel dat acties rond schuldbemiddeling in de lokale sociale beleidsplanning aan bod komen. Het aanbod nog versterken, inzetten op preventie en nazorg, samenwerking tussen alle schuldhulpverlenende diensten, zijn hier voorbeelden van.

3.9. Problematiek van dak- en thuisloosheid

Dit is een complexe problematiek en een effectief en efficiënt optreden vraagt samenwerken en afstemmen. Lokale besturen zijn de partners bij uitstek om hieraan te participeren

3.10. Samenwerking in het welzijnswerk op de eerste lijn

Ocmw's en caw's richten zich vaak op dezelfde doelgroepen, maar wel vanuit een verschillende, complementaire opdracht en positie. Om hulpzoekende burgers goed te kunnen helpen, is het belangrijk om samen te zorgen voor een laagdrempelig en kwaliteitsvol onthaal. De meerjarenplanning moet voor het OCMW en CAW heel concreet de bakens uitzetten

3.5.2. Beleidsnota 2009-2014 Armoedebestrijding: 'armoede uitsluiten, armen insluiten' van Vlaams minister Ingrid Lieten

De strijd tegen armoede is een topprioriteit binnen het Vlaams regeerakkoord. Iedereen moet de kans krijgen om de eigen talenten verder te ontwikkelen. 'Laat iedereen aan de samenleving bijdragen op zijn of haar manier, met zijn of haar mogelijkheden en waardeer dat ook.'

Armoedebestrijding is niet louter een vraagstuk van onvoldoende inkomen wegwerken, maar is een complexe en multidisciplinaire uitdaging. De minister geeft in haar nota mee waaraan een armoedebestrijdingsbeleid minstens moet voldoen. Het beleid moet:

- empoweren: de mensen versterken in hun greep op de eigen situatie
- participierend zijn: respect en begrip zijn hier sleutelwoorden
- preventief zijn: adequaat reageren op nieuwe ontwikkelingen hoort hierbij
- integraal zijn: moet alle domeinen betrekken in een samenhangend geheel
- inclusief zijn
- volgehouden worden

- gebaseerd zijn op evaluatie: PDCA-cyclus toepassen (plan-do-check-act)

3.6. Besluit met SWOT

3.6.1. Belangrijkste vaststellingen uit de cijfergegevens

Het inkomen en sociale bijstand (2009-2010)

- Het gemiddeld inkomen per aangifte in Ninove in 2010 is € 28 537. Dit is aan de lage kant, enkel Geraardsbergen scoort nog lager.
- Het gemiddeld inkomen per inwoner haalt met € 16 660 nipt het Vlaamse gemiddelde, maar blijft ook relatief laag liggen in vergelijking met de andere steden/gemeenten. Ook hier scoort enkel Geraardsbergen nog lager.
- De welvaartsindex voor Ninove ligt op 99,58 waardoor de kaap van 100 (provincie) net niet bereikt wordt. Binnen de regio scoren we op 1 na het laagst.
- Het jaargemiddelde RMI-begunstigden in 2010 is 149 personen. Hiervan is 42,3% man en 57,7% vrouw.
- Met 4,03 personen op duizend doen we het in 2010 beter dan Geraardsbergen (5,69), Aalst (6,48) en de provincie (6,48) en slechter dan Denderleeuw (3,70) en Zottegem (1,36).
- Wat nog opvalt, is het feit dat Ninove binnen de regio een hoog percentage 60-plus RMI-begunstigden telt (2,89 per 1 000). Het percentage stemt overeen met dit van de provincie.
- De teller van het jaargemiddelde 2010 van het aantal leefloners staat op 127 waarvan 75 vrouwen (59%) en 52 mannen (41%).
- Met 3,44 leefloongerechtigden op 1.000 kennen we de op 1 na laagste score binnen de regio.
- Ook hier stellen we vast dat het percentage leefloners 60+ voor Ninove (2,78/1 000) opvallend hoog ligt t.o.v. de andere gemeenten maar het loopt quasi gelijk met Vlaams percentage binnen deze leeftijdscategorie (2,85/1 000).
- in 2012 kloppen 290 mensen bij het OCMW aan om één of andere vorm van schuldhulpverlening. Dit is 0,77% van de totale bevolking
- het aantal IT/IVT-gerechtigden ligt in Ninove vrij hoog (19,97 inw. op 1.000). Buiten Geraardsbergen (23,79 pers op 1 000 inw.) kennen we het grootste aandeel IT/IVT gerechtigden in de streek.
- Ninove overstijgt hiermee sterk het percentage van het Vlaams Gewest (12,06 op 1 000).
- De 60-plussers zijn ook hierin sterk vertegenwoordigd.

Personen met een handicap (2011 – 2012)

- Ninove telt in 2012, 18,17 inwoners op duizend erkende personen met een handicap of 1,8% van de totale Ninoofse bevolking
- Hiervan zijn 22,6% van de pmeh (erkend door het VAPH) jonger dan 18 jaar, 77,4% is 18-plus.
- We merken op dat Ninove met 85,5 personen op 1 000 inwoners veel hoger scoort dan het provinciale gemiddelde wat betreft pmeh erkend door de directie generaal (66,68 personen op 1 000 inwoners).
- In de regio Aalst hebben de referentiepunten nagenoeg hetzelfde percentage met uitzondering van uitschieter Geraardsbergen.
- Vzw Schoonderhage en vzw de Dorpel zijn de enige twee organisaties voor pmeh op Ninoofs grondgebied.

- In totaal zijn er in groot Ninove 57 parkeerplaatsen voor personen met een handicap.

Tegemoetkoming in de gezondheidszorg

- In Ninove genieten in 2011 5 115 personen een voorkeursbehandeling in de ziekteverzekering.
- Er zijn meer vrouwen (60,33%) dan mannen (39,66%) met een voorkeursbehandeling. 54,3% van het totaal aantal rechthebbenden op voorkeursregeling in de ziekteverzekering, is 60 plus.
- Ninove telt in 2011 een totaal van 397 personen met een omnio-statuuut.
- Er zijn meer vrouwen met een omnio-statuuut dan mannen.
- Verder zien we ook dat de leeftijdsgroep van 0 t.e.m. 19 jaar de grootste groep vormen in Ninove (26,99 per 1 000 inwoners).
- Ninove telt in 2010 een totaal van 1 172 gerechtigden op mantel- en thuiszorg (31,68 per 1 000 inwoners) en 369 gerechtigden residentiële zorg (9,98 per 1 000 inwoners).
- Binnen beide zorgvormen zijn er meer vrouwen dan mannen. In de mantel- en thuiszorg noteren we 61,77% vrouwen tegenover 38,23% mannen. Bij de residentiële zorg is dit 75% vrouwen tegenover 25% mannen.

Huishoudens in kwetsbare posities (2011)

- Met 4 387 alleenstaanden is in 2011, 11,83% van de totale Ninooftse bevolking alleenstaand.
- Van het totaal aantal alleenstaanden is vooral de categorie 30 t.e.m. 59 jaar met 41,4% de grootste groep, gevolgd door de categorie 60 t.e.m. 79 jaar, goed voor 33,9%.
- Het aantal alleenstaande vrouwen met kinderen is met 82,78% beduidend groter dan de 17,22% alleenstaande mannen met kinderen.
- Het aantal eenoudergezinnen nam in Ninove tussen 2007 en 2011 toe met 20,61%. (van 626 naar 755). Daarmee behoren we tot de sterkste stijgers binnen de regio.
- Ninove scoort met 3% geboortes in kansarme gezinnen, relatief laag binnen het arrondissement. Het percentage ligt ook opmerkelijk lager dan dat van de provincie Oost-Vlaanderen (7,1%) of dat van het Vlaams Gewest (8,1%). Vooral armoede als gevolg van de arbeidssituatie van de ouders voert de boventoon, daarna komen huisvesting en gezondheid.

Kwetsbaarheid in de schoolsituatie en op de arbeidsmarkt (2007-2011)

- Ninove telt in 2011 een totaal van 465 leerlingen lager onderwijs met een risicoschoolloopbaan, dit is 12,70% van het totaal aantal leerlingen in het lager onderwijs.
- Ninove telt 669 leerlingen met een schoolse vertraging in het secundair onderwijs, wat neerkomt op 24,95% van het totaal aantal leerlingen in het secundair onderwijs.
- Net als in het lager onderwijs vormt ook in het secundair onderwijs de indicator 'opleiding moeder' de grootste groep (25,46%), daarna komt 'schooltoelage' met 24,31%.
- Van alle leerlingen die school lopen in het basisonderwijs in Ninove scoort meer dan 20% op de indicator 'opleiding moeder'. Iets minder dan 20% scoort op de indicator 'schooltoelage'. Thuisstaal en buurt scoren iets minder hoog als indicator. Maar toch zien we dat Ninove qua thuisstaal hoger dan het Vlaamse en Oost-Vlaamse percentage.

- Het percentage laaggeschoolde NWWZ binnen het totaal aantal NWWZ bedraagt 52,91%.
- Het percentage langdurig werkloos NWWZ bedraagt (44;32%)
- De combinatie laaggeschoold en langdurig werkloos ligt voor Ninove op 26,84%
- Het percentage van de laaggeschoolden en langdurig werklozen t.o.v. van de bevolking op arbeidsleeftijd (20 – 59 jaar) is 14,10‰
- Ninove tekent zich duidelijk binnen de regio af als het gebied waar we het grootste aantal NWW met een arbeidshandicap kennen. Dit ligt op 18,3% van het totaal aantal NWWZ.
- In Ninove is de evolutie van het percentage NWWZ met een arbeidshandicap t.o.v. het totaal aantal NWWZ tussen 2003 en 2012 met 39% gestegen. We zijn daarmee bij de koplopers binnen de regio.

Jongeren met een maatregel (2011)

- We merken op dat jongeren met een maatregel in de bijzondere jeugdbijstand de grootste groep vormen. Ninove telde in 2010 194 jongeren met een maatregel binnen de bijzondere jeugdbijstand.
- Ninove telt 22,12‰ jongeren met een maatregel ten opzichte van 1 000 0- tot en met 21-jarigen.
- We stellen vast dat de als misdrijf omschreven feiten voor Ninove (16,06%) hoger liggen in vergelijking met de rest van de gemeenten, enkel Denderleeuw scoort hoger.
- Zoals dat in elke gemeente het feit is, zijn er ook in Ninove veel meer problematische opvoedingssituaties (81,02%) tegenover als misdrijf omschreven feiten.

3.6.2. SWOT

SWOT-analyse	
Sterktes	Zwaktes
➤ De aanwezigheid aan een uitgebreid netwerk aan sociale initiatieven op grondgebied Ninove ➤ De sterk uitgebouwde integrale hulpverlening binnen het OCMW Ninove op vlak van wonen, werken, onderwijs, gezondheid, ... ➤ Het OCMW als belangrijke draaischijf voor overleg, doorverwijzing, samenwerking en coördinatie ➤ De aanwerving van een jeugdopbouwwerker voor Ninove als anker-, brug- en vertegenwoordigingsfiguur, met speciale aandacht voor maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren ➤ Het sociaal huis als aanspreekpunt	➤ Onderbescherming: gaat verder dan het niet opnemen van recht op leefloon of financiële bijpassing of sociale hulp- en dienstverlening. Sommige sociale grondrechten worden nog steeds niet gerealiseerd voor mensen die hier recht op hebben/nood aan hebben ➤ Maatschappelijk kwetsbaren ervaren nog te vaak drempels ➤ Maatschappelijk kwetsbaren worden nog te weinig betrokken binnen het beleid (cfr. Adviesraden) ➤ Besparingsdiscours (cfr. CAW Delta, bedreiging verdwijnen werkwinkel..)

Kansen	Bedreigingen
➤ Beleid op basis van samenwerking en dialoog: tussen diensten onderling, stad en OCMW, tussen buurgemeenten/buurocmw's, met het middenveld en met de burgers ➤ De verdere uitbouw van het sociaal huis met externe partners ➤ Inzetten op preventie en nazorg van de doelgroepen ➤ Actief toestappen naar de doelgroepen om hen te laten participeren ➤ Actief op zoek gaan naar die mensen die begeleiding het meest nodig hebben (deur-aan-deur)	➤ Financiële dienstverlening mag geen doel op zich zijn, maar is een middel ➤ Ontbreken van de nodige nazorg waardoor mensen vaak 'hervallen' ➤ Het accent teveel op activering i.p.v. op participatie

3.6.3. BESLUIT

Dit besluit kwam tot stand uit de objectieve bevindingen van de cijfers en de subjectieve ervaringen op het werkveld. Ook de welzijnsraad bracht zijn advies uit op de vergadering van donderdag 04 juli 2013.

Voor deze doelgroep liggen de kansen van het lokale bestuur vooral bij preventie en nazorg door:

- het voeren van een beleid op basis van samenwerking en dialoog: tussen diensten onderling, gemeente en OCMW, tussen buurgemeenten/buurocmw's, met het middenveld en met de burgers.
- optimaliseren van het sociaal huis met externe partners als centrale en laagdrempelige toegangspoort naar de sociale dienstverlening
- inzetten op preventie en nazorg van de doelgroepen
- actief toe te stappen naar de doelgroepen om hen te laten participeren
- actief op zoek te gaan naar die mensen die begeleiding het meest nodig hebben (deur-aan-deur)

4. Etnisch-culturele minderheden

4.1. Inleiding

Een belangrijke groep binnen het welzijnsdomein zijn ook de 'Nieuwe Vlamingen'. Etnisch-culturele diversiteit blijft toenemen in de Vlaamse gemeenten. Deze etnisch-culturele diversiteit zorgt enerzijds voor een verrijking van de samenleving, maar zorgt ook voor spanningen en misverstanden. De stad Ninove erkent deze toenemende diversiteit en heeft in haar beheers- en beleidscyclus 2014-2019 oog voor de Nieuwe Vlamingen.

4.2. Evoluties

4.2.1. Personen met een vreemde nationaliteit

* *Evolutie van de bevolking met een vreemde nationaliteit*

Personen met een vreemde nationaliteit zijn inwoners die niet de Belgische nationaliteit hebben. Het gaat over de huidige nationaliteit. Mensen die naast de Belgische nationaliteit nog één of meer andere nationaliteiten hebben, tellen als Belg.

Aandeel van de bevolking met een vreemde nationaliteit	Percentages										
	1990	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Vlaams Gewest	4,3	4,8	4,9	4,9	5,2	5,4	5,8	6,1	6,4	6,8	7,1
P. Oost-Vlaanderen	2,6	3,0	2,9	2,7	3,0	3,2	3,5	3,8	4,1	4,5	4,8
Ar. Aalst	0,8	1,2	1,3	1,5	1,7	2,0	2,2	2,4	2,8	3,1	3,5
Aalst	1,7	2,0	2,1	2,3	2,6	3,0	3,4	3,8	4,4	4,9	5,4
Denderleeuw	0,6	0,6	1,3	1,6	1,9	2,4	3,0	3,4	3,8	4,5	4,9
Geraardsbergen	0,7	1,2	1,4	1,8	2,1	2,4	2,5	2,6	3,0	3,3	3,6
Ninove	1,2	1,6	1,6	1,8	2,0	2,2	2,5	2,3	2,9	3,3	3,7
Zottegem	0,3	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	1,0	1,2	1,3	1,5	1,9

Bron: ADSEI, lokale statistieken

Vaststelling:

- In Ninove is er een sterke toename van het aantal mensen met een vreemde nationaliteit. In 21 jaar tijd is het absolute aantal verdrievoudigd. Van 409 mensen met een vreemde nationaliteit in 1990 naar 1 387 mensen met een vreemde nationaliteit in 2012.

Ondanks deze sterke toename, blijft Ninove onder het Vlaamse gemiddelde: 3,7% van de totale Ninoofse bevolking heeft een vreemde nationaliteit terwijl dat voor Vlaanderen 7,1% van het totaal aantal inwoners is.

** De bevolking met een vreemde nationaliteit naar leeftijd en geslacht, 2011*

Leeftijd	Aantal in Ninove	% t.o.v. totaal aantal inwoners per leeftijdsgroep in Ninove	% t.o.v. totaal aantal inwoners per leeftijdsgroep in het Vlaams Gewest
0-5 jaar	90	3,7	7,6
6-11 jaar	92	4	6,8
12-17 jaar	83	3,4	5,6
18-24 jaar	110	3,8	7,5
25-49 jaar	643	5,1	9,6
50-64 jaar	142	1,9	5,1
65 jaar en ouder	76	1,1	3,2

Geslacht	Aantal in Ninove	% t.o.v. totaal aantal inwoners per geslacht in Ninove	% t.o.v. totaal aantal inwoners per geslacht voor het Vlaams Gewest
Man	603	3,3	7,1
Vrouw	633	3,3	6,5

Bron: lokale integratie- en inburgeringsmonitor

Vaststellingen:

- De meeste personen met een vreemde nationaliteit bevinden zich in de leeftijdscategorie 25-49 jaar. 5,1% van de totale bevolking in Ninove tussen de 25 en 49 jaar heeft een vreemde nationaliteit. Ook in Vlaanderen vertegenwoordigt deze leeftijdscategorie met 9,6% de grootste groep. Dit is logisch, want de leeftijdsgroep kent een marge van 24 jaar, terwijl de andere leeftijdsgroepen korter begrensd zijn.

- in Ninove scoren de vrouwen in absolute aantallen wat hoger dan de mannen, terwijl de Vlaamse gegevens het tegenovergestelde aantonen.

** Evolutie van de bevolking met een vreemde nationaliteit per deelgemeente*

Vaststellingen vanuit demografie voor 2012:

- In Nederhasselt en Neigem lijken het aantal vreemdelingen sinds 1991 enorm toe te nemen. Dit komt omdat er in deze deelgemeenten in 1991 maar één niet-Belg woonde. Elke toename vanuit dergelijke kleine basis lijkt dan exponentieel.
- In Pollare was einde 2012 nauwelijks 0,5% van de bevolking vreemdeling, in Lieferinge 0,9%. Of in absolute cijfers: in Lieferinge woonden 3 niet-Belgen, in Pollare 7. Dit zijn dan ook de deelgemeentes met het laagste aantal vreemdelingen. Aspelare, Nederhasselt, Neigem, Voorde en Denderwindeke telden minder dan 50 vreemdelingen.
- Volgens de cijfers van 31 december 2012 woont 61,1% van alle buitenlanders in deelgemeente Ninove, 17% woont op dat moment in Meerbeke. Samen huisvesten ze 78,1% van het totaal aantal Nieuwe Vlamingen van Ninove, het leeuwendeel dus. In de andere deelgemeenten spreken we over hele lage aandelen.
- Opvallend is dat het aantal vreemdelingen in Ninove tussen 1991 en 2001 zo goed als status quo bleef. De sterke stijging is begonnen in 2002. Het aantal vreemdelingen is sinds 2001 verdrievoudigd.
- Okegem kent relatief de sterkste stijging (x7 tussen 1991 en 2012), maar telde in 1991 slechts 7 niet-Belgen. Anno 2012 zijn er in Okegem 50 vreemdelingen, goed voor 2,4% van de Ninoofse bevolking.
- Meerbeke kent de tweede sterkste stijging (x5 sinds 1991). Einde 2012 wonen er 246 personen met een vreemde nationaliteit in Meerbeke, goed voor 4,2% van de totale Ninoofse bevolking.
- Ninove-centrum telt eind 2012 de meeste vreemdelingen, 883 personen of 6,6 % van de Ninoofse bevolking. Dit betekent op dat moment een verdrievoudiging sinds 1991.

** Samenstelling van de bevolking met een vreemde nationaliteit*

Vaststellingen vanuit demografie:

- In 2008 was 53% van de vreemdelingen in Ninove EU-burger. In Vlaanderen was dit toen 63%, dus 10 procentpunt hoger.
- Bijna een kwart van alle buitenlanders in Ninove had op 01/01/2008 de Afrikaanse nationaliteit, met name 24,5% van de bevolking met een vreemde nationaliteit. Daarmee scoorde Ninove dan weer 11,5 procentpunt hoger dan het Vlaamse gemiddelde, dat 13% bedroeg.

* Overzicht van de nationaliteitengroepen in Ninove

Vaststellingen uit de demografie:

- De gegevens van het Rijksregister van 31 december 2012 tonen aan dat er in Ninove, naast de Belgische nationaliteit, nog 87 andere nationaliteiten aanwezig zijn.
- De grootste groep niet-Belgen in Ninove, zijn de Nederlanders, goed voor 158 personen of 10,9% van alle buitenlanders.
- Op de tweede plaats komen de Roemenen met 133 personen of 9,2%. Op de derde plaats de Marokkanen met 118 personen of 8,2%. De Congolezen zijn goed voor 107 personen of 7,4%.
- Zes EU-lidstaten vervolledigen de top 10: Italië, Frankrijk, Polen, Spanje, Bulgarije en Portugal.
- Een kwart van de totale buitenlandse bevolking in Ninove is afkomstig uit het vroegere Oostblok (360 personen). Dit maakt van hen de grootste (vreemde) nationaliteitsgroep in Ninove.
- Verder valt ook de grootte van de groep op afkomstig uit (zwart-)Afrika. Zij vertegenwoordigen met 274 personen een aandeel van een klein vijfde van alle vreemdelingen.
- De nationaliteiten uit West- en Noord-Europa (18,2% of 260 personen) en Zuid-Europa (13,2% of 189 personen) staan respectievelijk op de derde en vierde plaats. Mensen uit de Maghreb (Marokko, Algerije, Egypte en Tunesië) vervolledigden de top 5 (11,1% of 158 personen).

* Aandeel kinderen geboren met de Belgische nationaliteit

Vaststellingen uit de demografie:

- In 2009 had in Ninove maar liefst 98,4% van de in dat jaar geboren kinderen, de Belgische nationaliteit. Dit is niet onlogisch, gelet op de nationaliteitswetgeving. Zonder te veel in detail te treden, komt het erop neer dat bijna iedereen wiens vader of moeder Belg is (ongeacht op welke manier deze nationaliteit ook tot stand is gekomen), bij de geboorte automatisch Belg wordt. Buitenlanders van de derde generatie worden ook automatisch Belg (toekenning). De tweede generatie kan ofwel via een verklaring (voor diegenen die in België geboren zijn), ofwel via optie (voor diegenen die in het buitenland geboren zijn), de Belgische nationaliteit verwerven, mits het parket van de rechtbank van eerste aanleg binnen de maand geen verzet aantekent.
- Dit aandeel ligt 5,6 procentpunt boven het Vlaamse gemiddelde.

4.2.2. Personen met een vreemde herkomst

** Evolutie van de bevolking van vreemde herkomst*

Personen van vreemde herkomst zijn personen met een niet-Belgische herkomst, dus zowel vreemdelingen als Belgen die zelf of waarvan de (doorgaans) moeder bij geboorte niet de Belgische nationaliteit hadden.

Voor de personen die niet meer bij hun ouders inwonen, wordt de herkomst bepaald op basis van de oudste nationaliteit van de persoon zelf. Is die oudste nationaliteit, een niet-Belgische nationaliteit, dan wordt de persoon beschouwd als een persoon van vreemde herkomst. Voor de personen die nog inwonen bij hun ouders, wordt gekeken naar de nationaliteitshistoriek van de moeder (of vader indien de persoon woont bij een alleenstaande vader). Als de oudste nationaliteit van de moeder (of de vader bij kinderen bij alleenstaande vaders) een niet Belgische nationaliteit is, wordt het kind beschouwd als een persoon van vreemde herkomst.

Vaststellingen uit demografie:

- In de periode 1990-2008 verdrievoudigde het aantal personen van vreemde herkomst in Ninove tot 2 450 inwoners.
- In 2008 is in Ninove 6,8% van de bevolking van vreemde herkomst. Het Vlaams gemiddelde lag ongeveer dubbel zo hoog.

** Evolutie van de oorspronkelijke nationaliteit van moeders*

Vaststellingen uit demografie:

- Het aandeel kinderen waarvan de moeder bij haar geboorte de Belgische nationaliteit bezat, neemt in de periode 2004-2009 in Ninove geleidelijk af van 89,1% naar 86,8%. De grafiek in het deel demografie illustreert duidelijk deze dalende evolutie.
- Over heel Vlaanderen zijn er in 2009 echter slechts 77,4% oorspronkelijk Belgische moeders, of een goede driekwart. In Ninove ligt op dat moment dit aandeel ruim negen procentpunten hoger.

** Samenstelling van de bevolking van vreemde herkomst*

Vaststellingen uit demografie:

- In 2011 zijn 3 536 mensen in Ninove van vreemde herkomst. Dit is 9,5% van de totale Ninoofse bevolking. Het Vlaamse gemiddelde bedraagt dan zelfs 14,6%.
- In 2011 vormen de inwoners uit Marokko met 800 personen de grootste groep in Ninove.

- Opvallend is de tweede plaats van de (ex-)Congolezen met 315 personen. In heel Vlaanderen komen de (ex-)Congolezen pas uit op de 12de plaats. De Turkse gemeenschap bekleedt de 3^e plaats, goed voor 213 personen.
- De Nederlanders komen met 191 personen op de vierde plaats. Nederlanders vormen in Vlaanderen de grootste groep, goed voor 17,6% van de personen van vreemde herkomst. De Nederlanders wonen vooral in de grensstreek.

**Overzicht herkomst huidige nationaliteit versus herkomst*

Ninove	Absolute getallen	
	Naar nationaliteit	Naar herkomst
	2011	2011
Marokko	116	800
Italië	80	188
Turkije	n.b.	213
Nederland	137	191
DR Congo	67	315
Roemenië	93	n.b.

Bron: SVR en Rijksregister

Vaststelling:

- In deze tabel zie je een duidelijk verschil tussen de groepen volgens huidige nationaliteit en naar herkomst. Italianen en Nederlanders worden heel wat minder vaak Belg dan Marokkanen, Turken en Congolezen. Dit is logisch, want EU-burgers beschikken over grotendeels dezelfde rechten als Belgen, waardoor deze heel wat minder geneigd zijn om zelf inspanningen te leveren om (ook) Belg te worden.

** Overzicht van de oorspronkelijke nationaliteit van moeders, 2009*

Oorspronkelijke nationaliteit van moeders van kinderen geboren in 2009	Percentages								
	Belg	Geïndustrialiseerde landen	Maghreb en Turkije	Ex-Oostblok	Afrika (excl. Maghreb)	Midden-Oosten (excl. Turkije)	Rest van Azië	Overige landen	Onbekend
Vlaams Gewest	77,4	3,8	8,2	4,1	2,5	1,0	1,7	0,7	0,7
Prov.Oost-Vlaanderen	81,5	1,6	7,7	4,3	2,2	0,8	1,1	0,6	0,3
Arr. Aalst	85,7	1,3	3,4	2,7	3,9	0,7	1,3	0,7	0,3
Aalst	73,9	1,9	6,9	5,3	7,3	2,1	1,6	0,7	0,3
Denderleeuw	85,6	0,9	2,7	0,9	9,0	0,0	0,5	0,0	0,5
Geraardsbergen	87,7	1,9	0,9	3,2	2,2	0,0	2,8	1,3	0,0
Ninove	86,8	1,1	5,2	2,2	1,6	0,0	0,5	1,1	1,4
Zottegem	93,2	0,4	0,9	2,1	0,9	0,0	1,7	0,9	0,0

Bron: Kind & Gezin

Vaststelling:

- Van alle kinderen geboren in 2009 heeft 5,2% van de Ninoofse moeders oorspronkelijk een nationaliteit uit de Maghreb of Turkije. In heel Vlaanderen ligt dit aandeel nog drie procent hoger.

Andere vaststellingen uit demografie:

- 2,2% van de Ninoofse moeders van kinderen die in 2009 geboren zijn, heeft oorspronkelijk een nationaliteit uit het vroegere Oostblok. Dat is zowat de helft van het Vlaamse gemiddelde, dat 4,1% bedraagt. Op vijf jaar tijd verdubbelde deze groep.
- In de periode 2004-2009 nam in Vlaanderen het aantal moeders van Afrikaanse herkomst toe. Opvallend is de sterke stijging binnen het arrondissement Aalst: ruim een verdubbeling van 1,8% naar 3,9%. Dit aandeel ligt ook veel hoger dan de gewestelijke en provinciale cijfers. De stad Ninove volgt de trend van het arrondissement.

4.2.3. Migratie van niet-Belgen

* *Binnenlandse migraties van vreemdelingen*

Binnenlandse migraties van vreemdelingen zijn in- en uitwijkingen van en naar andere Belgische gemeenten. In dit gedeelte behandelen we enkel de niet-Belgen.

Vaststellingen uit de demografie:

- Het aantal binnenlandse migraties van vreemdelingen in Ninove vertoont over de jaren niet echt een lineaire lijn. Toch is er een stijgende trend vast te stellen voor de intensiteit van de inwijking, van de uitwijking en van het migratiesaldo.
- Het aantal binnenlandse inwijkingen ligt steeds hoger dan het aantal uitwijkingen. Dit wil zeggen dat er meer vreemdelingen vanuit andere gemeenten naar Ninove komen wonen dan er van Ninove naar andere gemeenten verhuizen.
- In 2009 komen 167 vreemdelingen van elders in België in Ninove wonen, terwijl er 105 de omgekeerde beweging maken. Dit resulteert in een positief intern migratiesaldo van 62 bijkomende vreemdelingen.
- Het totaal interne migratiesaldo voor Ninove, dus van Belgen en niet-Belgen samen, bedraagt in 2009, 99 personen. Een kleine 2/3 hiervan zijn dus vreemdelingen (62), een ruime 1/3 zijn Belgen (36).

* *Buitenlandse migraties van vreemdelingen*

Buitenlandse migraties zijn in- en uitwijkingen van en naar het buitenland. In dit gedeelte behandelen we enkel de niet-Belgen.

Vaststellingen uit de demografie:

- Het aantal buitenlandse migraties van vreemdelingen schommelt doorheen de jaren, maar ook hier is op het vlak van inwijking, uitwijking en migratiesaldo een stijgende trend vast te stellen.
- Het aantal buitenlandse inwijkingen ligt steeds hoger dan het aantal uitwijkingen. Dit wil zeggen dat er meer vreemdelingen vanuit het buitenland naar Ninove komen wonen dan dat er van Ninove naar het buitenland verhuizen.
- In 2009 komen 125 vreemdelingen van elders in België in Ninove wonen, terwijl er 36 de omgekeerde richting kiezen. Dit resulteert in een positief internationaal migratiesaldo van 89 bijkomende vreemdelingen.
- In 2009 bedraagt het totaal internationaal migratiesaldo voor Ninove, dus van Belgen en niet-Belgen samen, 66 personen. Netto komen er 89 vreemdelingen bij. Dit wil zeggen dat er in 2009, 23 meer Ninovieters naar het buitenland emigreren dan er vanuit het buitenland terugkeren.
- De verhuisbeweging van vreemdelingen van en naar andere gemeenten binnen België ligt hoger dan deze van en naar het buitenland.

* *Binnenlandse en buitenlandse migraties van vreemdelingen*

Binnenlandse en buitenlandse migraties zijn alle in- en uitwijkingen. Ook hier handelen de cijfergegevens enkel over niet-Belgen.

Vaststellingen uit de demografie:

- Het totaal aantal verhuisbewegingen van vreemdelingen schommelt doorheen de jaren. Opnieuw is er een stijgende trend vast te stellen, zowel voor de intensiteit van de inwijking, van de uitwijking als van het migratiesaldo.
- Het aantal inwijkingen ligt altijd hoger dan het aantal uitwijkingen. Dit wil zeggen dat er meer vreemdelingen naar Ninove komen wonen dan er Ninove verlaten.
- In 2009 vinden 292 vreemdelingen de weg naar Ninove, terwijl er dat jaar 141 Ninove verlaten. Dit resulteert in een positief migratiesaldo van 151 bijkomende vreemdelingen.
- In 2009 kunnen we voor Ninove spreken van een totaal migratiesaldo 179 personen (van Belgen en niet-Belgen samen), 151 hiervan zijn vreemdelingen. Dit betekent dat er netto slechts 28 Belgen via migratie in Ninove bijkomen.

4.2.4. Naturalisaties en nieuwkomers

* Naturalisaties

Naturalisatie betekent hier enkel het verkrijgen van de Belgische nationaliteit. Het gaat niet om Belgen die een andere nationaliteit aannemen en de Belgische afstaan.

Vaststellingen uit demografie:

- Onder invloed van wijzigende wetgeving schommelt het aantal naturalisaties bijzonder sterk doorheen de jaren. In 2011 werden in Ninove 35 inwoners genaturaliseerd.
- In 2011 telt Ninove 9,4 naturalisaties per 10.000 inwoners en komt hiermee uit op minder dan de helft van het Vlaamse gemiddelde.
- Van 1990 tot 2011 verkregen in totaal 828 inwoners van Ninove de Belgische nationaliteit, dat is gemiddeld 10,8 per 10 000 inwoners per jaar. Ook hier bedraagt het cijfer van Ninove ongeveer de helft van dat van heel Vlaanderen (20,6).
- Stel dat al deze personen in Ninove bleven wonen en in leven bleven, dan ging het in 2011 om 2,2% van de bevolking (tegenover 4,3% in heel het Vlaamse Gewest).
- Volgens ADSEI wonen er op 1 januari 2012 in Ninove 1 600 personen die in de loop van de jaren genaturaliseerd werden of 4,29% van de Ninooftse bevolking. In Vlaanderen is dat in 2012, 5,58% van de Vlaamse bevolking.

* Nieuwkomers

Nieuwkomers zijn personen die zich recentelijk, voor het eerst en voor langere duur in Vlaanderen komen vestigen. Personen die hier tijdelijk verblijven, worden niet als nieuwkomers beschouwd.

Vaststellingen uit de demografie:

- In 2011 is er een instroom van 103 meerderjarige nieuwkomers in de stad Ninove. Deze instroom is sinds 2008 met 72% gestegen, een percentage dat ruim boven de aangroei in de andere referentiegebieden ligt. Toch gaat het in 2011 slechts om 2,8 ‰ van de bevolking. Dit is zowat de helft van het Vlaamse gemiddelde.
- 50 van deze 103 nieuwkomers zijn Derdelanders (=alle landen buiten de Europese Unie, Zwitserland, Noorwegen, IJsland en Liechtenstein). 46 nieuwkomers komen uit EU+ landen, met uitzondering van Nederland (= alle landen uit de Europese Unie, Zwitserland, Noorwegen, IJsland en Liechtenstein) en 5 nieuwkomers zijn Nederlanders. Van 2 nieuwkomers heeft men geen verdere gegevens.
- Ongeveer de helft van de nieuwkomers (51 van de 103), komen naar Vlaanderen als gezinshereniger. Gezinsherenigers zijn mensen die zich willen herenigen met gezinsleden die eerder naar Vlaanderen zijn gekomen en hier verblijven. 13 van de nieuwkomers zijn geregulariseerd. 13 nieuwkomers zijn Europese onderdanen en maken gebruik van het vrije verkeer tussen de Europese lidstaten. 15 nieuwkomers zijn arbeidsmigrant en komen naar Vlaanderen om te werken. 6 nieuwkomers zijn asielzoekers. Van 5 nieuwkomers zijn er geen verdere gegevens.
- Van de 103 nieuwkomers, zijn 102 nieuwkomers tussen de 18 en 64 jaar. 1 nieuwkomer is ouder dan of 65 jaar.

4.2.5. Taal

** Thuis taal in gezinnen van pasgeborenen*

Vaststellingen uit de demografie:

- Sinds 2004 constateren we een sterke afname van het aandeel kinderen dat geboren wordt in een gezin waar thuis Nederlands gesproken wordt.
- In Ninove zakt dit van 89,7% (in 2004) naar 83,2% (in 2009). Ninove scoort hiermee lager dan het arrondissementale cijfer. In heel Vlaanderen is slechts bij 76,7% van de kinderen geboren in 2009, de thuistaal Nederlands.
- Het aandeel pasgeborenen met thuistaal Frans blijft op Vlaams en provinciaal niveau ongeveer constant. Het arrondissement Aalst noteert echter een sterke stijging van 4% (in 2004) naar 6,3% (in 2009). In de stad Ninove is deze trend nog sterker, met een toename van 5% (in 2004) naar 8,8% (in 2009).
- Het aandeel pasgeborenen waar men thuis noties van het Nederlands, Frans, Engels of Duits bezit, neemt toe. Dit aandeel bedraagt in Ninove in 2009 minder dan de helft van het Vlaamse cijfer (ongeveer 12%).
- In vergelijking met de referentiepunten kent Ninove de sterkste toename: van 2,2% in 2004 naar 4,9% in 2009.

** Per deelgemeente*

Vaststellingen uit de demografie:

- In 2009 heeft in Meerbeke en Ninove-centrum slechts een goede driekwart van de pasgeborenen het Nederlands als thuistaal.
- In Voorde, Meerbeke en Ninove zijn er het meeste pasgeborenen met het Frans als thuistaal.
- In Ninove-centrum en Nederhasselt zijn er het grootst aantal kinderen geboren waar men thuis enkel noties van het Nederlands, Frans, Engels of Duits heeft.

4.2.6. Tewerkstelling

* Niet-Belgen naar nationaliteit onder de niet-werkende werkzoekenden

Gemeente	Absolute cijfers													
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Vlaams Gewest	22.155	22.488	22.563	22.977	25.890	28.572	28.936	27.338	23.463	22.696	28.282	31.749	32.257	35.715
provincie Oost-Vlaanderen	4.648	4.587	4.519	4.305	4.732	5.042	4.951	4.619	3.306	3.427	5.276	5.963	6.036	6.797
arrondissement Aalst	308	329	334	378	504	606	615	617	585	608	760	886	869	1016
Aalst	151	182	198	209	296	334	308	292	296	300	399	457	444	519
Denderleeuw	23	23	20	19	26	36	34	42	41	61	74	86	82	100
Geraardsbergen	22	36	34	48	60	91	101	102	85	78	92	112	101	128
Ninove	63	47	35	42	51	66	86	85	78	77	94	109	118	128
Zottegem	4	5	7	10	11	13	15	16	15	25	25	29	28	39

Bron: arvastat

Gemeente	Percentages													
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Vlaams Gewest	11,5	13,3	13,3	12,3	12,5	12,7	12,3	12,6	13	13,4	14	15,2	16,5	17,5
Ninove	5,4	4,8	3,6	4,1	4,6	5,7	6,7	7,2	7,3	7,2	8,3	10	11,3	12

Bron: arvastat

Vaststellingen:

- In 2012 heeft 12% of 128 personen van de niet-werkende werkzoekende niet de Belgische nationaliteit. Op 10 jaar tijd is hun aantal bijna verdrievoudigd, van 4,1% in 2002 naar 12% in 2012. De stijging in het Vlaamse gewest is minder groot (van 12,3% in 2002 naar 17,5% in 2012).

- Ninove blijft wel steeds ruim onder het Vlaams gemiddelde: in 2012 heeft in het Vlaams Gewest 17,5% van de niet-werkende werkzoekende niet de Belgische nationaliteit.
- Als men kijkt naar de omliggende deelgemeenten, doet Ninove het met zijn 12% nog niet zo slecht. In 2012 hebben in Aalst zowaar 17% van de werklozen niet de Belgische nationaliteit. In Denderleeuw is dit 16,3% en in Geraardsbergen 13%. Enkel Zottegem heeft met zijn 7,7% een lager percentage niet-Belgen onder zijn werklozen.

* Niet-Belgen naar vreemde herkomst onder de niet-werkende werkzoekenden

Gemeente	Absolute cijfers					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Vlaams Gewest	48.203	47.121	59.641	64.744	64.331	70.740
provincie Oost-Vlaanderen	9.211	9.470	11.868	12.934	12.786	14.051
arrondissement Aalst	1.165	1.243	1.560	1.754	1.750	1.990
Aalst	577	616	810	915	907	1.016
Denderleeuw	84	121	157	167	168	200
Geraardsbergen	160	150	178	205	194	233
Ninove	176	184	215	236	246	266
Zottegem	29	40	42	49	53	66

Bron: arvastat

Gemeente	Percentages					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Vlaams Gewest	26,7	28	29,4	31	33	34,6
Ninove	16,5	17	21	21	23,5	24,8

Bron: arvastat

Vaststellingen:

- Het aantal NWWZ niet-Belgen naar herkomst neemt toe over de jaren. In 2012 waren 24,8% van de werklozen van een andere origine dan de Belgische.
- Ninove blijft wel onder het Vlaams gemiddelde: in 2012 hadden 34,6% van de werklozen in Vlaanderen een andere afkomst.
- Als men kijkt naar de omliggende gemeenten, ligt Ninove er qua percentages tussenin met Aalst (33%) en Denderleeuw (32,5%) die hogere percentages niet-Belgen naar herkomst onder hun werklozen hebben en Geraardsbergen (23,5%) en Zottegem (12%) die lagere percentages hebben.

4.2.7. Deelname aan de verkiezingen

Vaststellingen:

Bron: stad Ninove

- Voor de gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober 2012 hebben zich in Ninove 105 personen met een vreemde nationaliteit ingeschreven. Dit bedraagt 12,7% van het totaal aantal potentiële kiezers.
- Ninove zit hiermee onder het Vlaams gemiddelde. In Vlaanderen had 13,1% van de kiezers een vreemde nationaliteit.

4.3. Voorzieningen

4.3.1. Inburgering

* Definitie

Het inburgeringsbeleid in de provincie Oost-Vlaanderen (buiten Gent) wordt uitgevoerd door vzw Inburgering Oost-Vlaanderen. Inburgering Oost-Vlaanderen is een van de 8 onthaalbureaus die, in opdracht van de Vlaamse overheid, inburgeringstrajecten aanbieden. Inburgering Oost-Vlaanderen heeft tot doel de maatschappelijke participatie van nieuwkomers en oudkomers te bevorderen, ongeacht hun huidskleur, afkomst, geslacht of geloof. Dit door de maatschappelijke kwetsbaarheid te reduceren, door aan inburgeraars en die samenleving hulpmiddelen aan te bieden om de communicatie tussen beiden te bevorderen. Hierbij ligt de nadruk op het bevorderen van de zelfredzaamheid van de inburgeraar en het verbreden van zijn maatschappelijk netwerk, met het oog op een actieve en volwaardige deelname aan de nieuwe samenleving. Dit alles in een gedeelde verantwoordelijkheid van de inburgeraar, het onthaalbureau en de samenleving.

Het Vlaamse inburgeringsbeleid is bedoeld voor vreemdelingen van achttien jaar en ouder die zich langdurig in Vlaanderen of Brussel komen vestigen. Ook Belgen die niet in België geboren zijn en van wie minstens één van de ouders niet in België geboren is, behoren tot de doelgroep van het inburgeringsbeleid. Het inburgeringsbeleid richt zich daarmee op inwijkelingen die zicht hebben op een langdurig of definitief verblijf in België en die in het Vlaamse of Brusselse Hoofdstedelijke Gewest wonen.

Alle personen die tot de doelgroep van inburgering behoren, hebben recht op een inburgeringstraject. Het primaire inburgeringstraject, georganiseerd door het onthaalbureau, bestaat uit een vormingsprogramma (maatschappelijke oriëntatie, lessen Nederlands en loopbaanoriëntatie) ondersteund door een individuele begeleiding op maat van de inburgeraar. Nieuwkomers en bedienaars van de erkende erediensten zijn verplicht om een inburgeringstraject te volgen. Een aantal groepen is vrijgesteld van de plicht tot inburgering. Het gaat om de niet-Belgische staatsburgers van een EU+-land en hun familieleden, om inburgeraars die al een inburgeringsattest hebben gehaald en om arbeidsmigranten die een tijdelijk verblijfsstatuut hebben dat kan leiden tot een definitief verblijf. Ook nieuwkomers van 65 jaar en ouder of nieuwkomers die ernstig ziek zijn of een handicap hebben, zijn niet verplicht een inburgeringstraject te volgen, net zomin als diegenen die een diploma kunnen voorleggen van het Belgische of Nederlandse onderwijs of die een volledig schooljaar hebben gevolgd in het onthaalonderwijs. De inburgeringsplicht geldt ook niet voor inburgeraars in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Wie inburgeringsplichtig is, moet aan de volgende twee voorwaarden voldoen:

1. zich bij het onthaalbureau aanmelden binnen een termijn van maximaal drie maanden vanaf het moment waarop zijn inburgeringsplicht is ontstaan en
2. met regelmaat deelnemen aan het vormingsprogramma (aanwezig zijn op minstens 80% van elk onderdeel).

** Aantal inburgeraars dat zich heeft aangemeld bij een onthaalbureau*

Personen die behoren tot de verplichte doelgroep van het Vlaamse inburgeringsbeleid moeten zich binnen een termijn van maximaal drie maanden, vanaf het moment waarop hun inburgeringsplicht is ontstaan, bij een onthaalbureau aanmelden. Ook personen die recht hebben op een inburgeringstraject kunnen zich vrijwillig bij een onthaalbureau aanmelden.

Samen met de aanmelder bekijkt het onthaalbureau wat het inburgeringstraject zal inhouden. Afhankelijk van de situatie van de cliënt bestaat een inburgeringstraject uit een basiscursus Nederlands, een cursus maatschappelijke oriëntatie en/of loopbaanoriëntatie. Het is logisch dat de nieuwkomer op regelmatige basis de lessen volgt, zo niet kan hij administratief gesanctioneerd worden.

De cijfers over het aantal inburgeraars dat zich aanmeldt, zijn opgesplitst naar nationaliteit en doelgroep.

De categorie nationaliteit bestaat uit personen met een nationaliteit van een EU+-land, een 'derdelander' of onbepaalde nationaliteit. De EU+-landen zijn de landen van de Europese Unie, Zwitserland, Noorwegen, IJsland en Liechtenstein. De derdelanders zijn de landen buiten de EU+-landen.

De doelgroep houdt verband met het feit dat bepaalde categorieën inburgeraars verplicht zijn om een inburgeringstraject te volgen en anderen niet.

De categorie doelgroep spreekt voor zich.

In totaal hebben 66 inburgeraars aangemeld bij een onthaalbureau.

Indeling volgens nationaliteitsgroep 2011

Nationaliteitsgroep	Aantal
EU+	8
Derdelander	47
Onbepaald	11

Indeling volgens doelgroep 2011

Doelgroep	Aantal
Plicht	33
Recht	32
Geen doelgroep	1
Onbepaald	0

** Aantal inburgeraars dat een inburgeringscontract heeft getekend*

Met het aantal personen dat een inburgeringscontract heeft ondertekend, bedoelen we het aantal inburgeraars dat zich bij een onthaalbureau heeft aangemeld en een contract heeft ondertekend om een inburgeringstraject te volgen. Het gaat om de personen die voor het eerst een inburgeringscontract ondertekenen. Verhuizers of personen die stoppen met een inburgeringstraject, ondertekenen mogelijks later opnieuw een contract maar worden hier niet opnieuw geteld.

De cijfers over het aantal inburgeraars dat een contract heeft ondertekend, zijn opgesplitst naar nationaliteit en doelgroep.

Bij de opdeling naar nationaliteit wordt een opdeling gemaakt tussen personen met een nationaliteit van een EU+-land, 'derdelanders' en onbepaald. De EU+-landen zijn de landen van de Europese Unie, Zwitserland, Noorwegen, IJsland en Liechtenstein. De derdelanders zijn de landen buiten de EU+-landen.

De doelgroep houdt verband met het feit dat bepaalde categorieën inburgeraars verplicht zijn om een inburgeringstraject te volgen en anderen niet

In totaal hebben 33 inburgeraars een inburgeringscontract getekend.

Indeling volgens nationaliteitsgroep

Nationaliteitsgroep	Aantal
EU+	5
Derdelander	24
Onbepaald	4

Indeling volgens doelgroep

Doelgroep	Aantal
Plicht	29
Recht	4
Onbepaald	0

* Aantal inburgeraars dat een inburgeringsattest heeft behaald

Het aantal personen dat een inburgeringsattest heeft behaald, zijn die inburgeraars die het inburgeringstraject volledig hebben doorlopen. In totaal hebben 24 inburgeraars een inburgeringsattest behaald.

Indeling volgens nationaliteitsgroep 2011

Nationaliteitsgroep	Aantal
EU+	8
Derdelander	14
Onbepaald	2

Indeling volgens doelgroep 2011

Doelgroep	Aantal
Verplicht	21
Rechthebbend	3
Onbepaald	0

4.3.2. Huis van het Nederlands

Het Huis van het Nederlands staat in voor de coördinatie van de intake, het testen en de oriëntering van kandidaat-cursisten naar het meest gepaste aanbod Nederlands als tweede taal (NT2).

Een tweede kerntaak van de Huizen van het Nederlands bestaat erin een bijdrage te leveren aan de optimalisatie van het NT2- aanbod.

Een intakegesprek gaat over iemand die zich voor de eerste keer aanmeldt bij het Huis van het Nederlands.

Een overnamegesprek gaat over iemand die al gekend was bij een ander Huis van het Nederlands en zich nu aanmeldt bij Huis van het Nederlands Oost-Vlaanderen

Een voortgangsgesprek gaat over een nieuwe aanmelding, binnen het zelfde Huis van het Nederlands.

Aantal gesprekken 2010-2011

	Intakegesprek	Overnamegesprek	Voortgangsgesprek	Totaal
Loket Ninove	156	43	124	323

4.3.3. Lokaal Opvanginitiatief OCMW Ninove

Op 11 januari 2001 richtte het OCMW Ninove het lokaal opvanginitiatief (LOI) op. Er werd voorzien in de opvang van 9 alleenstaande mannen in het kader van materiële hulp aan asielzoekers tijdens hun asielprocedure. Sinds 2013 heeft het OCMW Ninove een 2^e LOI. Het totaal aantal beschikbare plaatsen voor de opvang van asielzoekers komt daarmee op 10.

4.3.4. Integratiedienst stad Ninove

De multiculturele samenleving is een feit, ook in Ninove. Aan het voeren van een integratiebeleid is dan ook niet te ontkomen. De stad richtte hiervoor een integratiedienst op. De integratiedienst ziet er op toe dat de stad Ninove een beleid voert dat rekening houdt met etnisch-culturele minderheden. De integratiedienst is de uitvoerder, coördinator en verantwoordelijke van dit beleid.

De integratiedienst tracht ondermeer:

- de etnisch-culturele minderheden te laten participeren aan het dagdagelijkse leven in de stad,
- voorzieningen toegankelijk te maken voor deze minderheden.

De integratiedienst organiseert en coördineert ook activiteiten en campagnes die autochtone en allochtone inwoners bij elkaar brengen. De integratiedienst heeft ook aandacht voor anderstaligen in de Ninoofse scholen.

Voor haar opdracht werkt de integratiedienst nauw samen met volgende andere diensten en partners: de dienst onderwijs, de scholen, de dienst jeugd, de andere diensten van de sector vrije tijd, IBO 't Kadeeken en andere kinderopvanginitiatieven, de dienst burgerzaken, de dienst personeel, externe actoren zoals OCMW, politie, Huis van het Nederlands, vzw Kalisj, Teledienst, Inburgering Oost-Vlaanderen.

4.3.5. Taalspeelbad

Sinds 2011 organiseert de stad Ninove elk jaar een twee weken durend taalspeelbad voor anderstalige kinderen vanaf de derde kleuterklas tot en met het zesde leerjaar. Op een speelse manier brengen we aan de kinderen het Nederlands bij of wordt het geleerde Nederlands

onderhouden. De timing van het taalspeelbad is bewust op de voorlaatste twee weken van de grote schoolvakantie gelegd. Zo kan, met de opgefriste kennis van het Nederlands, de overgang naar de schoolbanken weer wat vlotter verlopen.

Overzicht van het aantal deelnemers aan het taalspeelbad:

- 2011: 26 kinderen
- 2012: 26 kinderen
- 2013: 28 kinderen.

4.4. Financiële tegemoetkomingen

Ninove kent geen specifieke financiële tegemoetkomingen voor deze doelgroep. Deze mensen hebben, net zoals elke Ninoofse burger, recht op de wettelijk bepaalde algemene financiële tegemoetkomingen die de stad Ninove en het OCMW aanbieden.

4.4.1. Leefloon

Het leefloon vervangt het gewezen bestaansminimum. Net zoals het bestaansminimum is het leefloon een zuiver financiële bijstand.

In maart 2012 waren er 121 leefloongenieters met volgende nationaliteiten:

- o België: 88 (waarvan 25 personen niet in België geboren zijn)
- o Nederland: 2
- o Marokko: 7
- o Turkije: 1
- o Bosnië: 2
- o Joegoslavië: 2
- o Servië: 1
- o Filippijnen: 1
- o Italië: 2
- o Pakistan: 1
- o Zimbabwe: 2
- o Democratische Republiek Congo: 5
- o Rwanda: 1
- o CODE 700: 6 (verwijst naar erkende vluchtelingen die van verschillende landen afkomstig zijn (Guinea(1), Ivoorkust(1), Rwanda(3) en Joegoslavië (1))

4.4.2. Voorschotten en steunen

'Voorschotten' is de financiële hulp die verleend wordt als voorschot op loon, pensioen, ziektevergoeding, kinderbijslag of kraamgeld, werkloosheidsuitkering, arbeidsongevallen of op andere rechten, of bijvoorbeeld voorschotten op een erfdeel, verkoopopbrengst,.. Steunen zijn aanvullingen op leefloon (maandelijkse steun), tussenkomsten in facturen (eenmalige steun) of betaling van verblijfskosten in zorgcentra.

In 2012 ontvingen 32 allochtonen voorschotten of steunen.

4.4.3. Financiële hulp

In maart 2012 werd aan 49 asielzoekers/vreemdelingen financiële steun uitbetaald. Deze hebben volgende nationaliteiten:

- o Niger: 1
- o Angola: 4
- o Somalië: 1
- o Togo: 1
- o Democratische Republiek Congo: 14
- o Georgië: 1
- o Rusland: 3
- o Guinea: 3
- o Turkije: 2
- o Servië: 2
- o Rwanda: 1
- o Kameroen: 5
- o Afghanistan: 1
- o Oekraïne: 1
- o Kazachstan: 1
- o Armenië: 1
- o Burundi: 1
- o Albanië: 3
- o Nigeria: 1
- o Eritrea: 1
- o Tunesië: 1

4.4.4. Dienst schuldbemiddeling

Het cliënteel dat gebruik maakt van schuldbemiddeling, bestaat uit mensen met budgetproblemen en/of schulden. Ze worden geholpen hun budget weer in evenwicht te brengen. In 2012 maken 12 allochtonen gebruik van de dienst schuldbemiddeling.

4.4.5. Kansenpas

De kansenpas wordt uitgedeeld aan mensen in armoede of mensen met een laag inkomen. Met de kansenpas kunnen deze mensen tegen een goedkoper tarief deelnemen aan het vrijetijdsaanbod. Onderdeel van de kansenpas is de schoolkansenpas. Dit initiatief werkt aan het probleem van onbetaalde schoolrekeningen en zorgt er voor dat kinderen tegen een gunstig tarief kunnen deelnemen aan schooluitstappen. Dit door in eerste instantie samen met de scholen te werken aan een bewustere visie op de aangerekende schoolkosten voor de ouders. Hierdoor wil men de onkosten proberen te verlagen, de scholen bewuster maken van kansarmoede in de eigen school en probeert Teledienst op een ondersteunende manier om te gaan met ouders die het moeilijk hebben om de schoolrekeningen te betalen. In 2011 zijn er in totaal 350 kansenpassen uitgedeeld.

4.5. Actoren

4.5.1. OCMW Ninove

Het OCMW Ninove beoogt om in Ninove duurzaam bij te dragen tot het welzijn van haar inwoners:

“Het OCMW Ninove wil een brede sociale dienstverlening ontwikkelen en aanbieden. Het richt zich hierbij tot alle inwoners van Ninove, ongeacht hun toestand, hun politieke, filosofische of godsdienstige overtuiging, hun etnische afkomst, met bijzondere aandacht voor de kansen-groepen uit Ninove“

De materiële en sociale hulpverlening algemene sociale dienstverlening is er voor alle inwoners van Ninove en voor alle aan het OCMW Ninove toegewezen asielzoekers

4.5.2. Dienst Bevolking Stad Ninove

Bij de dienst bevolking kunnen allochtone inwoners van Ninove terecht voor volgende zaken:

- Niet EU-burger: inschrijving
- EU-burger: verblijf < 3 maanden: inschrijving
- EU-burger: verblijf > 3 maanden: inschrijving
- Regularisatie
- Elektronische vreemdelingenkaart (eVK)

- Arbeidskaarten
- Tenlastenneming

4.5.3. Vzw Kalisj

In 2011 deed minister Bourgeois een oproep 'Managers van diversiteit 2011'. De vzw Kalisj reageerde op deze oproep met hun project 'Met alle Chinezen en liefst met den dezen'. Het project heeft tot doel de nieuwe anderstalige inwoners van Ninove, inburgeraars genaamd, in contact te brengen met Ninovieters, coaches genaamd, om gedurende 6 maanden met hen af te spreken om samen Nederlands te praten en ze op deze wijze te begeleiden in hun integratie. De stad ging met de vzw Kalisj een engagement aan en volgt dit project op.

4.5.4. Werkwinkel

De werkwinkel is de plaats waar je alle organisaties vindt die je helpen in de zoektocht naar werk.

In de werkwinkel stel je samen met een medewerker op wat je wensen zijn, waar je goed in bent en welke mogelijkheden er zijn. Daarna wordt een actieplan opgesteld. De werkwinkel begeleidt je in het zoeken naar werk: van het schrijven van een sollicitatiebrief tot tips voor het gesprek. Uit gesprekken met de werkwinkel blijkt dat ze ook veel anderstaligen en allochtonen over de vloer krijgen. Anderstaligen worden in eerste instantie verwezen naar het NT2 aanbod. In de werkwinkel is er ook een medewerker die op de hoogte is van de materie rond arbeidskaarten.

4.5.5. Teledienst

Teledienst heeft tot doel tegemoet te komen aan de noden en behoeften van de plaatselijke kwetsbare bevolking, om op deze manier de armoede en sociale uitsluiting te bestrijden. Teledienst treedt vooral op daar waar de mantelzorg ontoereikend is en professionele hulp niet vereist is of ondersteund dient te worden. Dit gebeurt voornamelijk door een vaste ploeg vrijwilligers.

Teledienst organiseert, met de hulp van vrijwilligers: huiswerkbegeleiding en de kansenas (in samenwerking met het OCMW en de dienst cultuur van het Stadsbestuur):

- o huiswerkbegeleiding: in samenwerking met de lagere scholen in Ninove vangen vrijwilligers kinderen met leermoeilijkheden en die thuis door omstandigheden de kans missen ondersteuning te krijgen, op. Wekelijks krijgen deze kinderen minstens één uur hulp bij hun schoolwerk en bij het begrijpen van de leerstof. De huiswerkbegeleiding gaat meestal door in de school waar de leerling school loopt, maar dit kan eveneens thuis gebeuren.
- o kansenas: de kansenas is er voor mensen in armoede of mensen met een laag inkomen. De kansenas geeft de mogelijkheid om aan een goedkoper tarief deel te nemen aan het vrijetijdsaanbod. Onderdeel van de kansenas is de schoolkansenas. Dit initiatief werkt aan het probleem van onbetaalde schoolrekeningen en zorgt er voor dat kinderen aan een gunstig tarief kunnen meegaan op schooluitstapen.

4.5.6. Provinciaal Centrum voor Volwassenonderwijs Dender en Schelde

Je bent anderstalig, ouder dan 16 jaar en je wilt Nederlands leren? Dan kan je terecht in het PCVO (na doorverwijzing vanuit het Huis van het Nederlands). Via een gesprek zoeken ze welke cursus voor jou het meest geschikt is.

4.5.7. Leerpunt

Bij Leerpunt kunnen volwassenen met een beperkte of onafgewerkte schoolloopbaan hun basisvaardigheden opfrissen en versterken. Wanneer volwassenen in hun dagelijkse leven, in hun werksituatie of tijdens het volgen van een (beroeps)opleiding moeite ondervinden met basisvaardigheden op vlak van taal, rekenen, computer of algemene vorming, dan kan het opleidingsaanbod van Basiseducatie hen nieuwe kansen bieden.

Het opleidingsaanbod wordt ingedeeld in zeven leergebieden:

- Taal: Nederlands voor Nederlandstaligen
- Taal: Nederlands voor anderstaligen
- Taal: alfabetisering in het Nederlands als tweede taal
- Rekenen/wiskunde
- Algemene vorming
- Computer
- Opstap Frans en Engels

4.6. Beleidsprioriteiten

4.6.1. Beleidsprioriteiten andere overheden

Vlaamse beleidsprioriteiten: Besluit van de Vlaamse Regering van 26 oktober 2012 tot uitvoering van diverse bepalingen van het decreet van 28 april 1998 betreffende het Vlaamse integratiebeleid, gewijzigd bij het decreet van 30 april 2009 en het decreet van 8 juli 2012.

1. De gemeente versterkt de sociale samenhang door wederzijdse kennis, openheid en respect tussen mensen te bevorderen, door deelname aan het gemeenschapsleven te stimuleren, door ontmoeting en samenwerking tussen personen van diverse herkomst en diverse levensbeschouwingen te faciliteren en door een consequente aanpak van discriminatie en racisme.
2. De gemeente voert een taalbeleid met het oog op het verhogen van gelijke kansen en Nederlandstalige participatie aan de samenleving.

3. De gemeente voert een diversiteitsbeleid bij haar eigen diensten en voorzieningen met aandacht voor een divers personeelsbeleid, een informatie- en communicatiebeleid met oog voor een correcte beeldvorming en een voldoende gediversifieerd en toegankelijk aanbod, om een kwaliteitsvolle dienstverlening voor alle burgers te garanderen.
4. De gemeente versterkt en/of stimuleert de niet-gemeentelijke organisaties en voorzieningen in de verschillende relevante domeinen bij het bereiken van de bijzondere doelgroepen van het integratiedecreet en het vergroten van hun betrokkenheid met het oog op gelijke kansen voor alle burgers.
5. De gemeente faciliteert de mogelijkheid tot een structurele participatie van de bijzondere doelgroepen van het integratiedecreet aan het lokaal beleid.

De *eerste beleidsprioriteit* heeft tot doel het samenleven in diversiteit en de sociale cohesie te versterken en het draagvlak voor de etnisch-culturele diversiteit op lokaal niveau te vergroten. Deze prioriteit is gericht op de hele samenleving met focus op de wederkerigheid van het integratiebeleid. Samenleven in diversiteit is de verantwoordelijkheid van alle burgers en zal moeten gedragen en gerealiseerd worden met medewerking van alle burgers. Dat houdt in dat de bevolking enerzijds actief en correct geïnformeerd wordt over de feitelijke diversiteit in de samenleving en anderzijds gestimuleerd en ondersteund wordt in het omgaan met die diversiteit, in het bijzonder daar waar moeilijke externe omstandigheden zich (dreigen te) vertalen in spanningen en conflicten tussen mensen met een verschillende achtergrond. Het gaat hier onder meer om het sensibiliseren van de publieke opinie, het bevorderen van interculturele en interlevensbeschouwelijke interactie, het consequent aanpakken van discriminatie en racisme.

De *tweede beleidsprioriteit* beoogt de maximale deelname van de burgers aan de samenleving door taaldrempels weg te werken en maximale taalleerkansen en taal oefenkansen Nederlands voor anderstaligen te voorzien. Vanuit het principe van wederkerigheid moeten ook Nederlandstaligen worden gestimuleerd om anderstaligen maximale leer-, oefen- en gebruikskansen Nederlands te bieden.

De *derde beleidsprioriteit* heeft tot doel de toegankelijkheid van de eigen gemeentelijke diensten en voorzieningen zoals de politie, de gemeentelijke kinderopvang, de jeugddienst enzovoort, te maximaliseren. Het verhogen van toegankelijkheid is een belangrijke factor om te komen tot integratie. Daaronder valt ook het stimuleren van de bijzondere doelgroepen om effectief gebruik te maken van het aanbod van de organisaties en voorzieningen. Gebruikers moeten op de hoogte zijn van het aanbod binnen de verschillende sectoren en drempels moeten worden weggewerkt.

De *vierde beleidsprioriteit* wil, in aanvulling op de derde beleidsprioriteit, de toegankelijkheid van de niet-gemeentelijke diensten en voorzieningen maximaliseren. Het integratiebeleid is bij uitstek een inclusief beleid dat gerealiseerd wordt binnen het beleid van de verschillende sectoren en diensten zoals bijvoorbeeld het OCMW, scholen, welzijnsdiensten, jeugd-, sport en cultuurorganisaties, sociale huisvesting en tewerkstelling. De gemeente is de regisseur van dat inclusief lokaal integratiebeleid.

De *vijfde en laatste beleidsprioriteit* heeft tot doel de participatie van de bijzondere doelgroepen van het integratiedecreet aan het lokale beleid te faciliteren. Het gaat niet enkel over de betrokkenheid van de bijzondere doelgroepen bij de opmaak van de strategische meerjarenplanning, maar

ook bij de opvolging, evaluatie en bijsturing van het lokale beleid. Drempels die inspraak en maatschappelijke participatie van de bijzondere doelgroepen beperken, moeten worden weggewerkt.

4.7. Besluit met SWOT

4.7.1. Belangrijkste vaststellingen uit de cijfergegevens

- Sterke internationalisering, grote groepen Oost-Europeanen, Afrikanen, Maghrebijnen en Turken. In de periode 1990-2012 is het aantal *buitenlanders* in Ninove ruim verdrievoudigd van 409 naar 1 387 personen. Toch bezit in 2012 slechts 3,7% van de Ninoofse bevolking niet de Belgische nationaliteit. Dit is de helft van het Vlaamse gemiddelde (7,1%).
In de periode 1990-2011 is het aantal *inwoners van vreemde herkomst* in Ninove zelfs vervijfvoudigd, tot 3.536 personen. In 2011 maken zij 9,5% uit van de Ninoofse bevolking. Het Vlaams gemiddelde ligt met 14,6% nog hoger. De grootste groep in Ninove zijn de inwoners uit Marokko, goed voor 800 personen.
- Toenemende ontnederlandsing en oprukkende verfransing. Sinds 2004 constateren we in alle referentiegebieden een sterke afname van het aandeel kinderen dat geboren wordt in een gezin waar ze thuis Nederlands spreken. In Ninove zakt dit van 89,7% (2004) naar 83,2% (2009). Ninove scoort hiermee lager dan het arrondissementale cijfer. In heel Vlaanderen is slechts bij 76,7% van de kinderen geboren in 2009 de thuistaal Nederlands.
- Personen van vreemde herkomst goed voor driekwart van de bevolkingsgroei. De totale bevolkingsgroei bedraagt in de periode 1990-2011, 3 783 inwoners. De bevolkingsgroei komt in deze periode dus voor ruim driekwart (77,8%) op rekening van personen van vreemde herkomst.
- Stijgend aantal werklozen van andere origine. In 2012 is in Ninove 24,8% of 1 kwart van de werklozen van een andere herkomst dan de Belgische.

4.7.2. SWOT

Sterktes ➤ De stad heeft een integratiedienst en -ambtenaar ➤ Aanwezigheid van Teledienst. ➤ Sterk netwerk van externe partners. ➤ Nabijheid van externe partners. ➤ Taalspeelbad dat jaarlijks georganiseerd wordt door de integratiedienst voor kinderen vanaf 4 tot en met en 12 jaar. ➤ Voor volwassenen is er een groot aanbod aan Nederlandse lessen aan het PCVO en Leerpunt. ➤ De integratiedienst is ingestapt in de kansenas/schoolkansaspas.	Zwaktes ➤ Er is geen aanbod van Nederlandse lessen voor jongeren tussen de 12 jaar en 18 jaar. ➤ Er zijn te weinig opvangplaatsen voor de kinderen van mensen die Nederlandse lessen willen volgen. Daardoor vallen veel allochtonen uit en beheersen ze het Nederlands te weinig. ➤ Er is geen ontmoetingsplaats waar allochtonen in dialoog kunnen gaan of waar ze kunnen samen komen. ➤ Er zijn 2 instapmomenten voor Nederlandse lessen. Mensen die deze momenten missen, zijn vaak minder gemotiveerd het volgende moment in te stappen. Er moet dus een aanbod komen van meerdere instapmomenten. ➤ De organisaties van de stad zijn niet gekend bij het allochtone publiek: er is nood aan een grondige onthaalbrochure die toespits op allochtone inwoners.
Kansen ➤ Oprichting van het sociaal huis ➤ OKAN-klassen ➤ Scholenoverleg ➤ Babbelonië ➤ Wereldcafé ➤ Projecten vanuit integratie	Bedreigingen ➤ Taalbarrière/taalwetgeving: mensen spreken vaak gebrekkig Nederlands wanneer ze naar de integratiedienst stappen. Ze volgen pas Nederlandse lessen en doen hun best om verstaanbaar te zijn. De integratieambtenaar mag deze mensen niet tegemoetkomen door soms over te schakelen naar het Frans of Engels, maar moet Nederlands spreken. Hierdoor gaat vaak essentiële informatie verloren.

4.7.3. BESLUIT

Dit besluit kwam tot stand uit de objectieve bevindingen van de cijfers en de subjectieve ervaringen op het werkveld gecombineerd met de participatiebevraging op het Wereldcafé van 28 februari 2013.

Hieruit stellen we vast dat de volgende aanbevelingen voor Ninove gelden:

- Door de toenemende verfransing is er een nood om het aanbod Nederlandse lessen beter kenbaar te maken.
- Door het gebrek aan kansen voor jongeren tussen 12 en 18 om Nederlands te leren, is er nood aan een zomeraanbod of ondersteuning voor jongeren.
- Door het stijgend aantal werklozen van andere origine is er nood aan initiatieven om deze werklozen naar de arbeidsmarkt te leiden.
- Door het grote aantal kinderen die een andere thuistaal hebben dan het Nederlands is er nood aan een uitbreiding van de NT2-initiatieven voor kinderen en jongeren.

5. Arbeid en tewerkstelling

5.1. Inleiding

Tewerkstelling is alle arbeid die verricht wordt binnen een bepaald tijdsbestek tegen een bepaald loon evenals alle opleidingen en begeleidingen naar tewerkstelling.

Binnen dit thema nemen we ook de lokale diensteneconomie mee op. Het basisidee achter de lokale diensteneconomie is de uitbouw van een aanvullend dienstenaanbod vanuit de overheid dat inspeelt op de maatschappelijke noden en trends, zoals de vergrijzing, de combinatie arbeid-gezin, versterking van de sociale cohesie en milieubeleid,...het beleid wenst een meerwaarde te creëren door de inschakeling van kansengroepen te bevorderen en de principes van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen in de organisaties te verankeren". Dit maakt duidelijk dat dit onderwerp niet mag ontbreken binnen het thema werken benaderd vanuit welzijnsstandpunt.

bron: www.sociale.economie.be

5.2. Evolutie

5.2.1. De arbeidsmarkt in absolute cijfers

Arbeidsmarkt: jaargemiddelde 2010

Gemeente	Inwoners op arbeidsleeftijd (15-64j) ⁸	Beroeps- bevolking ⁹	Niet- beroepsactieven ¹⁰	Werkenden ¹¹	Aantal jobs ¹²
Prov.Oost-Vlaanderen	945.339	684.169	261.170	636.668	599.504
Aalst	52.884	38.777	14.107	35.525	36.326
Denderleeuw	12.454	9.244	3.210	8.609	3.584
Geraardsbergen	21.095	15.250	5.845	14.216	9.005
Ninove	24.388	17.713	6.674	16.593	12.167
Zottegem	16.241	12.022	4.219	11.454	8.299

bron: Steunpunt Werk en Sociale Economie

Vaststellingen:

- In 2010 telt Ninove 12.167 jobs. Dit is ongeveer 32,80% banen ten opzichte van de totale bevolking (37.091 inwoners in 2010).
- in 2010 is 47,75% van de totale bevolking beroepsbevolking.

⁸ dit is de afbakening die de cijferleverancier, het Steunpunt Werk en Sociale Economie (WSE) hanteert

⁹ zijn diegenen die aan het werk zijn (werkenden) en zij die beschikbaar zijn voor een job en actief op zoek zijn naar werk (niet-werkende werkzoekenden)

¹⁰ het verschil tussen de bevolking op arbeidsleeftijd en de beroepsbevolking, dus zij die niet werken, niet beschikbaar zijn voor een job en/of niet actief op zoek zijn naar werk

¹¹ de som van de loontrekkenden, de zelfstandigen en de helpers

¹² totaal aantal loontrekkende jobs, jobs van zelfstandigen en jobs van helpers

5.2.2. De arbeidsmarkt in ratio's

Arbeidsmarkt: jaargemiddelden 2009

Gemeente	Activiteits- graad ¹³	Werkzaamheids- graad ¹⁴	Werkloosheids- graad ¹⁵	Jobratio ¹⁶
Prov.Oost-Vlaanderen	72,37	67,35	6,94	63,42
Aalst	73,32	67,18	8,38	68,69
Denderleeuw	74,22	69,13	6,87	28,78
Geraardsbergen	72,29	67,39	6,78	42,69
Ninove	72,63	68,04	6,33	49,89
Zottegem	74,02	70,52	4,72	51,10

bron: Steunpunt Werk en Sociale Economie

Vaststellingen:

- de activiteitsgraden liggen relatief dicht bij elkaar. Ninove scoort een activiteitsgraad van 72,63 en ligt daarmee onder de activiteitsgraad van het arrondissement Aalst, maar houdt gelijke tred met de provincie,
- voor werkzaamheidsgraad moet Ninove (68,04) enkel Zottegem (70,52) en Denderleeuw (69,13) laten voorgaan,
- de werkloosheidsgraad voor Ninove ligt relatief laag (6,33), enkel Zottegem scoort nog lager. Hier moeten we wel nuanceren dat de cijfers kort bij elkaar liggen. Enkel Aalst naar boven toe en Zottegem naar beneden toe, zijn uitschieters,
- de jobratio vertoont wel grote verschillen. Denderleeuw haalt amper een jobratio van 28,78; terwijl Aalst dan weer 68,69 haalt. Ninove heeft een mooi gemiddelde van 49,89 in 2009. Dus ongeveer 1 op 2 potentieel economisch actieve Ninovieters zouden een baan kunnen invullen of uitoefenen binnen de gemeentegrenzen. Als we de niet beroepsactieven niet meerekenen, kan zelfs 68% van de Ninoofse beroepsbevolking in principe binnen de gemeentegrenzen terecht voor een betrekking (17 713 beroepsbevolking voor 12 167 jobs).

¹³ het quotiënt van de beroepsbevolking gedeeld door de bevolking op beroepsactieve leeftijd.

¹⁴ is het aandeel werkende personen binnen de bevolking op beroepsactieve leeftijd.

¹⁵ is het aandeel niet-werkende werkzoekenden in de beroepsbevolking.

¹⁶ geeft aan hoeveel jobs er zijn per 100 inwoners op arbeidsleeftijd.

5.2.3. De niet-werkende werkzoekenden (NWWZ): evolutie en geslacht

De niet-werkende werkzoekenden (NWWZ) zijn diegenen die beschikbaar zijn voor een baan en actief op zoek zijn naar werk. De NWWZ bestaan uit 4 categorieën:

- werkzoekenden met werkloosheidsuitkeringsaanvraag (WZUA)
- schoolverlaters
- vrij ingeschreven
- restgroep (andere)

Niet werkende werkzoekenden, totalen, evolutie tussen 2000 en 2012, telkens jaargemiddelden

Gemeente	Totaal NWWZ 2000	Totaal NWWZ 2002	Totaal NWWZ 2010	Totaal NWWZ 2012	Index 2000	Index 2002	Index 2010	Index 2012
Vlaams Gewest	169.647		208.242	204.437	100	/	123	121
Prov. Oost-Vlaanderen	41.868	44.390	47.513	45.713	100	106	113	109
Ar. Aalst	7.742	7.955	8.752	8.192	100	103	113	106
Aalst	2.866	2.953	3.252	3.048	100	103	113	106
Denderleeuw	478	510	636	613	100	107	133	128
Geraardsbergen	949	953	1.034	992	100	100	109	104
Ninove	969	1.017	1.120	1.071	100	105	116	110
Zottegem	461	501	568	545	100	109	123	118

bron: VDAB via Arvastat

Vaststellingen:

- het aantal NWWZ is in elke stad/gemeente tot en met 2010 gestegen. Nadien geven de cijfers van 2012 een daling weer. Deze dalende trend doet zich voor in alle steden/gemeenten,
- Ninove volgt dezelfde op- en neerwaartse beweging tussen 2000 en 2010 waarbij we een relatief vergelijkbare indexgroei en -daling kennen met die van de provincie,
- ondanks de schommelingen, blijft het aandeel van de werkloosheidsgraad rond de 6% van de beroepsbevolking draaien.

Niet-werkende werkzoekenden naar geslacht, evolutie tussen 2000 en 2012, aantal en %, telkens jaargemiddelden

gemeente	2002				2012			
	NWWZ mannen		NWWZ vrouwen		NWWZ mannen		NWWZ vrouwen	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Vlaams Gewest				53,77	107.735	52,70	96.709	47,30
Prov. Oost-Vlaanderen	21.028	47,37	23.362	52,63	24.205	52,94	21.512	47,06
Ar. Aalst	3.644	45,81	4.311	54,19	4.347	53,06	3.845	46,94
Aalst	1.406	47,61	1.547	52,39	1.626	53,35	1.422	46,65
Denderleeuw	229	44,90	281	55,10	319	52,04	294	47,96
Geraardsbergen	442	46,38	511	53,62	551	55,54	441	44,46
Ninove	450	44,25	567	55,75	571	53,31	500	46,69
Zottegem	216	43,11	285	56,89	289	53,03	256	46,97

bron: VDAB via Arvastat

Vaststellingen:

- we stellen vast dat er zich een omslagbeweging heeft voorgedaan tussen 2002 en 2012. Waar in 2002 in nagenoeg elke gemeente of stad het grootste aandeel NWWZ bestond uit vrouwen, moeten we vaststellen dat anno 2012 de mannen de grootste groep bekleden binnen de NWWZ,
- zo zijn er in Ninove in 2012, 121 mannen meer (+9,06%) en 67 vrouwen minder (-9,06%) niet werkend en werkzoekend t.o.v. 2002. Uit de cijfers blijkt dat deze trend zich ook voortzet in de andere steden/gemeenten,
- enkel Denderleeuw is de uitzondering, hier stijgt zowel het aantal mannen als vrouwen t.o.v. 2002.

5.2.4. De jonge niet-werkende werkzoekenden

Binnen de totale groep van niet-werkende werkzoekenden beschouwen we de jonge werklozen traditioneel als een subgroep met een verhoogde kwetsbaarheid.

De VDAB definieert de jonge werklozen als jonger dan 25 jaar.

Jonge niet-werkende werkzoekenden, evolutie tussen 2000 en 2012, aantal, aandeel en index, arrondissement Aalst, telkens jaargemiddelden

gemeente	Jonge NWWZ (jonger dan 25 jaar)					
	2002		2012		index 2002-2012	
	aantal	%*	aantal	%*	index aantal	index %*
Vlaams Gewest		26,91	44.940	21,98	89,29	81,68
P. Oost-Vlaanderen		27,43	10.286	22,50	84,48	82,04
Arrondissement Aalst	2.271	28,55	1.727	21,08	76,05	73,84
Aalst	878	29,73	612	20,08	69,70	67,53
Denderleeuw	155	30,39	122	19,87	78,71	65,38
Geraardsbergen	253	26,55	226	22,78	89,33	85,82
Ninove	265	26,06	234	21,85	88,30	83,85
Zottegem	150	29,94	123	22,61	82,00	75,52

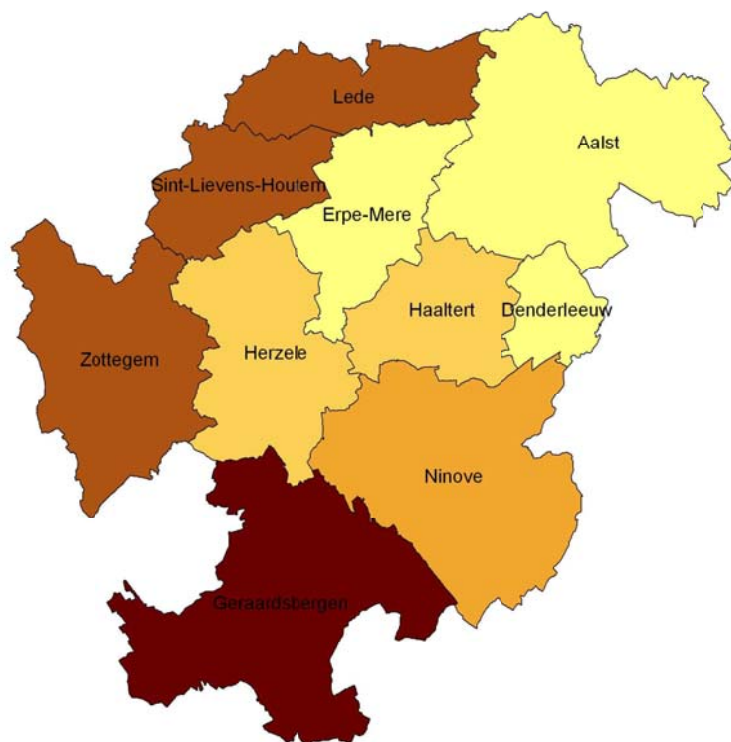
bron: VDAB, via Arvastat

*t.o.v. totaal aantal NWWZ

Vaststellingen:

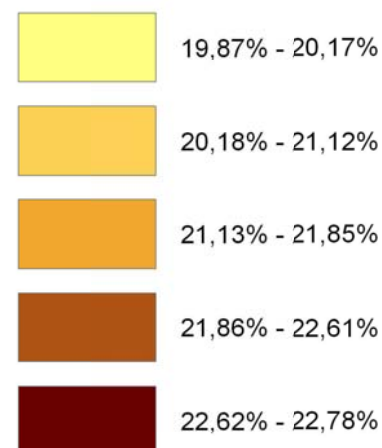
- Ninove noteert in 2012, 234 jonge NWWZ, dat is een daling van 4,20% (26,06% in 2002 naar 21,85% in 2012). Deze trend zet zich overal bij de referentiepunten door, soms zelfs vrij sterk (Denderleeuw -10,52%),
- tegen 2012 is de daling overal in het arrondissement ingezet en zijn de verschillen tussen de diverse steden en gemeenten veel minder groot.
- op 10 jaar tijd zijn we van 1 op 4 NWWZ jonger dan 25 jaar, geëvolueerd naar 1 op 5 (2012). Dit is een positieve trend.

Aandeel jonge niet-werkende werkzoekenden (< 25 jaar) in het totale aantal nwwz Jaargemiddelde 2012

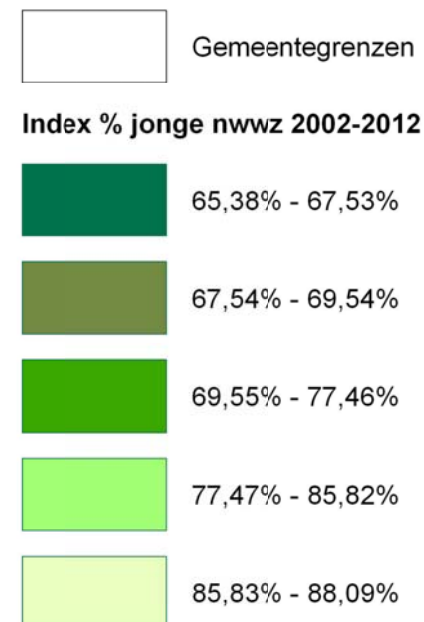
Gemeentegrenzen

Aandeel jonge nwwz

Bron data: VDAB via Arvastat
Bron kaartmateriaal: Voorlopig referentiebestand gemeentegrenzen, toestand 22/05/2003 (OC GIS-Vlaanderen)
Verwerking gegevens: Steunpunt Sociale Planning Oost-Vlaanderen, socialeplanning@oost-vlaanderen.be

Evolutie % jonge niet-werkende werkzoekenden (<25 jaar) in het totale aantal nwwz 2002-2012 (2002 = index 100)

Bron data: VDAB via Arvastat
Bron kaartmateriaal: Voorlopig referentiebestand gemeentegrenzen, toestand 22/05/2003 (OC GIS-Vlaanderen)
Verwerking gegevens: Steunpunt Sociale Planning Oost-Vlaanderen, socialeplanning@oost-vlaanderen.be

5.2.5. Laaggeschoolde niet-werkende werkzoekenden

Met de groep van laaggeschoolde niet-werkende werkzoekenden komen we bij een volgende kwetsbare groep binnen het arbeids- en tewerkstellingscircuit.

Laaggeschoolden worden gedefinieerd als personen die hoogstens één van de volgende diploma's behaalden:

- lager onderwijs of eerste graad van het secundair onderwijs
- leertijd
- deeltijds secundair beroepsonderwijs
- tweede graad secundair onderwijs

Laaggeschoolde niet-werkende werkzoekenden, evolutie tussen 2000 en 2012, aantal, aandeel en index, telkens jaargemiddelden

gemeente	laaggeschoolde NWWZ					
	2002		2012		index 2002-2012	
	aantal	%*	aantal	%*	index aantal	index %*
Gewest Vlaanderen	/	53,53	100.098	48,96	99,98	91,46
Prov. Oost-Vlaanderen	24.543	55,29	22.995	50,29	93,69	90,97
arrondissement Aalst	4.732	59,48	4.243	51,81	89,67	87,09
Aalst	1.860	62,99	1.645	53,99	88,44	85,71
Denderleeuw	315	61,76	310	50,49	98,41	81,74
Geraardsbergen	556	58,34	505	50,96	90,83	87,34
Ninove	604	59,39	567	52,94	93,87	89,14
Zottegem	243	48,50	246	45,22	101,23	93,23

*t.o.v. aantal NWWZ

bron: VDAB, via Arvastat

Vaststellingen:

- bij het aantal laaggeschoolde NWWZ merken we dezelfde trend op als bij de jonge NWWZ, namelijk een daling tussen 2002 en 2012 (-6,45%). Ninove telde in 2012, 567 laaggeschoolde NWWZ.,
- In 2012 is iets minder dan 53% van het totaal aantal NWWZ laaggeschoold, (567 op 1 071 personen), wat een aanzienlijk percentage is,
- Ninove behoort tot de minst gunstige groep in de regio, uitgezonderd Aalst die het nog iets slechter doet

5.2.6. Langdurig niet-werkende werkzoekenden

De langdurig niet-werkende werkzoekenden zijn een extra kwetsbare subgroep van de niet-werkende werkzoekenden.

Onder langdurig werklozen rekenen we de personen die meer dan één jaar geen werk hebben, zich als dusdanig inschrijven en volledig beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt.

Langdurig werkloze niet-werkende werkzoekenden, evolutie 2000 en 2012, aantal en index; telkens jaargemiddelden

gemeente	langdurige NWWZ (meer dan 1 jaar werkloos)			
	2002		2012	
	aantal	%	aantal	%
Gewest Vlaanderen		35,06	86.206	42,17
P. Oost-Vlaanderen		37,84	19.554	42,76
Arrondissement Aalst	2.761	34,71	3.538	43,17
Aalst	1.024	34,68	1.304	42,78
Denderleeuw	182	35,69	263	42,83
Geraardsbergen	350	36,73	421	42,44
Ninove	352	34,61	457	42,67
Zottegem	157	31,34	226	41,47

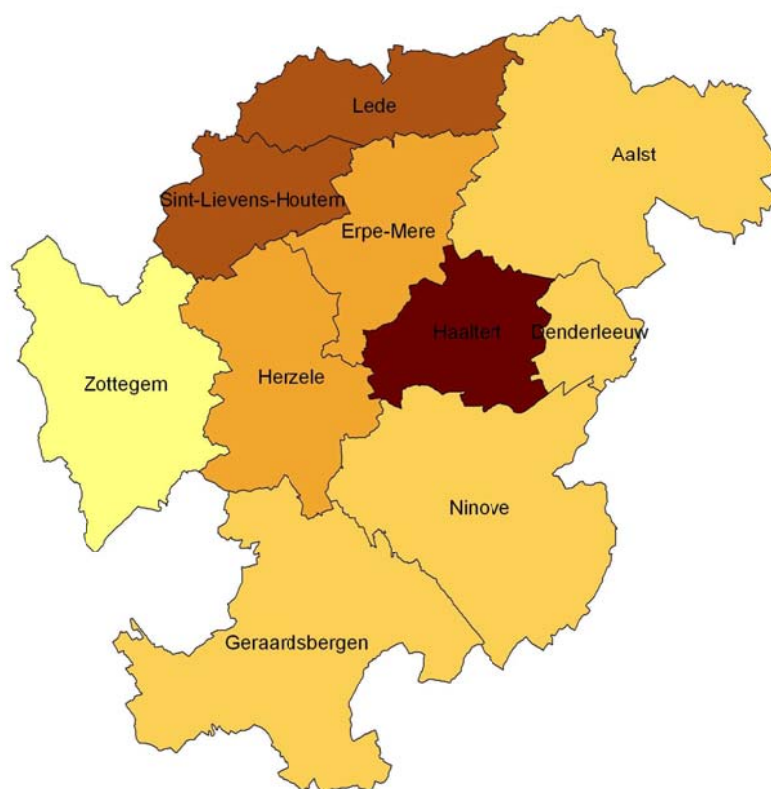
*t.o.v. totaal aantal NWWZ bron: VDAB, via Arvastat

Vaststellingen:

- in 2012 telt Ninove 457 langdurige NWWZ wat overeenkomt met bijna 43% van het totaal aantal NWW,
- op 10 jaar tijd noteren we een stijging van het aandeel van deze groep binnen het totaal aantal NWWZ van ongeveer 8%,
- Het aandeel langdurig NWWZ t.o.v. het totaal aantal NWWZ bedraagt in 2012 voor alle referentiepunten ongeveer 42,5%. Ninove vormt dus geen uitzondering.

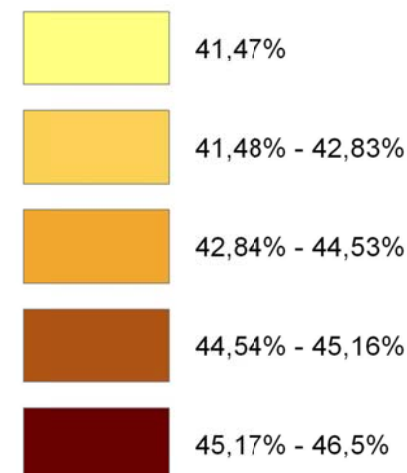
Aandeel langdurige niet-werkende werkzoekenden in het totale aantal nwwz (>1 jaar)

Jaargemiddelde 2012

 Gemeentegrenzen

Aandeel langdurig nwwz

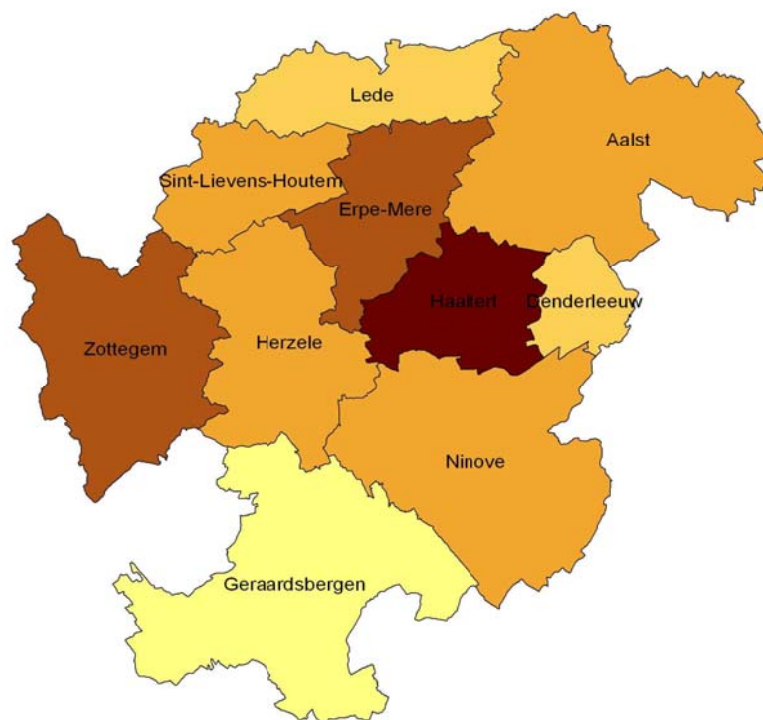

Bron data: VDAB via Arvastat

Bron kaartmateriaal: Voorlopig referentiebestand gemeentegrenzen, toestand 22/05/2003 (OC GIS-Vlaanderen)

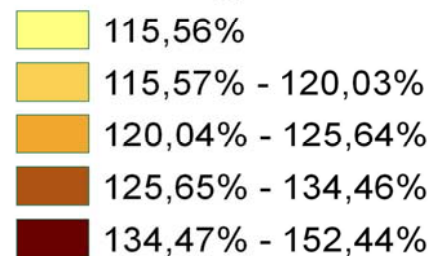
Verwerking gegevens: Steunpunt Sociale Planning Oost-Vlaanderen, socialeplanning@oost-vlaanderen.be

Evolutie % langdurige nwwz in het totale aantal niet-werkende werkzoekenden (> 1jaar) 2002-2012 (2002 = index 100)

 Gemeentegrenzen

Index % langdurige nwwz 2002-2012

Bron data: VDAB via Arvastat

Bron kaartmateriaal: Voorlopig referentiebestand gemeentegrenzen, toestand 22/05/2003 (OC GIS-Vlaanderen)

Verwerking gegevens: Steunpunt Sociale Planning Oost-Vlaanderen, socialeplanning@oost-vlaanderen.be

5.3. Voorzieningen

Op vlak van tewerkstelling zijn er heel wat voorzieningen binnen het sociale werkveld actief. Elk heeft zijn specifieke functie en specifieke doelpubliek. Het aanbod splitsen we op in toeleiding/begeleiding – opleiding – tewerkstelling/sociale economie

5.3.1. Toeleiding/begeleiding:

De Lokale Werkwinkel:

“De eerste stap naar werk is de stap naar de Werkwinkel.” We bekijken samen wat je wensen zijn, waar je goed in bent en welke mogelijkheden er zijn. Samen stellen we een actieplan op. We helpen je waar het nodig is: bijvoorbeeld bij het schrijven van een sollicitatiebrief of bij het zoeken naar een geschikte aanvullende opleiding. Soms is er meer begeleiding nodig. Ook daarvoor ben je in de Werkwinkel aan het juiste adres. Als je thuis niet over het nodige materiaal beschikt, kom dan gewoon naar de Werkwinkel. Elke Werkwinkel beschikt over een ruimte waar je een computer kan gebruiken, via het internet informatie kan raadplegen over werk en opleiding, je dossier kan beheren en online kan solliciteren. En als het op je eentje niet lukt, helpen onze medewerkers je graag op weg” bron: www.dewerkwinkel.be

In de werkwinkel in Ninove vind je de volgende actoren:

- o VDAB
- o PWA
- o OCMW Ninove
- o ATB
- o Stad Ninove

5.3.2. Opleiding:

Ninove kent een uitgebreid en gevarieerd aanbod van voorzieningen waarbij je terechtkan voor opleidingen als voorbereiding naar tewerkstelling (zie actoren). Het aanbod van opleidingen is zeer breed en gaat van Nederlands voor anderstaligen en sollicitatiecursussen tot een opleiding voor zeer specifieke beroepen.

5.3.3. Sociale tewerkstelling

Reeds uit de vorige omgevingsanalyse van het LSB 2008-2013 bleek dat Ninove nood heeft aan het verhogen van tewerkstellingskansen voor sociaal zwakkeren. Heel wat initiatieven bestaan al en zijn ook de laatste jaren bijgekomen zoals het verhogen van de arbeidsplaatsen art.60§7 van 18 naar 30 en het opzetten van een tewerkstelling voor laaggeschoolden, langdurig werklozen en mensen met een arbeidshandicap door de stad. Een inspanning op dit vlak blijft noodzakelijk.

5.4. Financiële tegemoetkomingen

De Vlaamse Overheid ontwikkelt heel wat stimulerende tewerkstellingsmaatregelen met name premies en voordelen waarop de werknemer en eventueel (de toekomstige) werkgever recht hebben.

Enkele maatregelen van de Vlaamse Overheid zijn:

5.4.1. De Individuele Beroepsopleiding

De Individuele BeroepsOpleiding (IBO) is voordelig voor zowel werknemer als werkgever.

- De werknemer ontvangt een inkomen dat een normaal loon benadert
- De werkgever hoeft tijdens de opleiding (van 1 tot 6 maand) geen loon en geen RSZ te betalen
- De werkgever betaalt enkel:
 - o een productiviteitspremie
 - o de verplaatsingskosten
 - o een verzekering tegen arbeidsongevallen
- na de instapopleiding moet de werkgever een contract van onbepaalde duur krijgen.

5.4.2. Premie 50+

De werkgever die een werkloze 50-plusser in dienst neemt met een contract van onbepaalde duur, kan daarvoor gedurende 4 kwartalen of maximaal 8 kwartalen een premie krijgen.

Voordelen:

- voor de werkgever: lastenvermindering door ontvangst van de premie
- voor de werknemer: contract van onbepaalde duur.

5.4.3. Tegemoetkoming in kosten kinderopvang voor werkzoekenden in opleiding

Werkzoekenden kunnen bij het volgen van een opleiding, erkend door de VDAB, een premie krijgen om de kosten van kinderopvang te recupereren.

De werkzoekende in opleiding krijgt een vergoeding voor de opvang van alle kinderen die nog niet het basisonderwijs hebben beëindigd.

5.4.4. Vlaamse ondersteuningspremie (VOP) voor personen met een arbeidshandicap

De Vlaamse ondersteuningspremie (VOP) van de VDAB maakt het voor werkgevers aantrekkelijker om personen met een arbeidshandicap in dienst te nemen.

De Vlaamse overheid wil op die manier de integratie van personen met een handicap in de arbeidsmarkt bevorderen.

De Vlaamse ondersteuningspremie geldt niet bij de overheid en in beschutte werkplaatsen.

5.5. Actoren

Dienstverlening	Doelgroep	Actoren in Ninove situatie eind 2012
Opleiding		
Sollicitatiecursussen		Centrum Basiseducatie Leerpunt
Opleiding Nederlands voor anderstaligen		Centrum Basiseducatie Leerpunt PCVO Dender en Schelde
Onderwijs voor volwassenen, allerlei richtingen		PCVO Dender en Schelde Job co
Onderwijs voor volwassenen, specifieke herscholingen		VDAB Vokans De tragel Denderleeuw Kopa vzw werkwillig
Begeleiding		
Trajectbegeleiding	Clënten OCMW	OCMW Ninove – tewerkstelling
Trajectbegeleiding	Iedereen buiten cliënten OCMW Ninove	Teledienst vzw Job & co
Reguliere tewerkstelling		
Interim Vlaamse Regering		
werkwinkel		
vakbonden		
dienstencheques		PWA
Sociale tewerkstelling		
Sociale werkplaats		De Loods Aalst Kringloopwinkel 't Vierkant
Arbeidszorgtraject		De Loods Aalst
Sociale diensteneconomie		Stad Ninove
Beschutte werkplaatsen		De Dagmoed in Geraardsbergen Beschuttende Werkplaats Aalst Beschutte werkplaats Pajottenland)

5.6. Beleidsprioriteiten

5.6.1. Vlaamse regering: beleidsnota 2009 - 2014 'Werk: een nieuwe arbeidsmarktvisie voor Vlaanderen'

Minister Philippe Muyters pleit in zijn beleidsnota voor: 'de uitbouw van een geïntegreerde arbeidsmarktvisie, met als belangrijkste ingrediënten een versterking van het activerend arbeidsmarktbeleid, competentieversterking en stimulering van de vraag naar arbeid.'

Vanuit welzijnsoogpunt zijn de belangrijkste doelstellingen uit de nota:

Deel 3.1 **Uitwerken van een geïntegreerde arbeidsmarktvisie**

- *Een ruime betrokkenheid van stakeholders (3.1.2.)*

Het actief betrekken van cruciale partners bij het uitwerken, uitvoeren, opvolgen en evalueren van beleidsmaatregelen is belangrijk om een zo groot mogelijk draagvlak te kunnen vormen. Een stevige schakel uitbouwen met de individuele organisaties van kansengroepen, is hierbij belangrijk. Zo zorgen we voor meer draagvlak, inspiratie en responsabilisering in de beleidsvorming. Door te focussen op structureel overleg via bekende fora (SERV en VDAB) willen we Vlaanderen verder versterken.

Deel 3.2 **vergroten van het arbeidsaanbod**

- *Aanspreken van de stille of latente arbeidsreserve (3.2.1)*

Het activeren van niet-beroepsactieven wordt vaak belemmerd door de zgn. inactiviteitsvallen (beperkingen bij herinschakeling op financieel en niet-financieel vlak). Vooral personen met een handicap/arbeidsbeperking, alleenstaande ouders en 50-plussers kunnen hiervan slachtoffer zijn. Overleg en dialoog op federaal niveau moet tot concrete afspraken leiden.

- *Arbeidsmigratie (3.2.2)*

Moet een vraaggestuurde migratie zijn in functie van de in te vullen vacatures. De arbeidsmarktbehoeften in Vlaanderen moeten we snel en accuraat in kaart brengen. Niet alleen gelijkstelling van diploma's, erkenning van elders verworven competenties en opleiding moet aandacht krijgen, ook en vooral taalverwerving blijft essentieel als voorwaarde voor duurzaam werk.

Deel 3.4 **bestrijden van structurele werkloosheid**

- *Een versterkt activeringsbeleid (3.4.1)*

Een meer gedifferentieerd begeleidingsmodel voor werkzoekenden moet leiden tot een efficiëntere aanpak van de werkloosheid. Vroegdetectie van problemen is hier belangrijk in. Vlaanderen maakt werk van een 'work first' benadering voor langdurig werklozen. Ze willen onderzoeken hoe de diverse tewerkstellingsprogramma's (GESCO, WEP+,...) kunnen versterkt worden door ze optimaal af te stemmen op de instroom van langdurig werkzoekenden.

- *Een betere vertegenwoordiging van kansengroepen. (3.4.2)*
Begeleiding en opleiding betekent voor alle werkzoekenden de kortste weg naar duurzaam werk. In het bijzonder streeft Vlaanderen naar een betere vertegenwoordiging van de vier prioritaire kansengroepen (kortgeschoolden, allochtonen, 50-plussers en personen met een handicap) in de intensieve competentieversterkende trajecten
- *Trajecten voor ondernemerschap (3.4.3)*
Ook in het ondernemerschap moeten mensen uit kansengroepen kansen krijgen. Daarom werkt Vlaanderen aan een drempelverlagend aanbod voor werkzoekenden met ondernemersambities via samenwerking van Syntra Vlaanderen met Huizen van het Nederlands, lokale organisaties, allochtonenorganisaties...
- *Van resultaatgerichte opleidings- en tewerkstellingsmaatregelen naar een Vlaams Doelgroepenbeleid (3.4.4)*
De huidige tewerkstellingsmaatregelen zijn niet voldoende op elkaar afgestemd, zijn niet duidelijk en overlappen elkaar vaak. De Vlaamse tewerkstellings- en opleidingsmaatregelen herschikken binnen een eenduidig inschakelingskader is een boeiende en lucratieve uitdaging.

Deel 3.5. *bestrijden van jeugdwerkloosheid, versterken van de werkzaamheid bij jongeren*

- De economische crisis plaatst de thematiek van jeugdwerkloosheid pijnlijk snel terug centraal op de beleidsagenda. De investeringen in initieel onderwijs mogen absoluut niet verloren gaan. In dat kader moet Vlaanderen het initiatief nemen om de aandacht voor snelle activering en begeleiding van schoolverlaters, te versterken. Daarnaast is het herbekijken van het bestaande systeem van wachttijd en wachtuitkeringen, in overleg met andere beleidsniveaus, aan de orde. In dezelfde lijn moet Vlaanderen de engagementen uit de competentieagenda hard maken. Zo kunnen we de arbeidsmarktkennis en –waarde van jongeren versterken door de bestaande systemen van deeltijds leren-werken en alternerend leren nog beter uit te bouwen en door op alle niveaus van onderwijs relevante praktijkervaring in te bouwen. In samenwerking met het beleidsdomein onderwijs moeten we het aandeel vroegtijdige schoolverlaters fors terugdringen.

Deel 3.10 *Versterken partnerschap werk-welzijn*

- De complexiteit aan factoren waardoor langdurig werklozen niet naar werk kunnen toegeleid worden, vindt geen afdoend antwoord in de huidige activeringsinstrumenten. Een hechte samenwerking tussen partners van het werkveld werk en van het werkveld welzijn dringt zich op. Vlaanderen ziet daar vooral een centrale rol in voor de ocmw's (welzijnskant) en de vdab (werkkant). Het opzetten van de proeftuin ocmw-vdab bevordert de samenwerking op het veld tussen de consultants van beide organisaties. Deze samenwerking naar een hoger niveau tillen, via duidelijke afspraken tussen beide, is wenselijk. Vlaanderen trekt de kaart van tewerkstelling in bestrijding van armoede en vraagt daarom te evolueren naar een sterk gemeenschappelijk verhaal tussen werk en welzijn om alle werkzoekenden een aangepaste begeleiding te kunnen bieden.
- Ook voor (ex-)gedetineerden en gestraften is werk van cruciaal belang voor een succesvolle re-integratie in de maatschappij. Ocmw's spelen hierin een belangrijke rol en Vlaanderen zet dan ook in op een versterkte samenwerking voor deze doelgroep.

Deel 3.11 Versterking partnerschap werk-inburgering

- Tewerkstelling is één van de belangrijkste hefboomen voor integratie. De verwachting dat nieuwe Vlamingen ook deelnemen aan de maatschappij impliceert het wegnemen van drempels die de toegang tot werk belemmeren. Twee onderwerpen wil Vlaanderen hierin aanpakken:
 - het inwerkings- en inburgeringsbeleid optimaal op elkaar afstemmen (3.11.1)
 - de efficiëntie van bestaande tewerkstellingsmaatregelen voor allochtonen verhogen door de bestaande initiatieven te evalueren en bij te sturen waar nodig (3.11.2)

Deel 3.12 Privaat-publieke samenwerking

- *een lokaal verankerd werkgelegenheidsbeleid (3.12.1)*
We moeten de relaties tussen het Vlaams niveau, het subregionale en het lokale niveau (gemeentes, ocmw's) dynamiseren om tot een stevig verankerd lokaal werkgelegenheidsbeleid te komen. Ook inzetten op een betere samenwerking van diverse partners in de lokale werkwinkels draagt hiertoe bij.

5.7. Besluit met SWOT

5.7.1. Belangrijkste vaststellingen uit de cijfergegevens

Globaal beeld van de arbeidsmarkt in Ninove

- In 2010 behoort 47,75% van de totale Ninoofse bevolking tot de beroepsbevolking (totale bevolking: 37 091 inw., beroepsbevolking: 17 713)
- In 2010 heeft Ninove 12 167 jobs voor 17 713 beroepsactieven, dus in principe kan 68% van de Ninoofse beroepsbevolking binnen de gemeentegrenzen terecht voor een job.

Kwetsbare groepen binnen de arbeidsmarkt

- 6% van de beroepsbevolking is werkloos (dit is 2,86% van het totaal aantal inwoners, 1 071 op 37 432)
- Binnen deze groep zijn er meer mannen (571) dan vrouwen (500) werkzoekend
- 1 op 5 NWWZ is jonger dan 25 jaar. (21,85%)
- Iets minder dan 53% van het totaal aantal NWWZ is laaggeschoold, (567 op 1 071 personen). Ninove behoort hiermee tot de minst gunstige groep in de regio, uitgezonderd Aalst die het nog iets slechter doet.
- Bijna 43% van het totaal aantal NWWZ is langdurig NWWZ (langer dan 1 jaar). Ninove vormt hiermee geen uitzondering in de regio.

(kanttekening: de periodes van beschikbare cijfers schommelen tussen 2010 en 2012. We veronderstellen een zeer kleine wijziging op dit korte tijdsbestek, zodat we eventuele verschillen met de huidige stand van zaken als verwaarloosbaar kunnen beschouwen)

5.7.2. SWOT

SWOT-analyse	
Sterktes ➤ Heel wat professionele diensten (VDAB, lokale werkwinkel, PWA, Dienst Tewerkstelling OCMW, ATB) die zich bezig houden met tewerkstelling zijn aanwezig in Ninove ➤ Aanwezigheid van de lokale werkwinkel in Ninove met een centraal aanbod van diensten die werk aanbieden en begeleiding geven ➤ Ninove is zeer goed bereikbaar: aanwezigheid van een station, belbus, veel busverbindingen (naar Aalst en Brussel), vlotte autoverbindingen richting Brussel, Aalst en Gent. ➤ Ninove telt 4 grote industriezones: Oude industriezone, Beneden Industriezone, Boven industriepark en Ambachtelijke zone Appelsterre. Samen tellen de vier industriezones 106 bedrijven gevestigd op het grondgebied Ninove	Zwaktes ➤ Ninove ontbreekt een visie op de sociale tewerkstelling. Elke actor doet zowat zijn ding met weinig of geen afstemming op elkaar. ➤ De mentaliteit van de mensen vormt soms een probleem. Ze willen werken maar het mag niet te veel of te belastend zijn ➤ De groep 'werklozen' bestaat vaak uit laaggeschoolde personen of personen met een multiproblematiek. Dit vraagt een meer intensieve begeleiding ➤ De kwetsbare groep binnen tewerkstelling kan moeilijker het hoofd bieden aan de randvoorwaarden voor tewerkstelling: - o mobiliteit: beperkt tot eigen grondgebied - o kinderopvang: tekort aan betaalbare opvang en aan vaardigheden om opvang te zoeken - o medische beperkingen sluiten bepaalde werkmogelijkheden uit - o taal: heel belangrijke struikelblok, veel NWWZ zijn anderstalig - o attitude: gebrek aan positieve motivatie en aan aanpassingsvermogen ➤ Er bestaan een aantal sociale tewerkstellingsplaatsen, maar die worden nog te vaak ingenomen door mensen die ook op de reguliere arbeidsmarkt terecht kunnen
Kansen ➤ Het Lokaal Sociaal beleid 2003-2008 zorgde voor de creatie van bijkomende plaatsen art.60. Dit wordt doorgetrokken in het Meerjarenplan 2014-2019. ➤ Het welzijnsbeleid binnen de BBC kan een belangrijke rol spelen in het uitbouwen van de lokale diensteneconomie	Bedreigingen ➤ Werkwinkel dreigt deels te verdwijnen ➤ Mensen halen vaak het mobiliteitsprobleem aan terwijl Ninove op vlak van mobiliteit over een uitgebreid bus- en treinnetwerk beschikt. Het mobiliteitsprobleem komt dan over als een schijnprobleem.

➤ De verschillende financiële tegemoetkomingen voor kansengroepen of groepen die (nog) moeilijk op de arbeidsmarkt geraken, kunnen een extra stimulans bieden in de zoektocht naar een baan➤ Er is een grote aanwezigheid van interimkantoren op Ninoofs grondgebied. Interimwerk wordt vaak gezien als de ideale opstapmogelijkheid naar een vaste betrekking.➤ Het regionaal forum tewerkstelling (met 1 afgevaardigde van de Stad Ninove)➤ Tussen Leerpunt en het OCMW van Ninove bestaat de overeenkomst dat mensen die gerechtigd zijn op maatschappelijke integratie en/of maatschappelijke hulp en die werkbekwaam zijn, terecht kunnen op de sollicitatiecursus georganiseerd door Leerpunt.	➤ Steeds meer interims betekent meer werkgelegenheid maar heeft ook een keerzijde: Interims werken meestal met weekcontracten. Mensen hebben dus weinig werkzekerheid en geen vooruitzichten op lange termijn➤ Het gebrek aan kinderopvangmogelijkheden + de flexibiliteit ervan➤ Multiproblem personen
Bv: allochtone alleenstaande vrouwen => gebrekkig Nederlands en geen kinderopvang tijdens vakantie➤ De dienst tewerkstelling van het OCMW Ninove geeft aan dat sommige personen na hun tewerkstelling art60§7 na x-aantal tijd opnieuw het leefloon aanvragen wegens schorsing RVA. Er is dus nood aan middelen voor een nazorg begeleiding |
|---|---|

5.7.3. BESLUIT

Dit besluit kwam tot stand uit de objectieve bevindingen van de cijfers en de subjectieve ervaringen op het werkveld.

Werk is een belangrijke vorm van maatschappelijke integratie en leidt tot zelfredzaamheid. Het lokale bestuur kiest er dan ook best voor om kansen te creëren voor die mensen die heel zwak staan op de arbeidsmarkt. Initiatieven kunnen zijn:

- alle actoren in verband met werk op het grondgebied Ninove verenigen in een adviserend orgaan, kan overleg en samenwerking nog meer bevorderen. Bovendien kan binnen dit orgaan een overkoepelende visie op werkbeleid ontstaan. Vooral voor de sociale tewerkstelling is dit een belangrijk gegeven
- de werkwinkel heeft jarenlang haar nut bewezen, dat die nu deels dreigt te verdwijnen, is een serieuze aderlating. De stad kan er niet veel aan veranderen, maar kan wel voor een alternatief zorgen door zelf het initiatief te nemen om intensieve samenwerkingsverbanden op te zetten tussen de meest belangrijke partners (OCMW, vdab, pwa...)
- het aanbod van de werkwinkel kan eventueel weer ingang vinden via het organiseren van een themazitdag rond werken in het sociaal huis
- we kennen in Ninove heel wat jonge en laaggeschoolde werklozen. Ook een grote groep van multiproblem personen maakt deel uit van de groep NWWZ. Deze meest kwetsbare mensen verdienen bijzonder aandacht. Middelen inzetten om deze mensen intensief naar werk te kunnen begeleiden, verdient aanbeveling. Ook randfactoren mogen daarbij niet over het hoofd gezien worden (flexibele kinderopvang, taalverwerving...)
- de stad kan ook zelf projecten opzetten voor sociale tewerkstelling
- Tot slot blijft preventie (via onderwijs) en nazorg (begeleiding) ook een belangrijk agendapunt.

6. Wonen

6.1. Inleiding

Binnen welzijn benaderen we wonen als een recht op kwaliteitsvol wonen voor alle inwoners van de gemeente/stad. Dit kwaliteitsvol wonen, hangt niet alleen af van het aanbod van de sociale huisvestingsmaatschappijen maar ook van de kwaliteit (gezondheid, comfort, leefomgeving, wetgeving/reglementering, rechten–premies en plichten) van wonen en leven op het grondgebied van de gemeente/stad.

6.2. Evolutie

6.2.1. Totaal woningenbestand in Ninove

Jaartal	Ninove	Arrondissement Aalst
2001	13.532	103.862
2010	16.441	125.002
2012	16.753	127.748

(bron: sociale situatieschets Oost-Vlaanderen, thema- + gemeentefiches)

Vaststellingen:

- het woningbestand is op 10 jaar tijd met 23,8% gestegen,
- de bevolking steeg in die periode met 7,9% (demografie).

6.2.2. De evolutie van de gemiddelde prijs van bouwgronden

Gemiddelde verkoopprijs van de bouwgronden tussen 2000 en 2010, aantal en index, telkens jaargemiddelden

gemeente	Gemiddelde prijs per m ² in euro				
	2000	2005	2010	Index 2000-2010	Index 2005-2010
Vlaams Gewest	55,06	110,76	155,33	282,11	140,24
P. Oost-Vlaanderen	55,29	105,68	153,09	276,89	144,86
Ar. Aalst	48,12	85,09	133,78	278,01	157,22
Aalst	57,95	91,82	122,20	210,87	133,09
Denderleeuw	69,62	81,80	217,60	312,55	266,01
Geraardsbergen	31,01	58,82	112,91	364,11	191,96
Ninove	57,88	76,66	112,18	193,81	146,33
Zottegem	36,17	94,13	143,98	398,06	152,96

(Bron: ADSEI, via beStat)

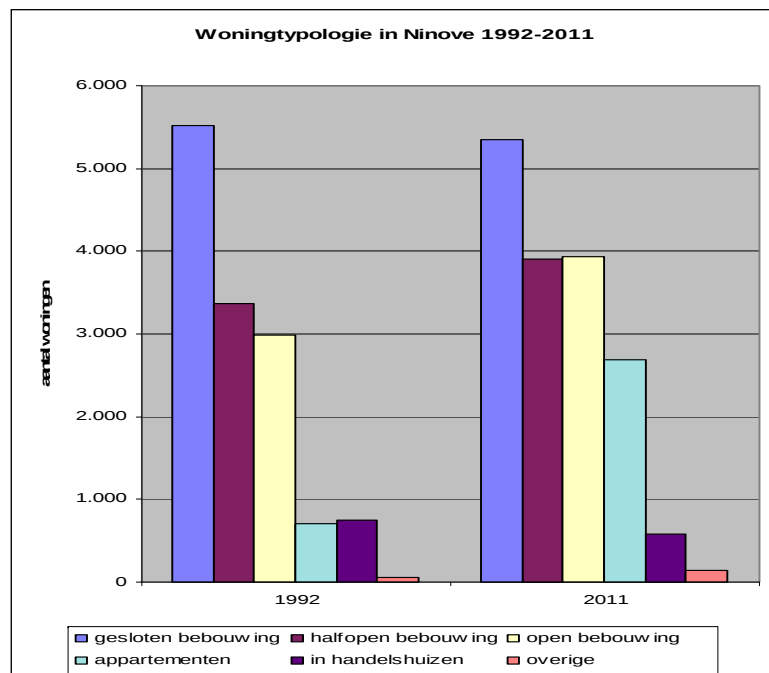
Vaststellingen:

- Ninove kent de laagste bouwgrondprijs in vergelijking met de referentiepunten,
- de prijsevolutie van 2000 tot 2010 laat, in vergelijking met de andere steden en gemeenten, een minder hoge toename optekenen, maar het blijft toch + 93,8%,
- in de regio zijn Ninove en Geraardsbergen de meest goedkope plaatsen om bouwgrond te kopen.

6.2.3. Aantal woongelegenheden per type in Ninove

Ninove	1992		2011	
	absoluut	percentage	absoluut	percentage
Huizen in gesloten bebouwing	5 518	41,20%	5 353	32,23%
Huizen in halfopen bebouwing	3 373	25,18%	3 912	23,55%
Huizen in open bebouwing, hoeven en kastelen	2 987	22,30%	3 933	23,68%
Woningen in buildings en appartementsgebouwen	706	5,27%	2 695	16,23%
Woningen in handelshuizen	747	5,58%	576	3,47%
Andere	63	0,47%	140	0,84%

(bron: kadastrergegevens van FOD financiën, bewerking: Agentschap Wonen-Vlaanderen)

Vaststellingen:

- gesloten bebouwingen hebben het grootste aandeel in Ninove (32,23%)
- De stijging van het aantal woningen in buildings en appartementsgebouwen is zeer significant voor Ninove. Hun aantal is de afgelopen 20 jaar zo goed als verdrievoudigd. Van 5,27% naar 16,23%.

Aantal appartementen per gebouw - Ninove	1992			2011		
	gebouwen	woningen	per gebouw	gebouwen	woningen	per gebouw
Aantal	94	706	7,51	287	2.695	9,39

Bron: Agentschap Wonen-Vlaanderen

Vaststellingen:

- deze tabel toont aan dat er veel appartementen zijn bij gekomen de afgelopen 20 jaar (x 3,8),
- ook situeren er zich in 2011 meer woningen per gebouw t.o.v. 1992.

6.2.4. De gemiddelde prijs van het vastgoed

Gemiddelde verkoopprijs in € van het vastgoed naar type, evolutie tussen 2000 en 2010, aantal en index, telkens jaargemiddelden

gemeente	2000			2010			Index 2000-2010		
	Gewone woonhuizen	Villa's, bungalows, landhuizen	Appartementen, flats, studio's	Gewone woonhuizen	Villa's, bungalows, landhuizen	Appartementen, flats, studio's	Gewone woonhuizen	Villa's, bungalows, landhuizen	Appartementen, flats, studio's
Vlaams gewest	84 772	272 486	92 979	192 336	342 025	195 502	226,89	125,52	210,26
P. Oost-Vlaanderen	78 599	271 783	84 683	178 461	324 112	191 218	227,05	119,25	225,80
Ar. Aalst	77 018	250 744	91 719	167 228	277 502	176 277	217,13	110,67	192,14
Aalst	76 273	250 187	93 543	168 559	292 414	180 455	220,99	116,88	192,91
Denderleeuw	80 353	n.b.	80 115	180 253	266 583	164 583	224,33	n.b.	204,88
Geraardsbergen	66 616	206 106	96 322	140,817	242 522	158 157	211,39	117,67	164,20
Ninove	77 507	228 157	88 902	176 549	256 607	174 163	227,78	112,47	195,90
Zottegem	82 937	250 992	102 022	173 175	289 578	199 858	208,80	115,37	195,90

ADSEI, via beStat

Vaststellingen:

- de gemiddelde verkoopprijs voor de gewone woonhuizen is sterk gestegen. De stijging (index 2000-2010: 227,78) is de hoogste in het arrondissement Aalst,
- de gemiddelde verkoopprijs voor gewone woonhuizen in Ninove, ligt in 2010 dan ook hoog voor de regio (m.u.v. Denderleeuw),
- ook wat de appartementen, flats en studio's betreft; stellen we een sterke toename vast; enkel Denderleeuw scoort nog hoger met meer dan een verdubbeling tussen 2000 en 2010.

We merken wel op dat de gemiddelde verkoopprijzen van Ninove en de andere steden binnen het arrondissement telkens onder de provinciale en gewestelijke gemiddelde verkoopprijs blijven.

De vermelde verkoopprijzen omvatten noch de registratierechten, noch de notariskosten. Het gaat hierbij om openbare verkopen en verkopen uit de hand.

6.2.5. De ouderdom van de woningen

gemeente	Totaal aantal woongelegenheden	Aantal woongelegenheden gebouwd...			%* woongelegenheden gebouwd...		
		Voor 1945	Na 1990	Na 2000	Voor 1945	Na 1990	Na 2000
Vlaams gewest							
P. Oost-Vlaanderen	555 983	200 889	96 812	40 099	36,13	17,41	7,21
Ar. Aalst	112 731	39 654	18 100	7 134	35,18	16,06	6,49
Aalst	33 146	12 804	4 501	1 630	38,63	13,58	4,92
Denderleeuw	7 264	1 959	1 256	590	26,97	17,41	8,12
Geraardsbergen	13 759	6 309	1 938	693	45,85	14,09	5,04
Ninove	14 369	5 369	2 252	813	37,05	15,54	5,61
Zottegem	10 491	3 471	1 781	827	33,09	16,98	7,88

Bron: Kadaster via kadasterkubus, 2011

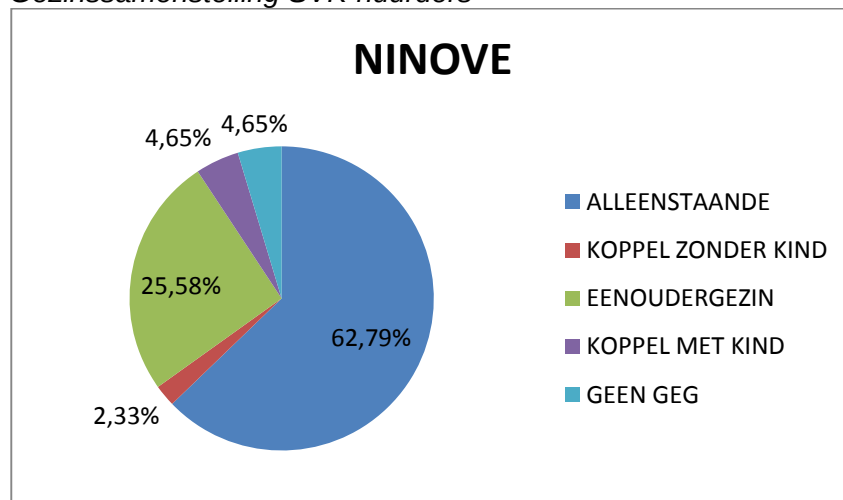
*t.o.v. totale aantal woongelegenheden

Vaststellingen:

- we stellen vast, zoals dat in elke gemeente het geval is, dat het grootste aantal woongelegenheden in Ninove van voor 1945 dateren,
- procentueel zien we dat Ninove na 1990 alsook na 2000 meer woongelegenheden heeft gerealiseerd in vergelijking met de twee andere (middel)grote steden Aalst en Geraardsbergen,
- we blijven wel onder het gemiddelde van de opgemeten groei van het arrondissement en provincie.

6.2.6. Profiel van alle huurders van SVK Zuid-Oost Vlaanderen

Gezinssamenstelling SVK-huurders

Wachtlijstbeheer en evolutie

Aantal nieuw ingeschreven in 2010:	353
Aantal nieuw ingeschreven in 2011:	339
Aantal nieuw ingeschreven in 2012:	419
Actuele lijst totaal aantal ingeschrevenen op 31/12/2012:	911

Aantal kandidaat-huurders

Jaartal	Ninove	Arrondissement Aalst	Oost-Vlaanderen
2005	191	2.200	16.572
2010	577	2.987	23.843
index 2005-2010	302,09	135,77	143,88

Bron: Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW). Telkens 1/1/jaar

Vaststellingen:

- in 2010 telde Ninove 577 kandidaat-huurders. Ten opzichte van 2005 is dit aantal meer dan verdrievoudigd,
- in 2010 is 1,6% van de totale Ninooftse bevolking (36 664) kandidaat-huurder voor sociaal wonen.
-

Aantal kandidaat-huurders per leeftijdscategorie op 01/01/2010

Leeftijdscategorie	Ninove	Arrondissement Aalst	Oost-Vlaanderen
totaal	585	3 019	24 404
referentiepersoon < 30 jaar	79	470	4.539
referentiepersoon tss 30 & 60 jaar	375	1.946	14.736
referentiepersoon ouder dan 60 jaar	131	603	5.129

Bron: Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW).

Vaststellingen:

- we merken op dat het grootste deel van de kandidaat-huurders (64,1%) zich situeren binnen de leeftijdscategorie 30 – 60 jaar,
- verder kunnen we ook vaststellen dat er meer kandidaat-huurders zijn ouder dan 60 (22,4%) in vergelijking met de groep leeftijdscategorie < 30 jaar (13,5%),
- deze conclusies gelden zowel voor Ninove als voor het arrondissement en de provincie.

Aantal kandidaat-huurders per algemene inkomensverdeling op 01/01/2010

inkomensverdeling	Ninove	Arrondissement Aalst	Oost-Vlaanderen
0 - 9 917,99 euro	473	2 271	13 480
9 918 - 16 117,99 euro	63	500	7 977
16 118 - 22 317,99 euro	32	188	3 449
meer dan 22 318 euro	40	216	2 652

Bron: Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW). Telkens 1/1/jaar

Vaststelling:

- driekwart van de kandidaat huurders heeft een inkomen tussen € 0 – € 9 9917,99.

Aantal kandidaat-huurders naar gezinssamenstelling op 01/01/2010

gezinssamenstelling	Ninove	Arrondissement Aalst	Oost-Vlaanderen
alleenstaand	242	1.307	10.753
2 tem 4 gezinsleden	298	1.511	11.839
5 tem 7 gezinsleden	49	243	1.947
8 en meer gezinsleden	2	8	108

Bron: Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW).

Vaststellingen:

- de gezinssamenstelling van 2 t.e.m. 4 gezinsleden is de grootste binnen de groep kandidaat-huurders voor Ninove (50,4%),
- op de voet gevolgd door alleenstaande kandidaat-huurders (47,5%).

Aantal uniek zittende huurders¹⁷

Jaartal	Ninove	Arrondissement Aalst	Oost-Vlaanderen
2006	156	2.864	27.315
2008	734	3.499	32.746
2010	729	3.603	33.345
index 2006-2010	467,31	125,8	122,08

Bron: Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW). Telkens 1/1/jaar

Vaststelling:

- in 2010 zijn er in Ninove 729 uniek zittende huurders binnen sociaal wonen. Van 2006 t.e.m. 2010 stellen we vast dat het aantal meer dan verviervoudigd is. Zeer opvallende stijging binnen het arrondissement Aalst en Oost-Vlaanderen die voor deze periode een verhoging van een kwart laten noteren.

Aantal zittende huurders naar gezinssamenstelling, 2010

Gezinssamenstelling	Ninove	Arrondissement Aalst	Oost-Vlaanderen
alleenstaand	281	1.607	14.164
2 tem 4 gezinsleden	382	1.778	15.665
5 tem 7 gezinsleden	61	200	1.820
8 en meer gezinsleden	4	15	117

Bron: Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW). Telkens 1/1/jaar

Vaststellingen:

- 52,5% van de zittende huurders zijn gezinnen van 2 t.e.m. 4 personen
- 39,7% wordt ingepalmd door alleenstaanden.

aantal zittende huurders naar leeftijd, 2010

Leeftijd	Ninove	Arrondissement Aalst	Oost-Vlaanderen
onbekend	0	0	2
0-19 jaar	0	0	89
20-59 jaar	409	2.013	18.402
> 60 jaar	319	1.587	14.868

Bron: Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW). Telkens 1/1/jaar

Vaststellingen:

- Ninove heeft geen zittende huurders tussen 0 – 19 jaar, dit geldt ook voor het arrondissement,
- de categorie tussen 20 en 59 jaar telt 409 zittende huurders, goed voor 56,2% van het totaal,
- de categorie > 60 jaar maakt met 319 zittende huurders aanspraak op 43,8%

6.2.7. Het Bindend Sociaal Objectief:

Dit is een gemeentelijke omschrijving van het sociaal woonaanbod dat in de periode 2009-2020 ten minste moet verwezenlijkt worden, eventueel bijgesteld door een verhoging van de gewestelijke of provinciale objectieven. Het bindend sociaal objectief van een gemeente is samengesteld uit een deelobjectief voor sociale huurwoningen, een deelobjectief voor sociale koopwoningen en een deelobjectief voor sociale kavels.

Bindend Sociaal Objectief voor sociale huurwoningen, gerealiseerde huurwoningen per type verhuurder, aantal en %, 2010

gemeente	Bindend soc. obj. soc. huurw..	Gerealiseerde soc. huurw. 2008-2010	% * gerealiseerde huurw.	Huurpatrimonium in 2010 verhuurd onder het sociaal huurstelsel						
				SHM	SVK	gemeente	OCMW	VI. Woning-fonds	totaal	% ** sociale woningen
Vlaams Gewest										
P. Oost - Vlaanderen	7 466	1 588	16,01	34 634	927	1 184	342	146	37 233	6,24
Ar. Aalst	2 076	207	9,97	3 736	134	155	36	19	4 080	3,55
Aalst	583	75	12,86	1 372	27	153	0	19	1 571	4,48
Denderleeuw	125	39	31,22	365	9	0	0	0	374	4,98
Geraardsbergen	247	1	0,41	312	0	0	0	0	312	2,34
Ninove	253	1	0,39	755	40	2	18	0	815	5,35
Zottegem	198	66	33,30	292	16	0	16	0	324	3,08

Bron: jaarverslag 2010, Wonen Oost-Vlaanderen

* t.o.v. het Bindend Sociaal Objectief

** t.o.v. totaal aantal huishoudens

Vaststellingen:

- Ninove scoort het laagste op basis van gerealiseerde huurwoningen ten opzichte van het Bindend Sociaal Objectief voor sociale huurwoningen. In 2010 werd amper 0,39% of 1 van de voorziene 253 woningen effectief gerealiseerd,
- het aandeel sociale woningen in verhouding tot het aantal huishoudens ligt dan weer beduidend hoger in vergelijking met de andere gemeenten. 5,35 % van de huishoudens woont in een sociale woning. Ninove haalt hiermee het hoogste percentage binnen het arrondissement maar gaat wel onder dat van de provincie,
- we kennen een sterke vertegenwoordiging van sociale huisvestingsmaatschappijen en het sociaal verhuurkantoor.

6.3. Voorzieningen

6.3.1. Huurpatrimonium verhuurd onder het sociaal huurstelsel

Voor mensen met een laag inkomen vormt een sociale huurwoning¹⁸ een mogelijke oplossing voor de moeilijk betaalbare huisvesting. Lange wachtlijsten en lange wachttijden illustreren perfect dat de vraag groter is dan het aanbod.

In Ninove zijn er twee sociale huisvestingsmaatschappijen actief: Ninove Welzijn en SHM Denderstreek. Het OCMW heeft ook een samenwerkingsverband met een sociaal verhuurkantoor (SVK Zuid-Oost Vlaanderen).

Het OCMW Ninove beheert zelf een patrimonium van 18 sociale huurappartementen. Deze werden in 2012 permanent verhuurd. Er is weinig verloop binnen deze sociale appartementen.

6.3.2. Bijstand bij problemen rond wonen

Het OCMW Ninove heeft een dienst huisvesting. Haar opdracht bestaat uit 3 grote luiken:

1. oplossingen voor lange tijd met:
 - verhuur van 18 sociale appartementen
 - antenepunt van het Sociaal Verhuurkantoor
2. oplossingen voor korte tijd met:
 - aanbod van doorgangswoningen (crisisopvang en noodwoningen)
3. ondersteuning en advies bij huurproblemen

6.3.3. De sociale huisvestingsmaatschappijen (Ninove welzijn en SHM denderstreek)

Een sociale huisvestingsmaatschappij biedt verschillende mogelijkheden voor sociaal wonen, gaande van het aanbieden van goedkope huurwoningen tot koopwoningen en sociale bouwgronden. Om in aanmerking te komen voor één van deze sociale woonvormen, moet je voldoen aan bepaalde voorwaarden (o.a. inkomens- en eigenaarsvoorwaarden).

¹⁸ De Vlaamse Wooncode definieert een sociale woning als een woning die verhuurd wordt door een sociale huisvestingsmaatschappij (SHM) of de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal wonen (VMSW). Een woning verhuurd door het Vlaams Woningfonds een gemeente, OCMW of sociaal verhuurkantoor (SVK) wordt pas een sociale woning genoemd als er een subsidie voor werd verleend.

6.3.4. De Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW)

Deze stimuleert, ondersteunt, begeleidt en financiert lokale woonactoren om betaalbare en kwaliteitsvolle woonprojecten te realiseren en in stand te houden.

6.3.5. Het Vlaams Woningfonds

Dit fonds biedt de mogelijkheid aan gezinnen met minstens 1 kind om voordelig een hypothecaire leningen af te sluiten. Ze koopt ook woningen aan om deze tegen een betaalbare prijs te verhuren. De gezinnen moeten hiervoor wel aan bepaalde voorwaarden voldoen (o.a. een begrensd inkomen).

6.4. Financiële tegemoetkomingen

Bron: www.rechtenverkenner.be

6.4.1. De Vlaamse tegemoetkoming in de huurprijs

De tegemoetkoming in de huurprijs (vroeger de huursubsidie en installatiepremie genoemd) ondersteunt mensen met een laag inkomen die verhuizen van een slechte, onaangepaste woning naar een goede, aangepaste woning. Ook als men verhuist van een private huurwoning naar een woning verhuurd door een sociaal verhuurkantoor, kan men de tegemoetkoming in de huurprijs aanvragen. De tegemoetkoming in de huurprijs werd ingevoerd bij besluit¹⁹. Dit besluit is van toepassing op alle aanvragen die worden ingediend vanaf 1 mei 2007.

Men moet wel voldoen aan enkele voorwaarden die te maken hebben met het inkomen, de eigendom, de verlaten woning en de nieuwe woning.

6.4.2. De Vlaamse renovatiepremie

De Vlaamse renovatiepremie ondersteunt de eigenaars die een eigen woning wensen te renoveren. De renovatiepremie geeft hen de kans om de kwaliteit van hun woning aanzienlijk te verbeteren.

De renovatiepremie werd ingevoerd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 2 maart 2007 tot instelling van een tegemoetkoming in de kosten bij de renovatie van een woning.

Volgende werken komen in aanmerking

- Funderingen en binnen- en buitenmuren: hiervoor mogen facturen ingebracht worden voor maximum 15.000 euro. Werken die in aanmerking komen zijn:

¹⁹ Besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 2007 tot instelling van een tegemoetkoming in de huurprijs voor woonbehoeftige huurders

- waterdicht maken van kelders
- afbraak en wederopbouw muren
- behandeling van muren tegen optrekkend vocht
- behandelen van muren tegen huiszwam
- vernieuwen voegwerk
- Draagvloeren: facturen voor maximum 15.000 euro. Werken die aanmerking komen zijn:
 - afbreken en vervangen van draagvloeren
 - behandeling draagvloeren tegen huiszwam en insecten
- Dakwerkzaamheden: facturen voor maximum 15.000 euro. Werkzaamheden:
 - afbreken en vervangen van dakstructuur
 - vernieuwen van waterdichte bedekking
 - aanbrengen of vervangen van dakvlakramen, koepels, schouwen, enz.
- Buitenschrijnwerk: facturen voor maximum 15.000 euro. Dit houdt in dat ramen en/of buitendeuren met hoogrendementsbeglazing (de isolatiewaarde van het glas is maximaal 1,3 W:m²K) in aanmerking komen.
- Vervangen van een veilige binnentrap: facturen voor maximum 3.750 euro.
- Elektriciteit: facturen voor maximum 3.750 euro. Werken die voor dit onderdeel in aanmerking komen zijn:
 - vernieuwen van de elektrische huisinstallatie
 - aanbrengen van elementen voor de verdeling van stroom en telecommunicatie in de woning
- Sanitair: facturen voor maximum 3.750 euro. Volgende werken komen in aanmerking:
 - vernieuwen van de badkamer (met minstens een bad of douche en een wastafel) Installeren van een nieuwe badkamer als er voordien geen was
 - vernieuwen of installeren van het toilet
 - vernieuwen of aanbrengen van: - leidingen voor watertoevoer en –afvoer
 - leidingen en toestellen voor de productie van sanitair warm water
- Centrale verwarming: facturen voor maximum 7.500 euro. Werken:
 - aanbrengen, vervangen of toevoegen van onderdelen van een centrale verwarming (met klassieke of duurzame energiebronnen)
 - plaatsen van een hoogrendementsverwarmingsketel van het type HR+ of HR top (gas) of Optimaz of Optimaz elite (stookolie) of een houtpelletketel om de hele woning te verwarmen

Opgelet: werken die te maken hebben met afwerking of met isolatie komen niet in aanmerking.

Voorwaarden

- Geldige facturen kunnen voorleggen van minstens 10 000 euro exclusief BTW. De facturen mogen maximaal 3 jaar oud zijn op de aanvraagdatum.
- Inkomensvoorwaarden
- De woning moet minstens 25 jaar oud zijn

Bedrag van de premie

Er worden 2 percentages gehanteerd:

- Voor eigenaars die hun gerenoveerde woning ter beschikking stellen aan een sociaal verhuurkantoor blijft het berekeningspercentage, dat op de aanvaarde facturen wordt toegepast, gehandhaafd op 30%. Hetzelfde geldt voor de premie-aanvragers die hun gerenoveerde woning zelf bewonen en die een gezamenlijk belastbaar inkomen hebben dat niet meer bedraagt dan 28.730 euro te verhogen met 1.500 euro per persoon ten laste (voor aanvragen verstuurd in 2013 wordt het (gezamenlijk) belastbaar inkomen van 2010 in aanmerking genomen).
- Is het inkomen groter dan dit bedrag, dan is het premiepercentage beperkt tot 20%.
- Er geldt een supplement van 10% voor buitenschrijnwerk voor hoog-performant schrijnwerk. Er moet aan alle voorwaarden voldaan worden:
 - de factuur dateert van na 1 januari 2012
 - het glas heeft een Ug-waarde van maximaal 0,9 W/m²K
 - het raamgeheel (dit wil zeggen glas + afstandshouder glas + raamprofiel) heeft een gezamenlijke Uw-waarde van maximaal 1,7 W/m²K

Deze voorwaarden moeten bewezen worden aan de hand van de prijsofferte

Praktisch

De aanvraagformulieren voor de renovatiepremie kan je bekomen op de dienst huisvesting van de stad. Het is de Vlaamse overheid die de premie behandelt en uitbetaalt.

6.4.3. Huurwaarborg – tussenkomst OCMW

Bij het afsluiten van een nieuw huurcontract voor een woning of flat, kan het OCMW voor mensen met beperkte financiële inkomsten, tussenkomen bij de betaling van de huurwaarborg. Het OCMW stort hierbij het bedrag op een geblokkeerde rekening op naam van het OCMW, de huurder en de verhuurder. Het volledige bedrag moet door de cliënt in schijven terugbetaald worden aan het OCMW.

6.4.4. Vlaamse huurpremie

Om een huurpremie te kunnen krijgen, moet men onder andere ingeschreven zijn bij een domiciliemaatschappij (een domiciliemaatschappij (DSHM) is een sociale huisvestingsmaatschappij die werkzaam is in de gemeente waar de kandidaat-huurder woont. Als er in die gemeente geen DSHM is, dan wordt de sociale huisvestingsmaatschappij bedoeld die in de aangrenzende of meest nabije Vlaamse gemeente ligt en die werkzaam is in de gemeente waar u woont. Kom je in aanmerking voor deze premie, dan krijg je automatisch een invulformulier toegestuurd.

6.4.5. Aanvullende lening voor personen met een beperkt inkomen

De provincie Oost-Vlaanderen kan een aanvullende lening toestaan aan personen met een beperkt inkomen die een hoofdlening hebben bij een erkende kredietinstelling voor het kopen, bouwen of verbouwen van een woning in Oost-Vlaanderen.

6.4.6. Toelage Oost-Vlaanderen – bouwen voor personen met een handicap

De provincie Oost-Vlaanderen verleent in een aantal gevallen subsidies voor het oprichten, het aankopen of het verwerven van nieuwbouwwoningen voor personen met een fysieke handicap

6.4.7. Installatiepremie voor dak- en thuislozen

Een dakloze of thuisloze die een woning vindt en daar permanent gaat wonen, heeft recht op een éénmalige installatiepremie. Hiermee geeft het OCMW een extra ondersteuning om de woning in te richten

6.4.8. Aanpassingspremie Vlaanderen en stad Ninove

De Vlaamse overheid verleent een premie voor wie aanpassingswerken uitvoert in functie van de lichamelijke geschiktheid van een (inwonende) bejaarde. De stad Ninove verleent een bijkomende premie voor deze werken.

Voorwaarden

- De aanvrager, de partner of een inwonend gezinslid moet minstens 65 jaar oud zijn.
- De woning moet dienen als hoofdverblijfplaats van de aanvrager.
- De huurder met een huurcontract van minstens 3 jaar of de eigenaar van de woning kunnen de premie aanvragen.
- Inkomensvoorwaarden.

Vereiste documenten

- De originele berekeningsnota of het aanslagbiljet m.b.t. het inkomen van 3 jaar voor de referentiedatum van de aanvrager en eventueel dat van zijn of haar echtgeno(o)t(e).
- Kopie van facturen (max. 1 jaar oud op aanvraagdatum).

Bedrag

- 50% van het bedrag van de voorgelegde facturen. De premie bedraagt maximaal 1.250 euro en minimaal 600 euro. Dit houdt in dat u voor minstens 1.200 euro aan geldige facturen moet kunnen voorleggen.

Praktisch

- Het aanvraagformulier voor de premie van de Vlaamse overheid kan je bekomen op de dienst huisvesting.
- Eens je de notificatie of toekenning van de premie van het Vlaamse gewest hebt ontvangen, vul je het aanvraagformulier in voor de bijkomende premie van de stad Ninove. Dit formulier is eveneens te verkrijgen op de dienst huisvesting van de stad. Het ingevulde formulier bezorg je dan aan de bevoegde dienst. Zij behandelen je aanvraag verder.
- De premie van de stad Ninove bedraagt 30% op het bedrag van de premie toegekend door de Vlaamse overheid.

6.4.9. Verbeteringspremie Vlaanderen en stad Ninove

Voor sommige verbeteringswerkzaamheden aan de woning kan je onder bepaalde voorwaarden beroep doen op de Vlaamse verbeteringspremie.

Naast de premie van de Vlaamse overheid, verleent ook de stad Ninove een bijkomende premie voor deze werken.

Volgende verbeteringswerken komen in aanmerking

- Dakwerkzaamheden: één of meer onderdelen van het dak van het hoofdgebouw en de aanbouw van de woning herstellen of vernieuwen, zoals de draagstructuur, de dakbedekking, de goten en de randaansluitingen en de isolatie.
- Buitenschrijnwerk: bestaande ramen, buitendeuren en rolluiken vernieuwen als dubbele beglazing wordt aangebracht. Je krijgt alleen een premie voor nieuwe rolluiken als je ook de ramen laat vervangen. Als je een veranda plaatst of vervangt, kom je niet in aanmerking voor de premie.
- Werkzaamheden aan gevels: een nieuw buitenspouwblad in gevels metselen en de vereiste spouwmuurisolatie aanbrengen. Een buitenisolatiesysteem met bijhorende gevelbepleistering aanbrengen. Het voegwerk van de woning vernieuwen, al dan niet gecombineerd met gevelreiniging.
- Optrekkend vocht behandelen: muren onderkappen en een waterkerende laag plaatsen of injecteren van muren met waterdichte middelen.
- Badkamer en wc installeren: volgende sanitaire toestellen aanbrengen, als ze nog niet aanwezig zijn, of vervangen: het bad (lig-, zit- of stortbad), de lavabo en de wc.
- Elektrische installatie vernieuwen: voorzien van een veilige huishoudelijke installatie met uitzondering van de verbruikstoestellen. Deze installatie moet wel gekeurd zijn (attest van een erkend orgaan).
- Co-vergiftiging bestrijden: een geiser van het type C plaatsen voor de productie van sanitair warm water. Maximaal drie individuele kachels met gesloten verbrandingsruimte van het type C plaatsen. Centrale verwarming installeren. Een rookkanaal bouwen, verbouwen, herstellen of aanpassen. Hieronder vallen alle werkzaamheden om te voorzien in een aangepaste schouw die beantwoordt aan de normen om de verbrandingsproducten van individuele kachels en centrale verwarmingsketels af te voeren.
- Als je woning te klein is voor je gezin, kan je een verbeteringspremie (voor verbouwingswerkzaamheden) aanvragen om ze te verbouwen. Hiervoor komen enkel de verbouwingen aan de woonkamer, de keuken en de slaapkamer(s) in aanmerking.

Voorwaarden

- Inkomensvoorwaarden.
- Geldige facturen kunnen voorleggen die nog geen jaar oud zijn.
- De woning moet minstens 20 jaar oud zijn (deze voorwaarde geldt niet voor de verbeteringspremie voor verbouwwerkzaamheden en voor de aanpassingspremie).

Bedrag van de premie

Voor deze premie gelden vaste bedragen:

- Dakwerkzaamheden: 1250 euro (dakisolatie komt enkel in aanmerking indien de draagstructuur van het dak wordt vernieuwd)
- Buitenschrijnwerk : 1.250 euro
- Werkzaamheden aan gevels: 1.500 euro
- Optrekkend vocht behandelen, sanitaire installaties plaatsen en een nieuwe elektrische installatie plaatsen: 750 euro
- Voor het bestrijden van het risico op co-vergiftiging varieert de premie tussen 250 euro en 1.000 euro, naargelang de uit te voeren werken.

Opgelet: om van deze premies te genieten, moet je geldige facturen voorleggen voor een bedrag dat minstens het dubbele is van de premie.

Praktisch

- De aanvraagformulieren voor de premie van de Vlaamse overheid kan je bekomen op de dienst huisvesting van de stad. Het formulier voor de bijkomende premie van de stad Ninove is eveneens daar verkrijgbaar.
- Je aanvraag voor de gemeentelijke huisvestingspremie moet steeds vergezeld worden van de notificatie van toekenning van de premie van het Vlaamse gewest.
- De aanvraag moet uiterlijk één jaar na ontvangst van deze notificatie gebeuren op het daartoe bestemd aanvraagformulier.

6.4.10. Verzekering gewaarborgd wonen

Het kopen, bouwen of renoveren van een woning houdt altijd een zeker financieel risico in. Om dit risico te beperken, kan je, wanneer je een hypothecaire lening aangaat, een gratis verzekering gewaarborgd wonen afsluiten. Deze verzekering loopt over een periode van tien jaar. Wanneer je tijdens die periode onvrijwillig werkloos of arbeidsongeschikt wordt, krijg je na een wachttijd en gedurende maximaal drie jaar een tegemoetkoming in de aflossing van uw lening

6.4.11. Vlaams agentschap voor personen met een handicap (VAPH)

Met een handicap heb je vaak meer kosten dan anderen om te wonen, te werken of te verplaatsen. Het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) helpt jou deze extra kosten te dragen. Je kunt er onder meer terecht voor een persoonlijk assistentiebudget, een toelage voor hulpmiddelen of aanpassingen aan de woning of auto.

6.4.12. Premie voor hemelwaterputten bij bestaande woningen

Stad Ninove verleent een premie voor:

- Het plaatsen van een hemelwaterput bij een bestaande woning. De premie bedraagt 0,17 euro per liter waterinhoud, met een maximum van 750 euro.
- Het aansluiten van een bestaande hemelwaterput door het plaatsen van leidingen, pompsystemen, filters,... bij een bestaande woning. De premie bedraagt 25 % van de bewezen kosten, met een maximum van 250 euro.

Een bestaande woning is een woning waarvoor een bouwvergunning werd verkregen vóór 7 september 1999. Het opgevangen regenwater moet minstens gebruikt worden voor 1 wc of wasmachine.

6.4.13. Premie voor de aanleg van infiltratievoorzieningen

Stad Ninove verleent een premie voor de aanleg van infiltratievoorzieningen op voorwaarde dat deze infiltratievoorziening gebouwd is volgens de code van goede praktijk. De subsidie voor de aanleg van een infiltratievoorziening bedraagt 10 euro per m² aangesloten verharde oppervlakte of dakoppervlakte met een maximum van 750 euro. De premie mag 50 % van de bewezen kosten niet overschrijden. Indien de overloop van een hemelwaterput aangesloten is op een infiltratievoorziening kunnen de premies gecumuleerd worden.

6.4.14. Premie voor de aanleg van een groendak

De stad Ninove geeft een premie van 31 euro/m² waarmee een groot deel van de investering om een dak te bedekken met planten en zo een extensief groendak te realiseren gecupereerd kan worden.

Voordelen?

Het plaatsen van een groendak heeft enkele belangrijke voordelen:

- een vertraagde regenwaterafvoer waardoor er minder belasting op de riolering is
- een betere thermische isolatie met meer warmtebehoud in de winter en meer koelte in de zomer
- een betere demping van de omgevingsgeluiden
- bescherming van de dakbedekking tegen schadelijke UV-straling

- het neemt de stofdeeltjes uit de atmosfeer op en vormt een buffer tegen luchtvervuiling...
- Bovendien is het ook nog eens prachtig om naar te kijken en zorgt het voor meer groen in de stad.

Wat is een extensief groendak?

Dit is een dak dat bedekt is met een substraatlaag (bv. lavasteen) waar mossen, vetplanten en kruiden in groeien. Het onderhoud is minimaal want de hitte in de zomer zorgt ervoor dat enkel droogte- en hittebestendige planten kunnen overleven. Netels of andere woekerende onkruiden krijgen dus geen kans. Door de beperkte dikte (10 - 20 cm) kunnen de meeste dakconstructies het extra gewicht ook aan. Raadpleeg hiervoor toch best eens een architect of ingenieur.

Wat zijn de voorwaarden voor een premie?

Enkel extensieve groendaken worden gesubsidieerd. Om in aanmerking te komen voor subsidie moet het groendak aangelegd zijn door een particulier op een gebouw waarvan de benutte oppervlakte hoofdzakelijk dient voor privégebruik. De btw mag niet worden ingebracht voor de aftrek (voor btw-plichtigen). Het groendak moet minstens 3 lagen hebben: een wortelkerende laag, een substraatlaag en een vegetatielaag. De premie-aanvraag moet gebeuren vóór de uitvoering van de werken. Binnen de 6 maand na de geslaagde realisatie worden alle nuttige bewijsstukken (facturen, betalingsbewijzen, foto's ...) voorgelegd. De aanvrager engageert zich ook om het groendak ten minste 10 jaar in goede staat te behouden.

Premiebedrag?

De premie bedraagt 31 euro/m² groendak maar het premiebedrag kan nooit meer bedragen dan 100 % van het totaalbedrag van de aanleg.

6.5. Actoren

Dienstverlening	Doelgroep	Actoren in Ninove situatie eind 2012
Informatie		
Dienst huisvesting	Iedereen	Stad en OCMW
Huurdersbond	Leden	Huurdersbond
Verhuurdersbond	Verhuurders	Eigenaarssyndicaat
Vlaams Woningfonds	Gezinnen, huurders, eigenaars	Vlaams Woningfonds
Sociale Huisvestingsmaatschappijen	Iedereen	Ninove welzijn en SHM Denderstreek
Financiële ondersteuning		
Installatiepremie, stookoliepremie, huurwaarborg	Iedereen	OCMW Ninove
premie voor inbraakbeveiliging, Huisvestingspremie: verbeteringspremie/aanpassingspremie, subsidies	Iedereen behalve daklozen	Stad Ninove, Vlaamse Regering, Eandis

Sociale leningen	Potentiële kopers	VWF, SHM en Ninove Welzijn, sociale kredietvennootschappen,
Woonvoorzieningen		
Verhuur sociale appartementen/woningen	Huurders	OCMW Ninove, SVK, SHM en Ninove Welzijn
Verkoop sociale appartementen/woningen	Potentiële kopers	SHM en SOLvA
Crisisopvang, noodwoningen		OCMW Ninove
Wonen voor senioren	Senioren	OCMW Ninove, privé wzc's en serviceflats
Woonkwaliteit		
Leegstand, verkrotting, onbewoonbaarheidsverklaring	Grondgebied Ninove	Stad Ninove
Klusjesdienst, renovatie, beheer en controle patrimonium	Iedereen	Teledienst vzw, OCMW Ninove, SVK
Brandveiligheid	Iedereen	Stad Ninove/brandweer
Preventie	Iedereen	Stad Ninove/LOGO
Ondersteuning/woonbegeleiding		
Begeleid wonen	Kansengroepen	OCMW Ninove, JAC, CAW, De Dorpel, Raveling, Schoonderhage
Bemiddeling	Probleemsituaties	OCMW Ninove, Vredegerecht, Politie

6.6. Beleidsprioriteiten andere overheden

6.6.1. Vlaamse beleidsprioriteiten 2014 – 2019

Bron: www.bestuurszaken.be

In het kader van lokaal sociaal beleid werden geen Vlaamse beleidsprioriteiten geformuleerd, maar werd met een omzendbrief²⁰ wel aandacht gevraagd voor enkele Vlaamse beleidsdoelstellingen over Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

In het kader van dit hoofdstuk is belangrijk:

- Problematiek van dak- en thuisloosheid

Dak- en thuisloosheid is een complexe problematiek, waar verschillende organisaties bij betrokken zijn en actie in ondernemen. De lokale besturen zijn de partners bij uitstek om te participeren aan lokale en regionale netwerken en om in overleg met de verschillende betrokken partners de noodzakelijke afstemming en samenwerking te bewerkstelligen

6.6.2. Beleidsnota 2009-2014, minister Freya Van Den Bossche

²⁰ Omzendbrief BZ/2012/3 van 26 oktober 2012

De beleidsnota Wonen 2009 – 2014 van Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie Freya Van Den Bossche haalt enkele belangrijke strategische doelstellingen aan die ook op sociaal vlak zeer nuttig zijn.

Strategische doelstelling 1: **Betaalbaar wonen in Vlaanderen bevorderen**

OD1.3 het aanbod aan bescheiden woningen wordt uitgebreid

- *Bescheiden woonaanbod uitbouwen (1.3.1)*

De oprichting van een intermediaire organisatie die een divers gamma van bescheiden woningen kan aanbieden naargelang de lokale noden en wensen, is een concrete mogelijkheid om in te spelen op de lokale woonnoden. Bijzondere aandacht moet hierbij gaan naar de specifieke woonproblemen van jonge gezinnen en alleenstaanden die moeilijkheden ondervinden om met 1 inkomen een betaalbare en kwaliteitsvolle woning te vinden.

Een kruispuntdatabase betaalbaar wonen, moet een stevige basis worden voor het beleid rond bescheiden wonen

- *Verruiming van de huursubsidie (1.3.2.2)*

Vlaanderen wil onderzoeken waar verruimingsinitiatieven mogelijk zijn om de huursubsidie voor de doelgroepen nog toegankelijker en eenvoudiger te maken en waar deze een voldoende oplossing kunnen bieden aan de mensen met een zeer laag inkomen

OD 1.4 het aanbod van sociale woningen uitbreiden

- *Sociale lasten voor meer en beter verspreide sociale woonprojecten (1.4.1)*

Het decreet grond- en pandenbeleid verplicht de initiatiefnemer/bouwer een sociaal woonaanbod te realiseren. Daartegenover staat een financiële compensatie van Btw-verlaging en lagere registratierechten. Bovendien moeten gemeenten ook voldoen aan het bindend sociaal objectief

- *Het aanbod van sociale verhuurkantoren uitbreiden (1.4.3)*

OD 1.5 De betaalbaarheid van sociaal wonen bevorderen

- De werking van het sociale huurbesluit wordt grondig geanalyseerd, geëvalueerd en bijgestuurd met het oog op het betaalbaar houden van de sociale huurprijzen.

Strategische doelstelling 3: **woonzekerheid garanderen**

OD 3.1 Woonzekerheid eigenaar-bewoner

De gratis verzekering gewaarborgd wonen, blijft bestaan in de toekomst

OD 3.2 Woonzekerheid sociale huurder garanderen

Door de samenwerking tussen sociale huisvestingsmaatschappijen en gespecialiseerde welzijnsorganisaties (ocmw's, caw's) beter uit te werken en te versterken, krijgt preventief optreden in het voorkomen van huurproblemen bij de sociale huurder een grotere kans

Strategische doelstelling 4: **een rechtvaardige toegang tot een betaalbare en kwaliteitsvolle woning bevorderen**

OD 4.1 Uitsluiting op de private huurmarkt tegengaan

Verhuurders overtuigen om beroep te doen op een tussenschakel die de huurinkomsten verzekert (SVK), kan uitsluiting van bepaalde kansengroepen op de privé huurmarkt tegengaan.

OD 4.4 de toegang tot een sociale huurwoning vergroten

Het kaderbesluit sociale huur (12/10/2007) herbekijken en zo nodig bijsturen, moet deze doelstelling realiseren.

Strategische doelstelling 5: **inzetten op een sociaal warme samenleving**

OD 5.1 een woonaanbod op maat van iedere Vlaming

De Vlaamse overheid ondersteunt de inplanting en ontwikkeling van aantrekkelijke woonwijken met speciale aandacht voor ouderen of mensen met een handicap en waar verschillende woonvormen harmonieus in elkaar overvloeien. (kangoeroewonen, cohousing..)

OD 5.2 woonbeleid, welzijns- en zorgbeleid verder op elkaar afstemmen.

De kloof tussen zelfstandig wonen en residentieel welzijns- en zorgaanbod moet worden gedicht. Nu bestaan er vooral initiatieven voor senioren, maar ook andere doelgroepen zijn vragende partij. Proeftuinen voor projecten welzijn-wonen zullen mogelijk worden. Deze proeftuinen moeten de lokale initiatiefnemers de mogelijkheid bieden om buiten de lijnen van de huidige wetgeving om, te werken aan dergelijke realisaties

OD 5.4 Bestrijding van thuisloosheid

De beleidsdomeinen wonen, armoedebestrijding en welzijn gaan actief werk maken van een globale aanpak van dakloosheid.

6.7. Besluit met SWOT

6.7.1. Belangrijkste besluiten uit de cijfergegevens

De woningmarkt in Ninove – algemeen:

- Het woningbestand is op 10 jaar tijd (2000 – 2010) met 23,8% gestegen
- Ninove kent de laagste bouwgrondprijs in het arrondissement Aalst

- In de regio zijn Ninove en Geraardsbergen de meest goedkope plaatsen om bouwgrond te kopen
- De gemiddelde verkoopprijs voor gewone woonhuizen in Ninove ligt hoog voor de regio
- Tussen 1992 en 2011 is het appartementenbestand fors gestegen, van 706 naar 2 695.

De woningmarkt in Ninove – sociaal:

- In 2010 werd amper 0,39% of 1 van de voorziene 253 woningen in het Sociaal Bindend objectief effectief gerealiseerd.
- 5,35 % van de huishoudens woont in een sociale woning, wat vrij hoog is voor de regio
- In 2010 telde Ninove 577 kandidaat-huurders. Ten opzichte van 2005 is dit aantal meer dan verdrievoudigd.
- In 2010 is 1,6% van de totale Ninooftse bevolking (36 664) kandidaat-huurder voor sociaal wonen
- Het grootste deel van de kandidaat-huurders (64,1%) situeert zich binnen de leeftijdscategorie 30 – 60 jaar.
- Driekwart van de kandidaat huurders heeft een inkomen tussen € 0 – € 9 991,99.
- De gezinssamenstelling van 2 t.e.m. 4 gezinsleden is de grootste binnen de groep kandidaat-huurders voor Ninove (50,4%)
- Op de voet gevolgd door alleenstaande kandidaat-huurders (47,5%)
- In 2010 zijn er in Ninove 729 uniek zittende huurders binnen sociaal wonen. Van 2006 t.e.m. 2010 stellen we vast dat het aantal meer dan verviervoudigd is
- 52,5% van de zittende huurders zijn gezinnen van 2 t.e.m. 4 personen
- 39,7% wordt ingepalmd door alleenstaanden.
- De categorie tussen 20 en 59 jaar telt 409 zittende huurders, goed voor 56,2% van het totaal
- De categorie > 60 jaar maakt met 319 zittende huurders aanspraak op 43,8%

6.7.2. SWOT

SWOT-analyse	
Sterktes ➤ Aanwezigheid van 2 sociale huisvestingsmaatschappijen in Ninove en een sociaal verhuurkantoor. Het OCMW heeft zelf ook 18 sociale verhuurappartementen. ➤ Ninove telt in vergelijking met andere steden en gemeenten een groot percentage sociale woningen. ➤ Bouw van sociale woningen verspreid over de verschillende huisvestingsmaatschappijen. ➤ De dienst huisvesting binnen het OCMW van Ninove ➤ OCMW biedt opvangmogelijkheden voor crisissituaties voor alleenstaande mannen + vrouwen en gezinnen	Zwaktes ➤ Zeer lange wachtlijsten (soms 4 tot 5 jaar) voor sociale woningen bij de sociale huisvestingsmaatschappijen ➤ Beperkte premies om te kunnen huren op de private huurmarkt ➤ Beperkt aanbod van (betaalbare) studio's voor alleenstaande personen ➤ Geen coherent woonbeleid door de spreiding over diverse diensten van de verschillende taken in verband met huisvesting. Eveneens wordt er een tekort aan formeel overleg met de verschillende actoren op het terrein ervaren. Er is nood aan een verder uitgebouwd woonbeleid, in overleg met de verschillende

➤ Noodopvang na de kantooruren en tijdens het weekend ➤ OCMW kan beroep doen op de huurdersbond die gratis juridisch huuradvies geeft	actoren op het terrein.
Kansen ➤ Alle informatie zou moeten gecentraliseerd kunnen worden. Suggestie: een aanmeldingspunt/erkenningspunt binnen het sociaal huis onder de vorm van een woonwinkel. ➤ Meer gebruik maken van een opvolgingstraject: mensen worden (langer) opgevolgd om hervat/verval te voorkomen ➤ Spreiding van de sociale woningen over stad en deelgemeenten ➤ Sterk informeel overleg tussen de verschillende actoren ➤ Grote bereikbaarheid/ sterk openbaar vervoer. In Ninove is er een vlotte verbinding met grote autowegen, er is een treinstation er zijn verschillende buslijnen tussen de stad en de deelgemeenten en er is een belbus aanwezig.	Bedreigingen ➤ De private huurmarkt wordt bijna ontoegankelijk voor mensen die zich in een zwakke positie bevinden. (Hoge huishuren, strenge eisen, men moet loonfiches kunnen voorleggen, alleenstaanden met kinderen worden vaak geweigerd, ...) ➤ Er is weinig of geen nazorg voorzien voor mensen die uit hun woning worden gezet ➤ Concentratie van kwalitatief mindere woningen in bepaalde stadsdelen omdat goedkope, kwalitatief mindere huizen opgekocht worden door veelal financieel zwakkere migranten (noodkopers). Zij kopen het huis en verbeteren de kwaliteit ervan niet omdat zij ten eerste de financiële middelen er niet voor hebben, en ten tweede omdat zij kwalitatief minder hoge eisen hebben. ➤ De communicatie met sociale huisvestingsmaatschappijen kan vlotter verlopen. ➤ De burger wordt weinig of niet betrokken bij het woonbeleid.

6.7.3. BESLUIT

Dit besluit kwam tot stand uit de objectieve bevindingen van de cijfers en de subjectieve ervaringen op het werkveld. Hieruit stellen we vast dat de volgende aanbevelingen voor Ninove gelden:

- Ondanks grote inspanningen blijft een goede woning vinden een cruciaal element voor bijna iedereen en zeker voor de sociaal zwakkere. Wonen is bijna onbetaalbaar geworden. In Ninove is er nochtans een sterke vertegenwoordiging van sociale huisvesting, maar toch blijft dit nog tekort schieten. Wellicht is een gebrekkige communicatie tussen de diensten en het niet bestaan van een centraal woonplatform

daar niet vreemd aan. Een centraal aanspreekpunt rond wonen organiseren, kan aan het gebrek aan informatiedoorstroming, samenwerking en coherentie misschien tegemoet komen

- een optimaal gebruik van het bestaande patrimonium zou ook al wat kunnen oplossen: optreden tegen leegstand en verkrotting, herbestemming van bepaalde gebouwen, instappen in een proeftuin welzijn-wonen... zijn uitdagingen die een stad niet uit de weg mag gaan.

7. Ontwikkelingssamenwerking

7.1. Inleiding

Ninove heeft geen stevige traditie op het vlak van ontwikkelingssamenwerking. Wat bestond er binnen de stad tot nog toe op het vlak van ontwikkelingssamenwerking:

- een schepen bevoegd voor ontwikkelingssamenwerking
- een jaarlijkse nominatieve subsidie van vierdepijlerinitiatieven of inleefreizen van 10 000 euro
- een jaarlijkse nominatieve ondersteuning van de Oxfam-Wereldwinkel van 750 euro
- een jaarlijkse nominatieve ondersteuning van het Project Leprabestrijding – Damiaanactie vzw van 1 250 euro
- een jaarlijkse nominatieve ondersteuning van Melaatsenactie Ninove F.V. van 750 euro
- ondersteuning van de zuiddag met schepenen/burgemeester voor één dag
- een lokale bloemenmarkt om duurzame lokale productie te ondersteunen

Ninove is echter geen fair trade gemeente, heeft geen dienst die verantwoordelijk is voor het gemeentelijk beleid rond ontwikkelingssamenwerking, heeft geen subsidiereglement voor ontwikkelingssamenwerking... Kortom, het stedelijk beleid inzake ontwikkelingssamenwerking is nog niet sterk uitgebouwd.

7.2. Evoluties

Het stedelijk beleid rond ontwikkelingssamenwerking is echter in volle ontwikkeling. Zo werden de laatste jaren heel wat nieuwe initiatieven genomen:

- prille opstart van een duurzaam aankoopbeleid (FSC-hout, Blaue Engel gecertificeerd papier...)
- sinds 2013 een jaarlijks multicultureel wereldfeest NinoMundo
- sinds 2012 de organisatie samen met de basisscholen van Ninove van de zanghappening Children of the Street om de kinderen van Ninove voor de problematiek van straatkinderen in het zuiden te sensibiliseren
- groeiende aandacht voor niet-Europese muziek en kunstenaars van vreemde origine in de programmatie van de culturele diensten

7.3. Voorzieningen

De enige echte voorziening rond ontwikkelingssamenwerking is de Oxfam-wereldwinkel, gelegen Kerkplein 6, 9400 Ninove. Oxfam Wereldwinkel is de voornaamste organisatie van eerlijke handel in België. Ruim 200 voedingsproducten van producenten in Afrika, Azië en Latijns-Amerika en handwerkproducten worden gemaakt door achtergestelde producenten die een faire prijs krijgen. Daarnaast strijdt Oxfam via educatie en politieke campagnes voor een rechtvaardige wereldhandel.

7.4. Financiële tegemoetkomingen

Ninove voorziet jaarlijks in het budget middelen voor:

- een nominatieve subsidie van vierdepijlerinitiatieven of inleefreizen van 10 000 euro
- een nominatieve ondersteuning van de Oxfam-Wereldwinkel van 750 euro
- een nominatieve ondersteuning van het Project Leprabestrijding – Damiaanactie vzw van 1 250 euro
- een nominatieve ondersteuning van Melaatsenactie Ninove F.V. van 750 euro

Een subsidiereglement voor ontwikkelingssamenwerking bestaat nog niet.

7.5. Actoren

Volgende actoren zijn in Ninove actief op het vlak van ontwikkelingssamenwerking:

- de Oxfam-Wereldwinkel: fairtradeproducten + sensibilisatie
- de stad Ninove: zie hoger
- het Dr.Hemerijckxcomité Ninove, dat samen met de Damiaanactie inzet op sensibilisatie en fondsenwerving voor tbc- en leprabestrijding
- vzw Akouyo, dat zich inzet voor een betere toekomst voor kinderen in Togo
- FAIREBEL als label voor Belgische melkproducten waarvoor de melkproducenten een fatsoenlijk inkomen krijgen
- vzw Africateam met als prioriteit grenzen in Afrika te verleggen en hulp te bieden op sportief gebied
- vzw Eurafri-Dendria met als doel rechtstreekse humanitaire hulp te bieden in de regio Niger

Ook landelijke ngo's zoals Broederlijk Delen en 11.11.11 zijn in Ninove actief.

7.6. Beleidsprioriteiten andere overheden

Vlaamse beleidsprioriteiten gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking

Bron: Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het kaderdecreet van 22 juni 2007 inzake ontwikkelingssamenwerking' (gewijzigd Besluit van 7 december 2012).

De goedkeuring van het planlastendecreet in 2011 betekende dat de verschillende sectorale administraties een aantal decretale aanpassingen moesten doorvoeren. Een grondige herziening van het decreet betreffende het beleid inzake convenants gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking drong zich dan ook op, omdat dit niet strookte met de algemene uitgangspunten voor de plan- en rapporteringsverplichtingen van het planlastendecreet. Gelet op de grondige wijzigingen die dit met zich meebracht voor het regelgevend kader, werd ervoor gekozen om het voorgaand decreet op te heffen en te integreren in het kaderdecreet inzake ontwikkelingssamenwerking. Hieraan werd ook een uitvoeringsbesluit gekoppeld.

De Vlaamse regering opteerde om het beleid inzake convenants gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking te vervangen door een **impulsbeleid gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking**. Er wordt een impuls gegeven om

- (i) meer gemeenten te stimuleren om aan ontwikkelingssamenwerking te doen,
- (ii) de kwaliteit van gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking te verhogen.

Naast een financiële impuls, wil de Vlaamse overheid de gemeenten ook een inhoudelijk kader en de nodige begeleiding aanbieden.

Gemeenten die hiervoor een **subsidie** willen aanvragen kunnen in hun meerjarenplan 2014-2019 aangeven hoe ze invulling zullen geven aan de **Vlaamse beleidsprioriteit inzake gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking**, met name de opname van ontwikkelingssamenwerking in het reguliere lokale beleid en de verdere professionalisering van de lokale besturen op het vlak van gedecentraliseerde ontwikkelingssamenwerking, zowel op het vlak van eigen acties als op het vlak van coördinatie van lokale initiatieven.

Die beleidsprioriteit heeft minstens betrekking op het eerste van de volgende resultaatsgebieden en kan, als de gemeente daarvoor kiest, ook het tweede resultaatsgebied omvatten:

- de versterking van het **draagvlak** voor ontwikkelingssamenwerking in de eigen gemeente
- de versterking van de bestuurskracht van een **partneroverheid** in het Zuiden, zodat die haar kerntaken zo goed mogelijk kan uitvoeren

De Vlaamse beleidsprioriteit gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking

De beleidsprioriteit klinkt als volgt:

De opname van ontwikkelingssamenwerking in het reguliere lokale beleid en de verdere professionalisering van de lokale besturen op het vlak van gedecentraliseerde ontwikkelingssamenwerking, zowel op het vlak van eigen acties als op het vlak van de coördinatie van lokale initiatieven.

Deelrapportagecode: GOSVBP01

Er werd geopteerd voor 1 beleidsprioriteit die daarenboven op een hoog niveau is geformuleerd zodat er, conform het Planlastendecreet, vrij veel ruimte is om daar een eigen, lokaal specifieke invulling aan te geven.

De finale doelstelling van het impulsbeleid is dus dat de Vlaamse gemeenten ontwikkelingssamenwerking opnemen in hun beleid. De gemeente erkent dus m.a.w. het belang van OS en geeft het een plaats in het gemeentelijk beleid.

Ze werkt een visie en coherent beleid uit over hun rol inzake ontwikkelingssamenwerking. Welke rol een gemeente kan opnemen hangt heel sterk af van de plaatselijke context: is er een sterk middenveld of niet? Gaat het om een stad of een kleine gemeente? enz... De gemeente heeft oog voor de mondiale dimensie en is zich m.a.w. bewust van de gevolgen van haar keuzes op het Zuiden. Om dit te realiseren zal Vlaanderen de gemeenten steunen op die punten waar ze nog vooruitgang kunnen boeken en een meerwaarde hebben ten overstaan van andere actoren nl. de versterking van het draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking en eventueel (voor zij die dat wensen) het versterken van de bestuurskracht van een partneroverheid in het Zuiden.

1. De versterking van het draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking in de eigen gemeente.

Gemeenten kunnen een unieke rol op zich nemen omdat ze zo dicht bij de burger staan en mensen kunnen bereiken die andere actoren niet of moeilijk bereiken. Ze kunnen een signaal- en voorbeeldfunctie op zich nemen door internationale thema's te duiden en te vertalen naar een lokaal niveau en de bevolking aan te zetten tot internationale solidariteit.

De gemeenten kunnen nog op verschillende vlakken vooruitgang boeken:

- Opzetten of verdiepen van een geïntegreerd beleid.

Gemeenten beschouwen draagvlakversterking vaak wel als een kerntaak, maar het ontbreekt soms aan visie en beleid: waarom doen we aan draagvlakversterking, wie zet binnen de gemeente reeds activiteiten op (mapping), welke doelgroepen willen we bereiken, bereiken we effectief de beoogde doelgroepen, enz. Ook op het vlak van draagvlakversterking dient de gemeente een duidelijke visie te ontwikkelen of verder uit te bouwen. Draagvlakversterking is immers meer dan de optelsom van een aantal activiteiten. Een geïntegreerd beleid opzetten waarbij de verschillende gemeentediensten zich bewust zijn van het belang van ontwikkelingssamenwerking, is hierin ook cruciaal.

- Rol inzake externe sensibilisatie verdiepen.

Gemeenten gaan er nu te vaak van uit dat hun rol beperkt is tot het informeren van burgers. Ze nemen aan dat een geïnformeerde burger zelf zal overgaan tot bewust handelen. De vraag is of dit wel zo is en of de rol van de gemeente niet verder gaat? De gemeenten moeten met andere woorden nagaan of ze hun rol inzake draagvlakversterking niet moeten uitbreiden. Door laagdrempelige activiteiten te organiseren voor de brede bevolking zou ze de mensen kunnen stimuleren en extra op weg helpen. Ze hoeven dit niet alleen te doen maar samen met het middenveld.

- Creëren van een intern draagvlak.

Een goed werkende gemeente steunt op goede relaties tussen ambtenaren, politici en middenveld. Naast de externe sensibilisatie (van inwoners), dient de gemeente dan ook een draagvlak te creëren bij haar politici en ambtenaren (interne sensibilisatie en capaciteitsopbouw). Alleen zo kunnen alle actoren binnen een gemeente zich bewust zijn van het belang van ontwikkelingssamenwerking.

2. De versterking van de bestuurskracht van een partneroverheid in het Zuiden.

Dit kan, maar moet niet.

Om armoede op een efficiënte manier te bestrijden moet een overheid goed functioneren. Goed bestuur is dan ook een transversaal thema van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking (Kaderdecreet ontwikkelingssamenwerking, art. 10). Decentralisatie is hierbij een belangrijk instrument. Voor bepaalde taken is het lokale bestuur immers het niveau bij uitstek want ze staan dicht bij de burgers en kunnen zo ook beter rekening houden met hun behoeften. Als een lokaal bestuur democratisch verkozen is, dan krijgt de bevolking ook een stem en de mogelijkheid om zich uit te drukken over haar eigen lot en ontwikkeling.

De decentralisatieprocessen in het Zuiden moeten leiden tot een volwaardig gemeentelijk niveau. Aangezien deze processen in het Zuiden vrij recent zijn, zijn ze ook vaak fragiel. Op korte termijn en met beperkte financiële middelen een prille democratie uit de grond stampen is geen

evidentie. Jonge lokale besturen kampen dan ook vaak met een gebrek aan capaciteit, vorming en bestuurlijke ervaring en met vragen over hun legitimiteit.

In Vlaanderen is op dit vlak al een hele weg afgelegd, en de gemeenten hebben zo heel wat relevante ervaring opgebouwd. De meerwaarde van de Vlaamse gemeenten is dat ze specifieke expertise aan gemeenten in het Zuiden kan bieden zodat deze hun kerntaken zo goed mogelijk kunnen opnemen. Vlaamse lokale besturen kunnen met een bestuur in het Zuiden gaan samenwerken en hen zo bijstaan in dit decentraliseringsproces. De kerntaken van gemeenten in Noord en Zuid zijn immers dezelfde: (i) instaan voor de dienstverlening aan burgers, (ii) burgers vertegenwoordigen en het algemeen belang dienen, (iii) katalysator zijn voor lokale ontwikkeling.

Vlaamse gemeenten kunnen dus een bijdrage leveren tot armoedebestrijding in het Zuiden en een meerwaarde creëren door bij te dragen tot de versterking van het lokale bestuur in het Zuiden, met het oog op het verbeteren van de lokale democratie en de dienstverlening. Een goed functionerende gemeente steunt hierbij op de zogenaamde driehoek 'politici – ambtenaren – middenveld'.

De Vlaamse gemeenten kunnen nog vooruitgang boeken op volgende punten:

- Zich inschrijven in bestaande agenda's en processen (alignement).

De Vlaamse gemeente moet instappen in decentralisatieprocessen in de landen waar ze actief zijn en de veranderingsprocessen in de Zuiderse gemeente en hierbij nagaan welke meerwaarde ze kan betekenen (welk beleid willen ze ondersteunen, hoe willen ze zich positioneren). Ze moet hierbij uitgaan van haar eigen sterkte en de sterkte van de gemeente in het Zuiden. Het spreekt ook voor zich dat de Vlaamse gemeente slechts een meerwaarde kan creëren in die domeinen die tot de bevoegdheid van beide gemeenten behoren. Dit bevordert ook de wederkerigheid in de relatie.

- Duurzaamheid van de relatie centraal stellen.

Het verduurzamen van de relatie is een ander belangrijk resultaat dat beoogd moet worden. Het is belangrijk dat de Vlaamse gemeente niet over één nacht ijs gaat bij het aangaan van een samenwerkingsovereenkomst. Kiezen voor een gemeente die gelijkaardig is aan de eigen gemeente kan hierbij van belang zijn. Het is ook belangrijk om van bij aanvang duidelijk aan te geven (zowel intern in de Vlaamse gemeente als t.o.v. de Zuiderse gemeente) wat de doelstellingen van de samenwerking zijn. Men moet hierbij opletten voor de valkuilen van de donor-ontvanger relatie en project- in plaats van proceslogica. Investeren in bestuurskrachtversterking is dan ook een proces dat niet (meteen) zichtbaar is.

Er wordt samengewerkt met een gemeente in het Zuiden. Men moet zich dan ook bewust zijn van de politieke context waarbinnen men werkt (o.a. bestuurswissels).

Tot slot moet de Vlaamse gemeente zich ervan bewust zijn dat een subsidie iets tijdelijk is. Ze moet zich met andere woorden al van bij aanvang afvragen hoe beide gemeenten de relatie zullen verder zetten als de subsidie wegvalt of vermindert.

De methodologie waardoor de gemeenten bij uitstek een meerwaarde kunnen creëren is de peer-to-peeruitwisselingen, gericht op bestuurskrachtversterking. Het kader waarbij deze expertise wordt ingezet kan verschillen: opzetten van een stedenband, deelname aan netwerken, instappen in een bestaand project, enz.

Het Impulsbeleid in de praktijk

Alle subsidievoorwaarden zijn terug te vinden in het 'Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het kaderdecreet van 22 juni 2007 inzake ontwikkelingssamenwerking' (gewijzigd Besluit van 7 december 2012).

In onderstaande wordt wat uitleg bij een aantal van de voorwaarden gegeven:

➤ Artikel 3: Invulling geven aan de beleidsprioriteit

Om in aanmerking te komen voor een subsidie moet de stad of gemeente in haar meerjarenplanning aangeven op welke manier ze op de Vlaamse beleidsprioriteit zal inspelen. De Vlaamse beleidsprioriteit zoals hierboven beschreven moet met andere woorden niet letterlijk als doelstelling terug te vinden zijn in het meerjarenplan. Wel moet er een lokale invulling aan worden gegeven door het formuleren van doelstellingen, actieplannen en acties.

➤ Artikel 4: Welke gemeenten komen in aanmerking?

Alle gemeenten en interlokale verenigingen uit het Vlaamse gewest en, voor de gemeenschapsaangelegenheden, de gemeenten uit het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, maken aanspraak op een subsidie in het kader van het Impulsbeleid.

Enkel de gemeenten uit het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad vallen niet onder de BBC-regelgeving. Voor hen worden standaardformulieren voor aanvraag en rapportage opgesteld en op de website van VAIS ter beschikking gesteld. Zij vallen wel onder alle andere voorwaarden van het Impulsbeleid.

➤ Artikel 5: Subsidiebelofte

Bij goedkeuring van de subsidie in 2014 wordt een subsidie voor drie jaar toegekend die eventueel verlengd kan worden voor de laatste drie jaar. De Vlaamse Regering kan na drie jaar een evaluatie maken, zowel van het voortbestaan van de Vlaamse beleidsprioriteiten, van de inhoud van de Vlaamse beleidsprioriteiten als van de subsidieregeling, de hoogte van het totale subsidiebedrag en de verdelingscriteria. De Vlaamse Regering maakt, in voorkomend geval, op 1 april van het derde jaar van de lokale beleids- en beheerscyclus de nieuwe of gewijzigde beleidsprioriteiten en bijbehorende subsidieregeling bekend voor de laatste drie jaar van de lokale beleidscyclus.

➤ Artikel 6: Hoogte subsidie

De minimale jaarlijkse subsidie bedraagt 15.000 euro. Uit een studie blijkt dat een gemeente die echt werk wil maken van een beleid inzake OS minstens over een 25% personeelslid zou moeten beschikken. De subsidie van 15.000euro komt min of meer overeen met de loonkost voor deze ambtenaar. Met de eigen bijdrage erbij is de gemeente dus in staat om een ambtenaar in dienst te nemen én activiteiten op te zetten. Voor alle duidelijkheid: conform het Planlastendecreet legt de Vlaamse overheid de gemeente niet op om personeel aan te werven.

De maximale jaarlijkse subsidie bedraagt 50.000 euro. Dit bedrag ligt in lijn van het Convenantenprogramma.

De middelen mogen volledig aan draagvlakversterking besteed worden. Wat niet kan is dat alle middelen naar bestuurskrachtversterking in het Zuiden gaan.

Het derde beoordelingscriterium, namelijk de verhouding tussen de resultaten en de gevraagde subsidie, zal van fundamenteel belang zijn bij de beoordeling van de hoogte van de gevraagde subsidie.

➤ Artikel 8: Cofinanciering

De cofinanciering werd als volgt vastgelegd:

1ste cyclus: 3/5 van het subsidiebedrag

2de cyclus: zelfde bedrag dan subsidiebedrag

Voorbeeld: Project van 80.000euro

1ste cyclus: 50.000euro subsidie + 30.000euro cofinanciering

2de cyclus: 40.000euro subsidie + 40.000euro cofinanciering

De cofinanciering van 3/5 ligt in lijn met het Convenantenprogramma. De ervaring leert dat dit een haalbare kaart is. De gevraagde cofinanciering stijgt bij een tweede deelname zodat de overgang naar de periode zonder subsidie kan gemaakt worden.

➤ Artikel 10: Rol Adviesraad ontwikkelingssamenwerking

Het advies van de erkende Adviesraad moet ingewonnen worden voor elke beslissing van de gemeenteraad over (i) onderdelen van de meerjarenplanning die betrekking hebben op ontwikkelingssamenwerking, (ii) de eventuele keuze van een partneroverheid in het Zuiden.

In de toelichting bij het meerjarenplan zal moeten omschreven worden wat het advies van de Adviesraad was. Er kan ook een link worden opgenomen van een webpagina van de gemeente waar het advies kan worden geraadpleegd.

➤ Artikel 11 -12: Beoordeling en goedkeuring aanvraag

Op basis van het beoordelingskader (artikel 11) zal een jury de aanvraag beoordelen en de minister adviseren. Uiterlijk op 30 april 2014 zal de minister bekend maken aan welke gemeenten hij een subsidie toekent.

7.7. Besluit met SWOT

7.7.1.SWOT

SWOT-analyse	
Sterktes ➤ Bestaande traditie van ondersteuning vierdepijlerinitiatieven ➤ De zuiddag als insteek naar het onderwijs ➤ De aanwezigheid van de Oxfam-Wereldwinkel en vierdepijlerinitiatieven op het grondgebied van Ninove	Zwaktes ➤ Nog geen echt gemeentelijk beleid voor ontwikkelingssamenwerking ➤ Er is geen dienst die ontwikkelingssamenwerking binnen zijn opdracht pakket heeft ➤ Geen subsidiereglement, enkel nominatieve subsidies ➤ Nog geen adviesraad voor ontwikkelingssamenwerking
Kansen ➤ Instappen in de Vlaamse beleidsprioriteiten ontwikkelingssamenwerking. Met deze subsidies zou een echt	Bedreigingen ➤ Indien er geen Vlaamse subsidies komen zal er weinig capaciteit vrijgemaakt kunnen worden om in te zetten op gemeentelijke

beleid op poten gezet kunnen worden. Een ambtenaar kan dan halftijds voor ontwikkelingssamenwerking ingezet worden. ➤ Instappen in het concept van fairtradegemeente als laagdrempelige katalysator voor gemeentelijke ontwikkelings-samenwerking ➤ Verdere uitbouw van het duurzaam aankoopbeleid ➤ De nieuw opgezette initiatieven vanuit andere diensten met raakvlakken met ontwikkelingssamenwerking zoals Children of the Street en NinoMundo ➤ De aandacht voor het thema ontwikkelingssamenwerking in het nieuwe bestuursakkoord ➤ De oprichting van een adviesraad bevoegd voor ontwikkelingssamenwerking ➤ De uitwerking van een subsidiereglement waarbij ook de noordwerking ondersteund wordt	ontwikkelingssamenwerking.
---	-----------------------------------

7.7.1. BESLUIT

Dit besluit is het resultaat van de vastgestelde gegevens gecombineerd met de ervaringen op het werkveld en de participatiebevraging op het overleg rond fair trade en ontwikkelingssamenwerking op dinsdag 17 september 2013.

- De stad zal een luik ontwikkelingssamenwerking opnemen in het strategisch meerjarenplan.
- De stad probeert Vlaamse subsidies te verkrijgen voor een professionalisering van het gemeentelijk beleid ontwikkelingssamenwerking. Indien deze subsidies verworven worden, komt er ruimte voor een halftijdse noordzuidambtenaar.
- De stad zal een subsidiereglement voor ontwikkelingssamenwerking uitwerken. Van belang daarbij is dat zowel de noordwerking (sensibilisatie, educatie, capaciteitsopbouw, draagvlakverbreding) als de zuidwerking ondersteund wordt. Niet enkel Ninoofse vierdepijlerinitiatieven kunnen op ondersteuning rekenen, maar alle actoren (socio-culturele verenigingen, scholen...) die rond ontwikkelingssamenwerking projecten of activiteiten opzetten. Op deze manier wordt ontwikkelingssamenwerking uit de niche gehaald en naar het brede maatschappelijke veld gebracht.
- De stad zal het voortouw nemen om het label fairtradegemeente te behalen. De eerste stap is de oprichting van de fairtradetrektersgroep.
- De stad zal een bestaande adviesraad erkennen als officiële gemeentelijke adviesraad voor ontwikkelingssamenwerking. Als er effectief Vlaamse subsidies voor ontwikkelingssamenwerking bekomen worden, schept dat de ruimte om een specifieke adviesraad voor ontwikkelingssamenwerking op te starten.

8. Participatie door de adviesraden

8.1. Het Lokaal Overleg Kinderopvang (LOK)

De resultaten van de omgevingsanalyse Welzijn, deel kinderopvang, werden voorgesteld op de algemene vergadering van het Lokaal Overleg Kinderopvang op 21 mei 2013. De besluiten daaruit komen overeen met de besluiten en de SWOT-analyse opgenomen bij het gedeelte kinderopvang. Nominatief werden door het LOK volgende aanbevelingen of bedenkingen geformuleerd:

- Er wordt vastgesteld dat er in Ninove relatief weinig plaatsen in de voorschoolse opvang zijn. Welke initiatieven zullen genomen worden om hieraan te verhelpen? De stad geeft aan een ondersteuning uit te werken voor nieuwe of zelfstandige kinderopvanginitiatieven (zoals het voorbeeld van Breugelkind waar de stad een grond ter beschikking heeft gesteld).
- De jeugdbewegingen van Ninove zouden betrokken moeten worden bij het LOK. Zeker met het oog op een speelpleinwerking in elke deelgemeenten van Ninove en vrijwilligerswerking. Bovendien kunnen ze vernieuwende ideeën toevoegen aan het LOK.
- In de deelgemeenten is er een grote vraag naar buitenschoolse opvangmogelijkheden, vooral tijdens de vakanties. In Denderwindeke organiseert de gezinsbond een speelpleinwerking. Is dit mogelijk in elke deelgemeente? De stad zal een oplistings maken van de verenigingen en organisaties die hieromtrent kunnen aangeschreven worden.
- Speel-o-theek: er zou met vrijwilligers gewerkt moeten worden. Ook als het project kinderkansarmoede niet wordt goedgekeurd, is dit toch iets dat in Ninove verwezenlijkt moet worden.
- IBO 't Kadeeken is voor vele scholen enkel bereikbaar met bussen. Scholen moeten bussen inleggen en deze kosten worden doorgerekend aan de ouders. Daarom rees de vraag of het niet beter is om op verschillende locaties in Groot-Ninove buitenschoolse kinderopvang te voorzien.
- In Aalst doen ze aan occasionele opvang en deze plaatsen zijn zeer vlug volzet. De kinderopvangvoorzieningen geven aan dat dit moeilijk te organiseren is: er moet telkens een dossier opgemaakt worden voor soms éénmalige opvang en een plaats vrijhouden kost veel geld. De stad geeft aan een oplossing te zoeken om enkele plaatsen voor occasionele opvang te creëren.

8.2. De Ouderenadviesraad

De resultaten van de omgevingsanalyse Welzijn, deel senioren, stelden we voor op de algemene vergadering van 27 juni 2013. De besluiten daaruit stroken helemaal met de wensen die de ouderenadviesraad opnam in hun Memorandum van de Ouderenadviesraad van Ninove naar aanleiding van de verkiezingen van 14/10/2012, 'Op weg naar een ouderenbeleid 2013 – 2018'

Tijdens de voorstelling gaf de OAR nog de volgende extra bedenkingen/aanbevelingen mee:

- Er is nood aan meer thuiszorg.
- Het dagverzorgingscentrum zou meer uitgebreide uren moeten hebben: in plaats van 8u tot 17u, bijv. 8u tot 19u.
- Noodzaak aan centraal informatiepunt in de stad met antennepunten in de buurgemeenten.
- Ninove heeft nood aan een 'Gemeenschapshuis'. Geen schotten met allerlei huizen (Sociaal Huis, Huis van het Kind, Huis van de senioren,). In dat laagdrempelig Gemeenschapshuis zouden allerlei diensten kunnen geconcentreerd worden (dus ook een

dienstencentrum voor senioren), ontstaan voor alle generaties, voor meerdere segmenten van de bevolking en grotendeels ook niet gebonden aan de traditionele kantooruren.

8.3. De Welzijnsraad

Donderdag 04 juli 2013 kwam de welzijnsraad samen en kon daar kennisnemen van de resultaten van de volledige omgevingsanalyse welzijn. Ook hier waren de overeenkomsten tussen de besluiten uit de analyse en de resultaten van de brainstorm door de welzijnsraad over de beleidsparticipatie zeer frappant. (resultaten brainstorm: zie bijlage).

Tijdens de voorstelling gaf de Welzijnsraad nog de volgende extra bedenkingen/aanbevelingen mee:

- Kinderopvang moet vaak vooraf betaald worden => dit is een groot probleem voor kwetsbare gezinnen. Kan de stad niet werken met 'gereserveerde plaatsen' voor deze mensen?
- Bij de thuiswonende senior is er veel vraag naar nachtoppas => dit oplossen kan een tegemoetkoming zijn in de kansen om mensen langer thuis te kunnen laten wonen.
- Licht in de opwaardering van de buurthuizen geen kans om lokale ontmoetingsplaatsen en informatiepunten te creëren?
- Werken aan dementie in de aandacht, cfr. het dementiecafé in Geraardsbergen.
- Kunnen wijkagenten ingezet worden als buurtwerkers?

8.4. Het Wereldcafé

Op 28 februari 2013 ging het Wereldcafé door als participatiemoment voor de allochtone bevolking van Ninove.

Tijdens deze bevraging gaf de allochtone bevolking van Ninove de volgende bedenkingen/aanbevelingen mee:

- Het personeel in het stadhuis mag enkel Nederlands spreken. Sommige personeelsleden spreken dialect wat de communicatie nog moeilijker maakt.
- Er zijn weinig multiculturele activiteiten in Ninove.
- Allochtone mensen krijgen weinig of geen kansen op de arbeidsmarkt.
- Er is een tekort aan kinderopvang. Dit is zeker het geval voor mensen die sporadisch gebruik maken van deze dienstverlening, bijvoorbeeld tijdens Nederlandse lessen, sollicitaties,...
- Er is te weinig ondersteuning voor anderstalige leerlingen (geen OKAN-klassen, te weinig middelen voor extra ondersteuning).
- Er zijn nog vaak gevallen van discriminatie (moeilijk een huurhuis vinden, onnodige angst bij de lokale bevolking).
- Er zijn weinig speelploegjes voor kinderen in de deelgemeenten.
- Er zijn te weinig activiteiten voor jongeren vanaf 12 jaar.

8.5. Informatieavond fair trade en ontwikkelingssamenwerking

Een officiële gemeentelijke adviesraad voor ontwikkelingssamenwerking bestaat er in Ninove nog niet. Het is de bedoeling van de stad dit van onderuit te laten groeien. Op dinsdag 17 september werd er in Ninove een startvergadering rond fair trade en ontwikkelingssamenwerking gehouden. Via een publieke oproep en doelgerichte uitnodigingen werden alle geïnteresseerden voor deze thematiek uitgenodigd. Naast de stad waren er 14 belangstellenden, zowel organisaties als individuele geïnteresseerden. Volgende organisaties waren vertegenwoordigd: Oxfam-Wereldwinkel, vzw Akouyo, het Dr. Hemeryckxcomité, Fairebel, Africateam, vzw Eurafri-Dendria.

Tijdens deze bevraging gaf het middenveld van Ninove volgende bedenkingen/aanbevelingen mee:

- Er wordt voorgesteld om in te stappen in het ondersteuningsaanbod van de Vlaamse overheid voor gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking via de Vlaamse beleidsprioriteiten ontwikkelingssamenwerking.
- Er wordt voorgesteld om een subsidiereglement voor ontwikkelingssamenwerking uit te werken. Van belang daarbij is dat zowel de noordwerking (sensibilisatie, educatie, capaciteitsopbouw, draagvlakverbreding) als de zuidwerking ondersteund wordt. Niet enkel Ninoofse vierdepijlerinitiatieven kunnen op ondersteuning rekenen, maar alle actoren (socio-culturele verenigingen, scholen...) die rond ontwikkelingssamenwerking projecten of activiteiten opzetten. Op deze manier wordt ontwikkelingssamenwerking uit de niche gehaald en naar het brede maatschappelijke veld gebracht.
- Er wordt voorgesteld om het label fairtradegemeente te behalen. De eerste stap is de oprichting van de fairtradetrektersgroep.

Om het luik ontwikkelingssamenwerking in het meerjarenplan te adviseren zal een bestaande adviesraad voorlopig erkend worden als de officiële gemeentelijke adviesraad voor ontwikkelingssamenwerking. Als er effectief Vlaamse subsidies voor ontwikkelingssamenwerking bekomen worden, schept dat de ruimte om een specifieke adviesraad voor ontwikkelingssamenwerking op te starten.

ALGEMEEN BESLUIT

De omgevingsanalyse wijst ons op het feit dat de problematiek die we in Ninove vaststellen op vlak van welzijn niet afwijkt van deze die we in Vlaanderen kennen. De meeste vaststellingen wijzen dan ook op uitdagingen waar heel Vlaanderen voor staat. Inspelen op de aanbevelingen die te vinden zijn in de diverse beleidsnota's 2009-2014 voor Vlaanderen, gecombineerd met een lokaal initiatief waar mogelijk, is de meest aangewezen weg voor het voeren van een goed lokaal sociaal beleid. Daarnaast is het zeer belangrijk dat we beseffen dat welzijn geen zaak is van 1 beleidsdomein, maar een verzameling van alle beleidsdomeinen. Samenwerken met experts uit alle afdelingen mag niet ontbreken in de doelstellingen van de komende jaren. Naast experts uit het lokale veld, vraagt afstemming met de spelers in de ons omliggende gemeenten de nodige aandacht. We zijn allemaal geconfronteerd met een verminderde beschikbaarheid van de middelen. Krachten bundelen en deze optimaal benutten, is meer dan ooit aan de orde van de dag.